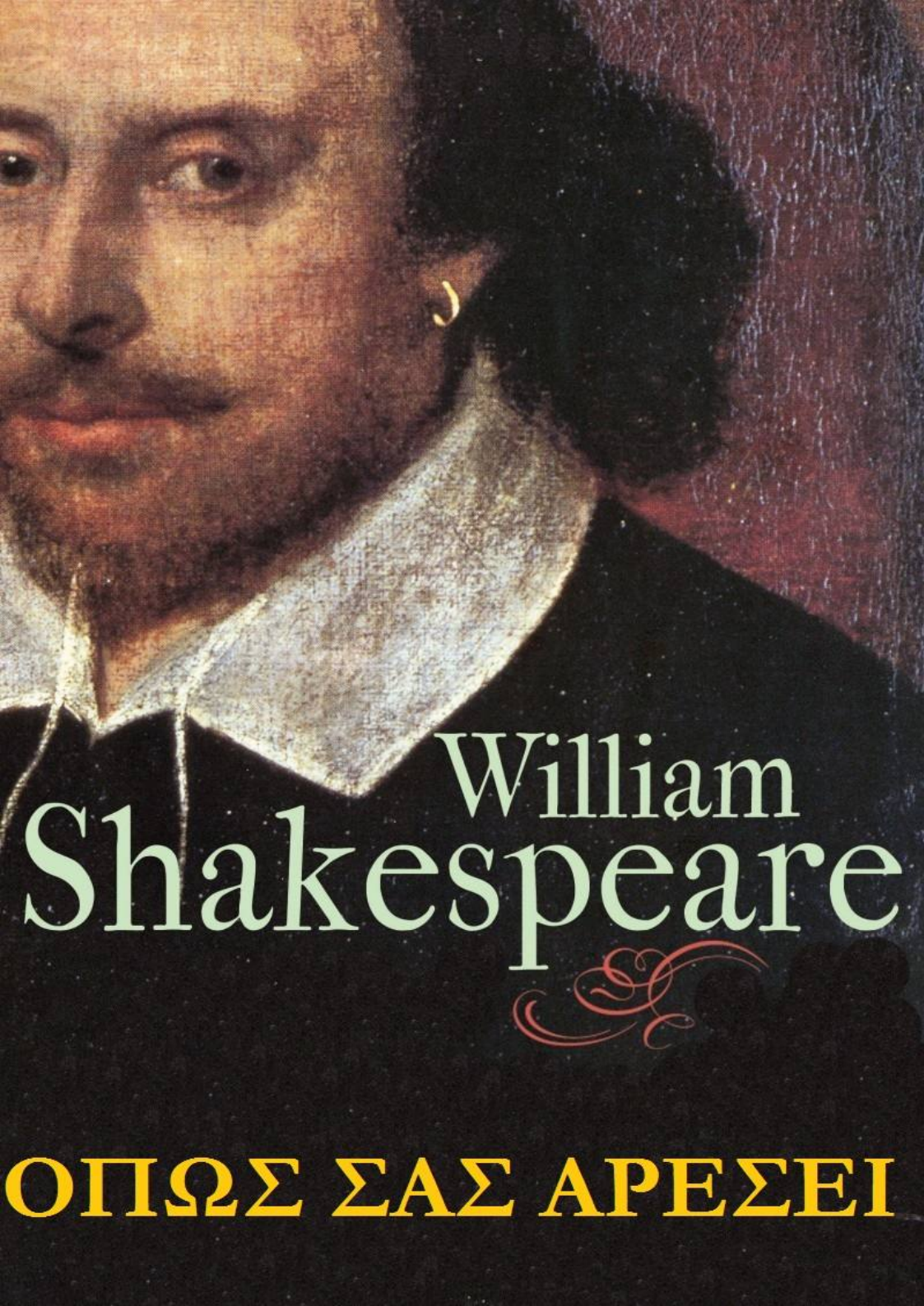

William
Shakespeare

ΟΠΩΣ ΣΑΣ ΑΡΕΣΕΙ

ΣΑΙΕΠΗΡ

ΟΠΩΣ ΣΑΣ ΑΡΕΣΕΙ

Διασκευή:
Β. ΛΙΑΣΚΑ

ΕΚΔΟΣΕΙΣ Δ. ΔΑΡΕΜΑ

ΙΠΠΟΚΡΑΤΟΥΣ 42 τηλ. 612-749

ΑΘΗΝΑΙ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΡΩΤΟ

Τὸ φθινόπωρο εἶχε χρυσώσει κιόλα τὰ πρῶτα φύλλα κι' ἡ δροσιά ἄρχισε νὰ γίνεται διαπεραστική, ὁ ἥλιος, ὥστόσο, ποὺ θα σίλευε πέρα στὸν ἀχνογάλαξο ὀρίζοντα, ἀναθε με ζωηρὰ χρώματα τὰ λίγα σύννεφα ποὺ ταξίδευαν ἀργὰ στὸν οὐρανό.

Στὸν μεγάλο κήπο ἐνὸς ἀρχοντικοῦ σπιτιοῦ, οἱ σκιές ἄρχισαν νὰ μεγαλώνουν καὶ τὰ πουλιά ποὺ γύριζαν νὰ φωλιάσουν μέσα στὶς ψηλές καστανιές, ἄφηναν λυπημένες κραυγές.

Θὰ νόμιζε κανεὶς πὼς βρισκότανε μᾶλλον στὴν ἀρχὴ τῆς ἀνοιξης παρά στὶς ἀρχές τοῦ φθινοπώρου, γιατί' ἀπὸ κάποια λουλούδια στὰ ἀπόμερα παρτέρια ἔφτανε μιὰ ἀμφίβολη μυρουδιά, τὴ μυρουδιά ποὺ ἔχουν τὰ ρόδα ὅταν πρωτανοίγουν κι ὅταν γέρνουν μαυραμένα ἑτοιμα νὰ παραδοθοῦν στὸ πρῶτο φύσημα τοῦ βοριά.

Τὴν ἐπιδλητικὴ αὐτὴ σιγαλιὰ τῆς δειλινῆς ὥρας τὴν διέκοψαν κάποιοι ἀργοὶ θηματισμοί, καὶ ξαφνικά στὸ στρίψιμο ἐνὸς μονοπατιοῦ ξεπρόβαλλαν δυὸ ἀντρικὲς σιλουέττες.

Ἐξακολούθησαν νὰ περπατοῦν χωρὶς νὰ μιλοῦν, κυττάζοντας ὁλόγυρα σὰ νὰ γύρευαν κάτι.

Ξαφνικά, ὁ ἕνας ἀπ' τοὺς δυὸ ἔδειξε κάποιο πέτρινο πάγκο, ποὺ βρισκόταν σὲ μιὰ ἀπόμερη γωνιά.

Οἱ δυὸ ἄντρες προχώρησαν, παραμέρισαν μὲ τὰ χέρια τους μερικὰ φύλλα ποὺ εἶχαν πέσει ἀπάνω στὸ ψυχρὸ κιόλα μάρμαρο, καὶ κάθισαν.

Δὲν ἦταν ἄλλοι ἀπ' τὸν Ὁολάνδο, ἕναν νεαρὸ ἀριστοκράτη, ποὺ στὴ συνέχεια τῆς ἱστορίας μας θὰ γνωρίσουμε πιὸ πλατειά, κι' ἀπ' τὸν πιστό του ὑπηρέτη, τὸν Ἀδάμ, πολὺ μεγαλύτερό του. Εἴπαμε πὼς ὁ πρῶτος ἄντρας ἦταν ἕνας γεαρός ἀριστοκράτης. Τὰ χαρακτηριστικά του, ποὺ ἦταν λεπτά καὶ εὐγενικά, πρόδιδαν τὴν καταγωγὴ του, ἀλλὰ τὰ ροῦχα του ἦταν μᾶλλον παλιωμένα καὶ γενικά στὴν ἐμφάνισή του εἶχε κάτι τὸ ἀτημέλητο ποὺ δὲν ταίριαζε σὲ ἕναν νέο τῆς ἐποχῆς του, ποὺ εἶχε κάνει τέχνη τὴν ὥριμὴ ἐμφάνιση.

Σὲ μιὰ στιγμὴ ἀκούμπησε τὸ χέρι του στὸν ὦμο τοῦ πιστοῦ ὑπηρέτη καὶ φίλου του, τὸν κύτταξε στὰ μάτια καὶ μὲ σιγανὴ φωνὴ τοῦ εἶπε:

— Ἀπὸ ὅσα ξέρω, Ἀδάμ, εἶσαι ἐγίνε. Δὲ μ' ἄφησε στὴ δια-

θήκη του, παρά μιὰ χιλιάδα παλιοκορώνες καί, ὅπως εἶπες, στὸν ἄδερφό μου τὴν εὐχὴ καὶ τὴν κατάρρα, νὰ μοῦ δώσει μιὰ καλὴ ἀνατροφή.

» Ἀπὸ δὴ ὅμως ἀρχίζει ἡ δυστυχία μου;

Ὁ νεαρὸς Ὀρλάνδος σταμάτησε γιὰ μιὰ στιγμή, ἔκανε μιὰ χαρακτηριστικὴ χειρονομία, καὶ σὰ νὰ ξαναβρῆκε ἀμέσως τὸ νῆμα τῆς σκέψης του, συνέχισε στὸν ἴδιον τόνο.

—Τὴν ἄδερφό μου, ὥστόσο, τὸν Ἰάκωβο τὸν σπουδάζει κι' ἀπὸ ὅσα ἀκούγω νὰ λέγονται, ἔχει κάνει μεγάλες προόδους.

» Ἐμένα ὅμως μὲ σπουδάζει μέσα στὸ σπίτι χωριάτη, ἢ γιὰ νὰ ἐκφρασθῶ πῶς καλὰ, μὲ κρατᾷ μέσα στὸ σπίτι ἀμόρφωτον.

» Μὰ μπορεῖς νὰ τὸ πεῖς σπουδῇ αὐτὸ τὸ πρᾶγμα; Ἐνα ἀρχοντόπουλο σὰν ἐμένα, νὰ τὸ κρατᾷ σὰν ἓνα ὁδοὶ μέσα στὸ στάβλο; Ἀκόμα καὶ τ' ἄλλογὰ του τὰ ἀνατρέφει μὲ καλύτερο τρόπο. Δὲν εἶναι μόνο πού τὰ τρέφει καλὰ, ἀλλὰ ἔχει βάλει ἀνθρώπους νὰ τὰ γυμνάζουνε κιόλα, καὶ μάλιστα πληρώνει ἀρκετὰ γι' αὐτὸ τὸ πρᾶγμα.

» Ὅστόσο, ἐμένα πού μὲ ἔχει ἀδελφὸς του, τὸ μόνο καλὸ πού μοῦ κάνει, εἶναι νὰ μ' ἀφήνει νὰ μεγαλῶνω κοντὰ του, ἀλλὰ καὶ γι' αὐτὸ πρέπει νὰ τοῦ χρωστῶ τὴν ἴδια εὐγνωμοσύνη πού τοῦ χρωστοῦνε τὰ ζῶα του, πού τὰ ἀφήνει νὰ κυλοῦνται μέσα στὶς λάσπες.

» Ἐκτός, λοιπόν, ἀπ' αὐτὸ τὸ τίποτα πού μοῦ δίνει μὲ τόση γενναιοδωρία, τὸ ἐλάχιστο πού μοῦ ἔχει χαρίσει ἡ φύση, εἶναι σὰ νὰ μοῦ τὸ παίρνει μὲ τὴν προστασία του.

» Τὸ ξέρεις, πῶς μὲ δάξει νὰ τρώω μαζὶ μὲ τοὺς ὑπηρέτες του, μοῦ ἀρνιέται τὴ θέση πού ἔχω σὰν ἄδερφός του, καὶ κάνει ὅ,τι μπορεῖ γιὰ νὰ καταστρέφει τὴν ἀξιοπρέπειά μου μὲ μιὰ τέτοια ἀνατροφή πού μοῦ δίνει.

» Νά, αὐτὸ εἶναι, Ἀδάμ, πού μὲ κάνει νὰ στενοχωριέμαι τόσο πολὺ.

Ἐδῶ ἡ φωνὴ τοῦ Ὀρλάνδου εἶχε πάρει τὴν ἐκφραση ἑνὸς πικροῦ παράπονου, πού τὸ ἄφηγε νὰ ξεσπάσει ἐλεύθερα.

Ὁ πιστὸς ὑπηρέτης τὸν κύτταζε μὲ κατανόηση στὰ μάτια, καὶ πρὶν προφτάσει νὰ τοῦ ἀπαντήσει, ὁ νεαρὸς πῆρε μιὰ βαθειὰ ἀνάσα καὶ συνέχισε:

—Τὸ πᾶν ὅμως τοῦ πατέρα μου, πού πιστεῦω πὼς ζεῖ μέσα μου, ἀρχίζει νὰ ἐπαναστατεῖ μπροστὰ σὲ τούτη τὴ σκλαβιά.

» Δὲν μπορῶ νὰ τὴν ὑποφέρω πιά, καὶ δὲν ξέρω ποῖο λογικὸ μέσο νὰ βρῶ γιὰ νὰ λυτρωθῶ ἀπ' αὐτῇ.

Τῇ στιγμῇ, ὅμως, πού ὁ Ἀδάμ ἀνοιγε τὰ χεῖλη του νὰ πεῖ.

έναν ένθαρρυντικό λόγο στον κύριό του, από μακριά άκούστηκαν τά χαλίκια τοῦ μονοπατιοῦ νά τρίζουν.

Οί δυό νέοι σηκώθηκαν άμέσως άπάνω και έκαναν πώς κυττάζουν κάτι λουλούδια που έγερναν στο χώμα.

—Νάτος έρχεται ό κύριός μου! φιθύρισε ό 'Αδάμ.

'Ο 'Ορλάνδος τόν έσπρωξε έλαφρά λέγοντας:

—Πήγαινε πιό πέρα, 'Αδάμ, και θ' άκούσεις με τί άσκημο τρόπο θά μου μιλήσει.

"Όταν κατάλαβε πώς ό άδελφός του είχε φτάσει κοντά, προχώρησε δυό - τρία βήματα και σέ λίγο οί δυό άντρες βρέθηκαν άντιμέτωποι. Τί διαφορά που είχαν όμως οί δυό νεαροί άριστοκράτες, για όποιοθ' ήτοῦς τους έδλεπε για πρώτη φορά.

'Ο 'Ορλάνδος ήταν ξανθός και άγένειος με γαλανά, ρεμβαστικά μάτια και λεπτά κόκκινα χείλια, που τά έσφιγγε κάποιο παραπονιάρικο πείσμα.

Τά λεπτά λευκά χέρια του φάνταζαν σαν γυναικεία καθώς έπεφταν άπραγα πάνω στο βαθυπράσινο, βελούδινο σακκάκι του.

'Ο "Ολιβερ — αυτό ήταν τό όνομα τοῦ άλλου άδελφοῦ — ήταν ψηλός, μελαχροινός και σχεδόν άθλητικός.

Τά μαῦρα, πυκνά γένεια του και ή κάπως κυρτή μεγάλη μύτη του, τοῦ έδιναν κάτι τό επιβλητικό.

Στά χέρια του κρατοῦσε ένα κομψό μαστίγιο, που τό χτυπούσε έλαφρά πάνω στις γυαλιστερές του μπότες.

"Όλα έδειχναν τόν άνθρωπο που ήθελε νά επιβληθεί στον άλλον άκόμα και με βίαια μέσα.

Κύτταξε για λίγο άμίλητος τόν άδερφό του, που στεκόταν κάπως άδέξια μπροστά και με άυστηρή φωνή τοῦ φώναζε:

—'Ε, κύριε, τί κάνεις, λοιπόν, έδω πέρα;

'Ο 'Ορλάνδος, βρίσκοντας άμέσως τήν άυτοκυριαρχία του, άπάντησε:

—Δέν κάνω τίποτα. Δέν έμαθα, άλλωστε, νά κάνω τίποτα.

—Τότε, κύριε, τί χαλᾶς; τοῦ ξαναφώναξε πιό άυστηρά ό άδελφός του.

—Κυρίέ μου, νά σοῦ πῶ, έκανε ειρωνικά ό 'Ορλάνδος, βοηθάω τήν άφεντιά σου νά χαλάει αυτό που έφτιαξε ό Θεός, άφοῦ αναγκάζεις έναν φτωχό, άνάξιο άδελφό σου νά μὴ κάνει τίποτα.

'Ο "Ολιβερ άγρίεψε.

—Νά σοῦ πῶ, κύριε, φώναξε, κάνε κάτι καλύτερο και χάσου άπ' τά μάτια μου.

'Ο 'Ορλάνδος έσφιξε τά χέρια του με θυμό και πείσμα.

Στερεώθηκε καλύτερα στη θέση του και είπε στον άστοργο άδελφό του.

—Ποῦ θές νά πάω, νά φυλάω τὰ γουρουνία σου καὶ νά τρώω μαζί τους ἀποφάγια;

» Μὰ ποιά περιουσία σπατάλησα, γιὰ νά καταντήσω σέ τέτοιο χάλι;

Ὁ Ὀλιβερ πλησίασε πρὸ κοντά.

—Ξέρεις ποῦ θρίσκεσαι, κύριε; τοῦ εἶπε κυττάζοντάς τον ψυχρὰ στὰ μάτια.

Ὁ Ὀρλάνδος ἔκανε μιὰ στροφή, ἔδειξε δλόγυρα μὲ τὰ χέρια του, χαμογέλασε εἰρωνικὰ καὶ ἀπάντησε μισοκλείνοντας τὰ μάτια.

—Ξέρω καὶ πολὺ καλὰ, κύριε. Βρίσκομαι στὸ περιδῶλι σου.

—Καὶ ξέρεις, κύριε, μπροστὰ σέ ποιόν;

Τὰ δυὸ ἀδέρφια κυττάχτηκαν στὰ μάτια, σὰ δυὸ ξένοι ποὺ ἀντικρύζονται γιὰ πρώτη φορὰ.

Ἕνας μικρὸς θόρυβος ἀπ' τὰ δέντρα τοὺς ἔκανε γιὰ μιὰ στιγμή νά γυρίσουν καὶ νά κυττάξουν ἄλλου.

Σὲ λίγο, ὅμως, εἶχαν πάρει τίς προηγούμενες θέσεις τους, θέσεις δυὸ ἀνθρώπων ποὺ περιμένουν μᾶλλον ν' ἀναμετρηθοῦν παρὰ νά συνεννοηθοῦν.

Ὁ Ὀρλάνδος ἀπάντησε:

—Φυσικά, καὶ ξέρω καλύτερα ἀπὸ ὅσο ξέρεи ἐμένα αὐτὸς ποὺ θρίσκεται μπροστὰ του.

Περίμενε γιὰ λίγο νά δεῖ τί ἐντύπωση θὰ ἔκαναν τὰ λόγια του καὶ συνέχισε ἀμέσως:

—Λοιπόν, ξέρω πῶς εἶσαι ὁ μεγαλύτερος ἀδελφός μου, ἔτσι ἔπρεπε νά μὲ ξέρεις κι' ἐσύ, ἀπὸ τὴ συγγένεια τοῦ αἵματός μας. Ἡ τάξη τοῦ κόσμου σὲ βάζει ψηλότερα ἀπὸ μένα, ἐπειδὴ εἶσαι πρωτότοκος. Ὡστόσο, αὐτὴ ἡ ἴδια ἡ συνήθεια δὲν εἶναι ἱκανὴ νά μοῦ θγάλει τὸ αἷμα μου, ἀκόμα κι' ἂν ἦταν εἴκοσι ἀδέρφια ἀνάμεσά μας.

» Ἐχω μέσα μου τόσο πολὺ αἷμα ἀπ' τοῦ πατέρα μου, ὅσο ἔχεις κι' ἐσύ, αὐτὸ ὅμως δὲν εἶναι λόγος νά μὴ παραδεχτῶ ὅτι πρέπει νά σὲ σέβωμαι σὰν μεγαλύτερος ποὺ εἶσαι.

Ὁ Ὀλιβερ χაῖδεψε ἐλαφρὰ τὸ μαῦρο, σγουρὸ γένι του.

—Τί εἶπες, μικρέ; ἔκανε τέλος περιφρονητικά.

Ἡ ἀπάντηση ἦρθε ὅπως δὲν τὴν περίμενε ὁ Ὀλιβερ.

—Μάθε, ἀδερφέ μου, τοῦ εἶπε ὁ Ὀρλάνδος, πῶς εἶσαι σ' αὐτὸ πολὺ μικρότερός μου.

Ὁ ἄλλος ἀγρίεψε καὶ ἔκανε νά πιάσει τὸν ἀντάρτη ἀπ' τὸ γιανὰ.

—Τί εἶπες, παλιόπαιδο! φώναξε. Σηκώνεις, λοιπόν, χέρι ἀπάνω μου!

Ὁ Ὀρλάνδος ἔκανε μιὰ περίεργη χειρονομία, σὰ νὰ ἤθελε νὰ σκεπάζει τὴ μικρὴ ἀπόσταση ποὺ τὸν χώριζε ἀπ' τὸν ἀδελφὸ του, κι' ἔπειτα φώναξε κυττάζοντάς τον στὰ μάτια.

—Δὲν εἶμαι καθόλου παλιόπαιδο. Εἶμαι τὸ μικρότερο παιδί τοῦ σὲρ Ρολάντ ντὲ Μπουά. Ὁ ντὲ Μπουά ἦταν πατέρας μου καὶ αὐτὸς ποὺ λέει πὼς ἕνας τέτοιος πατέρας ἔβγαλε στὸν κόσμον παλιόπαιδᾶ, εἶναι κάτι πάρα πάνω ἀπὸ παλιάνθρωπος.

» Ἄν δὲν σὲ εἶχα ἀδερφό, δὲν θὰ τράβαγα τὸ χέρι μου ἀπὸ τὸ λαιμό σου, προτοῦ τὸ ἄλλο μου χέρι, σοῦ ξερίζωνε τὴ γλώσσα, γιατί μὲ τὰ λόγια ποὺ εἶπες ἔβρισες τὸν ἴδιο σου τὸν ἑαυτό.

Ὁ Ὀλιβερ, ποὺ πρώτη φορά ἔβλεπε τὸν ἀδερφό του νὰ τοῦ φέρεται μὲ τέτοιο τρόπο, στὴν ἀρχὴ ξαφνιάστηκε κάπως, ὕστερα ὅμως ἀπλῶσε τὸ χέρι του καὶ τὸν ἔπιασε ἀπ' τὸν ὦμο, μὲ διαθέσεις ὄχι καὶ τόσο φιλικές.

Στὸ μεταξύ, ὁ Ἀδάμ ποὺ εἶχε παρακολουθήσει ὅλο τὸ διάλογο καὶ εἶδε τὴ σκηνή, φοβισμένος μήπως τὸ πρᾶγμα πάρει ἄσκημη τροπή, ἐγγῆκε μπροστὰ στὰ δυὸ ἀντιμέτωπα ἀδέρφια καὶ ἀπλώνοντας τὰ χέρια, τοὺς εἶπε:

—Ἦσυχάστε, καλοὶ μου κύριοι. Στὸ ὄνομα τοῦ πατέρα σας, ἡσυχάστε.

Καὶ τράβηξε ἐλαφρὰ τὸν Ὀλιβερ, ποὺ ἐξακολουθοῦσε νὰ κρατᾷ τὸν ἀδερφό του ἀπ' τὸν ὦμο σὰν ἔνοχο.

—Ἄφησέ με σοῦ λέω, ἔκανε ἐκεῖνος.

Ὁ Ὀλιβερ δὲν ἔχασε τὴν εὐκαιρία, παραμέρισε κι' αὐτὸς μὲ τὴ σειρά του τὸν Ἀδάμ καί, ὑψώνοντας τὸ ἀνάστημά του, φώναξε στὸν ἀδελφό του:

—Πρέπει ν' ἀκούσεις τί θὰ σοῦ πῶ.

» Ὁ πατέρας μου σοῦ ἔβαλε ὄρο μὲ τὴ διαθήκη του, νὰ μοῦ δώσεις μιὰ καλὴ ἀνατροφή, κι' ἐσύ μὲ μεγάλωσες σὰ χωριάτη.

» Δὲν ἔκανες τίποτα ἄλλο παρὰ νὰ μὲ ἐξευτελίζεις καὶ νὰ κρύβεις ὅλες τίς χάρες τῆς εὐγένειάς μου.

» Τώρα ὅμως τὸ πνεῦμα τοῦ πατέρα μου θυμώνει μέσα μου καὶ δὲν μπορῶ νὰ τὸ ἀνεχθῶ ἄλλο. Νὰ μ' ἀφήσης, λοιπόν, νὰ ἀσχολοῦμαι μὲ πράγματα ποὺ ταιριάζουν σὲ ἄνθρωπο τῆς καταγωγῆς μου, ἢ διαφορετικὰ νὰ μοῦ δώσεις αὐτὴ τὴ μικρὴ κληρονομιά ποὺ μοῦ ἔφησε ὁ πατέρας μου. Μὲ τὰ λίγα αὐτὰ χρήματα θὰ πάω νὰ βροῦ τὴν τύχη μου.

—Καὶ τί σκοπεύεις νὰ τὰ κάνεις; τὸν ρώτησε ἀμέσως ὁ Ὀλιβερ. Θέλεις νὰ τὰ σπαταλήσης κι' ἔπειτα νὰ γυρίζεις καὶ νὰ ζητιανεύεις;

Σταμάτησε, καὶ σὰ νὰ ἔλλαξε ἀμέσως γνώμη, ἐσπρίριξε σχε-

δὸν θάναυσα τὸν Ἀδάμ, ποὺ στεκότανε μπροστά του καὶ συνέ-
χισε:

—Καλά, πήγαινε μέσα, κύριε, δὲν θέλω νὰ ἔχω ἄλλους
μπελάδες μὲ σένα.

» Θὰ σοῦ δώσω κάτι ἀπ' αὐτὸ ποὺ ζητᾷς.

» Ἄφησέ με τώρα ἡσυχο, σὲ παρακαλῶ.

—Δὲ θὰ σ' ἐνοχλήσω παρὰ μονάχα γι' αὐτὸ ποὺ μοῦ ἀντί-
κει, φιθύρισε ὁ Ὁρλάνδος παίρνοντας τὸ μονοπάτι γιὰ τὸ σπίτι.

—Πήγαινε κι' ἐσύ κοντά του, γέρο σκύλε, ἔκανε ὁ Ὁλιβερ
ἀσπρώχνοντας τὸν Ἀδάμ.

Ἐκείνος τὸν κύτταξε ξαφνιασμένος. Ἐκανε δυὸ θήματα πρὸς
τὰ ἔμπρός, κι' ἔπειτα στάθηκε καὶ μουρμούρισε:

—Μὲ τὸ «γέρο σκύλε», λοιπόν, μὲ πληρώνεις; Δὲν ἔχεις φυ-
σικὰ καὶ ἄδικο, γιατί ἔχασα τὰ δόντια μου δουλεύοντας τὴν ἀ-
φεντιά σου.

» Συχωρεμένο νὰ εἶναι τὸ ὄνομα τοῦ μακαρίτη τοῦ ἀφεντι-
κοῦ μου, αὐτὸς ποτὲ δὲ θὰ μοῦ ἔλεγε ἕναν τέτοιο λόγο.

Ὁ Ὁλιβερ δὲν τοῦ ἔδωσε σημασία.

Ἡ διαγωγή τοῦ ἀδελφοῦ του τοῦ εἶχε κάνει μεγάλη ἐντύ-
πωση, γιατί ἦταν κάτι ποὺ δὲν τὸ περίμενε στ' ἀλήθεια.

—Ὡστε, ἔτσι, λοιπόν, μουρμούρισε. Ἀρχισες καὶ μοῦ ἀν-
τιστέκεσαι κιόλα; Θὰ σοῦ τὰ κόψω ἐγὼ τὰ φτερά σου.

» Καὶ φυσικὰ δὲν ἔχεις νὰ πάρεις τίποτα ἀπ' τὶς χίλιες κο-
ρῶνες.

Χτύπησε δυὸ - τρεῖς φορές μὲ πείσμα τὶς μπότες του στὸ
χῶμα καὶ φώναξε:

—Ντένη, ποῦ εἶσαι;

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΕΥΤΕΡΟ

Σχεδόν ἀμέσως, ἓνας ὑπηρέτης, σὰ νὰ εἶχε ξεφουτρώσει ἀπὸ τῇ γῇ, ἔκανε μιὰ θαθεῖα ὑπόκληση μπροστά στὸν Ὀλιβερ λέγοντας:

—Μὲ ζήτησε ἡ εὐγενεία σας;

—Μήπως μὲ ζήτησε ὁ Κάρολος, ὁ παλαιστής τοῦ Δούκα; ρώτησε ἐκεῖνος.

—Βρίσκεται ἔξω στὴν πόρτα καὶ μὲ παρακαλάει νὰ σᾶς πῶ νὰ τὸν δεχτεῖτε.

—Πές του νὰ περάσει.

Ὁ Ντένης ἔκανε μιὰ κανονικὴ μεταβολὴ κι' ἔτρεξε ἀμέσως νὰ ἐκτελέσει τῇ διαταγῇ τοῦ κυρίου του.

—Τί ὥραϊος τρόπος κι' αὔριο εἶναι ἡ μέρα ποῦ θὰ γίνει ἡ πάλη, μουρμούρισε μέσα στὰ δόντια του.

Ὁ Ὀλιβερ δὲν χρειάστηκε νὰ περιμένει. Ἕνας ψηλός, ρωμαλέος ἄντρας μὲ τετράγωνες πλάτες, μικρὸ μέτωπο καὶ πυκνὰ σγουρὰ μαλλιά καὶ γένεια θρισκότανε κιόλα μπροστά του. Ἐκανε μιὰ θαθεῖα ὑπόκληση στὸν Ὀλιβερ καὶ μ' ἓνα πλατὺ χαμόγελο στὰ χεῖλη, εἶπε:

—Καλημερίζω τὴν εὐγένειά σας.

Ὁ Ὀλιβερ τοῦ ἀνταπέδωσε τὸ χαμόγελο καὶ πέρασε ἀμέσως στὸ προκαίμενο.

—Τί νέα μᾶς φέρνεις, φίλε Κάρολε, ἀπ' τὴν Αὐλὴ; τὸν ρώτησε.

Ὁ Κάρολος εσμιξε τὰ φρύδια του.

—Δὲν ὑπάρχουν νέα, ἀπάντησε, ἐκτὸς ἀπ' τὰ παλιά.

Καὶ μὲ τὸ φυσικότερο ὄφος τοῦ κόσμου συνέχισε:

—Ὁ παλιὸς ὁ Δούκας ἐξορίστηκε ἀπ' τὸ νεότερο ἀδελφὸ του, τὸν καινούργιο Δούκα. Τρεῖς - τέσσερες ἄρχοντες, ποῦ τὸν ἀγαποῦσαν, τὸν ἀκολούθησαν στὴν ἐξορία μὲ τὴ θέλησή τους.

* Καὶ φυσικὰ τὰ χτήματα καὶ τὰ εἰσοδήματά τους πλούτισαν τὸν καινούργιο Δούκα, γι' αὐτὸ κι' αὐτὸς τοὺς ἐπέτρεψε νὰ γυρίσουν...

Ὁ Ὀλιβερ τὸν σταμάτησε καὶ τὸν ρώτησε ἀμέσως:

—Καὶ ἡ Ροζαλία, ἡ κόρη τοῦ Δούκα, τί ἔγινε; Μήπως ἐξορίστηκε κι' αὐτὴ μαζὶ μὲ τὸν πατέρα της, πές μου τί ξέρεις;

Ὁ Κάρολος φαινόταν πραγματικά πολὺ καλὰ πληροφορημένος.

Χαρούμενος, ποὺ τοῦ δινόταν ἡ εὐκαιρία νὰ ἐξυπηρετεῖ διπλᾶ τὸν Ὀλιβερ, ἀπάντησε:

—Ὅχι, κι αὐτὸ γιὰτὶ ἡ κόρη τοῦ νέου Δούκα, ἡ ἐξαδέλφη τῆς, τὴν ἀγαπᾷ τόσο πολὺ, ἀφοῦ, ὅπως λένε, μεγάλωσαν μαζί, ποὺ ἔλεγε πῶς ἡ θὰ πῆγαινε κι αὐτὴ κοντὰ τοὺς ἡ θὰ πέθαινε ἀπ' τὸν καημὸ τῆς, ἂν ἔμενε μόνη.

» Ἔτσι, μένει μέσα στὸ παλάτι, κι ὁ θεῖος τῆς τὴν ἀγαπᾷ ὅσο καὶ τὴν κόρη του.

» Κι εἶναι ἀλήθεια, πῶς ποτὲ δυὸ κορίτσια δὲν ἀγαπήθηκαν τόσο πολὺ.

Τὸ ἐνδιαφέρον τοῦ Ὀλιβερ ὅσο πῆγαινε καὶ μεγάλωνε περισσότερο.

—Καὶ σὲ ποῖο μέρος θὰ μένει ὁ παλιὸς Δούκας; ρώτησε κυττάζοντας τὰ μάτια τὸν Κάρολο.

Ἐκεῖνος γαμογέλασε.

—Λένε, συνέχισε, πῶς δρίσκεται μέσα στὸ δάσος τοῦ Ἀρντεν, καὶ ζεῖ ἐκεῖ πέρα συντροφιά μὲ μερικοὺς εὐθυμοὺς κυρίους σὰν τὸν Ρόμπιν Χούντ, τὸν Ἀγγλο. Λένε ἀκόμα πῶς πολλοὶ νεαροὶ ἀπὸ καλὰς οἰκογένειες φεύγουν ἀπὸ τοὺς γονεῖς τοὺς καὶ πάνε ἐκεῖ, ὅπου περνοῦνε τὸν καιρὸ τοὺς ὅλο ξεγνοιασιά, ὅπως τὰ παλιά χρυσὰ χρόνια.

—Καὶ θὰ παλαίψεις αὐριο μπροστὰ στὸν καινούργιο Δούκα;

Ὁ Κάρολος ἐσφίξε τὶς γροθιές του.

—Μάλιστα, χρυσέ μου κύριε, θὰ παλέψω, καὶ γι' αὐτὸ ἦρθα ἐδῶ νὰ σοῦ πῶ κάτι ποὺ θὰ σ' ἐνδιαφέρει πολὺ.

Ὁ Ὀλιβερ ἦρθε πιὸ κοντά.

Ὁ Κάρολος συνέχισε, κατεβάζοντας λίγο τὸν τόνο τῆς φωνῆς του:

—Μὲ ἄφησαν μάλιστα νὰ καταλάβω πῶς ὁ Ὁρλάνδος, ὁ μικρότερος ἀδελφός σου, σκοπεύει νὰ παρουσιαστῇ μεταμφιεσμένος καὶ νὰ δοκιμάσει ἓνα γύρο μαζί μου.

» Ἀῖριο, κύριέ μου, θὰ παλέψω γιὰ τ' ὄνομά σου κι αὐτὸς ποὺ θὰ μοῦ ξεφύγει μὲ γερὰ τὰ κόκκαλά του, θὰ ἔχει μεγάλη τύχη.

Ὁ πονηρὸς Κάρολος ἔριξε μιὰ ἐρευνητικὴ ματιά στὸν Ὀλιβερ νὰ δεῖ τί ἐντύπωση εἶχαν κάνει τὰ λόγια του, κι ὅταν κατὰλαβε πῶς ὁ ἄλλος ξαφνάστηκε κάπως ἀπ' τὴν τελευταία αὐτὴ ἀπροσδόκητὴ εἰδηση, συνέχισε μὲ τόνο κάπως ἐμπιστευτικὸς:

—Ὅμως, κύριέ μου, ὁ ἀδελφός σου εἶναι πολὺ νέος καὶ πολὺ τρυφερὸς ἀκόμα, γι' αὐτὸ κι ἐγὼ γιὰ χάρη σου δὲ θάθελα

νά τὸν στραπατασάρω, ἂν καὶ ὅταν μπεῖ στὸ παιχνίδι, θὰ βρεθῶ στὴ δύσκολη θέση νὰ τὸ κάνω γιὰ τὴν τιμὴ μου.

» Ἦρθα, λοιπόν, ἐδῶ πέρα νὰ σέ εἰδοποιήσω, ἀφοῦ, καθὼς ξέρεῖς, σ' ἀγαπῶ τόσο πολὺ, πῶς ἢ πρέπει νὰ μὴ τὸν ἀφήσεις νὰ κάνει αὐτὴ τὴν κουταμάρα, ἢ ἂν τύχει καὶ πάθει κανένα κακό, νὰ μὴ τὰ θάλεις μαζί μου, ἀφοῦ στὴ θέση ποῦ θὰ ὀρίσκομαι δὲ θὰ μπορῶ νὰ κάνω διαφορετικά.

Οἱ δυὸ ἄντρες κυπτάχτηκαν ἀκόμη μιὰ φορὰ στὰ μάτια καὶ ἔσφιξαν τὰ χέρια φιλικά. Ὁ Ὀλιβερ εἶπε:

—Κάρολ, σ' εὐχαριστῶ γιὰ τὴν ἀγάπη ποῦ ἔχεις γιὰ μένα, καὶ θὰ δεῖς πῶς θὰ σοῦ τὴν πληρώσω ὅπως τῆς ἀξίζει.

Τὸ τετράγωνο σαγόνι τοῦ παλαιστῆ σὰ νὰ βγῆκε τῶρα λίγο πιὸ ἔξω, τὰ μικρά, γουρουνίσια μάτια του πέταξαν σπίθες.

Ἐσφίξε γιὰ δεύτερη φορὰ τὸ χέρι τοῦ κυρίου του. Ἐκεῖνος εὐχαριστημένος τὸν χτύπησε φιλικὰ στὴν πλάτη καὶ συνέχισε:

—Κάτι τέτοιο μυρίστηκα, Κάρολ, κι ἐγώ. Ὁ ἀδελφός μου εἶναι τὸ πιὸ ξεροκέφαλο παιδί τῆς Γαλλίας. Εἶναι γεμάτος ἀπὸ φιλοδοξίες καὶ φθονεῖ τὸν καθένα ἂν τύχει κι ἔχει κανένα χάρισμα. Εἶναι ἀκόμα κρυφὸς ἐχθρὸς μου, μάλιστα ἐμένα ποῦ ἔχουμε τὸ ἴδιο αἷμα μὲ μισεῖ κρυφὰ καὶ φανερά.

» Κάνε, λοιπόν, ὅ,τι σοῦ ἀρέσει.

» Καθόλου δὲ μὲ νοιάζει ἂν τοῦ σπάσεις τὴ ραχοκοκκαλιά ἢ τὸ δάχτυλο.

» Σοῦ λέω, λοιπόν, πῶς πρέπει νὰ ἔχεις τὰ μάτια σου τέσσερα, γιατί ἂν τὸ κακὸ ποῦ θὰ τοῦ κάνεις εἶναι ἐλάχιστο, καὶ τὸ πάρει ἀπάνω του, τότε θὰ μεταχειριστεῖ ἀκόμα καὶ τὸ φαρμάκι γιὰ νὰ ἐκδικηθεῖ. ἢ θὰ προσπαθήσει νὰ σέ ρίξει σὲ καιμιά ὑπουλη παγίδα, καὶ δὲν θὰ σ' ἀφήσει ἀπ' τὰ χέρια του, ἂν δὲν σέ ξεπαστρέψει μὲ ὅποιοδήποτε ἄλλο μέσο, ὅσο ἄτιμο καὶ νὰ εἶναι.

Τὸ σαγόνι τοῦ Κάρολου, σ' αὐτὰ τὰ ἀπροσδόκητα λόγια, ἄρχισε νὰ τρέμει ἐλαφρά. Δὲν ἤθελε νὰ πιστέψει στ' αὐτιά του.

Ἦταν τάχα ἀληθινὰ ἢ μήπως ὁ πονηρὸς Ὀλιβερ τοῦ τὰ ἔλεγε γιὰ ἄλλο σκοπὸ;

Πόσες φορές οἱ νεαροὶ ἀριστοκράτες δὲν ἔλεγαν κάτι ἐντελῶς διαφορετικὸ ἀπὸ κείνο ποῦ πίστευαν, γιὰ νὰ ἐξακριβώσουν τίς σκέψεις τοῦ ἄλλου ἢ γιὰ νὰ τὸν τυλίξουν στὰ ὑπουλα σχέδιά τους.

Ἀμέσως, ὅμως, ξαναβρῆκε τὴν αὐτοκυριαρχία του. Γιατί στ' ἀλήθεια τὸ αὐτὸ τοῦ ἀθλητῆ δὲν ἴδρωνε εὐκολὰ ἀπὸ κάτι τέτοια.

Ἀλλὰ κι ὁ καλὸς ἀδελφός. ποῦ κι αὐτὸς δὲν ἦταν φυσικὰ βέβαιος γιὰ τὰ αἰσθήματα τοῦ ἀθλητῆ του, δὲν ὀρiscόταν φυσικὰ

σὲ καλύτερη θέσῃ. Συνέχισε, λοιπόν, μὲ τὴ γνωστὴ ἀριστοκρατικὴ ὑποκρισία:

—Δακρύζω σχεδὸν πού σοῦ τὸ λέω, ἀλλὰ δὲν ὑπάρχει στὸν κόσμῳ πιδ̄ κακοῦργῳ πλάσμα ἀπ' αὐτὸν τὸν νεαρό.

» Φυσικὰ μιλάω μονάχα σὰν ἀδελφός, γιατί̄ ἂν ἤθελα νὰ τὸν ξεγυμνώσω καὶ νὰ τὸν παρουσιάσω ὅπως εἶναι, θὰ ἔπρεπε νὰ γίνω κατακόκκινος ἀπ' τὴ ντροπὴ μου κι ἐσὺ νὰ κιτρινίσῃς ἀπ' τὸ ξάφνιασμά σου.

Ὁ Κάρολος δὲν ἄργησε νὰ καταλάβει ὅτι ὁ κύριός του τοῦ μιλοῦσε μὲ εἰλικρίνεια.

Τοῦ τὸ ἀνταπέδωσε, λοιπόν, κι αὐτὸς ἀμέσως.

—Χαίρομαι πολὺ πού ἤρθα καὶ σὰς ὄρθῃκα, τοῦ εἶπε. Ἄν παρουσιαστεῖ αἰσιο μπροστά μου, θὰ πάρει τὴν πληρωμὴ πού τοῦ ταιριάζει. Κι ἂν ξανασταθεῖ στὰ πόδια του, ἐγὼ δὲν θὰ ξανααγωνιστῶ ποτὲ πιδ̄ γιὰ βραβεῖο.

» Ὁ Θεός, λοιπόν, νὰ ἔχει καλὰ τὴν εὐγένειά σας, συνέχισε ὁ Κάρολος, σφίγγοντας τὸ χέρι τοῦ κυρίου του κάπως πιδ̄ δυνατά, ἴσως γιὰ νὰ τοῦ δώσει νὰ καταλάβει ἀκόμα μιὰ φορὰ τὴν ἀξία του.

—Ἐχε γειά, τοῦ εἶπε ἐκεῖνος.

Ὅταν, ὥστόσο, ἔμεινε μόνος, ψιθύρισε χαρούμενος:

—Καὶ τώρα πρέπει νὰ βάλω φωτιὰ σ' αὐτὸ τὸ παλιόπαιδο. Φαντάζομαι νὰ δῶ τὸ τέλος του. Δὲν ξέρω φυσικὰ τὸ γιατί̄, ἀλλὰ ἡ ψυχὴ μου δὲν μισεῖ τίποτα περισσότερο ἀπ' αὐτόν.

Προχώρησε λίγο πιδ̄ πέρα μὲ κλεφτά, ἀνάλαφρα βήματα, καί, σὰ νὰ φοβόταν μήπως τὸν ἀκούσει κανένας, ἔφερε τὸ χέρι του στὸ μέτωπο καὶ ξανάπε:

—Φαίνεται, ὅμως, εὐγενής, καὶ παρ' ὅλο πού δὲν ἔχει πάει στὸ σχολεῖο ξέρει πολλὰ πράγματα καὶ ἔχει τρόπους πού γίνεται συμπαθητικὸς καὶ ἀγαπητὸς.

» Ἀκόμα καὶ οἱ δικοί μου ἀνθρώποι τὸν ἀγαποῦν καὶ τὸν προσέχουν, ἐγὼ ἑμένα δὲν μὲ νοιάζονται καθόλου. Δὲ θὰ κρατήσῃ ὅμως γιὰ πολὺ αὐτὸ τὸ πρᾶγμα, ὁ παλαιστής μου θὰ τὰ κανονίσῃ ὅλα. Τώρα δὲν μοῦ μένει νὰ κάνω τίποτα ἄλλο, παρὰ νὰ βάλω στὰ αἵματα αὐτὸ τὸ παλιόπαιδο, καὶ ὅς πάω μάλιστα ἀμέσως.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΡΙΤΟ

Τὸ παλάτι τοῦ Δούκα, ὑποβλητικὸ καὶ ὡραῖο, ὅπως ἔλα τὰ δουκικά παλάτια, ἦταν τριγυρισμένο ἀπὸ μεγάλο κήπο μὲ σπάνια δέντρα καὶ λουλουῖδια.

Ἐκείνη τῇ στιγμῇ ἡ κίνηση στὸ μεγάλο δρόμο ποὺ ἔφερνε στὴν εἴσοδο καὶ στὰ μονοπάτια τοῦ κήπου εἶχε σχεδὸν σταματήσει, καὶ τὸ παλάτι φαινόταν ἔρημο.

Ὁ ἥλιος ποὺ ἔγερνε, φώτιζε τὴ χλόη ποὺ δρισκότανε στὴν αὐλὴ καὶ ἔκανε τὶς ὁροσοσταλίδες νὰ λαμπυρίζουν σὰ διαμάντια.

Δυὸ νέα κορίτσια, ὥστόσο, ποὺ περπατοῦσαν σχεδὸν ἀγκαλιασμένα, ἔδιναν μιὰ θαυμάσια γραφικὴ νότα στὸ σιωπηλὸ περιβάλλον.

Σὲ μιὰ στιγμῇ, ἡ μία ἀπ' αὐτὲς ξέσφιξε τὸ χέρι τῆς γύρω ἀπ' τὴ μέση τῆς ἄλλης καί, χαϊδεύοντας τὶς καστανὲς τῆς μποῦκλες, τῆς ψιθύρισε μὲ τρυφερότητα:

— Γλυκεῖά μου ἑξαδέλφη, καλὴ μου Ροζαλίτσα, κάνε μου τὴ χάρη καὶ δείξου λίγο χαρούμενη.

Ἡ ὁμορφὴ κοπέλλα χαμογέλασε κάπως ἀνόρεχτα.

— Καλὴ μου Σίλια, τῆς ἀπάντησε, ἀνταποδίδοντας τὸ χᾶδι, ἐγὼ φαίνομαι περισσότερο χαρούμενη ἀπὸ ὅσο εἶμαι καὶ τώρα βλέπω πὼς ἐσὺ μὲ θές ἀκόμα πιὸ χαρούμενη.

» Ὅταν ὁ νοῦς μου τρέχει πάντα σὲ ἓναν ἐξόριστο πατέρα πὼς νὰ ἔχω κουράγιο γιὰ διασκέδαση;

Ἡ ξένοιαστη ἑξαδέλφη, ὥστόσο, ἐπέμεινε.

— Ὁ τρόπος σου μοῦ δείχνει πὼς ἡ ἀγάπη σου δὲν εἶναι τὸ ἴδιο μεγάλῃ ὅπως ἡ δική μου. Ἄν ὁ θεῖος μου, ὁ ἐξόριστος πατέρας σου, εἶχε ἐξορίσει τὸν θεῖο σου, τὸν δικό μου πατέρα, τὸ Δούκα, κι ἐσὺ ἐξακολουθοῦσες νὰ μένεις στὸ σπίτι μου, θὰ εἶχα τὸν πατέρα σου σὰ δικό μου.

» Έτσι θά έκανες κι εσύ, αν ή αγάπη σου γιά μένα είχε την ίδια προθυμία πού έχει ή δική μου.

Ένα άκαθόριστο χαμόγελο φώτισε γιά μιá στιγμή τó πρόσωπο της Ροζαλίας. Ξαναγκάλιασε την αγαπημένη της εξαδέλφη και τής είπε:

—Λοιπόν, θά κάνω όπως λές, θά ξεχάσω την κατάσταση μου και θά κάνω όπως εσύ.

Ή Σίλια φάνηκε ικανοποιημένη.

—Τό ξέρεις, είπε πώς ό πατέρας μου δέν έχει άλλο παιδι από μένα, και, όπως φαίνεται, δέν πρόκειται νά αποκτήσει δεύτερο. Όταν λοιπόν πεθάνει, θά τόν κληρονομήσεις εσύ, γιατί ό,τι άρπαξε άπ' τόν πατέρα σου, εγώ θά σού τó ξαναδώσω μέ την αγάπη μου. Ναι, σού όρκίζομαι στην τιμή μου, πώς θά κάνω ό,τι σού είπα, κι αν πατήσω τόν όρκο μου, νά μέ κάψει ή φωτιά.

» Γι' αυτό, καλή μου Ροζαλίτσα, πρέπει νά είσαι χαρούμενη.

Ή Ροζαλία φίλησε την αγαπημένη εξαδέλφη της στο μάγουλο.

—Από δώ και πέρα, τής είπε, αγαπητή μου, θά είμαι άλλη θινά χαρούμενη.

Τής έδωσε ένα ακόμα φιλι από τó άλλο μάγουλο και μέ τραγουδιστή φωνή πρόσθεσε:

—Τί θά έλεγες αν αποφάσιζα νά έρωτευθώ.

—Κάνε χρυσή μου όπως θές, σέ παρακαλώ όμως νά τó κάνης μονάχα γιά νά παίξεις. Νά μήν έρωτευθείς κανέναν στά σοβαρά. Μά και στο παιχνίδι δέν πρέπει νά δώσεις μεγάλη σημασία, γιά νά μπορείς μετά μέ ένα άπλό κοκκίνισμα νά ξεμπλέξεις μέ ασφάλεια, κρατώντας την τιμή σου.

—Μά τότε μέ τί νά παίξουμε; Έκανε ή Ροζαλία μέ άπόρία.

Τά δυό κορίτσια περπατώντας είχαν φτάσει μπροστά σέ έναν ώραιό, μαρμάρινο πάγκο. Ή Σίλια κάθισε πρώτη κάνοντας θέση και στην αγαπημένη της εξαδέλφη. Ίσιαξαν τά φορέματά τους και χαρούμενες και οι δυό περίμεναν ποιά θά μιλήσει πρώτη.

Ή Σίλια άρχισε.

—Τότε άς χοροιδέψουμε την Τύχη, ώσπου ν' αφήσει τó ά-

δράχτι της κι έτσι από δω και μπρός τὰ δῶρα της νὰ μοιράζονται ίσια.

—Μακάρι νὰ μπορούσαμε νὰ κάνουμε ἓνα τέτοιο πράγμα, ἀπάντησε ἡ Ροζαλία. Γιατί οἱ καλωσύνες ποὺ κάνει δὲν πέφτουν σὲ καλὰ χέρια. Ἡ τυφλὴ γυναίκα σοο φιλότιμη καὶ νὰ εἶναι, πάντα κάνει λάθος ὅταν δίνει σὲ ἄλλες γυναῖκες.

Ἡ Σιλια ἔκανε μιὰ χαριτωμένη κίνηση τοῦ κεφαλιοῦ της.

—Καλὰ λές, εἶπε. Βλέπομε πῶς ὅσες γυναῖκες τίς κάνει ὁμορφες, δὲν τίς κάνει καθόλου καὶ τίμιες, κι ὅσες πάλι τίς κάνει τίμιες κάθε ἄλλο παρά ὁμορφες εἶναι.

—Τώρα ὁμως βλέπω πῶς ἔφυγες ἀπ' τὸ γραφεῖο τῆς Τύχης καὶ πῆγες στοὺς γραφεῖο τῆς Φύσης, ἔκανε ἡ Ροζαλία χαμογελώντας, γιατί πρέπει νὰ ξέρεις πῶς ἡ Τύχη κυβερνάει τοῦ κόσμου τὰ ἀγαθὰ, καὶ ὄχι οἱ φυσικὲς χάρες.

Ἐκεῖ ὁμως ποὺ ἡ συζήτηση τῶν δυὸ κοριτσιῶν εἶχε πάρει αὐτὴ τὴ σοβαρὴ τροπὴ, ἀπὸ μακριὰ φάνηκε νὰ ἔρχεται κάποιος περίεργο ἄτομο. Τὸ παρδαλὸ ντύσιμό του καὶ τὸ ἀκανόνιστο ἑξιδισμὰ του, μαρτυροῦσαν πῶς ἦταν ἓνας ἀπὸ κείνους τοὺς τύπους, ποὺ δὲν λείπουν ἀπ' τὰ παλάτια καὶ ποὺ ἡ παρουσία τους ἄλλοτε φέρνει τὴν εὐθυμία καὶ συχνὰ μπορεῖ νὰ γίνῃ καὶ μοιραία.

Οἱ δυὸ ἐξαδέλφες, παρ' ὅλο ποὺ δυσανεστῆθησαν, δὲν διέκοψαν τὴν κουβέντα τους.

—Κι ἂν ἡ Φύση ἔφτιαχνε ἓνα ὁμορφο πλάσμα, δὲν μπορεῖ ἡ Τύχη νὰ τὸ ἔριχνε στὴ φωτιά; ρώτησε ἡ Σιλια.

» Ἄν ἡ Φύση μᾶς ἔδωσε τὸ μυαλὸ γιὰ νὰ κοροϊδεύουμε τὴν Τύχη, αὐτὴ ἡ τελευταία ὁμως δὲν μᾶς στέλνει αὐτὸν τὸν τρελλό, γιὰ νὰ μᾶς χαλάσει τὴν κουβέντα;

—Πραγματικά, ἔκανε ἡ Ροζαλία, ἡ Τύχη ἐδῶ πέρα φέρνεται μὲ πολὺ σκληρὸ τρόπο στὴ Φύση, ἀφοῦ ἡ Τύχη αὐτὸ τὸ ἀπλοῖκὸ δημιούργημα τῆς Φύσης τὸ δάξει ἐμπόδιο στοὺς πνεῦμα τῆς Φύσης.

Ὁ μισοπάλαθος γελωτοποιὸς στοὺς μεταξὺ εἶχε πλησιάσει στὰ δυὸ κορίτσια καὶ στεκόταν περιμένοντας νὰ τελειώσουν τὴ συζήτηση. Ἐκεῖνες γύρισαν τώρα καὶ τὸν κύτταξαν σὰ νὰ τὸν ἐδίεπαν γιὰ πρώτη φορά.

Φανερά δυσαρεστημένη, ἡ Σίλια συνέχισε τὴ συζήτηση, σὰ νὰ μὴ συνέβαινε τίποτα.

— Ἴσως κι αὐτὸ νὰ μὴν εἶναι ἔργο τῆς Τύχης, ἀλλὰ τῆς Φύσης, ποὺ βλέποντας πὼς τὸ ἀπλοϊκὸ μας πνεῦμα εἶναι περισσότερο ἀπὸ ὅσο πρέπει κουτὸ, γιὰ νὰ κάθεται καὶ νὰ τὰ θάνει μὲ τέτοιες θεές, μᾶς στέλνει αὐτὸν τὸν μισοπάλαβο γιὰ νὰ μᾶς φέρει στὰ λογικά μας.

» Καὶ πρέπει νὰ ξέρεις πὼς συχνὰ ἡ κουταμάρα ἐνὸς τρελλοῦ χρησιμεύει σὰν ἀκόνι στὴν ἐξυπνάδα.

Καὶ γυρίζοντας στὸν Ἀσημόπετρα — αὐτὸ ἦταν τὸ ὄνομά του — ποὺ στεκότανε τώρα πάνω ἀπ' τὸ κεφάλι τῆς, τὸν ρώτησε:

— Λοιπὸν, τί γίνεται, πνεῦμα; Τί θέλεις ἐδῶ πέρα;

Ἐκεῖνος κούνησε τὴν κεφαλα του.

— Κυρία μου, εἶπε, πρέπει νὰ ρθεῖς νὰ δεῖς τὸν πατέρα σου.

— Πῶς; Κλητήρας ἐγίνες τώρα τελευταῖα;

— Ὅχι, σοῦ ὀρκίζομαι στὴν τιμὴ μου. Μοῦ ἔδωσαν διαταγὴ νὰ ρθῶ ἐδῶ πέρα γιὰ νὰ σὲ εἰδοποιήσω.

— Ποιὸς σοῦ τὸν ἔμαθε, τρελλέ, αὐτὸν τὸν ὄρκο;

— Κάποιος ἱππότης, ποὺ ὀρκιζότανε πὼς οἱ τηγανίτες ἦταν ὠραίες καὶ πὼς ἡ μουστάρδα δὲν ἄξιζε τίποτα. Ἐγώ, ὡστόσο, ἐπιμένω πὼς οἱ τηγανίτες ἦταν τιποτένιες καὶ πὼς ἡ μουστάρδα ἄξιζε πολλά, ὁ ἱππότης ὡστόσο δὲν ἔπαιρνε ὄρκο στὰ ψέματα.

— Καὶ πῶς μπορεῖς νὰ μᾶς τὸ ἀποδείξεις αὐτὸ μὲ τὴ μεγάλῃ σου σοφία; τὸν ρώτησε κοροϊδευτικὰ ἡ Σίλια.

— Ἐλα, δεῖξε μας τὴ σοφία σου, πρόσθεσε καὶ ἡ Ροζαλία στὸν ἴδιο τόνο.

Ὁ Ἀσημόπετρας ἄλλο ποῦ δὲν ἤθελε.

Τὰ δυὸ κοριτσόπουλα τοῦ καλάρεσαν καὶ δὲν ἤθελε νὰ χάσει τὴν εὐκαιρία νὰ σαλιαρίσει λίγο μαζί τους.

Τοὺς εἶπε λοιπὸν:

— Ἐλᾶτε καὶ οἱ δυὸ σας πιὸ κοντά, χαϊδέψτε τὰ σαγόνια σας καὶ πάρτε ὄρκο στὰ γένια σας πὼς εἶμαι μάγκας.

Τὰ κορίτσια ἔκαναν ἀπὸ ἔνστικτο μιὰ κίνηση ποὺ φανέρωνε ἀπέχθεια.

Ἡ Σίλια, ὡστόσο, χαμογέλασε διαστικὰ καὶ εἶπε:

—Σοῦ ὀρκιζόμαστε στὰ γένια μας, ἂν φυσικά εἶχαμε, πῶς εἶσαι πραγματικά.

Ὁ Ἀσημόπετρας στρογγυλοκάθησε ἀνάμεσα στὰ δυὸ κορίτσια.

—Μὰ τὴν τσαχπινιά μου, ἂν βέβαια εἶχα, θὰ ἤμουνα, εἶπε. Ὡστόσο, ἀφοῦ ὀρκίζεστε γιὰ κάτι ποὺ εἶναι ἀνύπαρχτο, τότε δὲν ὀρκίζεστε στὰ ψέματα. Γι' αὐτό, λοιπόν, οὔτε ἐκεῖνος ὁ ἱππότης ὀρκιζότανε στὰ ψέματα, ὅταν βεβαίωνε στὴν τιμὴ του, γιατί ποτέ του δὲν εἶχε τέτοιο πρᾶγμα. Ἡ καὶ ἂν τύχαινε νὰ εἶχε, τὴν εἶχε χάσει ἀπὸ καιρὸ, πρὶν ἀκόμα δεῖ ἐκεῖνες τὶς τηγανίτες κι ἐκείνη τὴ μουστάρδα.

Ἡ Σίλια τὸν διέκοψε.

—Γιὰ πές μου, σὲ παρακαλῶ, τοῦ εἶπε, ποῖον σκέπτεσαι καὶ τὰ λές ὅλα αὐτά;

Ὁ Ἀσημόπετρας χαμογέλασε πονηρά.

Ἐκανε πῶς σκέπτεται, κάτι χάραξε μὲ τὴ μύτη τοῦ ποδιοῦ του στὴν ἄμμο, καὶ εἶπε:

—Σκέπτομαι κάποιον ποὺ ὁ πατέρας σου, ὁ γερο - Φρειδερίκος, τὸν ἀγαπάει.

—Ἡ ἀγάπη τοῦ πατέρα μου εἶναι ἀρκετὴ νὰ τὸν τιμήσει, εἶπε ἡ Σίλια κάπως πειραγμένη.

Καὶ ρίχνοντας μιὰ ματιά στὴ Ροζαλία, ποὺ παρακολουθοῦσε τὴ στιχομυθία, συνέχισε κάπως στενοχωρημένη:

—Ἀρκεῖ. Μὴ λές τίποτα γι' αὐτόν. Διαφορετικά θὰ σὲ δείρουν γιὰ συκοφαντία σὲ λιγάκι.

—Κι εἶναι ἀληθινὰ κρίμα, ποὺ οἱ τρελλοὶ δὲν μποροῦν νὰ μιλήσουν λογικά γιὰ τὶς τρέλλες ποὺ κάνουν οἱ φρόνιμοι ἄνθρωποι, συμπέρανε ὁ Ἀσημόπετρας παίζοντας τὰ μάτια του πονηρά.

Ἡ Σίλια παραξενεύτηκε κάπως ἀπ' τὰ λόγια τοῦ Ἀσημόπετρα, ποὺ γενικὰ περνοῦσε γιὰ τρελλός.

—Βλέπω πῶς μιᾶς λογικά, τοῦ εἶπε. Ἀλλωστε, ἀπ' τὸν καιρὸ ποὺ ἡ μικρὴ ἐξυπνάδα ποὺ ἔχουν οἱ τρελλοὶ θρέθηκε στὴν ἀνάγκη νὰ σωπάσει, ἡ λιγοστὴ τρέλλα ποὺ ἔχουν οἱ φρόνιμοι ἐπιδίδεται πολὺ.

» Μὰ νὰ ἔρχεται ὁ κύριος Λεὺ Μπώ.

—Κι ἔχει τὸ στόμα του γεμάτο νέα, συμπλήρωσε ἡ Ροζαλία.

—Ποῦ θὰ μᾶς τὰ ρίξει μέσα μας ἀκριβῶς ὅπως τὰ περιστέ-
ρια τρέφουν τὰ μικρά τους, συμπλήρωσε ἡ Σίλια γελώντας.

—Τότε θὰ παχύνουμε ἀσφαλῶς, ξανάπε ἡ Ροζαλία.

—Πιὸ καλά, θὰ κάνουμε μεγαλύτερη φιγούρα στὸ παζάρι,
ἦταν ἡ ἀπάντηση τῆς Σίλιας.

Τὰ δυὸ κορίτσια γέλασαν μαζὶ δυνατά. Ὁ κύριος Λέ Μπώ
ὅμως βρισκότανε κιόλα μπροστὰ τους.

Ἦταν ἓνας κοντός, παχύς ἀνθρωπάκος, πονηρὸς καὶ εὐκί-
νητος, παρ' ὅλο του τὸ πάχος, ποὺ δὲν περνοῦσε καθόλου ἀσχημα-
σὰν αὐλικὸς στὸ παλάτι τοῦ Φρειδερίκου.

Ἔκανε μιὰ βαθεῖα ὑπόκλιση μπροστὰ στὰ δυὸ κορίτσια, πε-
νημένοντας ν' ἀκούσει τ' ὄνομά του.

—Καλημέρα σας, κύριε Λέ Μπώ, μπορούμε νὰ χουμε τὰ νέα
σας, ἔκανε μισοσοδαρὰ μισοαστεῖα ἡ Σίλια.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΕΤΑΡΤΟ

Ὁ κύριος Λέ Μπώ ἔσκυψε, ἄγγιξε μὲ τὰ χεῖλη του τὰ δάχτυλα τῆς Σίλιας καὶ μὲ φωνὴ πού προσπαθοῦσε νὰ τὴν κάνῃ ὅσο γινόταν πιὸ γλυκεῖα, εἶπε.

—Ὁραία μου πριγκήπισσα. Χάσατε μιὰ θαυμάσια διασκέδαση.

—Διασκέδαση! ἐπανέλαβε ἐκείνη. Καὶ πῶς ἦταν θαμμένη;

—Πῶς εἶπατε, θαμμένη; Μὰ τί νὰ σᾶς ἀπαντήσω;

—Ὅ,τι ἐπιθυμῇ ἡ Τύχη καὶ ἡ ἐξυπνάδα, ἔκανε ἡ Ροζαλία, κυττάζοντας λοξὰ τὴν ἐξαδέλφη της.

Ὁ Ἀσημόπετρας, πειραγμένος κάπως πού τὸν εἶχαν ἐγκαταλείψει ὅλοι καὶ δὲν τὸν πρόσεχαν καθόλου, βρῆκε τὴν ευχυχρία καὶ μπῆκε στὴ μέση.

—Ἡ ἀνάλογα μὲ τὴν ἀπόφαση πού θὰ δοῦν οἱ Μοῖρες, φώναξε μὲ μιὰ κωμικὴ γκριμάτσα.

—Τὴν εἶπες πάλι τὴν ἐξυπνάδα σου, γύρισε καὶ τοῦ εἶπε γελώντας ἡ Σίλια.

—Πῶς γίνεται νὰ μὴν κρατᾶω τὸ ἴσιο; ἔκανε ἐκεῖνος χαρούμενος.

—Ὑπάρχει κίνδυνος νὰ χάσεις τὴ φωνή σου, συμπλήρωσε ἡ Ροζαλία.

Ὁ κύριος Λέ Μπώ διάστηκε νὰ ἀνακοινώσῃ τὰ νέα του.

—Κυρίες μου, εἶπε, τὰ ἔχω σὰ χαμένα. Θὰ ἤθελα νὰ σᾶς πῶ γιὰ κάποιον ἀγῶνα πού χάσατε πού δὲν τὸν παρακολουθήσατε.

—Πέστε μας, λοιπόν, λεπτομέρειες, φώναξε σχεδὸν μὲ ἀνυπομονησία ἡ Ροζαλία.

—Θὰ σᾶς πῶ μονάχα πῶς ἄρχισε καὶ ἔπειτα ἔσεῖς μπορείτε νὰ καταλάβετε τὸ τέλος του. Πρέπει νὰ ξέρετε πῶς τὸ πιὸ ἐν-

διαφέρον θά γίνει τώρα. Νά, έρχονται έδω πέρα για νά συνεχίσουν.

—Πέστε μας, λοιπόν, για τήν άρχή τής πάλης, επέμεινε και ή Σίλια.

‘Ο Λέ Μπώ έδειξε μέ τò δάχτυλο τήν είσοδο.

—Νά, έρχεται κάποιος γέρος μέ τούς τρεις του γιούς, είπε.

—‘Οπως στά παλιά παραμύθια, είπε σά νά μονολογούσε ή Σίλια.

‘Ο Λέ Μπώ φαινόταν ένθουσιασμένος.

—Τρία λεβεντόπαιδα μέ θαυμάσια παράστημα, ψιθύρισε σάν σέ έκσταση.

—Κι έχουν στους λαιμούς του πινακίδες πού γράφουν «...Κοινοποιείτε διά τής παρούσης πρòς όλους...», είπε ή Ροζαλία.

‘Ο ύποχρεωτικός Λέ Μπώ έδωσε τίς άπαραίτητες εξηγήσεις.

—‘Ο πιò μεγάλος άπ’ αὐτούς, είπε, πάλεψε μέ τόν παλαιστή τοῦ Δούκα τόν Κάρολο. Τόν ξριξε όμως σχεδόν άμέσως κάτω μέ τρία παγίδια σπασμένα και, όπως φαίνεται, δέν έχει και πολλές έλπίδες νά ζήσει.

» Μέ τόν ίδιο τρόπο περιποιήθηκε και τούς τρεις άλλους. Είμαι ξαπλωμένοι εκεί πέρα, κι ó άμοιρος ó γερο-πατέρας τους κλαίει τόσο πολύ, πού όλοι όσοι τόν βλέπουν κλαίνε κι αὐτοί μαζί του.

—‘Αχ, έκανε ή Ροζαλία σά νά πονούσε ή ίδια.

‘Ο ‘Ασημόπετρος δέν κρατήθηκε. Γύρισε στόν Λέ Μπώ και τοῦ είπε:

—Τότε ποιά διασκέδαση λέτε πώς έχασαν οί δεσποινίδες από δώ.

—Αὐτό πού σάς είπα.... Έκανε ó αὐλικός αἰνιγματικά.

‘Ο ‘Ασημόπετρος έξυσε τή μύτη του.

—Πρώτη μου φορά άκούω, ψιθύρισε, πώς οί γυναίκες μπορούν νά διασκεδάζουν βλέποντας νά σπάζονται παγίδια. Φαίνεται πώς ó κόσμος όσο πάει γίνεται όλο και πιò σοφός.

—Μά κι έγώ τò ίδιο... Έκανε ή Σίλια.

‘Η Ροζαλία χαμογέλασε.

—Μά βρίσκεται και κανένas άλλος, είπε, πού θέλει ν’ ά-

κούσει αυτό το μουσικό σπάσιμο των παγιδιών; Τί λές εξαδέλφη, αξίζει να δοῦμε αὐτὸν τὸν ἀγῶνα κι ἐμεῖς;

—Καὶ θέδαια θὰ τὸν παρακολουθήσετε ἂν μείνετε ἐδῶ πέρα, εἶπε ὁ Λέ Μπῶ κἀνοντας θέση στὶς δυὸ κοπέλλες. Ἐδῶ σ' αὐτὸ τὸ μέρος θὰ γίνεῖ ἡ πάλη. Οἱ παλαιστῆς εἶναι ἐτοιμοί.

—Ἄ, νά, ἔρχονται. Ἄς μείνουμε, λοιπόν, ἐδῶ νὰ παρακολουθήσουμε κι ἐμεῖς, φώναξε ἡ Σίλια ἐνῶνοντας τὰ χέρια.

Τὰ δυὸ κορίτσια σφίχθηκαν τὸ ἓνα κοντὰ στὸ ἄλλο σὰ νὰ ἤθελαν νὰ προφυλαχθοῦν ἀπὸ ἕναν ἄδρατο ἐχθρό. Ἐπειτα πιάστηκαν ἀπὸ τὴ μέση καὶ περιμέναν κυττάζοντας πέρα.

Ὁ Λέ Μπῶ καὶ ὁ Ἀσημόπετρας πῆραν κι αὐτοὶ τὶς κατάλληλες θέσεις.

Πέρα στὸ δάθος τῆς δεντροστοιχίας, μιὰ μικρὴ κουστωδία φάνηκε πὺ προχωροῦσε.

Μπροστὰ ἐρχόντουσαν μουσικοὶ μὲ σάλπιγγες καὶ τύμπανα, πὺ χτυποῦσαν μιὰ παράξενη, λυπητερή, ρυθμικὴ μουσική. Ἀκολουθοῦσε ἕνας ψηλός, χρυσοστολισμένος ἄρχοντας μὲ ἀγέρωχο δάδισμα καὶ ἀκατάδεχτο βλέμμα, πὺ δὲν ἦταν ἄλλος ἀπ' τὸ Δούκα Φρειδερίκο, τὸν πατέρα τῆς Σιλίας. Οἱ ἄρχοντες καὶ μερικὲς κυρίες, πὺ τὸν περιστοιχίζαν προσπαθοῦσαν νὰ συντονίσουν τὰ βήματά τους μὲ τὸ ρυθμὸ τῶν τυμπάνων καὶ τὸ δάδισμα τοῦ Δούκα.

Ὅλοι εἶχαν στὸ πρόσωπο τὴν ἔκφραση μιᾶς περιέργης σοβαρότητας.

Ἐπειτα φάνηκαν δυὸ ψηλοὶ νέοι, πὺ προχωροῦσαν μὲ ρυθμικὸ βῆμα καὶ ὑψωμένο τὸ κεφάλι. Ὁ ἕνας ἀπ' αὐτοὺς ἦταν ὁ γνωστὸς μας Κάρολος, ὁ ἐπίσημος παλαιστής τοῦ Ὀλιβερ, πὺ τὸν ἔχουμε κιόλα γνωρίσει, καὶ ὁ ἄλλος ὁ νεαρὸς Ὁρλάνδος, ὁ ἀδελφὸς τοῦ Ὀλιβερ, πὺ κι αὐτὸν τὸν γνωρίσαμε στὴν ἀρχὴ τῆς ἱστορίας μας. Οἱ ἀκόλουθοί τους δάδιζαν κι αὐτοὶ σοβαροὶ κι ἀμίλητοι, κλείνοντας γραφικὰ δλη τὴν ἀκολουθία.

Φυσικά, δὲν ἄργησαν νὰ φτάσουν στὴ θέση πὺ εἶχε προοριστεῖ γιὰ τὴν πάλη καὶ νὰ πάρουν τὶς ἀνάλογες θέσεις. Τὰ δυὸ κορίτσια, ὁ Ἀσημόπετρας καὶ ὁ Λέ Μπῶ πῆραν κι αὐτοὶ τὶς θέ-

σεις τους από όπου θα μπορούσαν να παρακολουθήσουν καλύτερα τὸν ἀγῶνα.

Οἱ ἀκόλουθοι κατέβασαν τὶς σάλπιγγες καὶ τὰ τύμπανα, καὶ δὲν τοῦς δυὸ νέους νὰ γδύνονται καὶ νὰ ἐτοιμάζονται γιὰ τὴν πάλη.

Οἱ καρδιῆς τῶν δυὸ κοριτσιῶν χτύπησαν δυνατά, βλέποντας ἀκουγότανε παρὰ ὃ μακρυνὸς θόρυβος κάποιου συντριβανιοῦ.

Ἡ στιγμή ἦταν ἀληθινὰ ἐπίσημη.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΕΜΠΤΟ

Οἱ δυὸ παλαιστές, ὁ ρωμαλέος γενειοφόρος Κάρολος καὶ ὁ ξανθοῦς τρυφερός Ὀρλάνδος, στάθηκαν ὁ ἓνας ἀπέναντι στὸν ἄλλον.

Ὁ Φρειδερίκος ἔκανε μιὰ ἐπιβλητικὴ χειρονομία, κύτταξε τὸν Ὀρλάνδο καὶ εἶπε:

— Ἐμπρός, ἀφοῦ ὁ νεαρός δὲν θέλει ν' ἀλλάξει γνώμη, ἄς κινδυνεύσει.

Ἡ Ροζαλία ἤρθε πιδ κοντά.

— Αὐτὸς εἶναι, ψιθύρισε κυττάζοντας μὲ περιέργεια τὸν νεαρό Ὀρλάνδο.

— Αὐτὸς, μάλιστα, εἶπε ὁ Λέ Μπώ.

Ἡ Σίλια εἶπε κι αὐτὴ μὲ τὴ σειρά της:

— Φαίνεται πολὺ νέος, κι ὅμως δείχνει πῶς εἶναι πολὺ εὐτυχημένος. Τί κρίμα!

— Κόρη μου καὶ ἀνηψιά μου, ἔλατε πιδ κοντά γιὰ νὰ παρακολουθήσετε καλύτερα τὸν ἀγώνα, εἶπε ὁ Δούκας στὰ δυὸ κορίτσια, ποὺ σπωχνόντουσαν ἀνάμεσα στοὺς ἀκόλουθους γιὰ νὰ δοῦνε πιδ καλά.

— Μάλιστα, Ὑψηλότατε, ἂν μᾶς τὸ ἐπιτρέπεις, εἶπε ἡ Ροζαλία.

— Δὲν θὰ εὐχαριστηθεῖτε καὶ πολὺ, εἶναι τόσο πιδ δυνατὸς ὁ ἄνθρωπος, ἔκανε ὁ Δούκας δείχνοντας τὸν Κάρολο. Ἐγὼ προσπάθησα νὰ μεταπείσω τὸν νεαρό του ἀντίπαλο, βλέποντας πῶς εἶναι ἄπειρος, ἀλλὰ αὐτὸς δὲν μὲ ἄκουσε. Γιὰ μιλεῖστε του κι ἐσεῖς, μήπως τὸν κάνετε καὶ ἀλλάξει γνώμη.

— Κύριε Λέ Μπώ, πέστε του, σὰς παρακαλῶ, νὰ ρθεῖ ἐδῶ, ἔκανε ἡ Σίλια δείχνοντας τὸν Ὀρλάνδο.

— Ναί, ἀλλὰ ἄς μὴν εἶμαι ἐγὼ μπροστά, ψιθύρισε ὁ Φρειδε-

ρίκος και αποτραβήχθηκε για να μη τὸν βλέπει ὁ νεαρὸς Ὀρλάνδος.

—Κύριε, σὲ ζητᾶνε οἱ πριγκήπισσες, φώναξε ὁ Λέ Μπώ.

Ὁ Ὀρλάνδος ἔτρεξε πρόθυμος κοντὰ τους.

—Στὶς διαταγές σας, φιθύρισε κάνοντας μιὰ θαθεῖα υπόκλιση.

Ἡ στάση, ἡ ἔκφραση καὶ ἡ προθυμία τοῦ νεαροῦ ἔκαναν μεγάλη ἐντύπωση στὶς δυὸ κοπέλλες. Ἀλλὰ καὶ ἡ ὁμορφιά του δὲν τὶς ἄφησε διόλου ἀσυγκίνητες.

Ἡ Ροζαλία τοῦ εἶπε:

—Ἐσύ, νεαρέ, προκάλεσες τὸν παλαιστή Κάρολο;

Ὁ Ὀρλάνδος ἀπάντησε χωρὶς καθόλου νὰ διστάσει:

—Ὁχι, ὠραία πριγκήπισσά μου, ἀγτίθεται αὐτὸς εἶναι ποὺ προκαλεῖ ὅλον τὸν κόσμο. Ἐγὼ παλεύω μονάχα γιὰ νὰ δοκιμάσω τὴ δύναμή μου, ὅπως κάνουν ὅλοι οἱ νέοι τῆς ἡλικίας μου.

Ὁ νεαρὸς Ὀρλάνδος, ποὺ κατάλαβε πῶς εἶχε γίνει ὁ στόχος τῆς περιέργειας ὅχι μονάχα τῶν δυὸ ὠραίων πριγκηπισσῶν, ἀλλὰ καὶ ὅλων τῶν ἄλλων, ἔνοιωσε κάποια συστολή.

Ἡ Σιλια τὸ κατάλαβε καὶ τοῦ εἶπε μὲ εὐγένεια:

—Νεαρέ κύριε, ἡ ἀπόφαση ποὺ πήρες δὲν ταιριάζει καὶ τόσο μὲ τὴν ἡλικία σου. ἔχες κιόλα μιὰ σκληρὴ ἀπόδειξη γιὰ τὴ δύναμή αὐτοῦ τοῦ ἀνθρώπου.

» Ὡστόσο, ἂν ἔδλεπες τὸν ἑαυτό σου μὲ τὰ ἴδια σου τὰ μάτια καὶ τὸν γινώριζες μὲ τὴ δικιά σου κρίση, ὁ φόβος σου θὰ σὲ συμβούλευε νὰ ἔδρισκες κάποιον ἄλλον ὁμοῖό σου γιὰ νὰ ἀναμετρηθεῖς. Σὲ παρακαλοῦμε, λοιπόν, ἂν θέλεις τὸ καλὸ σου, νὰ παραιτήσῃς αὐτὸν τὸν ἀγῶνα.

—Κάνε το, κύριε, συμπλήρωσε καὶ ἡ Ροζαλία ἐνώνοντας τὰ χέρια της ἱκετευτικά.

Καὶ συμπλήρωσε ἀμέσως:

—Ἡ φήμη σου δὲν πρόκειται νὰ χάσει καθόλου, κι ἐμεῖς θὰ παρακαλέσουμε τὸ Δούκα νὰ διατάξει νὰ μὴ προχωρήσει ὁ ἀγῶνας.

Ὁ Ὀρλάνδος δὲν ἔμεινε ἀσυγκίνητος στὶς παρακλήσεις τῶν δυὸ ὠραίων κοριτσιῶν. Μὲ μεγάλη, ὥστόσο, εὐγένεια ἀπάντησε:

—Παρακαλῶ, νὰ μὴ μὲ τιμωρήσετε μὲ τὶς ἐπικρίσεις σας,

πού θά κάνω τὸ μεγάλο ἔγκλημα νὰ ἀρνηθῶ σὲ δυὸ τόσο ἔξοχες δεσποινίδες ἓνα πράγμα τόσο μικρό. Οἱ εὐχές σας καὶ τὰ ὠρατά σας μάτια ἄς συνοδέψουν αὐτὴ τὴ δοκιμὴ μου.

» Ἔτσι, ἂν τύχει καὶ νικηθῶ, θά ντροπιαστεῖ κάποιος πού ἴσαμε τώρα δὲ γνῶρισε ποτὲ τὴ χάρη, ἂν πάλι σκοτωθῶ, τότε θά χαθεῖ κάποιος πού ἤθελε νὰ πεθάνει.

» Μὰ δὲ θά προξενήσω λύπη στοὺς φίλους μου, γιατί δὲν ἔχω κανέναν γιὰ νὰ μὲ κλάψει, ἀλλὰ οὔτε καὶ στὸν κόσμον θά κάνω κακὸ, γιατί δὲν ἔχω σ' αὐτὸν τίποτα.

» Στὸν ἀπέραντο αὐτὸν κόσμον πιάνω μονάχα μιὰ μικρὴ θέση, πού ἂν λείψω ἐγώ, μπορεῖ νὰ πιαστεῖ καλύτερα.

Τὰ δυὸ κορίτσια συγκινήθηκαν τόσο ἀπ' τὴν εὐγένεια καὶ τὴν ταπεινοφροσύνη τοῦ νεαροῦ καὶ ὠραίου Ὀρλάνδου, πού λίγο ἔλειψε νὰ δακρῦσουν μπροστά του.

Πόση μεγαλωσύνη, ἀλλὰ καὶ πόσο παράπονο ἔκρυβαν αὐτὰ τὰ λόγια του!

Ἡ Ροζαλία τοῦ εἶπε:

—Πόσο θά ἤθελα νὰ σοῦ ἔδινά τὴ μικρὴ μου δύναμη.

Κι ἡ Σίλια συμπλήρωσε:

—Κι ἐγὼ τὴ δικιά μου.

Ἡ Ροζαλία ξανάπε σιγανά:

—Καλὴ ἐπιτυχία. Μακάρι νὰ ἔχω πέσει ἔξω.

Κι ἡ Σίλια σὰ νὰ μονολογοῦσε:

—Τῆς καρδιάς σου οἱ πόθοι ἄς σοῦ δίνουν δύναμη.

Ξαφνικὰ ἀκούστηκε μιὰ τραχεῖα φωνή:

—Ποῦ εἶναι αὐτὸ τὸ παλληκάρι πού θέλει τόσο νὰ πλαγιάσει μὲ τὴ μάνα του τὴ γῆ;

—Εἶμαι ἐτοιμος, κύριε, ἀπάντησε ὁ Ὀρλάνδος στὸν Κάρολο. Ἡ θέλησή σου, ὡστόσο, πάνω σ' αὐτὸ δὲν ἔχει καὶ μεγάλη ἀπαίτηση.

Οἱ δυὸ ἀντίπαλοι πῆραν τὶς κατάλληλες θέσεις. Ὁ Δούκας σὲ μιὰ στιγμή πλησίασε καὶ τοὺς ψιθύρισε:

—Θὰ κάνετε, ὅμως, μονάχα ἓνα γύρο.

Τὰ κορίτσια τὸν κύτταξαν ἱκανοποιημένα.

—Σας δίνω ἐγγύηση, ἀρχοντά μου, ἔκανε ὁ Κάρολος, πῶς

δὲ θὰ χρειαστεῖ νὰ τὸν παρακινήσεις γιὰ δεύτερο, ἀφοῦ προσπάθησες τόσο νὰ τὸν ἀποτραβήξεις ἀπ' τὸν πρῶτο.

—Ἐχεις σκοπὸ νὰ μὲ κοροϊδέψεις μετὰ, δὲ θάπρεπε ὅμως νὰ μ' ἔχεις κοροϊδέψει ἀπὸ πρὶν. Ἐμπρός, εἶπε ὁ Ὀρλάνδος ἀποφασιστικά.

Τὰ δυὸ κορίτσια σφίχθηκαν τὸ ἓνα κοντὰ στὸ ἄλλο:

—Ὁ Ἡρακλῆς ἄς σοῦ παραστέκεται, παλληκάρι μου, ψιθύρισε ἡ Ροζαλία.

—Πόσο θὰ ἤθελα νὰ ἤμουν ἀόρατη γιὰ νάπιανα αὐτὸν τὸν ἄχαρο ἄντρα ἀπ' τὸ πόδι, εἶπε ἡ Σίλια.

Καὶ οἱ δυὸ παλαιστοὶ ἤρθαν στὰ χέρια. Ὅλοι κρατοῦσαν τὶς ἀνάσες τους.

Στὴν ἀρχὴ ὁ Κάρολος ἄρχισε νὰ χτυπᾷ τὸν Ὀρλάνδο ἀρκετὰ βάρβαρα, ἀλλὰ εὐλύγιστος καὶ θαρραλέος αὐτός, κατόρθωνε ὅχι μόνον νὰ ἀποφεύγει τὰ χτυπήματα καὶ τὶς δυνατές του λαβές, ἀλλὰ καὶ νὰ τοῦ τὰ ἀνταποδίδει ἀπροσδόκητα καὶ μὲ μεγάλη μαεστρία σὰν ἐπαγγελματίας παλαιστής.

Καὶ σὲ λίγο ἔγινε κάτι ποὺ κανένας δὲν τὸ περίμενε. Ἡ ὑπεροχὴ τοῦ Ὀρλάνδου πάνω στὸν Κάρολο φάνηκε καθαρά. Φυσικά, ἀπ' τοὺς θεατὲς δὲν ἔλειπαν κι ἐκεῖνοι ποὺ θαύμαζαν τὸν Κάρολο, πρᾶγμα ποὺ τοὺς ἔκανε νὰ κρατοῦνε μὲ κόπο τὴν ἀποδοκιμασίαν τους, ἀφοῦ εἶχαν κιόλα καταλάβει ὅτι ὁ Δούκας ἦταν μὲ τὸ μέρος τοῦ νεαροῦ.

Ἡ Ροζαλία, ὥστόσο, δὲν κρατήθηκε.

—Τί ὑπέροχο παλληκάρι, εἶπε σχεδὸν δυνατὰ.

—Ἄν εἶχε στὸ μάτι του ἓναν κεραυνό, θὰ βλέπατε ποιὸς ἀπ' τοὺς δυὸ θὰ ἔπεφτε χάμω, συμπλήρωσε κι ἡ Σίλια.

Ξαφνικά, σ' ἓνα ἐπιδέξιο χτύπημα τοῦ Ὀρλάνδου, τὸ τεράστιο κορμὶ τοῦ γενειοφόρου παλαιστή ἠσπιδόστηκε χάμω. Κι ἔνας θόρυβος ἀπὸ ἀντιμαχόμενες φωνές δόνησε τὸν ἄερα.

Μερικοὶ πλησίασαν στὸ στίβο μὲ διαθέσεις νὰ βοηθήσουν τὸν παλαιστή.

Τὰ δυὸ κορίτσια ἄρχισαν νὰ χειροκροτοῦν. Ὁ Φρειδερίκος σηκώθηκε ἀπ' τὴ θέση του καὶ φώναξε:

—Φτάνει πιά. Ὅχι ἄλλο.

—Παρακαλῶ τὴν ἀφεντιά σου. Ἀκόμα δὲν ἄρχισα, τοῦ εἶπε ὁ Ὀρλάνδος.

Ἐκεῖνος, ὅμως, εἶχε σκύψει κιόλα πάνω ἀπ' τὸν Κάρολο καὶ τὸν ρωτοῦσε:

—Πῶς αἰσθάνεσαι, Κάρολε;

—Κυρίέ μου, δὲν μπορεῖ νὰ μιλήσει, ἐξήγησε ὁ Λέ Μπῶ, πού τόσο ὥρα ἔστεκε ἀμίλητος.

—Πάρτε τον, διέταξε ὁ Δούκας.

Τότε τέσσερες ἄντρες ἔσκυψαν καὶ σήκωσαν στὰ χέρια τους τὸ πελώριο σῶμα τοῦ παλαιστοῦ πού φαινότανε σὰν ἄψυχο.

Ὁ Ὀρλάνδος ἔστεκε σὲ μιὰ γωνιά ἀσάλευτος καὶ σχεδὸν σὰν ντροπιασμένος. Ἦταν κάτι πού κι αὐτὸς ὁ ἴδιος δὲν τὸ περίμενε. Ὑστερα ἔψαξε μὲ τὰ μάτια ἀνάμεσα στοὺς θεατές, πού εἶχαν στριμωχθεῖ, γιὰ τὰ δυὸ κορίτσια πού τοῦ εἶχαν δεῖξει τόσο καλωσύνη. Ὁ Φρειδερίκος, ὅμως, πρόφτασε καὶ τοῦ εἶπε:

—Πῶς σὲ λένε, παλληκάρι μου;

—Ὀρλάνδο, Ὑψηλότατε, κι εἰμῖαι ὁ μικρότερος γιὸς τοῦ σὲρ Ρολάντ ντὲ Μπουά, ἀπάντησε ἐκεῖνος.

Ὁ Δούκας μετρίασε τὸν ἐνθουσιασμό του.

—Θὰ προτιμοῦσα νὰ ἦσουν γιὸς κάποιου ἄλλου, φιθύρισε. Ἡ ἀλήθεια εἶναι πῶς ὁ κόσμος τὸν ἐκτιμοῦσε τὸν πατέρα σου, ἐμένα ὅμως ἦταν πάντα ἐχθρὸς μου.

» Θὰ σὲ συμπαθοῦσα περισσότερο γι' αὐτό σου τὸ κατόρθωμα, ἂν ἦσουν ἀπὸ ἄλλο σόι.

Σταμάτησε γιὰ μιὰ στιγμή καὶ σὰ νὰ μετάνοιωσε γιὰ τὰ λόγια του αὐτά, συνέχισε:

—Πήγαине, ὅμως, παλληκάρι μου στὸ καλὸ, εἶσαι περίφημος νέος, παρ' ὅλο πού ἐγὼ θὰ θᾶ ἤθελα νὰ εἶχες ἄλλον πατέρα.

Ὁ Ὀρλάνδος δὲν ἀπάντησε, ἢ μᾶλλον δὲν πρόφτασε νὰ ἀπαντήσει, γιὰτὶ ὁ Φρειδερίκος ἔκανε νόημα στὴν ἀκολουθία του νὰ ξεκινήσουν.

Ὁ Λέ Μπῶ τοὺς ἀκολούθησε.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΕΚΤΟ

Τὰ δυὸ κορίτσια ἔμειναν πάλι μόνα. Ὁ θαυμασμός τους γιὰ τὸν νεαρὸ νικητὴ ἔσο πηγαινε καὶ μεγάλωνε. Ἐκεῖνος τὸ κατάλαβε καὶ περίμενε νὰ τὸν συγχαροῦν.

Σὲ μιὰ στιγμή ἡ Σίλια ψιθύρισε στὴν ἑξαδέλφη της:

—Ἐγώ, ἑξαδέλφη μου, ποτὲ δὲ θὰ τῷκανα αὐτό, ἂν τύχαινε καὶ ἐρισκόμουν στὴ θέση τοῦ πατέρα μου.

Ὁ Ὀρλάνδος τὴν ἄκουσε καὶ ἀπάντησε:

—Εἶναι τιμὴ μου ποὺ εἶμαι παιδί τοῦ σὲρ Ρολάντ, κι ἂς εἶμαι ὁ μικρότερος. Ἐνα τέτοιο πρᾶγμα δὲ θὰ τὸ ἀλλάζα ἀκόμα κι ἂν ὁ Φρειδερίκος μὲ ἔκανε διάδοχό του.

Ἡ Ροζαλία πρόσθεσε:

—Ὁ πατέρας μου τὸν ἀγαποῦσε πολὺ τὸν σὲρ Ρολάντ κι ὁ-
λος ὁ κόσμος τὸ δικαίωνε. Ἄν ἤξερα ἀπὸ πρὶν ὅτι τὸ παλληκάρι
αὐτὸ ἦταν γιός του, θὰ τὸν παρακαλοῦσα, ἔστω καὶ κλαίγοντας,
νὰ μὴν ἐκτεθεῖ σ' ἓναν τέτοιον κίνδυνο.

—Ἄς τὸν εὐχαριστήσουμε, καλὴ μου ἑξαδέλφη, εἶπε ἡ Σί-
λια, κι ἂς τοῦ δώσουμε θάρρος. Ἡ κακία ποὺ τοῦ ἔδειξε ὁ πατέ-
ρας μου μοῦ ματώνει τὴν καρδιά.

Καὶ δίνοντας τὸ χέρι της στὸν Ὀρλάνδο, τοῦ εἶπε αὐθόρμητα:

—Ἀξίζεις, κύριε, τὰ συγχαρητήρια, ἂν δείχνεσαι παντοῦ
τόσο ἄξιος ὅπως στὴν πάλῃ αὐτὴ. Τότε χαρὰ στὸ κορίτσι ποὺ ἀ-
γαπᾷς.

Ἡ Ροζαλία ξεκρέμασε μιὰ μικρὴ ἀλυσίδα ποὺ εἶχε στὸ λαι-
μό της καὶ ἀφοῦ τοῦ τὴν ἔδωσε τοῦ εἶπε:

—Κύριε, δέξου αὐτὸ τὸ μικρὸ δῶρο ἀπὸ μένα, μιὰ κοπέλλα
ποὺ ἡ τύχη δὲν τὴν ἀγαπᾷ καὶ τόσο καὶ ποὺ θὰ σοῦ ἔδινε πολὺ
περισσότερα ἂν τὰ μέσα τῆς τὸ ἐπέτρεπαν.

Καὶ ἀγκαλιάζοντας τὴν Σίλια, πρόσθεσε:

—“Ας πηγαίνουμε, ξαδέλφη.

—“Ωρα καλή σου, ώραίε ἱππότη, ψιθύρισε ἡ κοπέλλα φανερά συγκινημένη.

“Ο Ὀρλάνδος πνιγμένος κι αὐτὸς ἀπ’ τὴ συγκίνηση, μόλις εἶδε τὰ κορίτσια ποὺ ἀπομακρυνόντουσαν, εἶπε:

—Τί ἔκανα, δὲν μπόρεσα νὰ τίς εὐχαριστήσω. “Ωστε ὅλη ἡ ἀξία μου κύλησε κατὰχαμα κι αὐτὸ ποὺ μένει ὄρθιο, δὲν εἶναι παρὰ ἓνα ἄψυχο κούτσουρο, ἓνα σκιάχτρο;

Τὰ δυὸ κορίτσια κάτι ὑποψίαστηκαν.

—Μήπως μᾶς ξαναφώναξε; ψιθύρισε ἡ Ροζαλία στὴν ξαδέλφη της, κυττάζοντας λοξὰ πίσω της χωρὶς νὰ γυρίσει.

Καὶ πρόσθεσε ἀκόμα πιδ σιγά:

—Ἡ ὑπερηφάνειά μου ἔπεσε χάμου μαζί μὲ τὴν τύχη μου. Μὰ τί νὰ θέλει ἄραγε; “Ας τὸν ρωτήσω.

—Κοντοστάθηκε καὶ εἶπε:

—Κύριε, μήπως μᾶς φωνάξατε; Κύριε, πάλεψες θαυμάσια καὶ δὲν νίκησες μονάχα τοὺς ἐχθροὺς σου.

Ἡ Σίλια τὴν τράβηξε ἀπὸ τὸ χέρι.

—Προχώρησε, ξαδέλφη, τῆς εἶπε.

—Ἔρχομαι, ἀπάντησε ἐκείνη τρέχοντας.

Καὶ γυρίζοντας ἀκόμα μιὰ φορὰ, φώναξε στὸν Ὀρλάνδο:

—Χαίρετε, κύριε.

“Ο Ὀρλάνδος, σὰν κατάλαβε πὼς ἦταν μόνος ψιθύρισε.

—Τί ἦταν αὐτὸ πάλι ποὺ μοῦδесе τὴ γλώσσα; Δὲν μποροῦσα νὰ τῆς μιλήσω κι ὅμως ἤθελα. Κακόμοιρε Ὀρλάνδε, νικῆθηκες, κι ὅχι φυσικὰ ἀπὸ τὸν Κάρολο. Κάτι πιδ ἀνώτερο σὲ ἔχει νικήσει.

Δὲν πρόφτασε ὅμως νὰ συνέλθει λίγο ἀπὸ τὴν τελευταία αὐτὴ συγκίνηση, κι ἄκουσε κάποιον ποὺ τοῦ ἔλεγε:

—Κύριε, σὰ φίλος σὲ συμβουλεύω νὰ φύγεις ἀπ’ αὐτὸ τὸ μέρος.

“Ο Ὀρλάνδος γυρίζοντας εἶδε τὸν Λεὼ Μπῶ, ποὺ στεκότανε μπροστά του σὰ νὰ εἶχε ξεφυτρώσει ἀπὸ τὴ γῆ. Ἐκεῖνος, χωρὶς νὰ περιμένει ἀπάντηση, συνέχισε:

—Παρ’ ὅλο ποὺ ἀξίζεις πολλοὺς ἐπαίνους καὶ ἀληθινὴ ἀγάπη, ὥστόσο ὁ Δούκας ἄρχισε καὶ σὲ ὑποπτεύετε. Εἶναι ἰδιότροπος

άνθρωπος. Ἀλλὰ καλύτερα νά τὸ καταλάβεις μονάχος σου, παρὰ νὰ σοῦ τὸ ἐξηγήσω ἐγώ.

Ὁ Ὀρλάνδος δὲν κοπίασε νὰ πειστεῖ γιὰ τὴν εἰλικρίνεια τῶν λόγων τοῦ αὐλικοῦ, εἶχε ἄλλωστε καὶ ὁ ἴδιος διαπιστώσει τίς διαθέσεις του. Δὲν ζήτησε, λοιπόν, καμμιὰ ἐξήγηση. Προσπαθώντας, ὡστόσο, νὰ κρύψει τὴ συγκίνησή του, τοῦ εἶπε:

—Σὰς εὐχριστῶ, κύριε. Θὰ μοῦ κάνετε ὅμως μιὰ ἀκόμα χάρις; Θὰ θέλατε νὰ μοῦ πεῖτε, ποιά ἀπὸ τίς δυὸ κοπέλλες, ποὺ παρακολούθησαν τὴν πάλι, ἦταν ἡ κόρη τοῦ Δούκα;

Ὁ αὐλικὸς τοῦ Φρειδερίκου, ἀπάντησε:

—Ἄν κρίνῃ κανεὶς ἀπὸ τοὺς τρόπους, καμμιὰ ἀπὸ τίς δυὸ, παιδί μου. Στὴν πραγματικότητα, ὅμως, κόρη του ἦταν ἡ πιὸ κοντή, ἡ ἄλλη εἶναι κόρη τοῦ ἐξόριστου Δούκα, ποὺ τὴν κρατᾷ ἐδῶ πέρα ὁ ἄρπαγας ὁ θεῖος τῆς γιὰ νὰ κάνει συντροφιά τῆς κόρης του. Γιατί τὰ δυὸ κορίτσια ἀγαπιοῦνται σὰν ἀληθινὲς ἀδελφές.

Ἡ καρδιά τοῦ Ὀρλάνδου ἄρχισε νὰ χτυπᾷ δυνατά. Ὡστε τὸ αὐθόρμητο κορίτσι ποὺ ἐβγαλε τὴν ἀλυσίδα ἀπὸ τὸ λαιμό της καὶ τοῦ τὴ χάρισε, ἦταν κόρη τοῦ ἐξόριστου Δούκα;

Κι αὐτή, λοιπόν, ἀδικημένη ὅπως ὁ ἴδιος;

Ὁ Λε Μπῶ, ποὺ φυσικὰ δὲν εἶχε μαντέψει τίς σκέψεις του, συνέχισε μὲ τὴν ἴδια εἰλικρίνεια:

—Τώρα, ὅμως, ὁ Δούκας, ὅπως δείχνουν τὰ πράγματα, δὲν χωνεύει τὴν αὐθόρμητη ἀνεψιά του. Φυσικὰ, γι' αὐτὸ δὲν ἔχει σοβαροὺς λόγους, ἀλλὰ μόνο καὶ μόνο γιατί ὅλοι τὴν ἀγαποῦν γιὰ τὰ χαρίσματά της καὶ τὴν συμπαθοῦν γιατί εἶναι κόρη τοῦ ἐξόριστου Δούκα. Καὶ στὸ ὀρκίζομαι στὴ ζωὴ μου, πὼς ἡ ἔχθρα του γιὰ τὴν κατημένη τὴν κοπέλλα δὲν θ' ἀργήσει νὰ ξεσπάσει.

Ὁ Λε Μπῶ φαινόταν βιαστικὸς.

Χωρὶς νὰ περιμένει τὴν ἀπάντηση τοῦ νεαροῦ Ὀρλάνδου, ποὺ τὸν κύτταζε ἀκόμα ξαφνιασμένος, τοῦ ἔδωσε τὸ χέρι καὶ τοῦ εἶπε σιγανά:

—Παιδί μου, στὸ καλὸ. Ἄν τύχει καὶ συναντηθοῦμε σὲ κόσμο πιὸ καλὸ, ἀπὸ τοῦτον, σὲ παρακαλῶ, κάνε πὼς δὲ μὲ γνωρίζεις.

—Μὲ ὑποχρεώνετε, κύριε, ἀπάντησε ὁ Ὅρλάνδος, ἀνταποδίδοντας τὸν χαιρετισμὸ. Στὸ καλὸ.

Τότε ὁ περίεργος αὐλικὸς ἔσπευσε νὰ ἐξαφανιστεῖ.

Ὁ νεαρὸς Ὅρλάνδος μέσα σὲ μιὰ μέρα εἶχε κάνει καὶ εἶχε μάθει περισσότερα πράγματα ἀπὸ ὅσα θὰ περίμενε χρόνια. Ὑπάρχουν τέτοιες μοιραῖες ἡμέρες στὴ ζωὴ κάθε ἀνθρώπου ποὺ ἀληθινὰ δὲν μπορεῖ κανένας οὔτε νὰ τίς προμαντέψει, οὔτε νὰ τίς περιμένει καὶ ποὺ ὥστόσο μποροῦν νὰ σημαδέψουν τὴ μοῖρα του καὶ νὰ τοῦ ἀλλάξουν τὴ ζωὴ του. Νὰ τοῦ φέρουν ἢ τὴν εὐτυχία ἢ τὴν καταστροφή.

Ὁ νεαρὸς Ὅρλάνδος ἔνοιωσε κάτι σὰ δέος μπροστὰ σ' αὐτὲς τίς σκέψεις. Ἐφερε τὸ χέρι στὸ μέτωπό του καὶ μὲ μισόκλειστα μάτια μουρμούρισε:

—Καὶ τώρα νὰ ποὺ πέφτω ἀπὸ τὸ κακὸ στὸ χειρότερο. Ἀπὸ Δούκα τύραννο σὲ τύραννο ἀδελφό.

Πέρασε ἔπειτα τὸ χέρι στὰ μαλλιά του, ἔφτιαξε τὰ ροῦχα του καὶ ἔσπευσε νὰ φύγει ἀπὸ τὸ ἐπικίνδυνο ἐκεῖνο μέρος, σύμφωνα μὲ τὰ λεγόμενα τοῦ σὲρ Λέ Μπώ, τοῦ ἀπροσδόκητου φίλου του.

Προχώρησε λίγο, ἀνάσανε βαθεῖα καὶ ψιθύρισε:

—ὦ, αἰθέρια Ροζαλία!

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΕΒΔΟΜΟ

Ἡ ἄλλη μέρα ἔβηκε τὶς δυὸ ἀγαπημένες ἑξαδέλφες νὰ εἶναι ξαπλωμένες σ' ἓνα ντιδάνι μέσα σὲ μιὰ κάμαρα τοῦ παλατιοῦ. Ὁ ἥλιος ποὺ ἔμπαινε ἀπὸ τὰ μισάνοιχτα παραπετάσματα, φώτιζε τὰ κεφάλια τους μὲ τὶς πλούσιες μποῦκλες ποὺ ἔπεφταν ἀνέμελα ὡς τὶς πλάτῃς τοῦς.

Ἀπόλυτη σιωπὴ βασίλευε μέσα στὸ δωμάτιο, οὔτε κρυφομιλήματα, οὔτε τραγοῦδια, οὔτε γέλια. Τὰ δυὸ κορίτσια φαίνονταν σὰν ναρκωμένα.

Σὲ μιὰ στιγμή ἡ Σίλια γύρισε καὶ χαϊδεύοντας τὸ χέρι τῆς ἑξαδέλφης της, εἶπε:

—Γιατί Ροζαλίτσα μου, γιατί ἑαδελφούλα μου, γιατί δὲ μιλάς; Ἐρωτα, ἐλέησέ μας! Οὔτε μιὰ λέξη!

Ἡ Ροζαλία, χωρὶς νὰ κουνηθεῖ ἀπὸ τὴ θέση της, ψιθύρισε ἀνόρεχτα:

—Οὔτε μιὰ γιὰ νὰ τὴ ρίξω στὰ σκυλιά.

—Ὅχι, τὰ λόγια σου δὲν εἶναι τόσο φτηνὰ γιὰ νὰ τὰ ρίχνεις στὰ σκυλιά. Ρίξτα σὲ μένα. Χτύπησέ με μὲ λόγια.

—Τότε θὰ γινόμαστε καὶ οἱ δυὸ ἀνάπηρες, ἡ μὲ ἀπ' τὰ λόγια καὶ ἡ ἄλλη μὲ χαμένο τὸ λογικὸ της.

—Κι αὐτὰ ὅλα θὰ γινόντουσαν γιὰ χάρη τοῦ πατέρα σου; Ξαναρώτησε ἡ Σίλια.

Ἡ Ροζαλία χαμογέλασε:

—Ὅχι, μερικὰ ἀπ' αὐτὰ γιὰ τὸν πατέρα τοῦ ἀγοριοῦ μου.

Ἄ! Ὁ κόσμος αὐτὸς εἶναι στρωμένος μὲ ἀγκάθια.

—Ἄν δὲν περπατοῦμε σὲ γνωστοὺς δρόμους, τότε θὰ γεμίσουν οἱ φοῦστες μας ἀπ' αὐτὰ, ξανάπε ἡ Σίλια μὲ μιὰ μικρὴ δόση εἰρωνείας.

—'Απ' τῆ φούστα μου μπορῶ νά τά θγάλω εὐκολα, ὅχι ὁμως καί ἀπ' τήν καρδιά μου.

Ἡ Σίλια τώρα γέλασε δυνατά.

—Τότε βῆξε νά πεταχτοῦν ἔξω, τῆς εἶπε.

—Πολὺ εὐχαρίστως θά τὸ ἔκανα, ἂν μπορούσε νά τ' ἀκούσει ἐκεῖνος καί νά ἐρχόταν.

—Πρέπει νά παλέψεις μὲ τὰ αἰσθήματά σου.

—Ναί, ἀλλὰ αὐτά εἶναι μὲ τὸ μέρος ἐνὸς παλαιστή πολὺ πιὸ δυνατοῦ ἀπὸ μένα.

—Τότε, τόσο τὸ καλύτερο γιὰ σένα. Θά ρθεῖ μιὰ μέρα πού θά δοκιμάσεις, χωρὶς νά δίνεις προσοχή ἂν θά πέσεις κάτω.

Καί ἡ Σίλια, ἀγκαλιάζοντας τήν ἑξαδέλφη της, συνέχισε ὕστερα ἀπὸ μιὰ μικρὴ παύση.

—'Ας ἀφήσουμε, ὁμως, τ' ἀστεῖα κι ἄς μιλήσουμε σοβαρά. Πῶς ἔγινε καί σοῦ ἄρεσε ἀπὸ τήν πρώτη στιγμή ὁ γιὸς τοῦ μακαρίτη σέρ Ρολάντ;

Ἡ Ροζαλία, παρ' ὅλη τῇ μεγάλῃ οἰκειότητά πού εἶχε μὲ τήν ἑξαδέλφη της, πού τήν ἀγαποῦσε περισσότερο ἀπὸ ἀδελφή, ἔνοιωσε κάποια συστολή. Ἐνα ἑλαφρὸ ρόδινο χρῶμα πέρασε ξαφνικὰ ἀπὸ τὸ πρόσωπό της, πού τὸ ἔκανε ἀκόμα πιὸ γοητευτικό. Καί ἀπάντησε ἀόριστα:

—Ὁ πατέρας μου τὸν ἀγαποῦσε πολὺ τὸν πατέρα του.

Ἡ Σίλια παραξενεύτηκε.

—Καί ἀπ' αὐτὸ συμπεραίνεις πῶς πρέπει ν' ἀγαπᾷς κι ἐσὺ τὸ παιδί του; Σύμφωνα μὲ τῇ λογικῇ σου, τότε ἐγὼ θά ἔπρεπε νά τὸν μισῶ, ἀφοῦ ὁ πατέρας μου μισοῦσε τόσο πολὺ τὸν δικό του πατέρα. Ἐγώ, ὥστόσο, τὸν Ὀρλάνδο κάθε ἄλλο παρὰ τὸν μισῶ.

—Γιὰ χάρη μου, δὲν πρέπει νά τὸν μισεῖς, τῆς εἶπε ἡ Ροζαλία παρακλητικὰ.

—Κάθε ἄλλο παρὰ τὸν μισῶ, δὲν σοῦ εἶπα;

Ἡ Ροζαλία ἀγκάλιασε πάλι τρυφερὰ τήν ἑξαδέλφη της.

—Γι' αὐτό, τῆς εἶπε, μιὰ καί τὸν ἀγαπῶ ἐγώ, ἀγάπα τον κι ἐσύ.

Ἡ ὁμολογία δὲν ἐντυπωσίασε τῇ Σίλια, πού τήν εἶχε μαντέφει καί τήν περίμενε.

Ξαφνικά ἀκούστηκαν θήματα.

Τὰ δυὸ κορίτσια σώπασαν φοβισμένα.

—Ἐρχεται ὁ Δούκας, ψιθύρισε ἡ Ροζαλία κατακόκκινη.

—Καὶ τὰ μάτια του ἀστράφτουν ἀπὸ θυμὸ, πρόσθεσε ἡ Σίλια

Ὁ Φρειδερίκος, μὲ τὴν ἀκολουθία του, φάνηκε ἀπὸ τὴ μισὰ νοιχτὴ πόρτα. ποὺ προχωροῦσε κατὰ τὸ δωμάτιο τῶν κοριτσιῶν.

Σὲ λίγο θρискότανε μπροστὰ τους.

Καὶ ἀπότομα, χωρὶς περιστροφές, εἶπε στὴ Ροζαλία:

—Ἐσὺ νὰ κυττάξεις νὰ φύγεις ὅσο γίνεται πρὸ γρήγορα ἀπὸ τὸ παλάτι.

Ἐκεῖνη ξαφνιάστηκε τόσο κι ἀναζήτησε μὲ τὰ μάτια τὴ βοήθεια τῆς ἐξαδέλφης της.

—Ἐγὼ, θεῖε μου; ψέλλισε.

—Μάλιστα, ἐσὺ ἀνεψιά. Μέσα σὲ δέκα μέρες ἂν δὲ εἵσκεισαι εἴκοσι μίλια μακριὰ ἀπὸ τὸν τόπο μας, τότε ἐτοιμάσου νὰ πεθάνεις.

Ἡ ἀδικὴ ἀπόφαση ἔκανε τὴ Ροζαλία νὰ ξανάθρει ἀμέσως τὴν αὐτοκυριαρχία της. Μὲ σταθερὴ φωνὴ ρώτησε:

—Παρακαλῶ τὴ Μεγαλειότητά σας νὰ μοῦ ἀνακοινώσῃ καὶ τὴν αἰτία τοῦ σφάλματός μου. Γιατί, ἂν ἔχω ἀκόμα τὰ λογικά μου, ἂν δὲν τρελλάθηνκα ἀκόμα, ὅπως πιστεύω, οὔτε μὲ μιά μου λέξη δὲν ἀναλογίστηκα νὰ προσβάλλω τὴ Μεγαλειότητά σας, ἀγαπητέ μου θεῖε.

Στὸ μεταξύ, ἡ Σίλια, ἀκούγοντας τὰ σκληρὰ αὐτὰ καὶ τόσο ἀδίκαια λόγια γιὰ τὴν ἀγαπημένη της ἐξαδέλφη, εἶχε γίνοι κατάχλωμη. Δὲν μποροῦσε, ὅμως, νὰ πάρῃ ἀμέσως τὸ μέρος τῆς Ροζαλίας, γιατί ἤξερε καλὰ τὸν χαρακτήρα τοῦ πατέρα της.

Ἐκεῖνος συνέχισε ὑψώνοντας τὸ δάχτυλο αὐστηρά:

—Ὅλοι οἱ προδότες τὰ ἴδια λένε. Τὰ λόγια τους τοὺς παρουνιάζουν ἀθῶους σὰν περιστέρια. Ὡστόσο, ἐγὼ σοῦ λέω πῶς δὲν σοῦ ἔχω ἐμπιστοσύνη κι αὐτὸ τὸ πρᾶγμα μοῦ ἀρκεῖ.

—Μονάχα ἡ δυσπιστία σας δὲ μπορεῖ νὰ μὲ χαρακτηρίσῃ καὶ προδότρα. Πεῖτε μου ἀπὸ ποῦ θγάλατε αὐτὸ τὸ συμπέρασμα.

Ὁ Φρειδερίκος φαινόταν ἀμετάκλητος.

—Εἶσαι κόρη τοῦ πατέρα σου, κι αὐτὸ εἶναι ἀρκετὸ, ξανάπε στὸν ἴδιο τόνο.

Ἄλλὰ καὶ ἡ Ροζαλία δὲν ἔδειξε κανένα σημάδι ὑποχώρησης. Ἡ ἀθωότητά της τῆς ἔδινε θάρρος. Ἀπάντησε, λοιπόν, μὲ ψηλὰ τὸ κεφάλι:

—Κόρη του, ὅμως, ἤμουν κι ὅταν τοῦ πῆρες τὸ δουκάτο του, ἀκόμα κι ὅταν τὸν ἐξόρισες.

» Ἡ προδοσία, ἀρχοντά μου, δὲν εἶναι κληρονομική, κι ἂν γίνεται νὰ τὴν παίρνομε ἀπ' τοὺς συγγενεῖς μας, τότε ἐγὼ ἀπὸ ποῦ τὴν πῆρα; Ὁ πατέρας μου δὲν ἦταν προδότης, γι' αὐτὸ νομίζω, ἀρχοντά μου, δὲν πρέπει νὰ ὀνομάξεις τὴ φτώχεια μου προδοσία.

Τώρα, ὅμως, ἡ Σίλια δὲν κρατήθηκε.

—Ἀρχοντά μου καὶ πατέρα μου, ἀκουσέ με κι ἐμένα, σὲ παρακαλῶ, τοῦ εἶπε:

Ὁ Φρειδερίκος, ποὺ ἀγαποῦσε πολὺ τὴν κόρη του καὶ ἤξερε τὴ μεγάλη ἀδυναμία ποὺ εἶχε αὐτὴ γιὰ τὴν ἐξαδέλφη της, μαλακῶσε κάπως.

—Γιὰ χάρη σου, Σίλια, τὴν κρατήσαμε, διαφορετικὰ θὰ εἶχε πάρει τὸ δρόμο ποὺ πῆρε κι ὁ πατέρας της, ἀπάντησε.

Ἡ Σίλια, ὅμως, ποὺ ἡ μνήμη της δὲν εἶχε φυσικὰ καθόλου ἀδυνατίσει, γύρισε καὶ εἶπε στὸν πατέρα της:

—Τότε, ὅμως, ἐγὼ δὲ σοῦ ζήτησα νὰ τὴν κρατήσεις, ἐσὺ μονάχος σου τὸ θέλησες. Τότε ἤμουν πολὺ μικρὴ καὶ δὲν μποροῦσα νὰ ἐκτιμήσω τοὺς ἀνθρώπους. Τώρα, ὅμως, μπορῶ νὰ ξέρω. Ἄν εἶναι, λοιπόν, προδότρα αὐτὴ, τότε τὸ ἴδιο εἶμαι κι ἐγώ.

Ἐγινε μιὰ μικρὴ παύση.

Ἡ Σίλια ἔριξε μιὰ ματιά γεμάτη σημασία στὴν ἀγαπημένη της Ροζαλία καὶ συνέχισε:

—Ἐμεῖς κοιμόμαστε πάντα καὶ ξυπνοῦσαμε μαζί. Ὅλα τὰ κάναμε μαζί. Παίζαμε, διαβάζαμε, τρώγαμε μαζί. Ὅπου ἦταν ἡ μιὰ εὗρισκες καὶ τὴν ἄλλη. Εἴμαστε ἀχώριστες σὰν τοὺς κύκνους τῆς Ἡρας.

Ὁ Φρειδερίκος ξαναπῆρε πάλι τὸ αὐταρχικὸ καὶ ἀδέεαστο ὕφος του.

—Εἶναι περισσότερο πονηρὴ ἀπὸ ὅσο τὴ φαντάζεσαι, ἀπάν-

τησε ρίχνοντας μιὰ περιφρονητική, ἄγρια ματιά στὴν ἀνεψιά του.

Καὶ συνέχισε:

— Ἡ τσαχпинιά της, ἡ ὑπουλη ἀθωότητά της καὶ ἡ ὑπομονή της, κάνουν τὸ λαὸ καὶ τὴ συμπαθεῖ. Εἶσαι τρελλή. Σοῦ κλέβει τὴ φήμη σου, θὰ ἀναδειχθεῖς περισσότερο καὶ θὰ λάμψουν οἱ χάρες σου, δταν αὐτὴ λείψει ἀπ' τὴ μέση. Δὲ θέλω, λοιπόν, ν' ἀκούσω τίποτα γι' αὐτή, ἢ ἀπόφασή μου εἶναι ἀνέκκλητη, θὰ πάει ἐξορία.

— Τότε θὰ τὴν ἀκολουθήσω κι ἐγώ, γιατί δὲν μπορῶ νὰ ζήσω χωρὶς αὐτή, εἶπε τώρα μὲ πείσμα ἡ Σίλια στὸν πατέρα της.

Ἐκεῖνος ἔγινε ἔξω φρενῶν.

— Εἶσαι τρελλή, τῆς εἶπε ἄγρια.

Καὶ γυρίζοντας στὴ Ροζαλία τῆς φώναξε ὑψώνοντας τὸ χέρι ἀπειλητικά:

— Κι ἐσὺ ἀνεψιά, νὰ ἐτοιμαστεῖς νὰ φύγεις, γιατί ἡ διορία ποὺ σοῦ ἔταξα περάσει, τότε σοῦ λέω πῶς θὰ κρατήσω τὸ λόγο μου καὶ θὰ πεθάνεις.

Τὰ μάτια τῶν δυὸ κοριτσιῶν εἶχαν γεμίσει δάκρυα. Ἀγκαλιάστηκαν σφιχτότερα ἀπὸ κάθε ἄλλη φορά, σὰ νὰ ἦταν νὰ τοὺς χωρίσουν τὴν ἴδια στιγμή.

Ὁ Φρειδερίκος, χωρὶς νὰ καταδεχτεῖ νὰ τὶς ξανακυττάξει, ἔφυγε ἀλύγιστος καὶ κατάχλωμος ἀπὸ τὸ δωμάτιο.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΟΓΔΩΟ

Μιά βαθειά, καταθλιπτική σιωπή βασίλευε τώρα μέσα στο δωμάτιο των δυο κοριτσιών, ή σιωπή που ακολουθεί συχνά το ξέσπασμα της μπόρας. Τί νά είχε άραγε στο νοῦ του ὁ Φρειδερίκος καὶ πήρε ξαφνικά αὐτὴ τὴ σκληρὴ ἀπόφαση; Τί νά ἔμαθε, τί νά τοῦ εἶπαν; Ἡ μήπως ἦταν μονάχα ὑποψίες;

Τάχα ὁ ξαφνικὸς θρίαμβος τοῦ Ὁρλάνδου εἶχε καμμιά σχέση μεῖς αὐτά;

Καὶ ἡ συμπάθεια τῆς Ροζαλίας στο νέο; Νά τὴν ἔμαθε τάχα ὁ Δούκας καὶ ἤθελε νά τὴν ἐξουδετερώσει μ' αὐτὸν τὸν τρόπο;

Μήπως μαζί της κινδύνευε καὶ ὁ νέος; Μήπως πήρε καὶ γι' αὐτὸν καμμιά ἀπόφαση πρὸ σκληρὴ ἀπὸ τὴν ἐξορία;

Ὁ Λὲ Μπῶ, φυσικά, κάτι μπορούσε νά ξέρει, ἀλλὰ ποῦ νά τὸν δοῖν; Πῶς μπορούσαν νά τὸν δοῖν, χωρὶς τὴν ἔγκριση τοῦ Δούκα, μιὰ καὶ τώρα πιά ἦταν ὄχι μόνο ὑποπτες, ἀλλὰ καὶ σχεδὸν ἐχθρές του.

«Προδότρες!» τίς εἶχε φωνάξει ὁ Φρειδερίκος. Αὐτὴ ἡ λέξη σὰν ἀναμμένο κάρβουνο τίς ἔκαιγε καὶ τίς σκοτείνιαζε τὸ λογικό. Ἡξεραν πόσο σκληρὸς καὶ πόσο ἀμετάκλητος ἦταν ὁ Δούκας στίς ἀποφάσεις του.

Ἀπὸ τὰ μάτια τους πέρασε ξαφνικά ὅλη ἡ ὥραία τους, ξένοιαστη ζωὴ. Τὰ ὄνειρα ποῦ ἔκαναν μαζί, οἱ περίπατοι στὰ πάρκα, οἱ τρυφερὲς τους ἐξομολογήσεις, τὰ χτυποκάρδια καὶ οἱ λαχτάρες τους.

Καὶ τώρα ἔπρεπε νά ἀλλάξουν ζωὴ!

Ξαφνικά ἡ Σίλια σήκωσε τὸ κεφάλι, παραμέρισε τίς μποῦκλες τῆς καὶ μεῖς κλαψιάρικη φωνὴ εἶπε στὴν ἐξαδέλφη τῆς:

— Ἀχ, Ροζαλίτσα μου, καὶ τώρα ποῦ θὰ πᾶς; Ἀλλάζουμε τοὺς πατεράδες μας, νά σοῦ δώσω τὸν δικό μου;

» Δὲν πρέπει νὰ λυπᾶσαι περισσότερο ἀπὸ μένα.

— Ἄχ, ἔχω γι' αὐτὸ αἰτία πρὸς μεγάλη, ψιθύρισε ἡ Ροζαλία.

— Δὲν ἔχεις τίποτα, ξαδελφούλα, καὶ σὲ παρακαλῶ νὰ μὴ χάσεις τὸ θάρρος σου. Ξέρεις, ἄλλωστε, πῶς ὁ Δούκας ἐξόρισε κι ἐμένα πού μ' ἔχει κόρη του.

— ὦ, ὄχι, ἔκανε ἡ Ροζαλία.

— Γιατί ὄχι, Ροζαλία μου; Τότε φαίνεται πῶς δὲν μ' ἀγαποῦσες ὅσο ἐδειχνες. Γίνεται νὰ χωριστοῦμε ἐμεῖς ποτέ; Ἐγὼ σοῦ λέω ὄχι, κι ὁ πατέρας μου ἂς κοπιᾷσει νὰ θρεῖ κανέναν ἄλλο κληρονόμο. Γι' αὐτὸ πρέπει νὰ κυττάξουμε νὰ θροῦμε μαζὶ ἓνα τρόπο νὰ τοῦ ξεφύγουμε, σὲ ποῖο μέρος θὰ πᾶμε, καὶ τί θὰ πάρουμε μαζὶ μας. Δὲν εἶναι σωστὸ νὰ φορτωθεῖς ἐσὺ μονάχη ὅλο τὸ θάρος τῆς ἐξορίας καὶ νὰ θέλεις νὰ μ' ἀφήσεις ἐμένα μακριὰ ἀπ' τὰ δάσυνά σου.

Ἡ Ροζαλία κύτταζε τὴν ἐξαδέλφη της σὰ χαμένη. Δὲν εὗρισκε λόγια νὰ τῆς ἀπαντήσῃ, ἢ συμφορὰ πού τὴν εἶχε χτυπήσῃ ἦταν τόσο ἀναπάντεχη!

Ἡ Σίλια συνέχισε:

— Καὶ σοῦ ὀρκίζομαι σ' αὐτὸν τὸν οὐρανὸ πού σκοτεινιάζει ἀπὸ τίς στενοχώριες μας, πῶς ἐγὼ θὰ ρθῶ μαζὶ σου ὅ,τι καὶ νὰ πεῖς.

— Μὰ ποῦ θὰ πᾶμε; ρώτησε ξεθαρρεμένη ἡ Ροζαλία.

Ἡ Σίλια ἀπάντησε ἀμέσως:

— Θὰ πᾶμε νὰ θροῦμε τὸ θεῖο μου στὸ δάσος τοῦ Ἄρντεν.

Ἡ Ροζαλία ἔπιασε τὴ Σίλια ἀπ' τὰ χέρια καὶ τὴν κύτταξε θαθεῖα στὰ μάτια.

— Δὲ σκέφθηκες, τῆς εἶπε, τί μεγάλους κινδύνους ἔχουμε νὰ περάσουμε, ἐμεῖς δυὸ κορίτσια σὰ θυγῶμε μονάχα στὸν κόσμο;

» Ἡ ὁμορφιὰ τραβάει τοὺς κλέφτες περισσότερο κι ἀπὸ τὸ χρυσάφι.

Ἡ Σίλια εἶχε πάρει ὁμῶς τὴν ἀπόφασή της. Χαμογελώντας ἀπάντησε:

— Θὰ πετάξω αὐτὰ τὰ ροῦχα καὶ θὰ φορέσω ἄλλα φτωχικὰ καὶ παλιά, ὥστερα θὰ βῶ ψωπὸ τὸ πρόσωπό μου μὲ λίγη μπόγια.

άν κάνεις κι ἐσύ. τὸ ἴδιο, θὰ φτάσουμε στὸν προορισμό μας, χωρὶς νὰ πάθουμε τίποτα.

Ἡ γυνὴ ἀρεσε στὴ Ροζαλία.

Ἡ περιπέτεια δὲν ἦταν ἀσχημη.

Τί ὁμορφα, ἀλήθεια, νὰ περπατοῦνε καὶ οἱ δυὸ ἐλεύθερες στὸν ἀνοιχτὸ ὁρίζοντα!

Καὶ ποιά νεανικὴ καρδιά δὲ λαχταρᾷ τὴ φυγή, τὸ ταξίδι, τὴν περιπέτεια; Ἡ δύναμη ποὺ ἔχουν ὅλες νὰ ὑπερνικοῦν τὰ ἐμπόδια σὲ τέτοιες περιπτώσεις, δὲν εἶναι ἀληθινὰ ἀκαταμάχητη;

Ν' ἀφήσει κανεὶς πίσω του τὸν παλιό, γνωστό, πληκτικὸ κόσμο του, μὲ τίς καθημερινὲς μιζέριες καὶ τίς στενοχώριες του καὶ νὰ δοθεῖ μὲ ὅλες του τίς αἰσθήσεις στὴν ἀναζήτηση τῆς εὐτυχίας, στὸ ἄγνωστο, τί μεγάλη στ' ἀλήθεια εὐτυχία!

Μὲ λαμπερά τώρα μάτια εἶπε στὴ Σίλια:

—Δὲ νομίζεις πῶς θὰ ἦταν προτιμότερο, ἐγὼ ποὺ ἔχω ἀνάστημα, νὰ φορέσω ἀντρικὰ καὶ νὰ γίνω ὁλότελα ἀντρας;

» Θὰ κρατᾶω στὰ χέρια μου ἓνα μαστίγιο, στὸ πλευρό μου θὰ βροντᾷ ἓνα λυγερὸ σπαθί κι ἡ γυναικεία καρδιά μου ἂς εἶναι πλημμυρισμένη ἀπὸ φόβο.

» Θὰ ἔχουμε λεβέντικο ὕψος, ὅπως παίρνουν τόσοι καὶ τόσοι δειλοὶ ἄντρες, ποὺ ὥστόσο μ' αὐτὸν τὸν τρόπο καταφέρνουν καὶ κάνουν θαυμάσια τὴ δουλειά τους.

Τὰ δυὸ κορίτσια εἶχαν ξεχάσει κιόλα τὴ δυστυχία τους καὶ φαινόntonτουσαν ἐνθουσιασμένα μὲ τὴν καινούργια ζωὴ ποὺ ἀνοιγότανε μπροστά τους.

Τὸ χαμόγελο ἀνθίσε ξανά στὰ ὦραϊα τους πρόσωπα.

—Καὶ ποῖο ἀντρικὸ ὄνομα θὰ πάρεις; ρώτησε ἡ Σίλια τὴν ἐξαδέλφη της.

—Ὅχι πιὸ ἀσχημο ἀπ' τὸν ὦραϊο φίλο τοῦ Δία, γι' αὐτὸ θὰ μὲ φωνάζεις Φανυμήδη.

» Ποιό, ὅμως, θὰ εἶναι τὸ δικό σου ὄνομα;

—Πρέπει νὰ εἶναι ἓνα ὄνομα ποὺ νὰ ταιριάζει λίγο μὲ τὴ θέση μου, ἀπάντησε ἡ Σίλια.

Κι ὕστερα ἀπὸ μικρὴ σκέψη, φώναξε σχεδὸν ἐνθουσιασμένη:

—Νὰ μὲ φωνάζεις Ἀλιένα, ποὺ θὰ πεῖ Ξένη.

Ἡ Ροζαλία, ἀντὶ γιὰ ἄλλη ἀπάντηση, γύρισε καὶ τὴ ρώτησε:

—Τί θὰ ἐλεγες, ἂν καταφέρναμε ἐκεῖνον τὸν τρελλό, τὸν Ἀσημόπετρα νὰ τὸν παίρναμε μαζί μας; Δὲ θὰ μᾶς διασκέδαζε σὸ ταξιδι μας;

—Κοντὰ μου αὐτὸς μπορεῖ νὰ πᾶει κι ὡς τὴν ἄκρη τοῦ κόσμου. Θὰ τὸν ξεμυαλίσω. Ἄς κυττάξουμε, λοιπόν, νὰ πάρουμε μαζί μας χρήματα κι ὅσα στολίδια ἔχουμε. Καὶ προπαντὸς ἂς περιμένουμε τὴν κατάλληλη ὥρα, κι ἂς διαλέξουμε ἓνα δρόμο ποῦ δὲ θὰ μποροῦν νὰ μᾶς ἐροῦν, ὅταν θὰ μᾶς ἀνακαλύψουν καὶ θὰ φάχνουν γιὰ νὰ μᾶς ἐροῦνε. Τί εὐτυχία, μὰ τὴν ἀλήθεια, πηγαίνουμε στὴ λευτεριά μας καὶ ὅχι στὴν ἐξορία.

Καὶ τὰ δυὸ κορίτσια ἔτρεξαν ἀμέσως νὰ κανονίσουν τὰ καθέκαστα τῆς φυγῆς τους.

Κι ὁ ὠραίος Ὁρλάνδος;

Τὸν ξέχασαν ἀμέσως; Θὰ δοῦμε πάρα κάτω τί ἀπόγινε.

Ἄς κάνουμε, λοιπόν, λίγη ὑπομονή.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΕΝΑΤΟ

Πρωτὶνὸ μέσα στὸ δάσος.

Τὰ πελώρια δέντρα τίναζαν τὶς πράσινες κορυφές τους χαιρετώντας τὸν ἥλιο ποὺ ἀνέτειλε. Τὰ πουλιὰ τόνιζαν τὸν καθημερινὸ τους ὕμνο στὸν δημιουργὸ καὶ τὰ ρυάκια μουρμούριζαν ἕνα ἁρμονικὸ τραγούδι.

Οἱ φωνές τῶν ζώων, ποὺ ἀφήνουν τὶς φωλιές των, γιὰ νὰ τρέξουν στὸ καθημερινὸ κυνήγι τῆς τροφῆς, ἢ φωνάζουν τὰ μικρά τους, προσθέτουν μιὰ ξεχωριστὴ, γραφικὴ νότα στὴ συμφωνία τοῦ δάσους.

Ὅλα ἐδῶ εἶναι ἀγνὰ καὶ καθαρὰ, ὅλα πρόσχαρα καὶ εἰδυλιακά, ὅλα μιλοῦν μὲ τὴ γλῶσσα τῶν αἰσθήσεων καὶ καλοῦν στὴ ζωὴ, στὴν πραγματικὴ ζωὴ, ὅπως τὴ θέλει ὁ Δημιουργὸς γιὰ τὰ πλάσματά του.

Βρισκόμαστε στὸ δάσος τοῦ Ἄρντεν.

Εἶναι τὸ δάσος ὅπου ὁ κακὸς Δούκας Φρειδερίκος ἔχει ἐξορίσει τὸν ἀδελφὸ του, ἀρπάζοντας τὸ θρόνο του. Τὸν δρίσκομαι ντυμένο μὲ χωριάτικα ροῦχα καὶ ὅπλισμένο μὲ τὰ ὅπλα τῆς ἐποχῆς, ἔξω ἀπὸ μιὰ σπηλιά, ποὺ χρησιμεύει γιὰ κατοικία του. Τὸ καθαρό, ὥραϊο πρόσωπό του μὲ τὸ πλατὺ μέτωπο καὶ τὰ πλούσια μαλλιά, δείχνει, παρ' ὅλη τὴν ἀνάλαφρη σκιά ποὺ ρίχνουν τὰ πλούσια ματόκλαδα, ἕναν ἄνθρωπο μὲ πλούσια ἐσωτερικὴ ζωὴ καὶ ἀνθρώπινο δάθος.

Τὴν ἴδια ἐντύπωση δίνει καὶ ὁ Ἄμιενς, ὁ πιστὸς τοῦ αὐλικός, ποὺ τὸν ἔχει ἀκολουθήσει στὴν καινούργια του ζωὴ, ὅπως καὶ δυο - τρεῖς ἄλλοι ἄνδρες ποὺ τὸν συντροφεύουν.

Ὅλοι εἶναι ἔτοιμοι γιὰ τὸ καθημερινὸ τους κυνήγι. Διασκέδασση, ἀλλὰ καὶ ἀνάγκη αὐτῶν ποὺ ζοῦνε κοντὰ στὴ φύση καὶ ἀπ' τὴ φύση.

Σὲ μιὰ στιγμή ὁ καλὸς Δούκας εἶπε:

—Λοιπὸν, ἀδέρφια καὶ σύντροφοι στὴν ἐξορία μου, ἡ συνήθεια δὲν ἔχει κάνει τὴ ζωὴ μας πιά γλυκεῖα ἀπ' τὰ θαμμένα μεγάλαια; Τὰ δάση αὐτὰ δὲν εἶναι πιά φιλόξενα ἀπ' τὴ φθονερὴ Αὐλὴ; Ναί, μὰ τὴν ἀλήθεια, ἐδῶ πέρα δὲν νοιώθει κανένας τὰ βάσανα τοῦ Ἀδάμ, τὴ διαφορὰ τῶν ἐποχῶν. Τὸ κρῦο δόντι ἄς δαγκῶνει τὴ σάρκα μου κι ἡ παγωμένη πνοή τοῦ βορριᾶ ἄς τὴ φυσάει, ἄς τρέμω ἀπ' τὸ κρῦο, ἐγὼ χαμογελάω μ' ὅλα αὐτὰ καὶ λέω: «Αὐτὸ δὲν εἶναι κολακεία». Ὅλα αὐτὰ εἶναι σύμβουλοι, ποῦ μὲ τίς αἰσθήσεις μοῦ δίνουν νὰ κατάλάβω ποίος εἶμαι πραγματικά.

» Ναί, ἔχει τὴν ὁμορφιά της καὶ ἡ κακοτυχία. Μπορεῖ νὰ εἶναι ἀποκρουστικὴ σὰν κακὸ θατράχι, ἔχει ὅμως μέσα στοῦ κεφάλι της ἓνα πολύτιμο πετράδι. Ἔτσι κι ἡ δική μας ἡ ζωὴ, μακριὰ ἀπ' τὴν κακογλωσσιὰ, μπορεῖ νὰ κουδεντιάξει μὲ τὰ δέντρα καὶ νὰ μιλάει μὲ τὰ νερά, τίς πέτρες καὶ τὸ κάθε τί ποῦ μᾶς τριγυρίζει.

Καὶ ὁ Δούκας, σὰ νὰ ἤθελε νὰ δώσει περισσότερὸ νόημα στὰ λόγια του, ἔδειξε μὲ μιὰ πλατεῖα χειρονομία, τὴ γύρω φύση.

Ὁ πιστὸς του αὐλικὸς Ἀμιενς ἀπάντησε:

—Ὅσο γιὰ μένα, σὰς τὸ λέω, πῶς δὲ θάλλαζα ζωὴ. Καὶ εἶσαι ἀληθινὰ εὐτυχισμένος, ἄρχοντά μου, ποῦ σοῦ δόθηκε ἡ χάρη νὰ μεταφράζεις τὸν κατατρεγμὸ τῆς τύχης μ' ἓνα τρόπο τόσο ἡμερο καὶ τόσο γλυκό.

Ὁ καλόκαρδος Δούκας χαμογέλασε.

Στερέωσε πιά καλὰ τὸ τόξο του καὶ εἶπε:

—Δὲν πᾶμε νὰ σκοτώσουμε κανένα ἀγρίμι;

» Κι ὅμως, ἀληθινὰ σὰς λέω, πῶς τοῦτα τὰ ζωντανά, ὅσο ἀνόητα κι ἂν εἶναι, τὰ συμπονᾶω, γιατί εἶναι κι αὐτὰ πολίτες ποὺ ζοῦνε στὴν ἴδια πολιτεία μ' ἐμᾶς. Εἶναι ἀληθινὰ κάπως ἀπάνθρωπο νὰ τὰ πληγώνουν οἱ σαϊτιές μας στὰ στρογγυλά τους πεισινά, μέσα στὴν ἴδια τὴ χώρα τους.

Κάποιος ἀπ' τὴ συντροφιά χαμογέλασε καλόκαρδα.

—Ἀρχοντά μου, ὁ Γιάκκης, ποῦ εἶναι πάντα τόσο μελαγχολικὸς, στενοχωριέται τόσο γι' αὐτό. Ὑποστηρίζει μάλιστα πῶς ἐσοῦ εἶσαι πιά ἄρπαγας ἀπ' τὸν ἀδελφὸ σου, ποῦ σ' ἔστειλε στὴν ἐξορία. Ναί, ἐδῶ καὶ λίγη ὥρα ὁ Ἀμιενς κι ἐγὼ τὸν σιμώσαμε χωρὶς

νά μᾶς καταλάβει, ἐκεῖ ποῦ εἶχε ξαπλωθεῖ κάτω ἀπὸ μιὰ θαλανιδιά, ποῦ οἱ παλιές της ρίζες ξεπετιονόταν ἄχαρα πάνω ἀπ' τὴν ὄχθη τοῦ ποταμοῦ, ποῦ περνᾷ τραγουδώντας ἀνάμεσα ἀπὸ τὸ δάσος.

» Ξαφνικά, ἐκεῖ κοντὰ σύρθηκε κάποιον ἐλάφι ποῦ τὸ εἶχε χτυπήσει ἡ σαῖτα κάποιου κυνηγοῦ. Πήγαινε γιὰ νὰ φοφήσει ὁλομόναχο.

» Ἄχ, κυριέ μου, νᾶκαυγες τὸ κακόμοιρο τὸ ζῶο πῶς βογοῦσε! Πονοῦσε, φαίνεται, τόσο πολὺ, ποῦ τὸ πέτσινο ντύμα του ἀνεβοκατέβαινε τόσο, ποῦ πήγαινε νὰ σκάσει. Κι ἀπὸ τὰ μάτια του ἔπεφταν τόσο πυκνὰ τὰ δάκρυα, πάνω στὸ ἄθῳ μουσούδι του, ποῦ ἔλεγες πῶς τὸ ἓνα κυνηγοῦσε τὸ ἄλλο σ' ἓνα κυνήγι θλιβερό.

» Τὸ καημένο τὸ ζῶο στάθηκε κοντὰ στὴν ὄχθη, ποῦ νόμιζες πῶς πλῆθαινε τὰ νερά της μὲ τὰ δάκρυα του, κι ὁ θλιμμένος καὶ ἀμίλητος Γιάκης τὸ κύτταξε ἀμίλητος.

Ὁ Δούκας κατέβασε τὸ τόξο καὶ ἀσυναίσθητα τὸ ἀκούμπησε πάνω στὸ γόνατό του. Ἀπὸ τὰ μάτια του πέρασε ξαφνικά ἓνα σκοῦρο σύννεφο. Γιὰ μιὰ στιγμή ὅλοι σώπαιναν.

Τὸ μαρτύριο τοῦ ἄκακου ζώου τοὺς εἶχε συγκινήσει κι ἦταν σὰ νὰ τὸ εἶχαν ἐκείνη τὴ στιγμή μπροστά σὰ μάτια τους.

Πόσα, ἀλήθεια, ἐλάφια δὲν εἶχε σκοτώσει ὁ καθέννας ἀπ' αὐτοὺς! Ἡ σκληρότητα τῆς ζωῆς τοὺς ἀκολουθοῦσε καὶ στὴν ἐξορία καὶ χωρὶς νὰ τὸ καταλάβουν γινόντουσαν κι αὐτοὶ συνένοχοι στὸ μοιραῖο ἀλληλοφάγωμα.

Ξαφνικά ὁ Δούκας χαμογέλασε καὶ ρώτησε:

—Καὶ ὁ Γιάκης δὲν φιλοσόφησε μπροστά σ' αὐτὸ τὸ θέαμα; Δὲν εἶπε τίποτα; Τί ἔκανε;

Ὁ ἄλλος ἀπάντησε:

—Φυσικά, καὶ μάλιστα ἔκανε χίλιες παρομοιώσεις. Πρῶτα - πρῶτα εἶπε γιὰ τὰ ἄσκαπα δάκρυα ποῦ ἔχυσε τὸ ἐλάφι. «Κακόμοιρο ἐλάφι, εἶπε, κάνεις κι ἐσὺ τὴ διαθήκη σου σὰν τοὺς ἀνθρώπους τῆς πόλης, δίνεις σ' αὐτοὺς ποὺ ἔχουν πολλὰ».

» Ὑστερα, βλέποντας πῶς τὰ ἄλλα ζῶα τὸ εἶχαν παρατήσει κι ἔμενε ὁλομόναχο στὴν ἀγωνία του, ξανάπε: «Ἔτσι γίνεται πάντα, ἡ δυστυχία κάνει νὰ φεύγουν μακριὰ οἱ σύντροφοι τῆς ζωῆς».

» Ἐκείνη, ὁμως, τὴ στιγμή ἓνα χορτάτο κοπάδι πέρασε χορο-

πηδώντας χαρούμενο από μπροστά απ' τὸ πληγωμένο ζῶο, χωρίς νὰ καταδεχτεῖ νὰ τὸ προσέξει καὶ τότε ὁ Γάκης πρόσθεσε: «Παχιοὶ πολῖτες, πηγαίνετε ὅπου σᾶς σέρνει ὁ δρόμος, ἔτσι γίνεται πάντα καὶ τώρα, γιατί νὰ σταματήσετε νὰ δεῖτε αὐτὸν τὸν χρεωκοπημένο ἀδελφὸ σας;».

Τὰ ἀπλὰ αὐτὰ καὶ τόσο γνωστὰ πράγματα, ἔκαναν ὅλους νὰ τὰ ἀκοῦνε σὰ νὰ τὰ στοχαζόντουσαν γιὰ πρώτη φορά.

Πόσο κοντὰ μας εἶναι ἡ ἀλήθεια καὶ πόσο μᾶς διαφεύγει ἂν δὲν τὴν ὑπογραμμίσει κάποιος τρίτος!

Θλιθερὴ διαπίστωση πού ὅλοι μας τὴν ξεχνοῦμε.

Ζῶα καὶ ἄνθρωποι εἶναι τὸ ἴδιο ἐγωῖστές, τὸ ἴδιο ἀδιάφοροι μπροστὰ στὸν πόνο τοῦ ἄλλου.

Ὁ αὐλικὸς τοῦ ἐξόριστου Δούκα συνέχισε:

—Ποὺ λέτε, μ' αὐτὸν τὸν τρόπο κεντοῦσε φαρμακερὰ τὸ σῶμα τῆς πατρίδας, τῆς πολιτείας, τῆς αὐλῆς, ἀκόμα καὶ τὴν τωρινὴ ζωὴ μας, τονίζοντας πῶς ὅλοι μας εἴμαστε χειρότεροι ἀπ' τοὺς ληστές κι ἀπ' τοὺς τυράννους, πού ἐξοντώνουνε τὰ φτωχὰ ζῶα μέσα στὸν ἴδιο τὸν τόπο πού γεννήθηκαν καὶ ζοῦνε.

Ὁ Δούκας τὸν ρώτησε:

—Κι ἐσεῖς τὸν ἀφήσατε μονάχο νὰ κάνει αὐτὲς τίς διαπιστώσεις;

—Μάλιστα, κύριε, τὸν ἀφήσαμε ἐκεῖ νὰ κλαίει καὶ νὰ φιλοσοφεῖ πᾶνω ἀπ' τὸ ἐλάφι πού βογγοῦσε.

Ὁ Δούκας ὤψωσε τὸ χέρι του.

—Πᾶμε τότε νὰ τὸν δροῦμε, εἶπε, μοῦ ἀρέσει νὰ κουβεντιάζω μαζί του, σὲ κάτι τέτοιες στιγμές. Τὰ λόγια του ἔχουν πολὺ νόημα.

—Πολὺ εὐχαρίστως νὰ σᾶς πάω.

Κι ὅλη ἡ συντροφιά παράτησε τὴν ἰδέα τοῦ κυνηγιοῦ καὶ κίνησε νὰ βρεῖ τὸν μοναχικὸ φιλόσοφο πού θρηνοῦσε γιὰ τὴ σκληρότητα καὶ τὴ μοῖρα τῶν ἐγκοσμίων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΕΚΑΤΟ

Ἐμεῖς ὅμως τώρα ἄς τοὺς ἀφήσουμε καὶ ἄς πᾶμε νὰ δοῦμε τί ἀπόγιναν τὰ δυὸ τολμηρὰ κορίτσια.

Τὸ δουικὸ παλάτι ἦταν ἀνάστατο. Οἱ φρουροὶ στεκόντουσαν ἀμίλητοι καὶ οἱ ὑπηρέτες εἶχαν ἀποκάμει νὰ ψάχνουν τὸ πάρκο καὶ τοὺς γύρω δρόμους.

Ὁ Δούκας ἦταν ἔξω φρενῶν καὶ ἡ συνοδεία του τὸν ἀκολουθοῦσε σὰν ἓνα φοβισμένο, ἄδουλο κοπάδι, ἀπὸ κάμαρα σὲ κάμαρα.

Κανεὶς δὲν τολμοῦσε νὰ διατυπώσῃ μιὰ γνώμη.

Σὲ μιὰ στιγμή ὁ Φρειδερίκος γύρισε καὶ εἶπε σὲ κάποιον αὐλικό:

—Μὰ πῶς εἶναι δυνατό νὰ μὴ τίς εἶδε κανένας σας; Δὲν μπορῶ νὰ τὸ πιστέψω. Φαίνεται πῶς κάποιοι ἀπὸ τοὺς ἀνθρώπους τοῦ παλατιοῦ τίς δοήθησαν καὶ εἶναι συνένοχοί τους.

—Δὲ μπόρεσα νὰ μάθω τίποτα, ἀπάντησε ἐκεῖνος. Οἱ καμαριέρες καὶ οἱ ὑπηρέτριές της τὴν εἶδανε πού ἔπεσε στὸ κρεβάτι, τὸ πρωτὶ ὅμως τὸ θρήκανε χωρὶς τὸ θησαυρὸ του.

Ἡ διαπίστωση αὐτὴ τοῦ ἀδειανοῦ κρεβατιοῦ ἔκανε τὸ Δούκα νὰ ἀγριέψῃ πιὸ πολὺ. Ἡ μονάκριβη κόρη του, ὁ μοναδικὸς του κληρονόμος, νὰ τὸ σκάσει νύχτα ἀπ' τὸ παλάτι, ἀκολουθώντας μιὰ ἐξόρστη, μιὰ κοπέλλα πού τὴν κρατοῦσε στὸ παλάτι ἀπὸ ψυχρόπνία; Ἄ, αὐτὸ ἦταν κάτι πού δὲν τὸ φανταζότανε! Ἀσφαλῶς κάποια συνωμοσία εἶναι στὴ μέση.

Καὶ σὲ μιὰ στιγμή ἔνοιωσε τὸ δάπεδο τοῦ παλατιοῦ νὰ τρέμει κάτω ἀπὸ τὰ πόδια του. Φυσικὰ δὲν ἦταν τύψη, ἀλλὰ φόδος γιὰ τὸ δουκάτο του, γιὰ τὴν ἴδια του τὴ ζωὴ.

Ἡ κόρη του, λοιπόν, τὴν πρόδωσε; Δὲν εἶχε ἄδικο πού χθὲς ἀκόμα τίς φώναξε καὶ τίς δυὸ προδότρες; Μήπως θρискόντουσαν.

ἀπὸ καιρὸ σὲ ἐπαφή μὲ τοὺς ἐξόριστους καὶ τῶρα ἀποφάσισαν νὰ τὸν ἐκδικηθοῦν;

Τὶς σκέψεις τοῦ αὐτῆς φυσικὰ δὲν τολμοῦσε νὰ τὶς ἐξωτερικεύσει, γι' αὐτὸ περίμενε μὲ ἀληθινὴ ἀγωνία νὰ μάθει κάτι νεότερο.

Ξαφνικά, ἕνας ἀπὸ τοὺς ἀνθρώπους τοῦ, τοῦ εἶπε:

— "Ἀρχοντά μου, ἐκεῖνος ὁ ἀχαϊρευτὸς ὁ τρελλός, ποῦ ἡ Ὑψηλότητά σου πολλὰς φορὲς γελοῦσε μὲ τὰ καμώματά του, χάθηκε κι αὐτός.

Ὁ Φρειδερίκος ἔβγαλε κάτι σὰ μουγκρητό. Ὁ αὐλικὸς συνέχισε:

— Ἡ Σπέρια, ἡ ἀκόλουθὴ τῆς πριγκήπισσας, μοῦ ὁμολόγησε πῶς ἄκουσε τὴν κόρη σου καὶ τὴν ἐξαδέλφη τῆς νὰ ἐξυμνοῦν τὶς χάρες ἐκείνου τοῦ νέου ποὺ νίκησε τὸν Κάρολο, τὸν παλαιστή. Πιστεύει, λοιπόν, πῶς ὅπου κι ἂν ἔχουν καταφύγει τὰ δυὸ κορίτσια, θὰ εἴσκηται μαζί τους κι ἐκεῖνος.

— Πηγαίνετε στὸν ἀδελφὸ τοῦ, τοὺς φώναξε ὁ Δούκας, καὶ φέρτε ἐκεῖνο τὸ παλιόπαιδο ἐδῶ. Ἄν δὲν τὸν βρεῖτε, φέρτε τὸν ἀδελφὸ τοῦ. Ξέρω ἐγὼ τὸν τρόπο νὰ τὸν κάνω νὰ τὸν βρεῖ. Νὰ γίνῃ, ὅπως διέταξα ἀμέσως. Καὶ νὰ μὴ σταματήσετε οὔτε στιγμὴ τὶς ἀνακρίσεις καὶ τὶς ἐρευνες, ὥσπου νὰ μοῦ φέρετε πίσω στὸ παλάτι τὶς δυὸ τρελλές.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΕΝΔΕΚΑΤΟ

Τὰ θλιθερά νέα ἀπὸ στόμα σὲ στόμα δὲν ἄργησαν νὰ φτάσουν ὡς τ' αὐτιά τοῦ Ἀδάμ, τοῦ πιστοῦ ὑπηρέτη τοῦ Ὀρλάνδου.

Ἀνήσυχος, λοιπόν, γιὰ τὴν τύχη τοῦ ὠραίου, κατατρεγμένου, παλληκαριοῦ, ἔτρεξε ἀμέσως νὰ τὸν βρεῖ.

Ἐπρεπε μὲ κάθε θυσία νὰ τὸν σώσει, νὰ μὴ τὸν ἀφήσει νὰ πέσει στὰ νύχια τοῦ κακοῦ Δούκα Φρειδερίκου ποὺ τὸν μισοῦσε τώρα διπλά, μιὰ γιὰτὶ ταπείνωσε τὸν παλαιστὴ τοῦ καὶ μιὰ γιὰτὶ τὸν θεωροῦσε συνένοχο στὴ φυγὴ τῆς κόρης του. Τρέμοντάς, χτύπησε τὴν πόρτα του.

— Ποιὸς εἶναι; ρώτησε ὁ Ὀρλάνδος, ποὺ δὲν ἦταν συνηθισμένος σὲ ἐπισκέψεις τέτοιαν ὥρα.

— Ἐγώ, καλέ μου, γλυκεῖέ μου κύριε, γιὰ τοῦ ἀξέχαστου τοῦ μακαρίτη σὲρ Ρολάντ. Ἐγώ, ἀφέντη μου, ἔκανε ὁ Ἀδάμ μπροστά στὸν ξαφνιασμένο Ὀρλάνδο.

Καὶ χωρὶς νὰ περιμένει νὰ τὸν ρωτήσῃ τί τὸν ἤθελε, συνέχισε:

— Ἀχ, κύριέ μου, γιὰτὶ νὰ εἶσαι τόσο καλός; Γιὰτὶ ὅλος ὁ κόσμος νὰ σ' ἀγαπᾷ; Γιὰτὶ νὰ εἶσαι τόσο ἀξίος καὶ τόσο γενναῖος; Καὶ γιὰτὶ σ' ἐπίασε αὐτὴ ἡ μανία νὰ νικήσεις ἐκείνον τὸν κρεμανταλὰ παλαιστὴ τοῦ στριμμένου Δούκα;

» Ἡ φήμη σου ἔφτασε στὸ σπῖτι πιὸ γρήγορα ἀπὸ σένα. Ἀχ πρέπει νὰ ξέρεις πῶς ὑπάρχουν ἄνθρωποι ποὺ οἱ ἴδιες τους οἱ χάρες γίνονται ἐχθροὶ τους. Τὸ ἴδιο γίνεται καὶ μὲ τὰ δικά σου χαρίσματα. Αὐτά σου τὰ χαρίσματα, καλέ μου κύριε, εἶναι ἀγιασμένα μὰ καὶ ἱεροὶ προδότες γιὰ σένα.

» Ἀχ, τί κόσμος εἶναι αὐτὸς ποὺ ἡ ὁμορφὴ στολὴ δηλητηριάζει αὐτὸν ποὺ τὴ φορᾷ!

— Μὰ τί ἔπαθες; Τί συμβαίνει; ἔκανε ὁ Ὀρλάνδος, σταματώντας τὸν Ἀδάμ, ποὺ δὲν εἶχε σκοπὸ νὰ καταλήξῃ πουθενά.

—“Αχ, συνέχισε ὁ Ἀδὰμ σφίγγοντας τὰ χέρια καὶ γονατίζοντας μπροστὰ στὸ ξαφνιασμένο παλληκάρι, ἄχ, ἄτυχο παιδί, δὲν πρέπει νὰ μείνεις ἄλλο ἐδῶ μέσα, γιατί κάτω ἀπ’ τὴν ἴδια αὐτὴ στέγη ζεῖ αὐτὸς ποὺ φθονεῖ ὅλα τὰ χαρίσματά σου. Ὁ ἀδελφός σου. Μὰ τί λέω, ὄχι, ὄχι, δὲν μπορῶ νὰ τὸν πῶ ἀδελφός σου, ὡστόσο εἶναι· κι αὐτὸς παιδί τοῦ πατέρα σου, ἄχ, αὐτὸς ὁ ἀδελφός σου ἔμαθε τὸ κατόρθωμά σου κι ἀπόψε πῆρε τὴν ἀπόφαση νὰ κάψει τὸ διαμέρισμα ποὺ κοιμᾶσαι καὶ νὰ σέ κάνει στάχτη.

» Κι ἂν δὲν πετύχει αὐτὸ ποὺ ζητάει, θὰ βρεῖ κάποιο ἄλλο μέσο γιὰ νὰ σέ ξεπαστρέψει.

» Τὸν ἄκουσα ποὺ τὸ μελετοῦσε, γι’ αὐτὸ σοῦ λέω πῶς δὲν πρέπει νὰ μείνεις οὔτε στιγμὴ πιά ἐδῶ μέσα, πρέπει νὰ φύγεις ὅσο γίνεται πιὸ γρήγορα.

Ὁ Ὀρλάνδος δὲν ἄργησε νὰ καταλάβει πῶς παρ’ ὅλο ποὺ ὁ Ἀδὰμ μεγαλοποιοῦσε κάπως τὰ πράγματα, ὁ κίνδυνος ἦταν πολὺ κοντά.

Ἔδωσε τὸ χέρι στὸν Ἀδὰμ γιὰ νὰ σηκωθεῖ κι ἔπειτα τὸν ρώτησε:

—Τί εἶναι αὐτὰ ποὺ μοῦ λές, Ἀδὰμ. Ποῦ θέλεις νὰ πάω;

—Ὅπου θές, φτάνει νὰ μὴ μείνεις ἐδῶ μέσα, ἔκανε ὁ Ἀδὰμ ἱκανοποιημένος.

Ὁ Ὀρλάνδος μπροστὰ στὸ τρομερὸ δίλημμα ποὺ ὑψώθηκε ξαφνικὰ μπροστὰ του, ρώτησε μὲ εἰλικρίνεια.

—Μὰ τί θέλεις, λοιπόν, νὰ κάνω. Νὰ στέκουμε στὴ γωνιὰ τοῦ δρόμου καὶ νὰ ζητιανεύω τὸ ψωμί μου νὰ νὰ ζήσω, ἢ νὰ βγῶ ἔξω καὶ νὰ γίνω κλέφτης;

» Ἄν φυσικὰ δὲν κάνω τὸ ἓνα ἀπ’ τὰ δύο, δὲν ξέρω τί ἄλλο νὰ κάνω γιὰ νὰ ζήσω. Θὰ προτιμῆσω, λοιπόν, νὰ ὑποταχθῶ στὸν αἰμοσύρο ἀδελφό μου.

Ὁ Ἀδὰμ ἔβαλε τὸ χέρι στὸν κόρφο του κι ἀφοῦ βεβαιώθηκε ὅτι κάτι ποὺ ἔκρυβε ἐκεῖ μέσα βρισκόταν στὴ θέση του, ξανάπε:

—Ὅχι, μὴ τὸ κάνεις ποτὲ αὐτὸ τὸ πρᾶγμα. Νὰ ἔχω βάλει κατὰ μέρος πεντακόσια τάλληρα, ἀπὸ τοὺς μιστοὺς ποὺ μοῦ ἔδινε ὁ μακαρίτης ὁ πατέρας σου.

» Τᾶκρυσά γιὰ τὰ γεράματά μου, ὅταν δὲ θὰ μπορῶ νὰ δου-

λεύω πιά και θα είμαι αναγκασμένος να κρατώ το τζάκι ή το κρεβάτι.

» Νά πάρτα.

Και ο πιστός υπηρέτης με δάκρυα στα μάτια έχωσε το πουγγί με το θησαυρό του στην τσέπη του Όρλάνδου.

Έκείνος συγκινημένος απ' τη θυσία του πιστού του υπηρέτη, πήρε το πουγγί και του το ξανάδωσε. Ο Άδάμ, όμως, του το ξανάδαλε στην τσέπη του, για δεύτερη φορά, λέγοντας:

—Αυτός που τρέφει τα σπουργίτια και τα δρνια, άς με κυττάξει κι έμένα στα γερατειά μου. Όλο αυτό το χρυσάφι σου τή δίνω δικό σου, και σε παρακαλώ να μ' αφήσεις να είμαι κοντά σου για να σε υπηρετώ. Δέν έχει σημασία που κοντά σου θα φαίνομαι γέροντας. Είμαι γερός ακόμα και πρόθυμος.

» Ναι, είμαι γερός ακόμα, γιατί όταν ήμουν νεαρός δέν μόλεψα με θαρειά πιστά το αίμα μου. Ούτε και ξεδεύτηκα σε γλέντια και παραλυσίες, πράγματα που οδηγούν συχνά σε πρόωρο μαρασμό.

» Ήμουν πάντα ντροπαλός και συνετός, γι' αυτό και τα γερατειά μου θα είναι σαν τον ζωηρό χειμώνα, ήρεμα και γλυκά.

» Πάρε με, λοιπόν, κοντά σου κι εγώ θα σε υπηρετώ καλύτερα από έναν νέο, και θα κάνω ό,τι μου ζητήσεις κι ό,τι χρειαστεί.

Ο Όρλάνδος ήταν κατασυγκινημένος.

Ήξερε, φυσικά, ότι ο Άδάμ τον αγαπούσε, γιατί πολλές φορές του είχε δώσει δείγματα της αφοσίωσής του, αλλά δέν περίμενε να φτάσει και ως τη θυσία.

Στεκόταν αμίλητος, θυσιμένος σε σκέψεις.

Τί θαπρεπε να κάνει;

Νά μείνει ακόμα στο πατρικό του μαζί με έναν αδελφό, που ήταν ο χειρότερος έχθρός του, ή να ακολουθήσει τη συμβουλή του Άδάμ και να κυττάξει να άρχίσει μιá καινούργια ζωή, μακριά απ' αυτούς που τόσο τον φθονούσαν;

Ύστερα, πέρασε απ' το μυαλό του σαν δραμα άγγελικό, ή μορφή της Ροζαλίας.

Τά αίσθήματα που ξνοιωθε για την κοπέλλα δέν είχαν ξεκαθαρίσει ακόμα μέσα στην καρδιά του, δέν είχαν κατασταλάξει

σέ τίποτα. Αυτό τὸ ρόδινο σύννεφο, ὅμως, ποὺ τὰ σκέπαζε τὰ ἔκανε ἀκόμα πιὸ γοητευτικά.

Μήπως τὴν ἀγαποῦσε;

Στὴ σκέψη αὐτὴ ἀνατρίχιασε.

Κι ἐκείνη;

Τὸν συμπάθησε ἀπλῶς γιὰ τὸ θρίαμβό του, ἢ μήπως κι ἐκείνη...

Ἄλλὰ ὄχι, δὲν μποροῦσε νὰ πιστέψει σὲ μιὰ τέτοια εὐτυχία.

Γιατὶ ὅμως τοῦ χάρισε τὸ φυλαχτό της;

Ὁ Ὀρλάνδος ἄγγιξε ψηλαφητὰ τὴν ἀλυσιδίτσα καὶ ὅταν βεβαιώθηκε πῶς τὴν εἶχε ἀπάνω του, πῆρε καινούργιο θάρρος.

Γύρισε στὸν πιστό του Ἀδάμ, ποὺ σχεδὸν εἶχε ξεχάσει τὴν παρουσία του, καὶ τοῦ εἶπε:

—Πόσο ὦραία, ἀλήθεια, φαίνεται σὲ σένα ἡ δουλειὰ τοῦ παλιοῦ καλοῦ καιροῦ, ὅταν ἱδρώνες ἀπὸ ἀφοσίωση καὶ ὄχι γιὰ τὴν πληρωμὴ. Δὲν μοιάζεις ἐσὺ σὰν τοὺς ἀνθρώπους τῆς ἐποχῆς μας, ποὺ δὲν κουράζονται παρὰ μονάχα γιὰ νὰ πλουτίσουν κι ὅταν τὸ κατορθώσουν, τότε ὁ ἴδιος τους ὁ πλοῦτος τοὺς βουλώνει τὸ κανάλι τῆς ψυχῆς τους. Ἐσὺ εἶσαι ἀληθινὰ διαφορετικός.

» Ἀλλά, καημένε μου γέρο, μοῦ φαίνεται πῶς κλαδεύεις ἓνα δέντρο, ποὺ δὲ μπορεῖ νὰ σοῦ προσφέρει τοὺς καρπούς του σὰν ἀντάλλαγμα γιὰ τοὺς κόπους καὶ τὴ λατρεία σου.

Καὶ ξαφνικά, σὰ νὰ ἀστραψε κάτι μέσα του, ὁ νεαρὸς Ὀρλάνδος ἔπιασε ἀπ' τὸ χέρι τὸ γέρο ὑπηρέτη του, τὸν χτύπησε φιλικὰ στὴν πλάτη καὶ τοῦ εἶπε:

—Καὶ τώρα ἐμπρός!

» Θὰ βαδίσουμε τὸ δρόμο μας μαζί, καὶ προτοῦ ξοδέψουμε τῆς νειότης σου τὸ θησαυρό, θὰ βροῦμε τὴ χαρὰ σὲ μιὰ ζωὴ φτωχικὴ.

Ὁ πιστὸς Ἀδάμ ἐνθουσιάστηκε.

—Τράβα μπροστά, κύριέ μου, τοῦ εἶπε, κι ἐγὼ σὰν τὸ πιστὸ σκυλὶ θὰ σ' ἀκολουθῶ ὡς τὴν τελευταία μου πνοή.

» Ἀπ' τὰ δεκαεφτά μου χρόνια ἔζησα μέσα σ' αὐτὸ τὸ σπίτι, τῶρα ὅμως ποὺ σχεδὸν γέρασα πιά πρέπει νὰ τὸ ἀποχαιρετήσω.

» Πολλοὶ ξεκινοῦν νὰ βροῦν τὴν τύχη τους στὰ δεκαεφτά τους

χρόνια, ἐγὼ ξεκινᾶω πολὺ ἄργά. Ἡ τύχη ὅμως δὲ θὰ μοῦ δώσει
πὶ καλὸ βραδεῖο παρὰ ὅταν πεθάνω στὰ χέρια τοῦ κυρίου μου.

Γύρισαν καὶ οἱ δύο, ἔριξαν μιὰ γρήγορη ματιὰ στὸ ἀγαπη-
μένο τους σπίτι καὶ μὲ δῆματα γοργὰ ἀπομακρύνθηκαν ἀπὸ κεῖ.

Σὲ λίγο θρискόντουσαν μακριὰ στὸν ἀνοιχτὸ δρόμο.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΩΔΕΚΑΤΟ

Ἡ Ροζαλία, ψηλή καὶ δυνατὴ καθὼς ἦταν κάτω ἀπ' τὸ ἀντρικό της κοστούμι, φαινόταν τέλειος ἄντρας. Καὶ τί ὠραῖος ἄντρας, τί γερὸ παλληκάρη!

Ἡ Σίλια — πού τώρα εἶχε ἀλλάξει τὸ ὄνομά της καὶ λεγότανε Ἀλιένα — δάδιζε στὸ πλάϊ της καὶ φαινόταν εὐτυχισμένη.

Ὅποιος θὰ τοὺς ἔβλεπε γιὰ πρώτη φορά, θὰ τοὺς περνοῦσε γιὰ ἓνα ἐρωτευμένο ἢ νειόπαντρο ζευγάρη πού πήγαναν σὲ κανένα κοντινὸ χωριὸ ἢ σὲ καμμιά ἐκδρομὴ γιὰ νὰ ξεσκάσουν.

Ὁ καημένος ὁ Ἀσημόπετρας, πού τοὺς ἀκολουθοῦσε, κρατώντας κάτι μικροπράγματα, κούτσαινε σχεδὸν ἀπ' τὴν κούραση, ἀλλὰ δὲν ἔβγαζε μιλιὰ. Ποιὸς ξέρει πόσες ὥρες δάδιζαν κι ἀπὸ τί δρόμους εἶχαν περάσει.

Τώρα ἀνέβαιναν ἓνα φιδωτὸ μονοπάτι πού χανόταν μέσα σὲ πυκνὴ βλάστηση. Εὐτυχῶς πού ἡ μέρα ἦταν ἑξοχή. Λαμπρὸς ἥλιος, βαθὺς οὐρανὸς καὶ δροσερὴ αὖρα. Ἡ ἑξοχὴ σὲ ὅλη τὴ γοητεία της.

—Τί χαρούμενη πού εἶναι, Θεέ μου, ἡ ψυχὴ μου, ἔκανε σὲ μιὰ στιγμὴ ἡ Ροζαλία.

Ὁ Ἀσημόπετρας βρῆκε τὴν εὐκαιρία νὰ ξεθυμανεῖ.

—Δὲ θὰ μ' ἔνοιαζε καθόλου γιὰ τὴν ψυχὴ μου, μουρμούρισε, ἀν δὲν ἔνοιωθα τὰ πόδια μου σὰν ξένα.

Ἡ Ροζαλία δὲν τοῦ ἀπάντησε, ἔριξε ὅμως μιὰ ματιὰ στὴ Σίλια, πού δάδιζε μὲ κόπο πλάϊ της, τὴ στήριξε στὸ μπράτσο της καὶ εἶπε:

—Ἔτσι μοῦρχεται νὰ ρεζιλέψω τὰ ἀντρικά μου ροῦχα καὶ νὰ βγάλω κλάματα γυναικειὰ. Ἐχῶ, ὥστόσο, καθήκον νὰ βοηθήσω τὸ ἀδύνατο μέρος, μιὰ καὶ τὸ παντελόνι καὶ τὸ γιλέκο πρέπει νὰ δείχνουνται παλληκάρια μπροστὰ στὴ φύσσα.

» Γι' αὐτό, Ἀλιένα μου, πρέπει νὰ δεῖχθεῖς θαρραλέα.

Ἡ Σίλια, πού μόλις κρατοῦσε τὰ δάκρυά της, εἶναξε λίγο τὴ σκόνη ἀπ' τὰ παπούτσια της καὶ ψιθύρισε:

—Μὴ σὰς κακοφανεῖ, ἀλλὰ δὲν ἔχω πιά ἄλλες δυνάμεις.

Ὁ Ἀσημόπετρας στήριξε πὶο καλὰ τὰ μπαγκάζια τῆς στὴ ράχη, ἔξυσε τὴ μύτη του καὶ εἶπε:

—Θὰ μοῦ κακοφαινότανε, ἀν σὲ φορτωνόμουνα. Δὲ θὰ φορτωθῶ, φυσικά, κανένα σταυρό, γιατί, ὅπως ξέρω τὸ πορτοφόλι σου εἶναι ἄδαιο ἀπὸ σταυρούς.

Τώρα ὅμως ἡ μικρὴ συντροφιά, χωρὶς νὰ τὸ καταλάβει, εἶχε φτάσει κοντὰ στὸ δάσος.

Πανύψηλα δέντρα καὶ βουή ἀπὸ νερὰ τοὺς ἔκανε νὰ σταματήσουν καὶ νὰ ἐξετάσουν καλύτερα τὸ μέρος.

—Αὐτὸ εἶναι τὸ δάσος τοῦ Ἀρντεν; ρώτησε ἡ Ροζαλία μὲ φωνὴ πού τὴν ἐπνιγε ἡ συγκίνηση.

Ὁ Ἀσημόπετρας, σὰ νὰ μὴ τὴν ἀκουσε, μουρμούρισε μέσα στὰ δόντια του, σὰ νὰ μονολογοῦσε:

—Νά τώρα πού δρέθηκα καὶ στὸ δάσος τοῦ Ἀρντεν.

» Ἦμουν τρελλὸς καὶ τώρα ἔγινα χειρότερος. Καλύτερα ἤμουν μέσα στὸ σπιτάκι μου. Τώρα, χωρὶς νὰ τὸ θέλω, ἔγινα καὶ στρατοκόπος.

Τὰ δυὸ κορίτσια, σὰ νὰ ξέχασαν μονομιᾶς τὴν κούρασή τους, σταμάτησαν θαυμάζοντας τὸ δάσος πού ἀπλωνότανε μακριά, κρύβοντας τὸν ὀρίζοντα μὲ τὰ πανύψηλα δέντρα του.

Ξαφνικά, σφίχθηκε τὸ ἕνα πάνω στὸ ἄλλο καὶ γύρισαν καὶ κύτταξαν τὸν Ἀσημόπετρα, σὰ νὰ ζητοῦσαν τὴν προστασία του.

Ἡ Ροζαλία, ὥστόσο, γιὰ μιὰ στιγμή θυμῆθηκε πὼς ἦταν ἄντρας καὶ ἔπρεπε νὰ παίξει καλὰ τὸ ρόλο της.

Τί συνέβη, λοιπόν;

Δυὸ ἀντρικές σιλουέττες ξεχώρισαν ἀπ' τίς σκιές τοῦ δάσους καὶ προχωροῦσαν κατὰ τὸ μέρος τους.

Ἡ Ροζαλία τοὺς ἐξέτασε καλὰ καὶ ὕστερα εἶπε:

—Ἀσημόπετρα, γιὰ κάνε μου τὴ χάρη καὶ κύτταξε παιοὶ εἶναι αὐτοὶ πού ἔρχονται κατὰ δῶ.

» Εἶναι ἕνας γέρος καὶ ἕνας νεαρός, πού φαίνεται πὼς κουδεντιάζουν γιὰ σοβαρὰς ὑποθέσεις.

Οἱ δυὸ βοσκοί, ὥστόσο, δὲν φάνηκαν νὰ ἔδωσαν καὶ μεγάλη σημασία στὴ μικρὴ συντροφιά.

Ἦταν ἀληθινὰ ἀπορροφημένοι ἀπὸ τὴ συζήτησή τους.

—Ἔτσι ποὺ φέρνεσαι, πάντα θὰ σὲ κοροϊδεύει, ἀκούστηκε σὲ μιὰ στιγμή νὰ λέει ὁ μεγαλύτερος στὸν μικρότερο.

—Ἀχ, Κόρνε, ἂν μπορούσες νὰ μάθεις πόσο τὴν ἀγαπᾶω!

—Κάτι ξέρω κι ἐγὼ ἀπ' αὐτά, κάποτε ἀγάπησα κι ἐγώ, ξανάπε ἐκεῖνος.

Ὁ νεαρὸς βοσκὸς ἀναστέναξε.

—Ἀχ, Κόρνε μου, ὁ γέρος δὲν μπορεῖ νὰ νοιώσει αὐτὸ ποὺ νοιώθει ἓνας νέος, ἀκόμα, κι ἂν στὰ νειάτα του στέναξε τίς νύχτες κάτω ἀπὸ τίς ἱτιές, σὰν ὄλους τοὺς ἐρωτοχτυπημένους.

» Ὡστόσο, ἂν ἀγάπησες ὅπως ἀγάπησα ἐγώ, πράγμα ποὺ δὲν τὸ πιστεύω νὰ ἔγινε, πόσες φορὲς ὁ ἔρωτας σ' ἀνάγκασε νὰ φανεῖς γελοῖος;

—Πολλές φορές, ἀλλὰ τώρα δὲν τὰ θυμᾶμαι πιά, Σύλβιε.

—Τότε φαίνεται πὼς δὲν ἀγάπησες μὲ ὅλη σου τὴν καρδιά. Ἄν δὲν θυμᾶσαι καὶ τὴν παραμικρὴ ἀνοησία ποὺ σ' ἔσπρωξε νὰ κάνεις ὁ ἔρωτας, τότε πάει νὰ πεῖ πὼς δὲν ἀγάπησες.

» Ἀλλὰ κι ἂν δὲν φορτώθηκες σ' ἓναν ἄλλον νὰ τοῦ παινεύσεις τὴν καλὴ σου, πάλι τότε δὲν ἀγάπησες. Ἀχ, Φοίβη μου, Φοίβη! ἀναστέναξε ὁ νεαρὸς βοσκός.

Ἡ Ροζαλία, ποὺ δὲν ἔχασε οὔτε λέξη ἀπ' τὸ διάλογο τῶν δυὸ βοσκῶν, ἀναστέναξε κι αὐτὴ μὲ τὴ σειρά της καὶ εἶπε:

—Φτωχὲ βοσκέ, ὁ πόνος σου ἀντήχησε μέσα στὴν καρδιά μου.

—Καὶ μέσα στὴ δική μου, πρόσθεσε ὁ Ἀσημόπετρας, ἀναστενάζοντας κι αὐτὸς μὲ τὴ σειρά του.

Καὶ πρόσθεσε μὲ περιπάθεια:

—Θυμᾶμαι τὸν καιρὸ ποὺ εἶχα κι ἐγὼ ἀγαπήσει, ἔσπασα τὸ σπαθί μου πάνω σὲ μιὰ πέτρα, γιὰ νὰ τὸ τιμωρήσω, ἐπειδὴ πῆγα νύχτα στὴν καλὴ μου. Κι ἀκόμα θυμᾶμαι πὼς εἶχα φιλήσει τὸν κόπανο ποὺ κρατοῦσε στὰ χέρια της καὶ τὰ μαστάρια τῆς ἀγγελᾶδας, ποὺ μόλις τὰ εἶχε ἀρμέξει.

» Θυμᾶμαι ἀκόμα μιὰ μέρα ποὺ κρατοῦσε μπιζέλια κι ἐγὼ παρακαλοῦσα τὰ μπιζέλια ἀντὶ νὰ παρακαλέσω τὴν Ἰδια, κι ὅστερα

πήρα δυὸ ἀπ' αὐτὰ καὶ τῆς εἶπα ξαναδίνοντάς τα μὲ δάκρυα: «Φόρεσέ τα αὐτά, γιὰ χάρη μου».

» Ναί, αὐτοὶ ποὺ εἶναι ἀληθινὰ ἐρωτοχτυπημένοι, κάνουν πολλές τρέλλες. Κι ὅπως ὅλα στὸν κόσμον, μιὰ μέρα πεθαίνουνε, ἔτσι καὶ ὅλη ἡ ἐρωτοχτυπημένη πλάση εἶναι τρελλή μέχρι θανάτου.

—Βλέπω πῶς μιᾶς πιὸ γνωστικά ἀπὸ ὅσο νομίζεις, εἶπε ἡ Ροζαλία στὸν Ἀσημόπετρα. Ξαφνιασμένη.

—Ἄ, ἔκανε ὁ Ἀσημόπετρας, ποτὲ μου δὲ θὰ τὴν καταλάβω τὴν ἐξυπνάδα μου, ἀν δὲ σπάσω τὰ πόδια μου ἀπάνω της.

—Ἄχ, Θεέ μου, ψιθύρισε ἡ Ροζαλία, ὁ πόνος αὐτοῦ τοῦ βοσκοῦ πόσο ταιριάζει μὲ τὸν δικό μου.

—Καὶ μὲ τὸν δικό μου ἔκανε ὁ Ἀσημόπετρας, μονάχα ποὺ τώρα ἄρχισε καὶ σκουριάζει.

Ἡ Σίλια ὁμως φάνηκε πιὸ πρακτικὴ καὶ εἶπε:

....Γιὰ ρωτεῖστε, σᾶς παρακαλῶ, αὐτὸν τὸν γέρο βοσκὸ ἀν ἔχει νὰ μᾶς πουλήσει τίποτα φαγώσιμο. Πεθαίνω ἀπὸ τὴν πείνα.

Ὁ Ἀσημόπετρας ἄλλο ποὺ δὲν ἤθελε.

—Ἔ, ἐσὺ ἐκεῖ πέρα, ὄρνιο! ἄρχισε νὰ φωνάζει.

—Σιγότερα, ἔκανε ἡ Ροζαλία. Δὲν εἶναι κανέννας συγγενῆς σου.

—Ποιὸς φωνάζει; ρώτησε ὁ Κόρνος.

—Κάποιοι πιὸ καλοὶ ἀπὸ σένα, ἀπάντησε ὁ Ἀσημόπετρας.

—Διαφορετικά, χαθήκατε, ξανάπε ὁ Κόρνος.

—Σιωπή! ἔκανε ἡ Ροζαλία αὐστηρὰ καὶ παραμέρισε τὸν Ἀσημόπετρα.

Ὁ βοσκὸς βρισκόταν κιόλα κοντὰ της.

—Γειά σου φίλε, εἶπε χαμογελώντας ἡ Ροζαλία.

—Γειά χαρά, παλληκάρι, ἀπάντησε ὁ Κόρνος. Γειά χαρὰ σέ ὅλους σας.

—Πολὺ σᾶς παρακαλῶ, εἶπε ἀμέσως ἡ Ροζαλία, μπορείτε νὰ μᾶς δεῖξετε κανένα μέρος ἐδῶ πέρα, ποὺ νὰ καθήσουμε νὰ ξεκουραστοῦμε καὶ νὰ φᾶμε, γιατί ἡ κοπέλλα ἀπὸ δῶ δὲν ἀντέχει ἄλλο. Καὶ φυσικὰ ὅλα μὲ τὸ ἀζημίωτο.

Ὁ καλὸς βοσκὸς ἀπάντησε μὲ εἰλικρίνεια:

—Ὁραῖο μου παλληκάρι, τὴν κοπέλλα τὴν λυπᾶμαι πραγμα-

τικά, και θα ήθελα πολύ νά είχα τόν τρόπο νά τήν περιποιηθῶ ἐγὼ ὁ ἴδιος.

» Κακή μου τύχη, ὅμως, μ' ἔχει ρίξει νά δουλεύω ἄλλον καί νά μὴ κουρεύω ἐγὼ τὰ πρόβατα πού θάσχω.

» Τ' ἀφεντικό μου εἶναι κάποιος σπαγγοραμμένος, πού δὲν τὸν νοιάζει ἂν θά πάει στὸν Παράδεισο, δίνοντας στοὺς περαστικούς φιλοξενία.

» Τώρα μάλιστα θρίσκεται στὰ παζάρια νά πουλήσει τὰ κοπάδια καὶ τὰ βοσκοτόπια του καὶ λείπει, ἔτσι οὔτε κι ἐμεῖς καλὰ - καλὰ ἔχουμε νά φάμε.

» Ὅσόσο, ἔλατε κοντά μου, καὶ κάτι θά βρεθεῖ.

—Καὶ ποιὸς θά τ' ἀγοράσει ὅλα αὐτά, κοπάδια καὶ βοσκοτόπια; ρώτησε ἡ Ροζαλία.

—Τὸ ὁμορφόπαιδο, πού ἐδῶ καὶ λίγη ὥρα κουδεντιάσαμε μαζί. Δὲν ἔχει, ὅμως, μυαλὸ γιὰ παζαρέματα.

Ἡ Ροζαλία δὲν περίμενε ν' ἀκούσει περισσότερα. Καὶ πρότεινε ἀμέσως στὸ βοσκό:

—Σὲ παρακαλοῦμε, ἀγόρασέ τα γιὰ μᾶς ὅλα, καὶ καλύδια καὶ βοσκοτόπια καὶ κοπάδια, τὰ χρήματα θά βρεθοῦν!

Ἡ Σίλια, πού παρακολουθοῦσε ἀμίλητη τὴ συζήτηση, ξέχασε γιὰ μιὰ στιγμή τὴν κούρασή της καὶ πρόσθεσε κι αὐτή:

—Κι ἀπὸ μᾶς θά ἔχεις καὶ καλύτερο μισθό. Τὸ μέρος μοῦ ἀρέσει καὶ θά πέραγα ἐδῶ πέρα πολὺ καλά.

Ὁ Κόρνος στὴν ἀναπάντεχη αὐτὴ τύχη, δὲν μπόρεσε νά κρύψει τὴ χαρά του.

Ἔδειξε ἕνα γύρω τὸ μέρος καὶ ἀπάντησε:

—Φυσικά τὸ χτῆμα πουλιέται.

» Ἐλάτε, λοιπόν, μαζί μου, κι ἂν, ὅπως φαίνεται, σᾶς ἀρέσει τὸ μέρος κι ἡ ζωὴ πού θά κάνετε ἐδῶ πέρα, ἐγὼ μπορῶ νά τ' ἀγοράσω γιὰ λογαριασμό σας καὶ γίνομαι ἀμέσως ὑποτακτικὸς σας.

Μὲ τὸ γέρο βοσκὸ μπροστὰ τὰ δυὸ κορίτσια κι ὁ Ἀσημόπετρας κίνησαν νά γνωρίσουν τὸ μέρος καὶ νά ξεκουραστοῦνε.

Στὸ δάσος καινούργιες περιπέτειες τοὺς περίμεναν.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΕΚΑΤΟ ΤΡΙΤΟ

Ὁ Ἄμιενς μὲ τὴν παρέα του δὲν ἄργησε νὰ ἀνακαλύψει τὸ κρυψύγετο τοῦ μογαχικοῦ Γιάκκη, μόλις τὸν ἀντίκρυσε ἀπὸ μακριά, ἄρχισε νὰ τραγουδάει:

Κάτω ἀπὸ τὸ δέντρο ποιοὺς δὲ θᾶθελε
νὰ μένει ξαπλωμένος,
καὶ μὲ πουλιοῦ λαλιά
χαρούμενο τραγούδι
νὰ τονίσει.

Ἐδῶ, μέσα στὸ δάσος,
ἐχθρὸ δὲ θ' ἀπαντήσῃ,
παρὰ μονάχα τὸν καιρὸ
τὸν ἄγριον ἀγέρα
καὶ τὸ χειμῶνα τὸ σκληρὸ.

—Συνέχισε, συνέχισε, σὲ παρακαλῶ, ἀπάντησε ὁ Γιάκκης, ἀλλὰ ζοντας θέσῃ.

—Μὰ θὰ σὲ κάνω νὰ μελαγχολήσεις, κύριε Γιάκκη.

—Συνέχισε, συνέχισε, σὲ παρακαλῶ, κι ἐγὼ θυzaίνω τὴ μελαγχολία, ὅπως ἡ νυφίτσα θυzaίνει τ' αὐγά. Ἐξακολούθησε, σὲ παρακαλῶ, ἔκανε ὁ Γιάκκης.

—Ἐχω βραχνὴ φωνή καὶ ξέρω πῶς δὲ μπορεῖ νὰ σ' εὐχαριστήσω.

—Ἐγὼ δὲ σοῦ ζητάω νὰ μ' εὐχαριστήσεις, σοῦ ζητῶ μονάχα νὰ μοῦ τραγουδήσεις. Πές μου ἀκόμα ἓνα στιχάκι.

—Ὅπως θέλεις, κύριε Γιάκκη, ἀπάντησε ὁ Ἄμιενς πρόθυμα.

—Θὰ συνεχίσῃς, λοιπόν.

— Ἀφοῦ μοῦ τὸ ζητᾷς, θὰ συνεχίσω. Ὅχι, ὁμως, γιατί μ' ἀ-
ρέσει.

Ὁ Γιάκης τοῦ εἶπε:

— Ἄν καμμιά φορὰ εὐχαριστήσω ἄνθρωπο, τότε θὰ σ' εὐχα-
ριστήσω καὶ σένα.

» Ὅλα, ὁμως, αὐτὰ τὰ κομπλημῆντα μοιάζουν μὲ τὰ νάζια
ποὺ κάνουν ἔταν συναντιοῦνται δυὸ μαϊμούδες. Ἐμένα, ὅταν κανέναν
μοῦ λέει εὐχαριστῶ, μὲ τὴν καρδιά του, μοῦ φαίνεται πῶς μοῦ τὸ
λέει ὅπως ὁ ζητιάνος ποὺ τοῦ δίνω μιὰ πεντάρα.

» Τραγούδησε, λοιπόν, κι ἂν οἱ ἄλλοι δὲ θέλουνε ἄς κρατῇ-
σουν τὸ στόμα τους κλειστό.

— Καλά, ἔκανε ὁ Ἀμιενς, θὰ τὸ ἀποτελειώσω τὸ τραγούδι.
Ἐτοιμαστεῖτε ὁμως γιατί ὁ Δούκας θὰ ρθεῖ νὰ πιεῖ κάτω ἀπ' αὐ-
τὸ τὸ δέντρο.

» Ὅλη μέρα δὲν ἔκανε τίποτα ἄλλο, παρὰ νὰ ψάχνει νὰ σὲ
βρεῖ.

— Κι ἐγὼ δὲν ἔκανα τίποτα ἄλλο ὅλη τὴ μέρα παρὰ νὰ τὸν
ἀποφεύγω. Εἶναι πολὺ καθγατζής καὶ δὲν κάνουμε καλὴ παρέα
ἐμεῖς οἱ δυό. Κι ἐγὼ σκέπτομαι τόσο πολλὰ πράγματα, ὅπως κι
ἐκεῖνος. Εὐχαριστῶ, ὁμως, τὸ Θεὸ καὶ δὲ παινεύομαι γι' αὐτό.

» Ἐλα συνέχισε τὸ τραγούδι σου.

Τότε, ὅλη ἡ παρέα τοῦ Ἀμιενς ἄρχισε νὰ τραγουδᾷ:

Ὅποιος δὲν κυνηγᾷ τὴ δόξα
τὴν ἐξοχὴ λατρεύει,
ψάχνει γιὰ τὸ φαί του,
καὶ μ' ὅ,τι βρεῖ χορταίνει.

Ἐδῶ μέσα στὸ δάσος,
ἐχθρὸ δὲ θ' ἀπαντήσῃ
παρὰ μονάχα τὸν καιρὸ
τὸν ἄγριον ἀγέρα
καὶ τὸ χειμῶνα τὸ σκληρό.

Ὁ Γιάκης ἐνθουσιάστηκε:

—Θὰ σὰς πῶ κι ἐγὼ ἔνα στιχάκι, πού τὸ ταίριασα χθές, παρ' ὅλο πού δὲν εἶχα τὴν κατάλληλη διάθεση.

—Πές το κι ἐγὼ θὰ τὸ τραγουδήσω, τοῦ ἀπάντησε ὁ Ἄμιενς.

—Νά, ἔτσι κάπως εἶναι, εἶπε ὁ Γιάκης καὶ ἄρχισε:

Ἄν σὲ κανέναν γαῖδαρος
τοῦ τύχει νὰ γενεῖ,
ν' ἀφήσει τὸ χουζούρι του
γιά πράγματα τρελλά,
ντουχτένα, ντουχτένα, ντουχτένα,
Ἐδῶ θὰ βρεῖ παρέα
τρελλή καὶ παλαδὴ
κι ἑμένα πιὸ τρελλό.

—Τί πάει νὰ πεῖ αὐτὸ τὸ ντουχτένα; ρώτησε περίεργος ὁ Ἄμιενς.

—Ἄ, ἔκανε ὁ Γιάκης, αὐτὸ εἶναι κάποιο ἀρχαῖο ἐλληνικὸ ξόρκι, πού δταν τὸ λέω μαγεύονται ὅλοι οἱ τρελλοὶ μέσα σ' ἓνα κύκλο. Πάω, ὅμως, νὰ κοιμηθῶ. Ἄν φυσικὰ μπορέσω, διαφορετικὰ θὰ κροῖδέψω ὅλους τοὺς πρωτότοκους τῆς Αἰγύπτου.

—Κι ἐγὼ πάω νὰ βρῶ τὸ Δούκα. Τὸ γεῦμα του εἶναι κιόλα ἐτοιμο, ἀπάντησε ὁ Ἄμιενς.

Καὶ ξεκίνησε ἀμέσως.

* * *

Γίνεται πῶς τὸ δάσος τοῦ Ἄρντεν ἐξασκοῦσε μιὰ ξεχωριστὴ γοητεία στοὺς ἀνθρώπους ἐκείνου τοῦ τόπου κι ἐκείνου τοῦ καιροῦ.

Δὲν ἐξηγεῖται διαφορετικὰ, ἀφοῦ κι ὁ Ὁρλάνδος μὲ τὸν πιστό του Ἀδάμ, πού εἶχαν φύγει ἀπ' τὴν πολιτεία — καθὼς θὰ θυμάστε — γιὰ μιὰ καινούργια ζωὴ, τῶρα θρискόντουσαν κι αὐτοὶ στὴν ἄκρῃ τοῦ δάσους.

Χωρὶς φυσικὰ νὰ ξέρουν, οὔτε καὶ νὰ μαντεύουν καν, πῶς μέσα ἐκεῖ εἶχαν βρεῖ καταφύγιο καὶ τόσοι ἄλλοι μπροστὰ ἀπ' αὐτοὺς, φεύγοντας κι αὐτοὶ ἀπὸ τὴν κακία τῶν συνανθρώπων τους. Ἡ φύ-

ση δὲν εἶναι μονάχα μητέρα μας, ἀλλὰ καὶ ἡ μεγάλη παρηγορη-
τριά μας.

Ὁ καημένος, ὅμως, ὁ Ἀδάμ, παρ' ὅλη τὴν καλὴν τοῦ θελήσῃ.
δὲν μπόρεσε νὰ συγκρατήσῃ τίς διαμαρτυρίες του.

Φαινόταν ἀληθινὰ κατάκοπος καὶ ἑτοιμος νὰ σωριαστεῖ κατὰ-
χαμα.

Σὲ μιὰ στιγμή, λοιπόν, ὁ Ὁρλάνδος τὸν ἄκουσε νὰ τοῦ λέει:

— Ἀκριθέ μου κύριε, δὲν μπορῶ νὰ προχωρήσω ἄλλο. Ἄχ,
πεθαίνω ὁ καημένος ἀπ' τὴν πείνα! Θὰ πέσω χάμω καὶ θὰ πάρω
μόνος μου τὰ μέτρα τοῦ τάφου μου.

» Σοῦ ἀφήνω γειά, καλέ μου, ἀκριθέ μου κύριε.

Ὁ Ὁρλάνδος γύρισε καὶ τὸν κύτταξε. Ἦταν ἀληθινὰ ἀξιο-
λύπητος.

Τὸ πρόσωπό του εἶχε ἓνα χρῶμα χωματένιο καὶ τὰ πόδια του
ἔτρεμαν.

Ἐκεῖνος ὅμως ἤρθε πλάϊ του, τὸν στήριξε μὲ τὸ σῶμα του καὶ
θέλοντας νὰ τὸν ἐνθαρρύνει, τοῦ εἶπε:

— Ἐλα, καημένε Ἀδάμ. Σώθηκε κιόλα τὸ κουράγιο σου;
Κρατήσου λίγο. Ζωήρεψε. Πάρε θάρρος!

Ὁ Ἀδάμ κύτταξε μιὰ τὸν νεαρό του κύριο καὶ μιὰ τὸ δάσος,
ποῦ ἀπλωνόταν σὰν ἓνα ἀπέραντο τεῖχος μπροστά τους, καὶ δὲν
ἔβγαλε μιλιὰ.

Ὁ Ὁρλάνδος συνέχισε δείχνοντας τὸ δάσος.

— Ἄν μέσα σ' αὐτὸ τὸ ἄγριο δάσος θρίσκει κανένα ζῶο,
ὅ,τι λογῆς καὶ νὰ εἶναι, ἢ θὰ χορτάσει ἀπὸ μένα ἢ θὰ σοῦ τὸ φέ-
ρω νὰ χορτάσεις ἐσὺ ἀπ' αὐτό.

» Κάνε μου τὴ χάρη καὶ κρατήσου λίγο ἀκόμα. Κράτησε ἀ-
κόμα λίγο τὸ χάρο μακρυά, ὥστε φτάνει τὸ χέρι σου.

Καὶ ὁ Ὁρλάνδος ἀφοῦ ἔβαλε τὸν Ἀδάμ νὰ καθῇ σὲ
μιὰ μεγάλη πέτρα, προχώρησε κατὰ τὸ δάσος λέγοντας:

— Θὰ ξαναγυρίσω ἀμέσως. Κι ὅταν δὲ θρῶ νὰ σοῦ φέρω τί-
ποτα φαγώσιμο, τότε θὰ σοῦ ἐπιτρέψω νὰ πεθάνεις. Ἄν πάλι πε-
θάνεις προτοῦ νὰ ρθῶ, τότε θὰ πεῖ πῶς κοροϊδεύεις τὸν κόπο μου.

Τὸ πικρὸ αὐτὸ χιοῦμορ τοῦ Ὁρλάνδου ἔκανε τὸ γέρο ὑπηρέ-
τη του νὰ ζωντανέψῃ κάπως.

Κάτι μάλιστα μουρμούρισε, πού εκείνος δὲν τὸ ἄκουσε καλά.
Χαρούμενος, ὥστόσο, τοῦ ξανάπε:

—Νά πού ζωντάνεψες. Ἐγὼ θὰ γυρίσω γρήγορα. Ἄκουσε
τί σοῦ λέω.

Ξαφνικά, σὰ νὰ μετάνοιωσε, γύρισε βιαστικά καὶ πιάνοντάς
τον ἀπὸ τὸ χέρι, τὸν τράβηξε μαζί του.

—Ἐλα κοντά μου, τοῦ εἶπε, ἐδῶ πέρα σὲ χτυπάει ὁ ἀέρας,
ἔλα, νὰ σὲ πᾶω κάπου, νὰ εἶσαι πιὸ προφυλαγμένος, καὶ δὲ φαν-
τάζομαι νὰ πεθάνεις ἀπ' τὴν πείνα, ἀν θρίσκειται κανένα ἀγρίμι
μέσα σ' αὐτὸ τὸ δάσος.

» Ἐλα, Ἀδάμ, κάνε ἀκόμα λίγο κουράγιο.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΕΚΑΤΟ ΤΕΤΑΡΤΟ

Ὁ Ἄμιεγς δὲν ἄργησε νὰ βρεῖ τὸ Δούκα, καὶ φυσικὰ τὸ τραπέζι ἦταν ἑτοιμο.

Κάτω ἀπὸ μιὰ μεγάλη θαλανιδιὰ τὸ ψητὸ κυνήγι κομμένο σὲ μεγάλα κοφίδια, ἄχνιζε κιόλα πάνω στὰ καταπράσινα φύλλα, ποὺ χρησίμευαν γιὰ πιάτο καὶ πιατέλες. Δὲν ἔλειπε βέβαια οὔτε τὸ ψωμί, οὔτε τὸ νερό, οὔτε τὸ κρασί, ποὺ θὰ συμπλήρωνε τὸ συμπόσιο.

Δυὸ - τρία χοντρά ἄσκιὰ περίμεναν ἐκεῖ, ν' ἀδειάσουν τίς κοιλιές τους στὰ στομάχια τῶν διψασμένων κυνηγῶν.

Ὁ Δούκας, ὅμως, ἀνυπομονοῦσε νὰ δεῖ τὸν Γιάκη, τὸν φιλόσοφο τῆς παρέας.

— Μπορεῖ καὶ νὰ μεταμορφώθηκε σὲ κανένα ἀγρίμι, ἀφοῦ δὲν μπόρεσα νὰ τὸν βρῶ τόσην ὥρα σὰν ἄνθρωπο, εἶπε σὲ μιὰ στιγμή.

— Κύριέ μου, τοῦ ἀπάντησε κάποιος, τώρα μόλις τράβηξε γιὰ κεῖ πέρα. Δὲν εἶναι πολλή ὥρα ποὺ ἦταν ἐδῶ κι ἄκουγε τὸ τραγούδι χαρούμενος.

Ὁ Δούκας παραξενεύτηκε.

— Ἄν ἔγινε κι αὐτὸς φιλόμουσος, εἶπε, ποὺ δὲν κάνει τίποτα ἄλλο, παρὰ μονάχα νὰ γκρινιάζει, τότε σίγουρα θὰ κλονιστεῖ ἡ ἁρμονία τῶν ἄστρων.

» Πήγαινε νὰ τὸν βρεῖς καὶ νὰ τοῦ πεῖς πῶς θέλω νὰ τοῦ μιλήσω.

Δὲν πρόφτασε νὰ τελειώσει τὴ φράση του, κι ἀπὸ ἓνα μονοπάτι ξεπρόβαλλε ὁ Γιάκης.

— Νάτος ἔρχεται, μ' ἔβγαλε ἀπὸ ἓνα κόπο.

Ὁ Δούκας μόλις τὸν εἶδε τοῦ φώναξε:

— Τί πράγματα εἶναι αὐτά, κύριε! Νὰ σὲ παρακαλοῦν οἱ φίλοι σου κι ἐσὺ νὰ εἶσαι τόσο ἀκατάδεχτος!

» Μὰ βλέπω πὼς εἶσαι χαρούμενος.

Ὁ Γιάκης φαινόταν μᾶλλον ξαφνιασμένος παρὰ χαρούμενος.

Κι ὁ συχνὰ ἀμίλητος αὐτὸς ἄρχισε νὰ φωνάζει:

—Μέσα στὸ δάσος ἀπάντησα ἕναν τρελλό. Ἐναν τρελλό παραδalonτυμένο. Ναί, μὰ τὸν ἀέρα ποὺ ἀνασαίνω, εἶδα κάποιον τρελλό.

» Ἦταν ξαπλωμένος χάμω ἀντίκρυ στὸν ἥλιο καὶ τὰ εἶχε βάλει μὲ τὴν κυρὰ - Τύχη, τῆς τᾶλεγε ἔξω ἀπὸ τὰ δόντια. Μάλιστα! Αὐτὸς ἕνας παραδalonτυμένος τρελλός!

» «Καλὴμέρα, τρελλέ», τοῦ εἶπα. Κι αὐτὸς μοῦ ἀπάντησε : «Ὅχι, μὴ μὲ λές τρελλό ἀκόμα, προτοῦ ὁ Θεὸς μοῦ στείλει τύχη». Ὑστερα ἔβγαλε ἀπ' τὴν τσέπη του κάποιο ρολόι καὶ κυττάζοντάς το εἶπε μὲ μεγάλη σοβαρότητα: «Ἡ ὥρα εἶναι δέκα, μόλις μιὰ ὥρα πρὶν ᾗτάν ἐννιά, καὶ ὕστερα ἀπὸ μιὰ ὥρα ἀκόμα θὰ εἶναι ἔντεκα, ἔτσι ὠριμάζουμε καὶ σαπίζουμε ἀπὸ τὴ μιὰ ὥρα στὴν ἄλλη. Αὐτὸ εἶναι τὸ παραμῦθι».

» Σὰν ἄκουσα τὸν παραδalonτυμένον αὐτὸν τρελλό νὰ μιλάει ἔτσι γιὰ τὸ χρόνο, δὲν κρατήθηκα καὶ ξέσπασα σὲ δυνατὰ γέλια, κυττάζοντας κι ἐγὼ τὸ ρολόι του.

» Ναί, ἦταν ἕνας τρελλὸς ἄρχοντας, ἕνας σπουδαῖος τρελλός, τὸ μόνο πρόστυχο ποὺ εἶχε ἀπάνω του ἦταν τὰ παραδαλά του ροῦχα.

—Μὰ τί εἰδους τρελλὸς εἶναι αὐτός; ρώτησε ὁ Δούκας γεμάτος περιέργεια.

Ὁ Γιάκης μὲ τὸν ἴδιο οἶστρο συνέχισε:

—Ἐνας σπουδαῖος, ἕνας ἀρχοντικὸς τρελλός. Ἐχει ζήσει στὸ παλάτι καὶ λέει πὼς οἱ γυναῖκες ποὺ εἶναι ὠραῖες καὶ νέες τὸν γνωρίζουν.

» Μέσα στὸ μυαλό του, ποὺ εἶναι σκληρὸ σὰν παξιμάδι ποὺ ἔχει ἀπομείνει ὕστερα ἀπὸ ταξίδι, ἔχει καὶ συρτάρια γεμάτα ἀπὸ παρατηρήσεις ποὺ τὶς σερβίρει μία - μία.

» Ἀχ, μακάρι νὰ ἤμουνα κι ἐγὼ τρελλὸς καὶ νὰ φοροῦσα παραδαλά ροῦχα.

Ἡ περιέργεια τοῦ Δούκα ὅσο πῆγαινε καὶ μεγάλωνε.

Κύτταξε τὸν Γιάκη, τὸν ἡρεμο καὶ μελαγχολικὸ σύντροφό του καὶ δὲν ἤθελε νὰ πιστέψει στὰ μάτια του.

—Θὰ σοῦ τὰ δώσω τὰ παρδαλὰ ροῦχα πού ζητᾷς, τοῦ εἶπε τέλος.

—Μονάχα τέτοια ροῦχα μοῦ ταιριάζουν, ἔκανε ὁ Γιάκης χαρούμενος.

Καὶ δίχως νὰ δώσει σημασία στοὺς ἀνθρώπους τοῦ Δούκα πὺν τὸν κύτταζαν εἰρωνικά, συνέχισε σηκώνοντας τὰ χέρια σὰ φτερά:

—Θέλω νὰ ἔχω ὅλη τὴ λευτεριά μου. Νὰ ἐξουσιάζω τὰ πάντα σὰν τὸν ἀγέρα. Νὰ φυσᾶω πάνω σὲ ὅποιον θέλω ἐγώ.

» Ναί, μιὰ τέτοια λευτεριά ἔχουν οἱ τρελλοί. Κι αὐτοὶ παύθῃ πληγώνονται περισσότερο ἀπ' τὴν τρέλλα μου, θὰ πρέπει καὶ νὰ γελάνε περισσότερο.

» Καὶ γιατί ὅχι, κύριέ μου; Ἄν τύχει καὶ κανένας τρελλὸς πειράζει ἐξυπνα κάποιον, ἀκόμα κι ἂν τὸ πείραγμα τὸν τσοῦξει, θὰ ἔκανε τὴν τρέλλα νὰ τὸ φανέρωνε. Διαφορετικὰ τὴν τρέλλα τοῦ γνωστικοῦ θὰ τὴν ξεγύμνωνε ὁ τρελλὸς μὲ τὰ ἀπίθανα ἐλέμματα του.

» Ντύστε με, λοιπόν, μὲ παρδαλὰ ροῦχα, ἀφείστε με ἐλεύθερο νὰ λέω τὴ γνώμη μου, καὶ τότε θὰ δεῖτε πῶς θὰ τὸ καθάρισω ἐγώ τὸ ἄρρωστο κορμί τοῦ κόσμου αὐτοῦ, φτάνει μονάχα νὰ παίρνει μὲ εὐκολία τὸ γιατρικὸ πού θὰ τοῦ δώσω.

—Θέλεις, λοιπόν, νὰ σοῦ πῶ ἐγώ, τί θὰ κατάφερνες; τὸν ρώτησε ὁ Δούκας.

—Μὰ τί ἄλλο ἀπὸ καλὸ;

—Εἶναι ἀποκρουστικὸ νὰ κατηγορεῖς τὸ κακὸ, γιατί κι ἐσὺ ὁ ἴδιος εἶσαι φιλήδονος σὰν τὸ σαρκικὸ κεντρί, κι ὅσα χόρτασες κακὰ, θὰ τὰ ξεράσεις ὕστερα μέσα σ' ὅλον τὸν κόσμον.

—Μπά, ἔκανε ὁ Γιάκης, ὥστε ὅποιος λέει «κάτω ἢ ὑπερφάνεια» μπορεῖ νὰ κατακρίνει κι ὅποιον θέλει; Καὶ ποιάς καλοκυρᾶς ἀναφέρνω τὸ ὄνομα, ὅταν λέω πῶς αὕτὴ φοράει βασιλικά ροῦχα πάνω σὲ ἀνάξιους ὧμους; Ποιὰ μπορεῖ νὰ μοῦ πεῖ πῶς τῷ λεγά γι' αὐτήν, ἀφοῦ εἶναι ἴδια μὲ τὴ γειτόνισσά της; Ποιόν, λοιπόν, ἀδικεῖ ἢ γλῶσσα μου;

» Μὰ μοῦ φαίνεται πῶς κάποιος ἔρχεται.

Ὅλοι γύρισαν καὶ κύτταξαν.

Ένας νέος, με ύψωμένο τὸ γυμνὸ σπαθί του, προχωροῦσε ἴσια ἐπάνω τους.

—Σταματεῖστε τὸ φαγητό, πρόσταξε.

—Μὰ ἐμεῖς ἀκόμα δὲν ἀρχίσαμε, ἔκανε ὁ Γιάκης.

—Κι οὔτε θὰ ἀρχίσετε, πρὶν σερβιριστεῖ πρῶτα ἡ ἀνάγκη.

—Τί εἶδους κόκκαρας εἶναι τοῦτος, ξανάπε ὁ Γιάκης.

Τότε ὁ Δούκας γύρισε καὶ τοῦ εἶπε μὲ ἀργή καὶ ἐπίσημη φωνή:

—Σ' ἔκανε ἡ δυστυχία σου ἔτσι, ἀνόητε ἄνθρωπε, καὶ δείχνεσαι ξένος σὲ κάθε πολιτισμό, ἢ περιφρονεῖς τόσο πολὺ τοὺς τρόπους τῆς καλῆς συμπεριφορᾶς;

Ὁ νέος, ποὺ δὲν ἦταν ἄλλος ἀπ' τὸν καλὸ μας φίλο τὸν Ὁρλάνδο, σὰ νὰ συναισθάνηθε ἀμέσως τὸ κακὸ του φέρσιμο, κατέβασε τὸ σπαθί του καὶ μурμουρίσε σχεδὸν γτροπαλά:

—Ἀγγίξες ἀμέσως τὸν πόνο μου.

» Πραγματικά, αὐτὸ ποὺ μ' ἔσπρωξε νὰ φερθῶ ἔτσι, δὲν εἶναι παρὰ τὸ ἀγκάθι τῆς ὥμης δυστυχίας.

» Ὡστόσο, ἔχω κι ἐγὼ ζήσει ἀνάμεσα σὲ κόσμο ποὺ εἶχε καλὴ ἀνατροφή.

» Σταματεῖστε ὅμως τὸ φαγοπότι, γιατί ὅποιος ἀπὸ σᾶς θὰ ἀγγίξει ἔστω καὶ ἓνα ἀπὸ τὰ φροῦτα αὐτά, θὰ πεθάνει ἀμέσως.

Ὁ Δούκας, ποὺ κατὰλαβε πῶς μιὰ ἀνώτερη βία ἔσπρωξε τὸν νέον αὐτὸν μὲ τὸ εὐγενικὸ πρόσωπο νὰ φερθεῖ μὲ τέτοιο δάναυσο τρόπο, τοῦ εἶπε μαλακά:

—Τί ζητᾶς, λοιπόν, ἀπὸ μᾶς; Μὲ τὸν καλὸ τρόπο μπορεῖς νὰ πάρεις περισσότερα ἀπὸ ὅσα θὰ πάρεις μὲ τὴ βία.

Τότε ὁ Ρολάνδος ἄφησε κατὰ μέρος τὸ ἀγριωπὸ ὕφος, ποὺ ἄλλωστε δὲν τοῦ ταίριαζε καθόλου, καὶ ψιθύρισε ταπεινωμένως.

—Πεθαίνω ἀπ' τὴν πείνα. Θάθελα νὰ μοῦ δίνατε κάτι νὰ φάω.

—Καλωσόρισες στὴ συντροφιά μας, τοῦ ἀπάντησε ὁ Δούκας. Κάθησε καὶ φάε.

Ὅλοι παραμέρισαν γιὰ νὰ κάνουν στὸν ἄγνωστο νέο θέση νὰ καθήσει.

Πόσο, ὅμως, παραξενεύτηκαν, ὅταν ἀντὶ νὰ τὸν δοῦν νὰ ἀρχί-

σει νά τρώει, ὅπως ἔκαναν κιόλα οἱ ἄλλοι, δείχνοντας πρῶτοι τὸ παράδειγμα, αὐτὸς στάθηκε ἕρθιος, χωρὶς νά ἀγγίξει τίποτα.

Ὁ Δούκας τὸν κύτταξε μὲ συμπάθεια καὶ σχεδὸν μὲ ἀγάπη, καὶ τοῦ ἔκανε νόημα νά καθήσει.

Ἐκεῖνος, ὁμως, ἐξακολουθοῦσε νά στέκεται ἕρθιος.

Τέλος, σήκωσε τὸ κεφάλι καὶ τοῦ εἶπε:

—Μοῦ μίλησες μὲ καλωσύνη, γι' αὐτὸ σὲ παρακαλῶ νά μὲ συχωρέσεις. Νόμιζα πὼς ἐδῶ πέρα ἦταν ὅλα ἄγρια, γι' αὐτὸ φέρθηκα κι ἐγὼ μὲ τόση τραχύτητα.

» Ἔσεις, ὁμως, ποῦ ἐδῶ πέρα σὲ τούτη τὴν ἐρημιά, κάτω ἀπὸ τὴ μελαγχολικὴ σκιά τῶν δέντρων, χάνετε τὶς ὥρες σας, ὅποιοι καὶ ἂν εἴστε, ἂν καμμιά φορὰ ζήσατε καὶ καλὲς μέρες, ἂν ἀκούσατε τὶς καμπάνες τῆς ἐκκλησιᾶς νά καλοῦνε γιὰ τὴ λειτουργία, ἂν καμμιά φορὰ σφουγγίζατε ἀπ' τὰ μάτια σας κάποιον δάκρυ καὶ ξέρετε τί πρᾶγια εἶναι ἡ συμπόνια, τότε οἱ κακοὶ μου τρόποι ἄς γίνουν καλωσύνη.

» Αὐτὴ ἡ ἐλπίδα μὲ κάνει νά κοκκινίζω καὶ νά κρῦψω τὸ σπαθί μου.

Τότε ὁ Δούκας ἔλαβε τὸ λόγο καὶ ἀπάντησε:

—Εἶναι ἀλήθεια πὼς πραγματικὰ ἔχουμε ζήσει καὶ καλύτερες μέρες κι ἀκούσαμε καμπάνες νά καλοῦνε γιὰ τὴν ἐκκλησιάν, πὼς καθήσαμε σὲ συμπόσια καλῶν ἀνθρώπων, καὶ πὼς τὰ μάτια μας δούρκωσαν ἀπὸ τὶς σταγόνες τῆς καλωσύνης, γι' αὐτὸ κάθησε κι ἐσὺ στὸ τραπέζι μας καὶ πάρε ὅ,τι μπορεῖ νά σὲ βοηθήσει.

Ὁ Ὅρλάνδος αἰσθάνθηκε ξαφνικὰ πὼς ἦταν ἀσφαλισμένος ἀνάμεσα σ' αὐτοὺς τοὺς ἀνθρώπους, ποὺ κάθε ἄλλο παρὰ βάρβαροὶ καὶ ἀπολίτιστοι φαινόντουσαν.

Γι' αὐτὸ ἀπάκτησε:

—Τότε, σὰς παρακαλῶ νά ἀφήσετε γιὰ λίγο τὸ φαγητό, ὥσπου νά πάω νά βρῶ, σὰν τὴν ἐλαφίνα τὸ ἐλαφάκι της καὶ νά τὸ ταῖσω. Ἔχω κοντά μου ἓνα γέροντα, ποὺ μ' ἀκολούθησε στὴν περιπέτειά μου αὐτὴ ἀπὸ ἀγάπη, παρ' ὅλα τὰ χρόνια του.

» Ἄν, λοιπὸν, δὲ χορτάσει πρῶτα ἐκεῖνος, ποὺ τὰ φυλλοκάρδια του τρέμουν ἀπ' τὴν ἡλικία καὶ τὴν πείνα, ἐγὼ δὲν πρόκειται ν' ἀγγίξω τίποτα.

Ποιὸς δὲ θὰ συγκινιόταν ἀπ' τὰ ὑπέροχα αὐτὰ λόγια, ποὺ ἔδειχναν μιὰ μεγάλη καρδιά;

Ὁ Δούκας κατάλαβε τώρα πῶς εἶχε νὰ κάνει μὲ ἓναν ἄνθρωπο μὲ αἰσθήματα. Τοῦ εἶπε, λοιπόν, ἀμέσως:

— Τρέξε καὶ θρές τον.

» Οὐτε κι ἐμεῖς θ' ἀγγίξουμε τίποτα, ὥσπου νὰ γυρίσεις.

— Εὐχαριστῶ, ἀπάντησε ὁ Ὀρλάνδος. Ὁ Θεὸς νὰ σ' ἀνταμείψει γιὰ τὸ καλὸ ποὺ μᾶς κάνει.

Ὅταν ἀπομακρύνθηκε, ὁ Δούκας ξανάπε:

— Φαίνεται πὼς δὲν εἴμαστε μονάχα ἐμεῖς ἄτυχοι. Τὸ μεγάλο αὐτὸ θέατρο τοῦ κόσμου ἔχει πρόσωπα πρὸς θλίβερά ἀπὸ ὅσα παρυσιάζει ἢ δική μας σκηνή.

Ὁ Γιάκκς ἄρπαξε ἀμέσως τὴν ἄμορφη ἰδέα καὶ ἄρχισε νὰ φιλοσοφεῖ πάνω σ' αὐτή, ὅπως συνήθιζε.

— Ὁλος ὁ κόσμος, εἶπε, εἶναι ἓνα θέατρο, ὅπου ἄντρες καὶ γυναῖκες μπαίνουν καὶ θγαίνουν, παίζοντας ὁ καθένας τὸν ρόλο του.

» Ὁ ἄνθρωπος σὲ ὅλη του τὴ ζωὴ παίζει πολλοὺς ρόλους. Οἱ ἐφτά ἡλικίες ἀντιστοιχοῦν σὲ ἑπτὰ πράξεις.

» Ἀρχίζει πρῶτα ἀπὸ μωρὸ ποὺ κλαψουρίζει στὰ χέρια τῆς παραμάνας του, ὥστε γίνετα παιδί τοῦ σχολείου μὲ ἄσπρο πρόσωπο καὶ σάκκα στὸν ὤμο, ποὺ σέρνεται γιὰ τὸ σχολεῖδ του ἀνόρεχτα σὰν σαλιγκάρι, κατόπι μεταμορφώνεται σὲ ἑραστή, ποὺ καίει σὰν καμίνι, καὶ ταιριάζει στιχάκια γιὰ τὰ φρύδια τῆς ἀγάπης του.

» Ὑστερα τὸν βρίσκουμε στρατιώτη, μὲ γένεια σὰ τὴ λεοπάρδαλη νὰ ξεστομίζει παράξενες βλαστήμιες, νὰ εἶναι πάντα ἑτοιμος γιὰ καυγὰ καὶ νὰ μὴ διστάζει γιὰ τὴν ψεύτρα φήμη νὰ θαδίσει κι ὡς τὸ στόμα τοῦ κανονιοῦ.

» Μετὰ γίνεται δικαστὴς μὲ ὀλοστρόγγυλη κοιλιά φουσκωμένη ἀπὸ κοτόπουλα, μὲ ἄγριο μάτι, καλοφαλισισμένο γένι κι ὀλοσοφὰ ρητὰ καὶ ἀνόητες φράσεις, βλέπετε, παίζει κι αὐτὸς τὸ ρόλο του.

» Ὅταν φτάσει στὴν ἕκτη ἡλικία, παίζει τὸ ρόλο τοῦ κοκκαλιάρη νοικοκύρη μὲ τίς παντοῦφλες, τὰ γυαλιὰ στὴ μύτη καὶ τὸ γεμᾶτο πουγγί. Φορᾷ μιὰ γερὴ θράκα, ποὺ εἶναι φαρδεῖα σὰν ἔ-

νας ὀλόκληρος κόσμος καὶ ποὺ μπορεῖ νὰ ζεσταῖναι ἀκόμα τὸ ζαρωμένο του κορμί.

» Ἡ φωνή του, ὅμως, ποὺ ἔχει ξαναγίνει λεπτή σὰν τοῦ παιδιοῦ, ἀρχίζει τότε νὰ κλαψουρίζει καὶ νὰ σφυρίζει.

» Καὶ ἡ τελευταία σκηνή, ποὺ κλείνει τὴν παράξενη καὶ γεμάτη ἀπὸ ἐπεισόδια αὐτὴ ἱστορία, εἶναι τὰ ξαναμωράματα καὶ ἡ λήθη, τότε δὲν ὑπάρχουν οὔτε δόντια, οὔτε μάτια, οὔτε αἰσθήσεις, δὲν ὑπάρχουν τίποτα πιά.

Τὴ στιγμῇ, ὅμως, ποὺ πήγαινε νὰ ἀνάψει ἡ συζήτηση πάνω σ' αὐτὸ τὸ ὠραῖο θέμα καὶ ὁ Δούκας ἦταν ἔτοιμος ν' ἀπαντήσῃ, παρυσιαίστηκε ὁ Ὁρλάνδος μὲ τὸν Ἀδάμ ἀπ' τὸ χέρι ποὺ μόλις ἔσερνε τὰ δῆματά του. Τὸ θέαμα ἦταν συγκινητικό.

—Καλωσορίσατε, εἶπε ὁ Δούκας, ἄφησε κάτω τὸ σεβασμιό φορτίο σου καὶ καθεῖστε νὰ φᾶμε.

Ὁ Ὁρλάνδος, ἀφοῦ ἔβαλε τὸν Ἀδάμ νὰ καθήσῃ πλάϊ του, γύρισε καὶ εἶπε:

—Σ' εὐχαριστῶ ἀπὸ μέρους του.

Ὁ γέρο Ἀδάμ, ποὺ μιὰ ἀπ' τὴν κούραση καὶ μιὰ ἀπὸ τὴ συγκίνηση δὲ μποροῦσε σχεδὸν νὰ σαλέψῃ, μουρμούρισε:

—Καλὰ ἔκανες, γιατί ἐμένα μοῦ κόπηκε σχεδὸν ἡ φωνὴ γιὰ νὰ μπορέσω νὰ εὐχαριστήσω μονάχος μου.

—Κοπιάστε, εἶπε ὁ Δούκας, καὶ δὲ θὰ σᾶς ἐνοχλήσω ρωτῶντας γιὰ τὴν περιπέτειά σας.

Καὶ γυρίζοντας στὸν Ἄμιενς, τὸν παρακάλεσε:

—Ἐξάδελφε, πές μας κανένα τραγοῦδι γιὰ ν' ἀρχίσουμε μὲ λίγη μουσική.

Ἐκεῖνος ἄρχισε νὰ τραγουδᾷ ἕνα μακρόσυρτο τραγοῦδι ποὺ μιλοῦσε γιὰ τὴν κακία τοῦ κόσμου καὶ ἐξυμνοῦσε τὴν ἀπλή, φυσική ζωή.

Σὲ λίγο ὅλοι εἶχαν στρωθεῖ στὸ φαγοπότι. Ἐτρωγαν μὲ μεγάλη ὀρεξὴ καὶ περισσότερο ἀπὸ ὅλους φυσικὰ ὁ Ὁρλάνδος μὲ τὸν πιστό του ὑπηρέτη.

Τὸ συμπόσιο ἦταν τέλειο, δὲν ἔλειπαν οὔτε τὰ ἐπιδόρπια, οὔτε τὸ κρασί.

Ὁ Ὀρλάνδος ἦταν εὐτυχισμένος πού εἶχε πέσει σέ τόσο καλή συντροφιά, πράγμα πού ποτέ του δὲν τὸ περίμενε.

Μὲ τὸ Δούκα εἶχαν γίνει δυὸ καλοὶ φίλοι.

Σὲ μιὰ στιγμή ἐκεῖνος τοῦ ψιθύρισε:

— Ἄν, ἔπως μοῦ τὸ βεβαίωσες στ' αὐτί, εἶσαι γιὸς τοῦ σὲρ Ρολάντ, κι ὅπως φυσικὰ μαρτυράει ἡ εἰκόνα σου στὰ μάτια μου, τότε καλωσόρισες ἐδῶ πέρα.

» Ἐγὼ εἶμαι ὁ Δούκας, πού συνδεόταν μὲ ἀγνή φιλία μὲ τὸν πατέρα σου. Ἐλα ἔπειτα μέσα στὴ σπηλιά μου νὰ μοῦ διηγηθεῖς τὰ κατέκαστα τῆς περιπέτειάς σου.

Καὶ γυρίζοντας στὸν Ἀδάμ, πρόσθεσε μὲ τὸ ἴδιο καλόκαρδο ὕφος:

— Γέροντά μου, καλωσόρισες στὰ μέρη μας μαζί μὲ τὸν κύριό σου.

Ὁ Ὀρλάνδος σηκώθηκε πρῶτος.

Ὅλοι εἶχαν χορτάσει καὶ φαινόntonτουσαν χαρούμενοι.

Ἄλλοι εἶχαν ξαπλώσει στὴ μαλακιὰ χλόης κι ἄλλοι σιγοτραγουδοῦσαν.

Ὁ Δούκας μὲ πατρικὴ σχεδὸν στοργή ξανάπε στὸν Ὀρλάνδο:

— Τώρα δῶσε μου τὸ χέρι σου καὶ πές μου τί εἶναι αὐτὸ πού σ' ἔφερε σ' αὐτὰ τὰ μέρη.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΕΚΑΤΟ ΠΕΜΠΤΟ

Ἄς ἀφήσουμε τώρα γιὰ λίγο τὸ δάσος μὲ τὴ γοητεία του καὶ τὸν περίεργο κόσμον, κι ἄς ἔρθουμε γιὰ λίγο στὴν πόλιν νὰ δοῦμε τί κατάστασι ἐπικρατοῦσε ἐκεῖ ὕστερα ἀπ' τὶς ἀλλεπάλληλες φυγές.

Φυσικὰ ὁ περισσότερον ἀναστατωμένος καὶ περισσότερον πληγωμένος ἦταν ὁ Δούκας Φρειδερίκος, παρ' ὅλον πὺν ὁ ἐγωῖσμός του δὲν τοῦ ἐπέτρεπε νὰ ἀφήσει τὴ λύπη του νὰ ξεσπάσει φανερά μπροστὰ στοὺς ἄλλους.

Ἡ αὐστηρότητα καὶ ἡ σκληρότητα σὲ τέτοιες περιπτώσεις ἔχει διπλὸ ἀποτέλεσμα, περισώζει τὴν ἀξιοπρέπεια καὶ ἐπιβάλλει στοὺς ἄλλους νὰ εἶναι πειθαρχικοὶ καὶ δραστήριοι.

Ὅσο πειθαρχικοὶ καὶ ὅσο δραστήριοι νὰ ἦταν ὅμως οἱ ἄνθρωποι τοῦ Δούκα, δὲν κατόρθωσαν νὰ ἀνακαλύψουν οὔτε τὰ αἷτια, οὔτε τὸ μέρος ὅπου εἶχαν καταφύγει τὰ δυὸ κορίτσια μὲ τὸν Ἀσημόπετρα.

Τὸ ἴδιο γινότανε καὶ μὲ τὸν Ὀλιβερ.

Μολονότι ἤθελε τόσο νὰ ἐξαφανίσει τὸν ἀδελφό του, τὸ ἔφερε ὅμως θαρεῖα καὶ τὸ αἰσθανότανε προσβολὴ νὰ φύγει χωρὶς τὴν ἔγκρισή του, παρασέρνοντας καὶ τὸν γέρον ὑπηρέτη του, πὺν τὸν ὑπηρετοῦσε τόσα χρόνια καὶ πὺν ἤξερε τόσα οἰκογενειακά του μυστικά.

Οἱ δυὸ, λοιπόν, αὐτὲς ἐξαφανίσαις ὅσο κι ἂν ἦταν ξένες ἢ μιὰ πρὸς τὴν ἄλλη, σχολιαζόντουσαν πονηρὰ μὲ τὸ συμπέρασμα πὺς ἦταν προσχεδιασμένες καὶ συνδυασμένες.

Μιὰ ἀκόμα αἷτια νὰ κάνει τὸν Φρειδερίκο ἔξαλλο καὶ περισσότερο κακό.

Πῶς, ὅμως, δὲν ὑποψιάστηκε ὅτι τουλάχιστον τὰ δυὸ κορίτσια

θά μπορούσαν νά ἔχουν καταφύγει στό δάσος τοῦ Ἄρντεν, κοντά στοὺς ἐξόριστους;

Μυστήριο!

Ἀλλά ἴσως μέσα στόν ἐγωϊσμό του καί μέσα στό μίσος του, ὁ Δούκας νά πίστευε πῶς οἱ ἐξόριστοί του δέν θά ζοῦσαν πιά, ἀλλά θά εἶχαν ἐξοντωθεῖ ἀπό τὰ φυσικά στοιχεῖα καί τὰ ἄγρια ζῶα τοῦ δάσους.

Κάτι, δηλαδή, ἐντελῶς τὸ ἀντίθετο, καθὼς εἶδαμε.

Ἡ δυστυχία κάνει τοὺς ἀνθρώπους νά συσπειρώνεται ὁ ἓνας κοντά στόν ἄλλον καί νά ἀντιμετωπίζουν τὸ ἐνδεχόμενο μὲ ὅλες τους τίς δυνάμεις, ἐνῷ ὁ πλοῦτος καί ἡ αὐταρχικότητα φέρνουν τὴ διχόνοια καί σπέρνουν τὸ μίσος μέσα στίς ἀνθρώπινες καρδιές.

Παλιές, ἀλλὰ αἰώνιες ἀλήθειες, ποὺ οὔτε νά τίς ὑποφιαστεῖ δέν μπορούσε ὁ τυφλωμένος ἀπὸ τὸ προσωπικό του πάθος Δούκας Φρειδερίκος. Μόλις, λοιπόν, πληροφορήθηκε ὅτι τὴν ἴδια μέρα ἐξαφανίσθηκε καί ὁ Ὁρλάνδος μὲ τὸν ὑπηρέτη του, ἔστειλε τοὺς ἀνθρώπους του καί τοῦ ἔφεραν στό παλάτι του τὸν Ὀλιβερ, τὸν κακὸ ἀδελφό, καὶ ὄχι φυσικά πιδ κακὸ ἀπ' τὸν ἴδιο ὡς ἀδελφό.

Τὰ δυό, λοιπόν, ἄστοργα ἀδελφία θρискόντουσαν αὐτὴ τὴ στιγμή ἀντιμέτωποι.

—Ὡστε λές πῶς δέν τὸν ξαναεἶδες; Πῶς εἶναι δυνατό; τὸν ρώτησε ὁ Δούκας. Πρέπει ὅμως νά ξέρεις πῶς ἂν δέν ἦμουν τόσο εὐσπλαχνικός, δέν θά ζητοῦσα ἄλλη αἰτία νά ἐκδικηθῶ, ἀφοῦ ἔχω στὰ χέρια μου ἐσένα.

Ὁ Ὀλιβερ μπροστά στόν δυνατότερό του δοκίμαζε ἓνα περίεργο συναίσθημα μειονεκτικότητας, καί δέν μπορούσε σχεδὸν οὔτε νά ὑπερασπιστεῖ τὸν ἑαυτό του, ἀλλὰ οὔτε καί νά διαμαρτυρηθεῖ.

Ἀφοῦ φυσικά δέν μπορούσε νά τοῦ δώσει καμμιά πληροφορία σχετικὰ μὲ τὸν ἀδελφό του.

Ὁ Δούκας συνέχισε τώρα σὲ τόνο πιδ αὐστηρό.

—Κύτταξε ὅμως νά βρεῖς τὸν ἀδελφό σου ὅπου καί νά εἶναι.

» Ψάξε μὲ τὸ κερί καί μέσα σὲ δώδεκα μῆνες πρέπει νά μοῦ τὸν φέρεις μπροστά μου ζωντανὸ ἢ νεκρό, διαφορετικὰ νά μὴ ξαναφανεῖς μπροστά μου, γιατί δέν θά ὑπάρχει γιὰ σένα ἔλεος στό κράτος μου.

» Ὅσο γιὰ τὴν περιουσία σου καὶ ὅλα ὅσα κτήματα καὶ πράγματα λές πῶς εἶναι δικά σου, γιὰ τὴν ὥρα δὲ θὰ σοῦ τὰ κατασχέσουμε, θὰ τὰ ἔχουμε ὅμως στὰ χέρια μας, ὥσπου τὸ στόμα τοῦ ἀδελφοῦ σου νὰ σὲ θγάλει ἀθῶο ἀπὸ τὴς ὑποψίης μας.

Ὁ Ὑλιθερ τέλος ἀπάντησε:

—Νὰ ἤξερε ἡ Ὑψηλότητά σου τὰ αἰσθήματά μου γιὰ τὸν ἀδελφό μου!

» Ποτέ μου δὲν τὸν ἀγάπησα.

Ὁ Δούκας ἔγινε ἔξω φρενῶν.

—Γι' αὐτὸ εἶσαι πιὸ ἔνοχος, τοῦ φώναξε.

Καὶ γυρίζοντας στοὺς ἀνθρώπους του, φώναξε:

—Πετάξτε τὸν ἔξω ἀπ' τὸ παλάτι μου καὶ νὰ πεῖτε στὸν ἑρμόδιο νὰ ἐκτιμήσει ὅσο γίνεται πιὸ γρήγορα τὰ χτήματά του.

» Κι αὐτὸν πετάξτε τὸν ἔξω.

Καὶ δίχως νὰ προσθέσει τίποτε ἄλλο, ἔκανε νόημα στοὺς ἀκούθους του νὰ ἐκτελέσουν ἀμέσως τὴς διαταγές του, ἐνῶ αὐτὸς ἔφευγε, ἀφήνοντας τὸν Ὑλιθερ στὰ χέρια τους.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΕΚΑΤΟ ΕΚΤΟ

Ὁ Ὀρλάνδος, ὥστόσο, ἦταν εὐτυχισμένος στὴν καινούργια του ζωή.

Ὁ ἔρωτάς του γιὰ τὴ Ροζαλία ὅσο πῆγαινε καὶ φούντωνε περισσότερο.

Τὸν ὀρίσκομαι μέσα σὲ μιὰ ὁμορφὴ γωνιά τοῦ δάσους νὰ ὀνειροπολεῖ καὶ νὰ μονολογεῖ κρατώντας στὰ χέρια του ἓνα χαρτί.

—Στίχοι μου, ἔλεγε, ἐσεῖς μοναδικοὶ μάρτυρες τοῦ ἔρωτά μου κρεμαστεῖτε ἐδῶ πέρα, κι ἐσύ θεὰ τῆς νύχτας μὲ τὸ χρυσὸ στέμμα, φύλαξε τὴν παρθένα μας, τὸ θησαυρὸ μου, κυττάζοντάς τη μὲ τὸ ἄγνό σου βλέμμα.

» Ἄχ, Ροζαλία μου, τὰ δέντρα αὐτὰ θὰ εἶναι τὰ διδλία μου, ἔπου θὰ γράφω ἀπάνω στὴ φλούδα τους ὅ,τι ἔχω μέσα στὴν καρδιά μου.

» Ἔτσι, ὅποιοι θὰ περνοῦν ἀπὸ δῶ πέρα, θὰ βλέπουν τὰ σημάδια τῆς ἀγάπης μου.

Καὶ μὲ ἓνα σουγιαδάκι ὁ Ὀρλάνδος ἄρχισε νὰ σκαλίζει ἀπάνω στοὺς κορμούς τῶν δέντρων τὸ ὄνομα τῆς ἀγαπημένης του μαζὶ μὲ παθητικὰ στιχάκια καὶ περίεργα σχήματα ποὺ παράσταιναν δυὸ ἐρωτευμένες καρδιές.

—Ἐμπρός, Ὀρλάνδο μου, μουρμούριζε, σκάλισε παντοῦ σὲ βλοσυροὺς αὐτοὺς τοὺς κορμούς τὸ ὄνομα τῆς πανώριας κόρης ποὺ λατρεύω.

* * *

Ὁ Ἀσημόπετρας δὲν δυσκολεύτηκε καθόλου νὰ συνδεθεῖ μὲ τὸν Κόρνο, τὸ γέρο - βοσκό, καὶ νὰ γίνουν γρήγορα δυὸ καλοὶ φίλοι.

Λίγο πιό πέρα ἀπ' τὸν Ὀρλάνδο, προστατευμένοι φυσικά ἀπ' τοὺς πυκνοὺς θάμνους, συζητοῦσαν σὲ εὐθυμο τόνο:

—Καὶ πῶς σοῦ φαίνεται αὕτη ἡ καινούργια, χωριάτικη ζωή, φίλε Ἀσημόπετρα; ρωτοῦσε ὁ Κόρνος.

Ὁ Ἀσημόπετρας σκέφθηκε λίγο καὶ ὕστερα σὲ τόνο ἐπίσημο, ἀπάντησε:

—Νὰ σοῦ πῶ, φίλε, ἂν μιᾶς θέβαια γιὰ ζωὴ μονάχα, εἶναι καλὴ, μὰ ἂν θές νὰ πεῖς γιὰ ζωὴ βοσκοῦ, τότε δὲν ἀξίζει καὶ πολὺ. Ἄν μιᾶς πάλε γιὰ μοναχικὴ ζωή, τότε μπορῶ νὰ σοῦ πῶ πῶς μ' ἀρέσει, μὰ γιὰ ζωὴ χωρὶς συντροφιά, τὴ βρίσκω βαρετὴ.

» Ἄν πάλε μιᾶς γιὰ ζωὴ ἐξοχικὴ, ποιὸς δὲν λέει πῶς εἶναι εὐχάριστη, ἂν πεῖς ὅμως γιὰ ζωὴ μακρυὰ ἀπ' τὸ παλάτι, ἔ, τότε εἶναι ἀνυπόφορη.

» Γιὰ οἰκονομικὴ πάλε ζωή, ταιριάζει πολὺ στὰ συμφέροντά μου, ἀφοῦ ὅμως δὲν μοῦ χαρίζει βλες τίς ἀπολαύσεις, μοῦ δίνει στὰ νεῦρα.

Ὁ Κόρνος τοῦ ἀπάντησε στὸν ἴδιο τόνο.

—Τὸ μόνο ποὺ καταλαβαίνω εἶναι πῶς ὅσο εἶσαι περισσότερο ἄρρωστος, τόσο λιγοστεύει καὶ ἡ ὁρεξή σου. Πῶς ὅταν δὲν ἔχεις λεπτὰ, ὑγεία καὶ ὑπομονή, εἶναι σὰ νὰ σοῦ λείπουν τρεῖς καλοὶ φίλοι, πῶς ἡ βροχὴ ἔχει γίνεи γιὰ νὰ μουσκεύει καὶ ἡ φωτιὰ γιὰ νὰ καίει.

» Πῶς ἡ καλὴ βοσκὴ παχαίνει τὸ πρόβατο, πῶς ἡ μοναδικὴ αἰτία ποὺ νυχτώνει εἶναι ποὺ βασιλεύει ὁ ἥλιος καὶ πῶς ὅποιος δὲν εἶχε τὸ χάρισμα νὰ εἶναι ἔξυπνος καὶ ἐργατικός, δικαιολογεῖται πῶς δὲν πῆρε καλὴ ἀνατροφή καὶ πῶς κατὰγεται ἀπὸ κατώτερους ἀνθρώπους.

—Μωρέ, αὐτοὺς εἶναι γεννημένος φιλόσοφος! ἔχανε ὁ Ἀσημόπετρας μὲ ἓνα πλατὺ χαμόγελο.

» Πῆγες καμμιά φορὰ στὸ παλάτι, βοσκέ;

—Ὅχι.

—Τότε πᾶει νὰ πεῖ πῶς κολάστηκες.

—Δὲ φαντάζομαι. Ἐγὼ πιστεύω...

Ὁ Ἀσημόπετρας χτύπησε τὸν Κόρνο στὴν πλάτη φιλικὰ καὶ ξανάπε:

—Μὰ σοῦ εἶπα πῶς εἶσαι κολασμένος σὰν τὸ κακοψημένο αὐγὸ.

—Γιατί εἶμαι κολασμένος, ἔπειδὴ δὲν πῆγα στὸ παλάτι;

—Φυσικά, γιατί ἂν δὲν πῆγες ποτέ σου στὸ παλάτι, τότε δὲν ξέρεις τί θὰ πεῖ καλὴ συμπεριφορά. Κι ἂν δὲν εἶδες ποτέ σου ἀνθρώπους νὰ φέρνονται καλά, τότε οἱ δικοί σου οἱ τρόποι θὰ εἶναι κακοί.

» Οἱ κακοὶ τρόποι εἶναι ἀμάρτημα, καὶ τὸ ἀμάρτημα ἰσοδυναμεῖ μὲ κόλαση. Φυλάξου, βοσκέ μου.

Τώρα ἦρθε ἡ σειρά τοῦ Κόρνου νὰ γελάσει μὲ τὴ φιλοσοφία τοῦ Ἀσημόπετρα.

Τὸν κύτταξε στὰ μάτια καὶ τοῦ εἶπε:

—Δὲν τὰ λές καλά, Ἀσημόπετρα.

» Πρέπει νὰ ξέρεις πῶς οἱ τρόποι τοῦ παλατιοῦ δὲν ταιριάζουν καθόλου στὴν ἐξοχή, ὅπως καὶ οἱ χωριάτικοι τρόποι φαίνονται γελοῖοι στὸ παλάτι.

» Μοῦ εἶπες πῶς στὸ παλάτι, ὅταν θέλουν νὰ χαιρετήσουν, φιλοῦνε τὸ χέρι. Ἀλλὰ ἂν οἱ ἄνθρωποι τοῦ παλατιοῦ ἦτανε βοσκοί, θὰ ἦταν ἀποκρουστικὸ νὰ τοὺς φιλήσεις τὸ χέρι.

Ὁ Ἀσημόπετρας μπροστὰ στὸ ἀκλόνητο αὐτὸ ἐπιχείρημα τοῦ Κόρνου, θύμωσε καὶ τοῦ φώναξε:

—Τὴν ἀπόδειξη ἀμέσως. Θέλω νὰ μοῦ τὸ ἀποδείξεις γρήγορα.

Ὁ Κόρνος δὲ δίστασε καθόλου.

—Ἐμεῖς, ξέρεις, πῶς ἡ δουλειά μας εἶναι τὰ πρόβατα, κι ἔτσι τὰ χέρια μας εἶναι πάντα βρωμισμένα, εἶπε.

—Καὶ μήπως τὰ χέρια τῶν ἀνθρώπων τοῦ παλατιοῦ δὲν ἰδρώνουν; Ὅ,τι λοιπὸν κάνει ἡ λίγδα ἀπ' τὰ πρόβατα, τὸ ἴδιο κάνει καὶ ἡ ἰδρώτας τοῦ ἀνθρώπου, ἔτσι δὲν εἶναι;

» Δὲ λές, λοιπὸν, τίποτα. Θέλω νὰ μοῦ τὸ ἀποδείξεις μὲ καλύτερο τρόπο.

—Νά, καὶ τὰ χέρια μας, βλέπεις, εἶναι σκληρά, εἶπε ὁ Κόρνος.

—Τόσο τὸ καλύτερο, φώναξε ὁ Ἀσημόπετρας. Τὰ χεῖλιά σου,

τότε, θὰ τὰ καταλαβαίνουν ἀμέσως. Πάει κι αὐτό. Θέλω μιὰ καλύτερη ἀπόδειξη.

Ὁ Κόρνος δὲν δυσκολεύτηκε καθόλου νὰ βρεῖ καινούργιο ἐπιχείρημα.

—Ναί, συνέχισε, ἀλλὰ πολλές φορές εἶναι λερωμένα ἀπὸ πίσσα, σὰν τύχει καὶ γιαιτρολογοῦμε τὰ πρόβατα. Μποροῦμε νὰ φιλοῦμε τὴν πίσσα;

» Τὰ χέρια τῶν παλατιῶν, ὅμως, μοσχοβολᾶνε γιατί τὰ ἀρωματίζουν μὲ μόσχο.

Τώρα ὅμως ὁ Ἀσημόπετρας ξέσπασε σὲ δυνατὰ γέλια, ποὺ τὸν τράνταξαν ὀλόκληρο καὶ ἔκαναν τὴν κοιλιά του νὰ χοροπηδᾷ κωμικά.

—Τώρα ἔπεςες στὴ λούμπα, εἶπε. Μοιάζεις σὰν ἓνα κομμάτι σκουληκιασμένο κρέας μπροστὰ σὲ ἓνα καλὸ ψαχνό.

» Ἀφῆσέ με νὰ σοῦ τὰ πῶ ἐγὼ ποὺ εἰμαι ξύπνιος καὶ ξύπνησε κι ἐσύ.

» Λοιπόν, ὁ μόσχος εἶναι ἓνα πράγμα πιὸ πρόστυχο κι ἀπὸ τὴν πίσσα, γιατί πρέπει νὰ ξέρεις, πὼς θγαίνει ἀπὸ τὰ θρωμερὰ ἀπορρίμματα τοῦ γάτου.

» Ἐχασες, λοιπόν, θοσκέ μου.

—Τὸ μυαλὸ τὸ δικό σου κόβει πολὺ, ἔκανε ὁ Κόρνος. Ἐγὼ εἰμαι πολὺ πίσω.

—Κι ἔμεινες κολασμένος, φῶναξε θριαμβευτικά ὁ Ἀσημόπετρας.

» Ὁ Θεὸς νὰ σ' ἐλεήσει καὶ νὰ σοῦ θάλει ὅσο μυαλὸ σοῦ λείπει.

» Εἶσαι ἀληθινὸ στουρνάρι.

Ὁ Κόρνος παραδέχτηκε τὴν ἥττα του.

Μπροστὰ στὸν παμπόνηρο Ἀσημόπετρα, ποὺ σκόπιμα ἔκανε τὸνμισότρελλο, ὅταν θρισκόταν στὸ παλάτι καὶ τὰ δόλουε μιὰ χαρά, αὐτοῦς ὁ ἀπλοϊκὸς ξωμάχος, ἦταν ἓνα μεγάλο παιδί.

—Ἐγὼ, τοῦ εἶπε, εἰμαι ἄνθρωπος τῆς δουλειᾶς. Ὅ,τι τρώω κι ὅ,τι φορῶ τὸ θγάζω μὲ τὸν ἰδρώτα μου, δὲν ἐχθρεύομαι κανέναν, δὲν τὸν ζηλεύω γιὰ ὅ,τι ἔχει, χαίρομαι μὲ τὴ χαρὰ τοῦ διπλανοῦ μου, κάνω ὑπομονή ὅταν μὲ θρεῖ καμμιά συμφορὰ, καὶ ὅ,τι μοῦ δι-

νει ἀληθινὴ χαρά, εἶναι νὰ βλέπω τὸ κοπάδι μου νὰ θόσκει καλὰ καὶ νὰ παχαίνει.

—Κι ἐδῶ πέρα κάνεις ἄλλο ἁμάρτημα, ποὺ θάζεις τίς προβατίνες σου νὰ γεννᾶνε μὲ τὰ κριάρια. Ἄν γι' αὐτὴ σου τὴν πράξη δὲν πᾶς στὴν κόλαση, τότε θὰ πεῖ πὼς τοὺς θοσκοὺς δὲν τοὺς θέλει οὔτε κι αὐτὸς ὁ διάβολος, καὶ δὲν βλέπω τρόπο γιὰ νὰ γλυτώσεις ἀπ' τὰ νύχια του.

Εὐτυχῶς, δμως, ποὺ ὁ Κόρνος δὲν ἄκουσε καλὰ τὰ τελευταῖα αὐτὰ λόγια τοῦ Ἀσημόπετρα, γιατί ἄκουσε θήματα καὶ εἶχε δώσει ἔλγῃ τὴν προσοχή του ἐκεῖ.

Ξαφνικά, φώναξε:

—Κύτταξε, ἔρχεται τὸ νέο μου ἀφεντικό, ὁ Γανυμήδης, ὁ ἀδελφὸς τῆς καινούργιας μου κυρᾶς.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΕΚΑΤΟ ΕΒΔΟΜΟ

Ἡ Ροζαλία ἑμορφη περισσότερο ἀπὸ κάθε ἄλλη φορὰ μέσα στὸ ἀντρικὸ κοστοῦμι τῆς, φάνηκε πραγματικά νὰ προχωρεῖ σκυμμένη πάνω σ' ἓνα χαρτί πού κρατοῦσε στὰ χέρια τῆς.

Ἦταν τόσο προσηλωμένη σ' αὐτὸ πού εἶχε γραμμένο, πού δὲν πρόσεξε καθόλου τοὺς δυὸ ἄντρες πού στεκόντουσαν πρὸ πέρα καὶ τὸν κύτταζαν.

Ὅταν ἔφτασε πρὸ κοντά, ὁ Ἀσημόπετρας ἄκουσε πὼς ἀπάγγελνε κάτι ἔρωτικά στιχάκια, πού ἐξυμνοῦσαν τὴν ἑμορφιά τῆς μὲ ἀρκετὴ ἐπιτυχία.

Ὁ Ἀσημόπετρας θῆκε μπροστὰ καὶ τὴ σταμάτησε ,λέγοντας.

—Τέτοια στιχάκια σοῦ ταιριάζω ἐγὼ συνέχεια ὀχτὼ χρόνια, ἐκτὸς ἀπὸ τίς ὥρες πού τρώω καὶ κοιμάμαι.

» Μὲ τέτοιο ρυθμὸ περπατᾶνε οἱ γαλατοῦδες δταν πηγαίνουν φορτωμένες στὴν ἀγορά.

—Κάνε μου τὴ χάρη, τρελλέ, τοῦ εἶπε πειραγμένη ἡ Ροζαλία.

—Ἀκουσε μερικὰ γιὰ νὰ πειστεῖς, τῆς ἀπάντησε ἐκεῖνος.

Καὶ ἄρχισε νὰ ἀπαγγέλει κι αὐτὸς μὲ τὴ σειρά του κάτι αὐτοσχέδια στιχάκια, πού δὲν τοὺς ἔλειπε καθόλου τὸ χιοῦμορ, ἓνα χιοῦμορ τσουχτερό, πού πείραξε τὴ Ροζαλία καὶ τὴν ἔκανε νὰ φωνάξει:

—Πάψε, παλαβέ.

Κι ἀφοῦ ξαναδιάβασε ἀπὸ μέσα τῆς ἄλλη μιὰ φορὰ τὰ στιχάκια, ξανάπε:

—Τοὺς θρῆκα καρφωμένους σ' ἓνα δέντρο.

—Αὐτὸ τὸ δέντρο φαίνεται πὼς κάνει πολὺ ἄσκημους καρπούς, εἶπε ὁ Ἀσημόπετρας πειραχτικά.

—Θὰ τὸ μπολιάσω μὲ τὴν ἀφεντιά σου κι ὕστερα μὲ μιὰ μου-

σιμουλιά, πού θά ἐγάξει νωρίς μούσμουλα, θά τὰ τρώνε οἱ γνωστοί καί θά τρελλαίνονται.

—Τὸ εἶπες πάλι τὸ ἀστεῖο σου, ὥστί σο, ἂν εἶναι κουτὸ ἢ ἐξυπνο, θά τό κρίνει τό δάσος.

—Πάψε, τοῦ ξανάπε προστακτικά ἡ Ροζαλία. Νά ἔρχεται ἡ ἀδελφή μου κατὰ δῶ διαβάζοντας.

» Πήγαινε πιδ πέρα.

Ἡ Σίλια σχεδὸν ἀγνώριστη κι αὐτὴ μέσα στὰ χωριάτικα ροῦχα της, ἀλλὰ πάντα γοητευτικὴ καὶ ζωηρὴ, προχωροῦσε ὅπως πρῶ-
τύτερα ἡ Ροζαλία, σκυμμένη πάνω σ' ἓνα φύλλο χαρτιοῦ.

Ὅταν ἔφτασε κοντά, ἄκουσαν πὼς διαβάζε κάτι στιχάκια μὲ χτυπητὲς ρίμες πού ἐξυμνοῦσαν κι αὐτὰ τίς χάρες, τὴν ὁμορφιά καὶ τὴν πνευματικὴ ὑπεροχὴ τῆς Ροζαλίας.

Ἡ Ροζαλία τὴ σταμάτησε, γιατί κόντεψε νά πέσει ἀπάνω της καὶ τῆς φώναξε γελώντας:

—Ἀχ, Θεέ μου, τί ἀνυπόφορο ἐρωτικὸ κήρυγμα! Τὸ ξέρεις πὼς ζάλισες τοὺς ἐνορίτες σου, χωρὶς νά ἔχεις τὴν πρόνοια νά τοὺς ζητήσεις νὰ σέ συμπαθᾶνε;

Ἡ Σίλια σὰ νὰ ξύπνησε ξαφνικά ἀπὸ ἓνα ὄνειρο, μὲ τὸ χαρτί πάντα στὸ χέρι, φώναξε:

—Κάντε λίγο πάρα πέρα, ἄνθρωποι μου. Κάνε πιδ πέρα, βοσκέ.

» Κι ἐσύ, φίλε, πρόσθεσε στὸν Ἀσημόπετρα, πήγαινε πιδ πέρα.

Ἐκεῖνος τράβηξε τὸν Κόρνο ἀπὸ τὸ μανίκι καὶ τοῦ εἶπε:

—Ἐλα, φίλε, ἄς δώσουμε τόπο στὴν ὀργή κι ἄς φύγουμε ἀπὸ ἐδῶ.

Ὅταν οἱ δυὸ ἄντρες ἀπομακρύνθηκαν, ἡ Σίλια ρώτησε τὴ Ροζαλία:

—Πὼς σοῦ φάνηκαν αὐτοὶ οἱ στίχοι, τοὺς ἄκουσες;

—Τοὺς ἄκουσα ὅλους καὶ μὲ τὸ πάρα πάνω, γιατί μερικοὶ ἀπ' αὐτοὺς εἶχαν περισσότερα πόδια ἀπὸ ὅσα χρειαζόντουσαν.

—Αὐτὸ δὲ ἐλάπτει. Τὰ πόδια κάνουν τοὺς στίχους νὰ περπατᾶνε.

Ἡ Ροζαλία γέλασε.

—Ναί, τῆς εἶπε, ἀλλὰ τὰ πόδια κούτσαίνουν κι ἔτσι οἱ στίχοι δὲν μποροῦσαν νὰ θαδίσουν.

—Τοὺς ἄκουσες, λοιπόν, ἔκανε ἡ Σίλια, καὶ δὲν παραξενεύεσαι, δὲν θαυμάζεις πὺ σέ δλα αὐτὰ τὰ δέντρα εἶναι χαραγμένο τὸ ὄνομά σου;

» Γιὰ σένα εἶναι γραμμένα.

Τότε ἡ Ροζαλία ἔδειξε κι αὐτὴ τὸ χαρτί πὺ εἶχε βρεῖ, λέγοντας:

—Νά, κύτταξε ἐδῶ πέρα τί βρῆκα πάνω σέ μιὰ δάφνη. Ἀπὸ τὴν ἐποχὴ τοῦ Πυθαγόρα ποτὲ δὲν τραγουδήθηκε τόσο τὸ ὄνομά μου.

Ἡ Σίλια πῆρε τὸ χαρτί πὺ τῆς ἔδωσε ἡ Ροζαλία καὶ ἄρχισε νὰ τοὺς διαδάζει.

Κύτταξε τὴ Ροζαλία, ἔριξε ἀκόμη μιὰ ματιὰ στὸ χαρτί μὲ τὰ στιχάκια, καὶ τὴ ρώτησε:

—Ἐερεῖς ποιὸς τὰ ἔχει γράψει;

—Ἄντρας τὰ ἔγραψε; ρώτησε ἡ Ροζαλία μὲ λαχτάρα.

—Καὶ μάλιστα φορεῖ στὸ λαιμὸ του μιὰ ἀλυσιδίτσα, πὺ τὴ φοροῦσες κάποτε ἐσύ, ἔκανε παιχνιδιάρικα ἡ Σίλια.

Ἡ Ροζαλία ξαφνιαστήκε τόσο σ' αὐτὴ τὴν εἶδηση, πὺ κρατήθηκε ἀπὸ ἓνα κλαδί, γιὰτὶ ἔνοιωθε τὰ πόδια τῆς νὰ λυγίζουν καὶ τὴν καρδιά τῆς νὰ χοροπηδᾷ μέσα στὸ στήθος τῆς.

Μὰ ἦταν ποτὲ δυνατόν;

Ἡ Σίλια πὺ εἶδε τὴν ταραχὴ τῆς, τὴ ρώτησε:

—Μὰ γιὰτί ἄλλαξες χρῶμα;

—Πές μου, σέ παρακαλῶ, ποιὸς εἶναι; ρώτησε ἡ Ροζαλία, πὺ πραγματικὰ μέσα στίς λίγες αὐτὲς στιγμὲς εἶχε ἀλλάξει τόσα χρῶματα.

Ἡ Σίλια, πὺ εἶδε τὴ συγκίνηση τῆς ἀχώριστης φίλης τῆς καὶ πὺ φαίνεται πῶς ἤθελε νὰ τὴν πειράξει λίγο, τῆς ἀπάντησε γελῶντας:

—Μὰ εἶναι, Θεέ μου, τόσο δύσκολο πρᾶγμα νὰ ἀνταμώσουνε δυὸ φίλοι; Ἐδῶ καὶ τὰ δουνὰ μποροῦν νὰ σμίξουν, ἀκόμα σὰν τὰ σαλέψει ὁ σεισμός.

—Μὰ ποιὸς εἶναι, λοιπόν; ρώτησε ἡ Ροζαλία, πὺ δὲν μπο-

ροῦσε νὰ τὸ χωρέσει τὸ μυαλό της πὼς ἦταν ποτὲ δυνατόν ὁ Ὅρ-
λάνδος νὰ θρυσκότανε μέσα στὸ δάσος.

—Δὲν τὸν θάξεις μὲ τὸ νοῦ σου;

—Μὰ πές μου, λοιπόν, σὲ παρακαλῶ, ποιὸς εἶναι; ἐπέμεινε
ἡ Ροζαλία.

—ὦ, θαῦμα τῶν θαυμάτων! ἔκανε γελώντας ἡ Σίλια.

—Νομίζεις, λοιπόν, ἐπειδὴ εἶμαι στολισμένη μὲ ἀντρικά χά-
μουρα, πὼς κι ἡ καρδιά μου φοράει πανταλόνι καὶ γιλέκο;

» Σὲ παρακαλῶ, πές μου ὅσο μπορεῖς πιὸ γρήγορα, ποιὸς εἶ-
ναι. Θὰ ἤθελα νὰ ἤσουν αὐτὴ, γιὰ νὰ πεταγόταν αὐτὸς ὁ μυ-
στηριώδης ἄντρας ἀπ' τὸ στόμα σου, ὅπως πετιέται τὸ κρασί ἀπὸ
ἓνα μπουκάλι μὲ στενὸ λαιμό.

» Βγάλε, λοιπόν, ἀπ' τὸ στόμα σου τὸ θούλωμα γιὰ νὰ πιῶ
τὰ νέα σου.

—Μ' αὐτὸν τὸν τρόπο, λοιπόν, θὰ ρίξεις μέσα στὴν κοιλιά
σου ἓναν ἄντρα; ἔκανε ἡ Σίλια πού τώρα πιά ἔπαιζε φανερά μὲ
τὴν ἀγωνία τῆς ἐξαδέλφης της.

Ἐκείνη, ὅμως, τὸ κατάλαβε ἀμέσως καὶ τῶριξε κι αὐτὴ στὸ
χωρατό.

—Μὰ εἶναι φτιαγμένος μὲ τὴν τέχνη τοῦ Θεοῦ; ρώτησε. Τί
εἶδους ἄντρας εἶναι; Ἀξιζει τὸ κεφάλι του νὰ φορεῖ καπέλλο καὶ
τὸ σαγόνι του νὰ ἔχει γένια;

—Δὲν ἔχει πολλὰ γένια!

Τώρα, ὅμως, ἄρχισε ἡ Ροζαλία νὰ πειράζει τὴ Σίλια, γιατί
εἶχε πιά καταλάβει πὼς ὁ ἄντρας γιὰ τὸν ὁποῖο μιλοῦσε ἦταν ὁ
ἀγαπημένος της Ὅρλάνδος.

—Ὁ Θεὸς θὰ τοῦ χαρίσει κι ἄλλα ἀκόμα, ἂν φυσικὰ πιστεύει
στὸ Θεό, εἶπε γελώντας.

Καί, κόβοντας ἓνα φύλλο ἀπὸ ἓνα κλαδί πού, κρεμότανε πάνω
ἀπὸ τὸ κεφάλι της, πρόσθεσε μὲ νάζι:

—Ἐγὼ θὰ περιμένω νὰ μεγαλώσουν τὰ γένια του, ἐσὺ ὅμως
κύτταξε νὰ μὴν ἀργήσεις νὰ μοῦ πεις σχετικὰ μὲ τὸ σαγόνι του.

Τότε ἡ Σίλια κύτταξε πονηρὰ τὴν ἐξαδέλφη της καὶ ἀγκα-
λιάζοντάς την τῆς εἶπε σκύδοντας στὸ αὐτί της:

—Εἶναι ὁ νεαρὸς Ὀρλάνδος πού τίναξε στὸν αἶρα τὸν Κάρο-
λο, τὸν παλαιστή τοῦ Δούκα, μαζί μὲ τὴν καρδιά σου.

Ἡ Ροζαλία τῆς ἀνταπόδωσε τὸ ἀγκάλιασμα.

—Ἄφησε τὰ ἀστεῖα καὶ μίλησε σοβαρὰ σὰν καλὸ κορίτσι πού
εἶσαι.

—Ναί, εξαδέλφη μου, σοῦ μιλάω σοβαρά. Αὐτὸς εἶναι.

—Ὁ Ὀρλάνδος; ἔκανε ἡ Ροζαλία, σὰ νὰ μὴ πίστευε στ' αὐ-
τιά της καὶ ζητώντας μιὰ καινούργια ἐπιβεβαίωση.

—Ναί, αὐτὸς εἶναι, ὁ Ὀρλάνδος ὁ ἴδιος, δῆλωσε ἡ Σίλια μὲ
δυσση σοβαρότητα μποροῦσε.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΕΚΑΤΟ ΟΥΔΟΥ

Ἡ Ροζαλία πρώτη φορά ἀπὸ τὴ στιγμή πού φόρεσε τὰ ἀντρίκὰ ροῦχα αἰσθάνθηκε ἄσχημα κάτω ἀπὸ αὐτά.

—ὦ, δυστυχία μου, φώναξε, καὶ τώρα πῶς θὰ παρουσιαστῶ μπροστά του μὲ παντελόνια καὶ γιλέκο;

Ἡ Σίλια τὴ λυπήθηκε, ἀλλὰ δὲν τῆς ἀπάντησε.

Ἡ Ροζαλία τῆς ἔπιασε τὰ χέρια καὶ ἄρχισε νὰ τὴ ρωτάει:

—Τὶ ἔκανε τὴ στιγμή πού τὸν εἶδες;

» Τί ἔλεγε;

» Πῶς φαίνότανε;

» Τί ροῦχα φοροῦσε;

» Τί τὸν ἀνάγκασε νὰ ρθεῖ ὥς ἐδῶ πέρα;

» Ρώτησε κανέναν γιὰ μένα;

» Σὲ ποιοῦ μέρος μένει;

» Πῶς χωρίσατε;

» Θὰ τὸν ξαναδεῖς σύντομα;

» Ἀπάντησέ μου, σὲ παρακαλῶ, μὲ μιὰ μονάχα λέξη.

Ἡ Σίλια θρῆκε τὴν ὑπόθεση ἀρκετὰ διασκεδαστική, παρ' ὅλη τὴν ταραχὴ καὶ τὴ συγκίνηση πού ἔδειχνε ἡ ἐξαδέλφη τῆς.

Τῆς εἶπε, λοιπόν, γελώντας:

—Γιὰ νὰ σοῦ τὰ πῶ δλὰ μὲ μιὰ λέξη, ὅπως λές, θὰ ἔπρεπε νὰ μοῦ δανείσεις τὸ στόμα τοῦ Γαργαντούα, γιατί κανένα σημερινὸ στόμα δὲ μπορεῖ νὰ χωρέσει μιὰ τόση μεγάλη λέξη. Πιὸ δύσκολο εἶναι νὰ πεῖς ναὶ ἢ ὄχι σὲ ὅλα αὐτὰ τὰ ἐρωτήματα, παρὰ νὰ ἀπαντήσεις σὲ ὅλη τὴν κατήχηση.

—Τὸ ξέρεи πῶς βρίσκομαι καὶ ἐγὼ μέσα σ' αὐτὸ τὸ δάσος καὶ πῶς γυρίζω μὲ ἀντρίκὰ ροῦχα; Εἶναι τὸ ἴδιο ζωηρός, ὅπως ἦταν τὴ μέρα πού πάλεψε μὲ τὸν Κάρολο;

Ἡ Ροζαλία κρεμόταν τώρα κυριολεκτικὰ ἀπὸ τὰ χεῖλη τῆς

Σίλιας. "Όχι μονάχα παρακολουθοῦσε καὶ τὴν παραμικρὴ τους σύσπαση, γιὰ νὰ συλλάβει τὴ λέξη ποὺ εἶχε μέσα στὸ μυαλό της, ἀλλὰ ἐπαναλάμβανε καὶ αὐτὴ τίς ἴδιες κινήσεις.

Τέλος ἐκείνη τῆς εἶπε:

—Εἶναι τόσο δύσκολο ν' ἀπαντήσεις στὰ ἐρωτήματα ἐνὸς ἐρωτευμένου, ὅσο καὶ νὰ προσπαθήσεις νὰ μετρήσεις τὰ μόρια.

» "Ακουσε, ὁμως, κάτι ποὺ γιὰ σένα εἶναι περισσότερο σημαντικὸ.

» Τὸν ὄρηκα κάτω ἀπὸ μιὰ θαλανιδιὰ σὰν πεσμένο θαλανίδι.

—Τότε ἔχουν δίκιο ποὺ τὴ θαλανιδιὰ τὴ λένε δέντρο τοῦ Δία. Ἐφοῦ κάνει τέτοιους καρπούς... εἶπε ἡ Ροζαλία ἀποφθεγματικά.

—"Ακουσε καλὰ τί θὰ σοῦ πῶ.

—Προχώρησε, λοιπὸν, παρακάτω.

—Ἦταν, ποὺ λές, ξαπλωμένος κάτω ἀπ' τὴ θαλανιδιὰ σὰν κανένας λαβωμένος ἱππότης.

—Παρ' ὅλο ποὺ αὐτὴ ἡ εἰκόνα εἶναι θλιθερὴ, ὥστόσο ταιριάζει θαυμάσια μὲ τὸ περιβάλλον, εἶπε ἡ Ροζαλία.

—Κι ἦταν ντυμένος κυνηγός, πρόσθεσε ἡ Σίλια.

—Αὐτὸ εἶναι κακὸ σημάδι. Ἐρχεται νὰ μοῦ σκοτώσει τὴν καρδιά, ἔκανε ἡ Ροζαλία μὲ τόνο ποὺ ἔλεγε πῶς πονοῦσε ὄχι μόνον αἰσθηματικά, ἀλλὰ καὶ σωματικά.

Ἡ Σίλια, ποὺ τὸ παρατήρησε, τῆς ἀπάντησε:

—Μὰ μὲ κάνεις καὶ χάνω τὸν εἰρμό.

—Ἐφοῦ τὸ ξέρεις πῶς εἶμαι γυναίκα, καὶ ὅ,τι ἔχω μέσα στὸ μυαλό μου, πρέπει νὰ τὸ λέω.

» Πάρα κάτω, λοιπὸν, ἀγαπητὴ μου.

—Τώρα μ' ἔκανες καὶ δὲν μπορῶ νὰ συνεχίσω.

» Γιὰ σῶπα, ὁμως, μοῦ φαίνεται πῶς εἶναι αὐτὸς ποὺ ἔρχεται κατὰ δῶ.

Πραγματικά, ἀπὸ κάποιο μικρὸ μονοπάτι φάνηκαν νὰ προχωροῦν δυὸ ἄντρες.

Ἦταν καὶ οἱ δυὸ σιωπηλοί. Ὁ καθένας θυτισμένος στὶς σκέψεις του.

Ὁ ἕνας ἦταν ὁ Γιάκης, ποὺ τὸ πιθανότερο χρησίμευε σὰν ὁδηγὸς στὸν ἄλλον, ποὺ κύτταζε γύρω του ἐρευνητικά.

Ἡ Ροζαλία, ὅταν τὸν εἶδε καλά, ψιθύρισε:

—Αὐτὸς εἶναι!

Καὶ τράβηξε τὴ Σίλια πρὸ κοντὰ τῆς.

Ἐκείνη τῆς ἔκανε νόημα νὰ σωπάσει.

—Ἄς κρυφτοῦμε κάπου νὰ τοὺς κρυφοκυττάξουμε, ψιθύρισε ἡ Ροζαλία μὲ πνιγμένη φωνή.

Καὶ τὰ δυὸ κορίτσια τὴν ἴδια στιγμή κρύφτηκαν πίσω ἀπὸ κάτι πικνοὺς θάμνους, ποὺ βρέθηκαν ἐκεῖ κοντά.

Πιάστηκαν ἀπ' τὰ χέρια καὶ περίμεναν τοὺς δυὸ ἄντρες νὰ πλησιάσουν γιὰ νὰ ἀκούσουν τί θὰ λένε.

Σὲ μιὰ στιγμή ὁ Γιάκκης ἀκούστηκε νὰ λέει:

—Τώρα θὰ προτιμοῦσα νὰ ἔμενα μόνος μου.

—Κι ἐγὼ τὸ ἴδιο, ἀπάντησε ὁ Ρολάνδος, καὶ μιὰ καὶ εἶναι τῆς μόδας σ' εὐχαριστῶ κι ἐγὼ γιὰ τὴν παρέα σου.

—Ἔχε γειά, καὶ τὸ καλύτερο θὰ εἶναι νὰ βλεπόμαστε ὅσο γίνεται πρὸ ἀραιά, τοῦ εἶπε ὁ μοναχικὸς καὶ ὄνειροπόλος Γιάκκης.

—Τὸ καλύτερο ἦταν νὰ μὴ γνωρίζομαστε καθόλου, τοῦ ἀπάντησε περήφανα ὁ Ὁρλάνδος.

Καὶ ἔκανε νὰ φύγει.

Ὁ Γιάκκης τὸν σταμάτησε.

—Σὲ παρακαλῶ, τοῦ εἶπε, μὴ χαλᾷς ἄλλα δέντρα χαράζοντας στὶς φλεῦδες τοῦ ἐρωτικὰ στιχάκια.

—Κι ἐγὼ σὲ παρακαλῶ, μὴ καταστρέφεις κι ἄλλους μου στίχους, διαβάζοντάς τους ἄσχημα.

—Ροζαλία τὴ λένε τὴν καλὴ σου;

—Φυσικά.

—Δὲ μ' ἀρέσει καθόλου αὐτὸ τὸ ὄνομα.

—Δὲ σκεφθῆκαν νὰ σὲ ρωτήσουν πῶς θὰ τὴν ποῦνε, ὅταν τὴ βάψισαν.

—Τί ἀνάστημα ἔχει;

—Ὅσο νὰ φτάνει ὧς τὴν καρδιά μου.

—Βλέπω πῶς ξέρεις καὶ ἀπαντᾷς ὁμορφα. Ἀπὸ ποῦ τίς παίρνεις αὐτὲς τίς ἀπαντήσεις; Μήπως ἀπὸ τὰ δαχτυλίδια; Ἐχεις σχέσεις μὲ γυναῖκες χρυσικῶν;

—“Όχι και μέ γυναίκες χρυσικών! Έκανε γελώντας ο Όρλάνδος.

—“Έχεις, όμως, σπινθηροβόλο πνεύμα και γοργό σά νά είνι φτιαγμένο από τις φτέρνες της Άταλάντης.

» Δέν κάθεται νά μοῦ κάνεις παρέα ἐδῶ πού θά καθήσω κι ἐγώ, νά κοροϊδέσουμε μαζί τή ζωή και ὅλη μας τή δυστυχία;

“Ο Όρλάνδος γέλασε.

—Δέν ἔχω στόν κόσμο νά κοροϊδέφω ἄλλον ἄνθρωπο ἀπό τὸ ἄτομό μου, πού γνωρίζω τίς περισσότερες κακίες του.

—“Ἡ μεγαλύτερη κακία σου εἶναι πού εἶσαι ἐρωτευμένος, τοῦ εἶπε ὁ Γιάκης πειραχτικά.

“Ο Όρλάνδος τοῦ ἀπάντησε μέ ἐτοιμότητα.

—Κι ὥστόσο, αὐτή μου τήν κακία δέ θά τήν ἀλλάζω μέ τή μεγαλύτερη ἀρετή σου.

“Ο Γιάκης τὸν κύτταξε θυμωμένος.

—Μέ κούρασες, τοῦ εἶπε ὁ Όρλάνδος.

— Πρέπει νά ξέρεις πῶς ὅταν σέ ἀντάμωσα γύρευα ἕναν τρελλό.

—“Ο τρελλός πνίγηκε μέσα στο ποτάμι. Κύτταξε μέσα στο νερό και θά τὸν δείς.

—“Ἐκεῖ μέσα θά δῶ τή φάτσα μου, ἔκανε ὁ Γιάκης μέ μιὰ ἀπίθανη γκριμάτσα.

—Πού εἶναι τὸ πρόσωπο ἐνός τρελλοῦ, τοῦ εἶπε ὁ Όρλάνδος.

“Ο Γιάκης εἶδε πῶς δέν μποροῦσε νά τὰ θγάλει πέρα μέ τὸν νεαρό Όρλάνδο, πού ὁ ἔρωτας ἀντὶ νά τοῦ ζαλίσαι τὸ μυαλό, τοῦ τὸ ἀκόνισε περισσότερο, και τοῦ φώναξε:

—Γιατί νά χάνω τὸν καιρό μου μαζί σου. “Ἐχε γειά, κύριε ἔρωτα!

—“Ωρα καλή, κυρία μου μελαγχολία! τοῦ φώναξε και ὁ Όρλάνδος μέ τή σειρά του περιπαιχτικά.

“Ο Γιάκης, όμως, τοῦ εἶχε στρίψει κιάλα τίς πλάτες και τραβοῦσε μέ γοργὰ δῆματα γιά τὸ καταφύγιό του.

Συνηθισμένος στή μόνωση και στήν ἀσκητική ἀνατένιση τῶν πραγμάτων, εὑρισκε ἀρκετὰ ἐπιπόλαιο τὸν ἐρωτευμένο νεαρό, πού

ἐξωτερίκευε με τόσο εὐκολία τὰ αἰσθήματά του.

Ἀλλὰ, μέσα στή μοναξιά του, τοῦ ἔδινε ἀφορμὴ καὶ γιὰ καινούργιες σκέψεις.

Ὁ καθένας μετὶ τὸ πάθος του.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΕΚΑΤΟ ΕΝΑΤΟ

Δὲν ἔκαναν ὁμῶς τὶς ἴδιες σκέψεις γιὰ τὸν νεαρὸ καὶ ὁμορφὸ Ὀρλάνδο, ὅπως εἶναι φυσικόν, τὰ δυὸ κορίτσια.

Τὸν κρυφοκύτταζαν ἀρκετὴ ὥρα μὲ θαυμασμό, μὴ τολμώντας νὰ τὸν πλησιάσουν. Οἱ νεανικὲς καρδιές τοὺς χτιποῦσαν δυνατὰ μπροστὰ στὸν νεαρὸ ἀριστοκράτη, ποὺ γι' αὐτὲς ἦταν ἡ ἐνσάρκωση τῆς εὐγένειας καὶ τοῦ ἥρωϊσμοῦ.

Ὁ ἔρωτας, ὁμῶς, ποὺ ἔχει τὴ δύναμη νὰ λύνει ὅλα τὰ δεσμὰ καὶ ὅλες τὶς γλῶσσες, ἔκανε τὴ Ροζαλία νὰ πεῖ στὸ αὐτὶ τῆς Σιλίας:

—Θὰ πάω κοντὰ του καὶ θὰ τοῦ μιλήσω σὰν κανένας ἀδιάντροπος δοῦλος. Μὲ τὴ φορεσιά ποὺ φορῶ, θὰ τοῦ παραστήσω τὸν παλληκαρὰ καὶ δὲ θὰ μὲ γνωρίσει.

Ἐκανε νόημα στὴ Σιλία νὰ σωπάσει, προχώρησε δυὸ βήματα μπροστὰ καὶ κάνοντας ὅσο μπορούσε τὴ φωνή της ἀντρική, τοῦ φώναξε θαρρετά:

—Ἐ, ἐσύ, παλληκάρη, δὲν ἀκοῦς;

Ὁ Ὀρλάνδος, χωρὶς νὰ ὑποπτευθεῖ πὼς θρискόταν μπροστὰ στὴν ἀγαπημένη του, ἀφοῦ ἄλλωστε ἡ μεταμόρφωση τῆς Ροζαλίας ἦταν τόσο τέλεια, ἀπάντησε:

—Καὶ βέβαια ἀκοῦσα. Τί ζητᾷς;

—Τί ὥρα, σὲ παρακαλῶ, λέει τὸ ρολόι; τὸν ξαναρώτησε ἡ Ροζαλία μὲ τὴν ἴδια προσποιητὴ ἀνεμελιά.

—Δὲ μὲ ρωτᾷς καλύτερα τί ὥρα λέει ἡ μέρα; Τὸ δάσος δὲν ἔχει ρολόι! ἔκανε ὁ Ὀρλάνδος κυττάζοντας καλύτερα τὸν περίεργο νεαρὸ ποὺ στεκότανε μπροστὰ του.

Ἡ Ροζαλία καταλαβαίνοντας ὅτι ὁ Ὀρλάνδος οὔτε τὴν ὑποψιάστηκε καν, τοῦ εἶπε τώρα μὲ περισσότερο θάρρος:

—Τότε, λοιπόν, δὲ θὰ ἔχει οὔτε πιστὸν ἐραστήν. Ἐκτὸς ἀν

τὰ λεπτά καὶ τὰ δογγητὰ τῆς ὥρας τὰ σημαδεύει τόσο τέλεια τὸ γοργὸ πῶδι τοῦ χρόνου.

—Μπορεῖ καὶ νὰ εἶναι ἔτσι, ἀπάντησε ἀδιάφορα ὁ Ὅρλάνδος.

Ἡ Ροζαλία, σὰν κάθε ἐρωτευμένη καρδιά, ὄρῃκε τὴν εὐκαιρία νὰ ἐπιδείξει τὸ πνεῦμα της γιὰ νὰ σαγηνεύσει τὸν ἀγαπημένο της. Ἦταν ἓνα ἀκαταμάχητο ὄπλο, ποῦ ἔπρεπε νὰ τὸ μεταχειριστεῖ.

Τοῦ εἶπε, λοιπόν:

—Ὅχι, κύριε. Ὁ χρόνος κάνει διάφορα βήματα ἀνάλογα μὲ τὰ πρόσωπα.

» Θὰ σοῦ πῶ μὲ ποιὸν ὁ χρόνος βαδίζει κανονικά, μὲ ποιὸν τρέχει, μὲ ποιὸν καλπάζει καὶ μὲ ποιὸ πρόσωπο μένει στὴ θέση του.

Ἡ περιέργεια τοῦ Ὅρλάνδου εἶχε ἀληθινὰ κεντρίσται μπροστὰ σ' αὐτὴ τὴ διατύπωση.

—Καὶ μὲ ποιὸν, σὲ παρακαλῶ, τρέχει; ρώτησε.

—Ἡ Ροζαλία μισόκλεισε τὰ μάτια της πονηρά.

—Παιδί μου, εἶπε, τρέχει μὲ τὸ κορίτσι ἀπ' τὴ μέρα ποῦ ἀρραβωνιάσθηκε ὡς τὴ μέρα ποῦ εἶναι νὰ γίνει ὁ γάμος της.

» Ἄν τὸ διάστημα εἶναι ὀλο - ὀλο ἑπτὰ ἡμέρες, τὸ βῆμα τοῦ χρόνου εἶναι τόσο διασπαστικό, ποῦ τὸ κάνει νὰ φαίνεται σὰν ἑπτὰ χρόνια.

—Καὶ τότε μὲ ποιὸν ὁ καιρὸς βαδίζει κανονικά; τὴν ξαναρώτησε ὁ Ὅρλάνδος.

Ἡ Ροζαλία δὲν δυσκολεύτηκε καθόλου νὰ βρεῖ τὴν ἀπάντηση.

—Κανονικά πηγαίνει μὲ ἓναν παπὰ ποῦ δὲν ξέρει γράμματα καὶ μὲ ἓναν πλούσιο ποῦ δὲν ἔχει ἀρθριτικά, εἶπε στὸν Ὅρλάνδο ποῦ ἄρχισε νὰ τὴν 'κυττάζει μὲ θαυμασμὸ γιὰ τὴν εὐστροφία της.

Ἐκείνη τὸ κατάλαβε καὶ συνέχισε μὲ ἓνα ἀναπαισθητο ἐρύθημα στὰ μάγουλα.

—Γιατὶ ὁ ἓνας ἀφοῦ δὲν μπορεῖ νὰ διαβάσει πέφτει στὸν ὕπνο καὶ ὁ ἄλλος καλοπερνάει, ἀφοῦ φυσικὰ δὲν πονάει πονθενά. Τὸν ἓνα δὲν τὸν βαραίνει ἡ κοκκαλιάρα ἡ μελέτη, κι οὔτε τὸν ἄλλον ἡ ἀδάσταχτη φτώχεια.

» Ἔτσι, μ' αὐτοὺς τοὺς δυὸ ὁ χρόνος βαδίζει κανονικά.

—Καὶ μὲ ποιὸν καλπάζει; ρώτησε ὁ Ὀρλάνδος μὲ περιέργεια.

Ἡ Ροζαλία, μὲ τὴν ἴδια εὐστροφία, ἀπάντησε:

—Μὲ τὸν κλέφτη πού τὸν πηγαίνουν γιὰ κρίμασμα. Γιατὶ ὅσο κι ἂν σέρνει τὰ πόδια του, νομίζει πῶς θὰ φτάσει στὸν τόπο τῆς ἐκτέλεσης πολὺ γρήγορα.

—Καὶ μὲ ποιὸν στέκει στὴν ἴδια θέση;

Ἡ Ροζαλία τώρα δὲν κρατήθηκε μπροστὰ στὸ σοβαρὸ ὕψος τοῦ Ρολάνδου καὶ ἄφησε νὰ τῆς ξεφύγει ἓνα μικρὸ γέλιο.

—Μὰ μὲ τοὺς δικαστικοὺς τὸν καιρὸ τῶν διακοπῶν, φώναξε, ἀφοῦ κοιμοῦνται ὅλο αὐτὸ τὸ διάστημα καὶ δὲν καταλαβαίνουν πῶς περνάει ὁ χρόνος.

Ὁ Ὀρλάνδος δὲν μπόρεσε νὰ κρατήσῃ τὸ θαυμασμό του μπροστὰ σὲ μιὰ τέτοια ἐξυπνάδα.

—Καὶ ποὺ μένεις, ὁμορφόπαιδο; ρώτησε τὴ Ροζαλία.

Ἐκείνη ἔδειξε τὴ Σίλια, πού ὅλο αὐτὸ τὸ διάστημα παρακολουθοῦσε ἀμίλητη τὸ διάλογο, καὶ ἀπάντησε:

—Μένω μ' αὐτὴ τὴ βοσκοπούλα τὴν ἀδελφὴ μου, ἐδῶ πέρα στὴν ἄκρη τοῦ δάσους.

—Ἐχετε γεννηθεῖ σ' αὐτὸ τὸ μέρος;

—Ναί, καὶ μένουμε ἐδῶ, σὰν τὰ κουνέλια πού δὲν φεύγουν ἀπὸ τὸν τόπο πού γεννιοῦνται.

Ὁ Ὀρλάνδος γέλασε τώρα μὲ τὴ σειρά του μπροστὰ στὸ περιπούδαστο ὕψος τῆς Ροζαλίας, πού φαινότανε κάπως ἀστεῖο.

—Ἡ προφορά σου, ὅμως, τῆς εἶπε, εἶναι κάπως πιὸ λεπτὴ, καὶ δὲ φαίνεται νὰ τὴν ἀπόκτησες σ' αὐτὸ ἐδῶ τὸ μέρος.

Ἡ Ροζαλία ἔκανε μιὰ περίεργη χειρονομία καὶ ἔσπρωξε ἑλαφρὰ μὲ τὸν ἀγκῶνα τῆς τὴ Σίλια.

—Μοῦ τὸ ἔχουν πεῖ κι ἄλλοι, ψιθύρισε. Κάποιος θεῖος μου, πού εἶχε ζήσει μέσα στίς πολιτείες καὶ πού ἦταν θρησκός, μ' ἔμαθε νὰ μιλᾶω ἔτσι, γιὰ νὰ σοῦ πῶ τὴν ἀλήθεια. Αὐτὸς εἶχε κάνει μάλιστα καὶ στὸ παλάτι καὶ μὲ δασκάλεψε πολλὰ σχετικὰ μὲ τὸν ἔρωτα, γιατί εἶχε ἀγαπήσει. Πολλὲς φορὲς τὸν ἄκουσα πού μιλοῦσε ἐνάντια σ' αὐτόν, καὶ εὐχαριστῶ τὸ Θεὸ πού δὲ μ' ἔκανε γυναῖκα γιὰ νὰ εἶμαι σηματοδεμμένη μὲ ὅλα ἐκεῖνα τὰ ἐλαττώματα, μὲ τὰ ὁποῖα στόλιζε τὸ γυναικεῖο φύλο.

—Δὲ θυμᾶσαι κανένα ἀπ' αὐτά; ἔκανε ὁ Ὀρλάνδος μὲ ὕψος μάγικο.

Ἡ Ροζαλία ἔπαιζε τόσο ὁμορφα τὸ ρόλο της καὶ εἶχε τέτοια ἐξοικείωση μὲ τὸ ἀντρικό της ντύσιμο, ποὺ γιὰ μιὰ στιγμή τῆς φάνηκε καὶ τῆς ἰδίας πῶς ἀνῆκε στὸ λεγόμενο δυνατὸ φύλο. Ἀπάντησε, λοιπόν, ἐντελῶς φυσικά:

—Ὅλα εἶναι τὰ ἴδια, δὲν ὑπάρχουν μικρότερα καὶ μεγαλύτερα ἐλαττώματα γιὰ μιὰ γυναῖκα.

» Μοιάζει τὸ ἓνα μὲ τὸ ἄλλο σὰν τὶς δεκάρες. Τὸ κάθε κακὸ φαίνεται σὰν τέρας, ὥσπου νὰ ρθεῖ καὶ ἓνα δεύτερο κακὸ νὰ ταιριάσει μαζί του, καὶ τότε ὅλα τὰ τέρατα γίνονται ὅμοια.

—Πές μου, λοιπόν, κανένα ἀπ' αὐτά, σὲ παρακαλῶ, ἔκανε ὁ Ὀρλάνδος πονηρά.

Ἡ Ροζαλία προχωροῦσε ὅλο καὶ πιὸ πολὺ στὸ σκοπὸ της, μὲ μιὰ ἀξιοθαύμαστη στρατηγική, μιὰ μαεστρία ποὺ θὰ τῇ ζήλευε καὶ ὁ πιὸ ἐμπειρὸς συζητητῆς.

Κύτταξε τὸν Ὀρλάνδο ἀπὸ πάνω ὥς κάτω, σὰ νὰ ἤθελε νὰ τὸν ξετινάξει ἀπὸ κάθε πρόσχημα καὶ νὰ διαβάσει μέσα στὴν ψυχὴ του. Ὑστερα τοῦ εἶπε κάπως αὐστηρά:

—Δὲν πρόκειται νὰ σπαταλήσω τὸ γιατρικὸ μου. Τὸ φυλάω μονάχα γιὰ τοὺς ἀρρώστους.

Καὶ ἀλλάζοντας τὸν τόνο τῆς φωνῆς της, πρόσθεσε:

—Ἐδῶ μέσα στὸ δάσος ὑπάρχει κάποιος ποὺ γυρίζει σὰ φάντασμα καὶ χαλαεῖ τὰ καημένα τὰ δέντρα, χαράζοντας πάνω στὴ φλούδα τοὺς τὸ ὄνομα Ροζαλία. Γράφει ἀκόμα στιχάκια καὶ τὰ κρεμάει πάνω στοὺς δάτους καὶ τὰ χαμόδενδρα.

» Καὶ ὅλα αὐτὰ τὰ κάνει γιὰ νὰ ἀποθεῶναι τὸ ὄνομα τῆς ἀγαπημένης του Ροζαλίας.

» Ἄν τύχαινε καὶ τὸν ἀπαντοῦσα πουθενὰ αὐτὸν τὸν τραγουδιστή, θὰ τοῦ ἔδινε μιὰ καλὴ συμβουλή, γιατί καθὼς φαίνεται ὁ πυρετὸς ποὺ τὸν καίει δὲν τοῦ πέφτει καθόλου.

Ὁ Ὀρλάνδος φῶναξε αὐθόρμητα:

—Αὐτὸς ὁ ἐρωτοχτυπημένος, ποὺ λές, εἶμαι ἐγώ. Σὲ παρακαλῶ πές μου τώρα τὸ γιατρικὸ ποὺ ξέρεις.

Ἡ Ροζαλία τὸν κύτταξε ἐξεταστικὰ ἀκόμα μιὰ φορὰ.

Ὁ Ὀρλάνδος ἔνοιωσε ἐκεῖνο τό βλέμμα νά τόν περνάει σά κατάβαθα καί γιά μιὰ στιγμή χλώμιασε καί ἀνατρίχιασε.

Πόσο ὠραίος ἦταν αὐτός ὁ νέος πού τόν κύτταζε σά μάτια καί πόσο γλυκειά ἦταν ἡ φωνή του!

Μά πῶς βρέθηκε ἐδῶ πέρα μέσα στήν ἐρημιά μονάχος μέ τήν ἀδελφή του!

Καί τὰ λόγια πόσο ἐξυπνα ἦταν, σχεδόν σοφά γιά τή νεαρή του ἡλικία.

Ἡ περίεργη αὐτή γοητεία, πού ἀναδίδονταν ἀπό τόν ἀγνωστο νέο, εἶχε σιγὰ σιγὰ κατακτήσει τόν Ὀρλάνδο καί τόν ἔριξε σέ μιὰ παράδοξη καί ἀνεξήγητη ψυχική διέγερση.

Σάν σέ ὄνειρο ἄκουσε τή Ροζαλία πού τοῦ ἔλεγε:

— Ἐσύ δὲν ἔχεις κανένα ἀπό κεῖνα τὰ σημάδια πού μοῦ ἔλεγε ὁ θεῖος μου, ἀπάνω σου. Αὐτός μοῦ ἔμαθε πῶς νά καταλαβαίνω ἕναν ἐρωτευμένο, ἀλλά εἶμαι βέβαιος πῶς ἐσύ δὲν ἔχεις κλειστεί σέ τέτοιο κλουβί.

— Καί ποιὰ εἶναι αὐτά τὰ σημάδια; ρώτησε ὁ Ὀρλάνδος.

— Πρῶτα - πρῶτα ἀδύνατο μάγουλο, ἄρχισε χαμογελώντας πονηρά ἡ Ροζαλία, πρᾶγμα πού ἐσύ δὲν ἔχεις, ἔπειτα θαμπό γαλάζιο μάτι, πού δὲν ἔχεις ἐσύ, κλίση στή μοναξιά, πού ἐσύ δὲν τήν ἔχεις, καί ἀκατάστατα γένια πού δὲν ἔχεις ἐσύ, αὐτό ὅμως δὲν πιάνεται, γιατί φταίει ἡ νεαρή σου ἡλικία.

» Κι ἔπειτα, τὸ πανταλόνι σου θά ἔπρεπε νά εἶναι χωρίς ζωνάρι, τὸ σκουφί σου δίχως κορδέλλα, τὰ μανίκια σου ξεκούμπωτα, λυτὰ τὰ κορδάνια τῶν παπουτσιῶν σου καί γενικά ὅλα νά δείχνουν τήν παραμέληση τῆς ἀπελπισίας.

» Ἐσένα ὅμως δὲν σέ βλέπω νά εἶσαι ἔτσι. Ἐσύ εἶσαι συγυρισμένος στήν ἐντέλεια, πρᾶγμα πού δείχνει πῶς μᾶλλον ἀγαπᾷς τὸν ἑαυτό σου παρά ἄλλον.

Ὁ Ὀρλάνδος ἄφησε νά τοῦ ξεφύγει ἕνας πνιγμένος στεναγμός.

— Πόσο θά ἤθελα, ὁμορφόπαιδο, νά τὸ πίστευες πῶς εἶμαι ἀληθινὰ ἐρωτευμένος.

Ἡ Ροζαλία γέλασε τώρα δυνατά.

— Πῶς εἶπες; ἔκανε, ἐγὼ νά τὸ πιστέψω! Ὅσο θά τὸ πίστευε

καὶ ἡ κοπέλλα πού ἀγαπᾷς, ἀλλὰ αὐτὴ εἶναι πρόθυμη νὰ τὸ πιστέψει, παρὰ νὰ τὸ ὁμολογήσει πῶς τὸ πιστεύει. Εἶναι κι αὐτὸ ἓνα ἀπὸ κεῖνα πού οἱ γυναῖκες δὲν τὰ ἀποκαλύπτουν στὴ συνείδησή τους.

» Μήπως εἶσαι ἐσὺ πού κρεμᾷς στὰ δέντρα τὰ στιχάκια ἐκεῖνα γιὰ τὴ Ροζαλία;

Ὁ Ὁρλάνδος γιὰ μιὰ στιγμὴ πίστεψε πῶς ἄρχισε νὰ θρίσκει κατανόηση ἀπ' τὸν ἀγνωστο ὥραιο νέο πού εἶχε μπροστά του.

Καὶ τοῦ εἶπε:

— Παλληκάρι μου, σοῦ τὸ ὀρκίζομαι στὸ ἄσπρο χέρι τῆς Ροζαλίας, πῶς αὐτὸς ὁ ἄτυχος εἶμαι ἐγὼ.

— Εἶσαι, λοιπόν, τόσο ἐρωτοχτυπημένος, ὅσο μαρτυροῦνε τὰ στιχάκια σου; τὸν ρώτησε ἡ Ροζαλία.

— Οὔτε τὰ λόγια, οὔτε κανένα στιχάκι μπορεῖ νὰ δείξει πόσο ἀγαπᾶω, ἀπάντησε ὁ Ὁρλάνδος.

— Ἐγὼ πιστεύω πῶς ἡ ἀγάπη εἶναι μᾶλλον τρέλλα, καὶ πρέπει νὰ τὴν κλείνει κανένας σ' ἓνα σκοτεινὸ δωμάτιο καὶ νὰ τὴ δέρνει, ἔτσι ἀκριβῶς ὅπως κάνουν μὲ τοὺς τρελλοὺς.

» Ἡ αἰτία ὅμως πού τοὺς ἐρωτοχτυπημένους δὲν τοὺς τιμωροῦνε μ' αὐτὸν τὸν τρόπο εἶναι ὅτι αὐτὴ ἡ μανία εἶναι τόσο κοινὴ, πού κι αὐτοὶ οἱ ἴδιοι πού δέρνουν εἶναι ἐρωτοχτυπημένοι.

» Ὡστόσο, ἐγὼ ἔχω μιὰ συνταγὴ πού μπορεῖ νὰ γιатρέψει τὴν ἀγάπη.

Καὶ ἡ Ροζαλία τὰ τελευταῖα αὐτὰ λόγια τὰ χρωμάτισε μὲ τέτοιο τρόπο, πού ὁ καημένος ὁ Ὁρλάνδος τὰ εἶχε κυριολεκτικὰ σατίσει.

Ἕνας τόσο ὥραιος καὶ ἑξυπνος νέος, νὰ μιλάει γιὰ τὴν ἀγάπη μὲ τέτοιο τρόπο, σὰν ἓνας σχολαστικὸς γέρος!

Ἀλλὰ, μήπως ἤθελε νὰ τὸν περιπαίξει;

Μήπως κι αὐτὸς ὁ ἴδιος ἦταν ἐρωτευμένος, καὶ ἤθελε νὰ δεῖ μὲ τί τρόπο ἀντιδρούσε στὸν ἔρωτα ἓνας ἄλλος;

Περίεργες σκέψεις ἄρχισαν νὰ περνοῦν ἀπ' τὸ μυαλὸ τοῦ Ὁρλάνδου καὶ νὰ τὸν ἀνησυχοῦν.

— Καὶ γιὰτρέφες κανέναν μὲ τὸν τρόπο πού λές; ξαναρώτησε τὴ Ροζαλία.

Ἡ Ροζαλία, ὅμως, εἶχε τὸ σκοπὸ τῆς καὶ δὲν ἔλεγε νὰ ὑποχωρήσει οὔτε στιγμή, εἶχε πεποιθήσῃ πῶς τὸ σχέδιό τῆς θὰ πετύχαινε.

Κι ἔπαιζε τὸ ρόλο τῆς τόσο θαυμάσια, ποὺ κι αὐτὴ ἡ ἴδια ἦταν σὰ νὰ μὴ τὸ πίστευε.

Κύτταξε τώρα τὸν Ὀρλάνδο μὲ ἓνα τρόπο ποὺ τὸν ἀναστάτωσε καὶ τοῦ εἶπε χαμογελώντας:

—Μάλιστα, γιάτρεψα κάποιον καὶ τώρα ἀμέσως. Θὰ σοῦ πῶ μὲ ποιὸν τρόπο.

» Τοῦ εἶπα νὰ φαντάζεται πῶς εἶμαι ἐγὼ ἡ ἀγαπημένη του, καὶ κάθε μέρα τὸν ἔδαζα νὰ μοῦ ἐξομολογεῖται τὸν ἔρωτά του. Καὶ τότε ποὺ ἐγὼ ἤμουν ἀκόμα νεαρὸς καὶ μπορούσα καὶ ἄλλαζα σὰν τὸ φεγγάρι, πότε τοῦ ἔκανα τὴ λυπημένη, πότε τὴν ἰδιότροπη καὶ πότε τὴ γυναῖκα ποὺ δὲν ἤξερε κι αὐτὴ τί ἤθελε.

» Ἄλλοτε πάλι τοῦ παράσταινα τὴν ἐξαλλή καὶ τὴν ἐπιπόλαια, ποὺ πότε κλαίει καὶ πότε γελάει. Ἔτσι ἔδειχνα πῶς ἤμουν πλασμένη γιὰ ὅλα τὰ πάθη, ἀλλὰ δὲν δινόμουν ὁλοκληρωτικὰ σὲ κανένα.

» Τὴ μιὰ μέρα ἔκανα πῶς τὸν ἐπιθυμοῦσα, ἐνῶ τὴν ἄλλῃ πῶς τὸν συχαινόμουν. Ἄλλοτε τὸν γέμιζα ἀπὸ περιποιήσεις καὶ ἄλλοτε τοῦ ἔδειχνα τέλεια ἀδιαφορία.

» Ὑπῆρχαν στιγμὲς ποὺ τὸν συμπονοῦσα κι ἔκλαιγα γι' αὐτὴ μου τὴ διαγωγὴ καὶ μετὰ τὸν ἔφτυνα.

Ὁ Ὀρλάνδος εἶχε ἀνοίξει διὰπλάτα τὰ μάτια καὶ κύτταζε τὸν παράξενο νέο ποὺ τοῦ μιλοῦσε μὲ τόση θέρμη, μὲ ἓνα τρόπο, σὰ νὰ εἶχε μπροστά του ἓνα μάγο ἢ ἓνα διάβολο.

Ἡ Ροζαλία κατὰλαβε πῶς τὰ λόγια του τὸν εἶχαν κυριολεκτικὰ ἀναστατώσει καὶ συνέχισε.

—Μὲ τὸν τρόπο, λοιπόν, αὐτὸν γιάτρεψα τὸν ἀγαπημένο μου ἀπ' τὴν ἐρωτικὴ του τρέλλα καὶ τὸν παρέδωσα στὴν τρέλλα τὴν πραγματικὴ. Καὶ τὸ ἀποτέλεσμα ἦταν νὰ ἀπαρνηθεῖ τὸ πολὺδοο ποτάμι τῆς ζωῆς καὶ νὰ ἀποτραβηχτεῖ στὴν ἐρημιὰ, ζώντας σὰν ἀληθινὸς ἀσκητής.

» Μὲ τὸν τρόπο αὐτὸν, ποὺ λές, τὸν γιάτρεψα. Μὲ τὸν ἴδιο, λοιπόν, τρόπο ἀναλαμβάνω νὰ σοῦ πλύνω καὶ τὸ δικό σου συκώ-

τι καὶ νὰ σοῦ τὸ κάνω καθαρὸ σὰν καρδιά ἀρνιοῦ, ἔτσι ποῦ νὰ μὴ κρατάει μέσα του οὔτε στάλα ἀπὸ ἔρωτα.

—Ἐγώ, ὅμως, καλὸ μου παιδί, δὲν θέλω νὰ γιатρευθῶ ἀπὸ τὸν ἔρωτα, ἀπάντησε ὁ Ὀρλάνδος, ποῦ εἶχε κυριολεκτικὰ γοητευθεῖ πιά ἀπ' τὴν παράξενη προσωπικότητα τοῦ συνομιλητῆ του.

Ἡ Ροζαλία, χωρὶς νὰ τὸ θέλει, ἄφησε τώρα τὴ θηλυκὴ της φύση νὰ κυριρχήσει καὶ τοῦ ἀπάντησε σχεδὸν χαδιάρικα:

—Ἐγώ, ὅμως, θὰ σέ γιатρέψω, φτάνει μονάχα νὰ μὲ φωνάζεις Ροζαλία, καὶ κάθε μέρα νὰ μὲ ἐπισκέπτεσαι στὴν καλύδα μου νὰ μοῦ ἐξομολογεῖσαι τὸν ἔρωτά σου.

—Αὐτό, μὰ τὸ Θεό, μπορῶ νὰ τὸ κάνω μὲ μεγάλη μου εὐχαρίστηση, μονάχα θέλω νὰ μοῦ πεῖς σέ ποιο μέρος βρίσκεται ἡ καλύδα σου, ἀπάντησε ὁ Ὀρλάνδος, ποῦ τὸ παράξενο παιχνίδι τοῦ τοῦ πρότειναν τὸν εἶχε πιά ἐνθουσιάζει.

Ἡ Ροζαλία τὸν ἔπιασε ἐλαφριά ἀπὸ τὸ χέρι.

—Ἐλα, τοῦ εἶπε, νὰ προχωρήσουμε μαζὶ γιὰ νὰ σοῦ τὴ δείξω. Στὸ δρόμο, ὅμως, θὰ μοῦ πεῖς σέ ποιο μέρος τοῦ δάσους βρίσκεται καὶ τὸ δικό σου σπίτι. Τί λές, πᾶμε;

—Μὲ μεγάλη μου χαρά, λεβέντη μου, ἔκανε ὁ Ὀρλάνδος ἀκόλουθώντας τὴ Ροζαλία.

—Ὅχι λεβέντη, Ροζαλίτσα θέλω νὰ μὲ λές, τοῦ εἶπε ἡ Ροζαλία μὲ χάρη δλότελα γυναικεία.

Ὁ Ὀρλάνδος κατὰλαβε πῶς τὸ μάθημα, ἢ μάλλον ἡ θεραπεία ἀρχίζει.

Σὲ μιὰ στιγμή, ἡ Ροζαλία εἶπε στὴ Σίλια, ποῦ σ' ὅλο αὐτὸ τὸ διάστημα κύτταζε τὸ παράξενο ζευγάρι χωρὶς νὰ θγάλει μιλιὰ:

—Ἐλα, λοιπόν, ἀδελφή μου, θὰ ρηθεῖς;

Ἐκείνη τοὺς ἀκολούθησε.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΕΙΚΟΣΤΟ

Ἄν ὁ Ὀρλάνδος δυσκολεύτηκε τόσο νὰ βρεῖ τὴν ἀγάπη του, πού, ὥστόσο, ἦταν πλάϊ του, καὶ ἀνταποκρινόταν κι αὐτὴ στὰ αἰσθήματά του, δὲν ἔγινε τὸ ἴδιο καὶ μὲ τὸν Ἀσημόπετρα, πού βρῆκε ἀμέσως τὸ ταίρι του στὸ πρόσωπο μιᾶς ἄξεστης καὶ ἄσχημης χωριατοπούλας, πού ὥστόσο τοῦ ἔκανε ἀρκετὰ νάζια.

Ὁ φίλος μας ὁ Γιάκης διασκέδαζε ἀρκετὰ μὲ τὸ περίεργο αὐτὸ ζευγάρι καὶ εὗρισκε ἀκόμα μιὰ εὐκαιρία νὰ φιλοσοφήσει πᾶνω στὴ ματαιότητα τῶν ἐγκοσμίων.

Ὁ Ἀσημόπετρας δλο γλύκα εἶχε σιμῶσει τὴν Ἀντρούλα — αὐτὸ ἦταν τὸ ὄνομα τῆς βοσκοπούλας — καὶ τὴν παρακαλοῦσε:

— Ἐλα, Ἀντρούλα μου, καὶ τὰ γίδια σου θὰ σοῦ τὰ μαζέψω ἐγώ. Σ' ἀρέσει, Ἀντρούλα μου, ἡ ποιητικὴ φλέβα μου;

— Ἐλα, Θεέ μου, ἡ φλέβα σου, εἶπες; Ποιὰ φλέβα σου; ἔκανε παραξενεμένη ἡ καημένη ἡ χωριοπούλα.

— Βρίσκομαι κοντά σου καὶ μὲ τὰ γίδια σου, ὅπως ὁ Ὀβίδιος ὁ γιδόφιλος ἐκείνος ποιητῆς βρισκότανε μὲ τοὺς τράγους τοὺς Γότθους.

— Μωρὲ σοφία! ἔκανε ὁ Γιάκης, πού ἄκουσε τὸν Ἀσημόπετρα νὰ παρομοιάζει τὸν ἑαυτό του μὲ ἓνα μεγάλο ποιητῆ.

— Ὅταν δὲν καταλαβαίνουν τὴν ποιητικὴ σου φλέβα κι δταν οἱ στίχοι σου δὲν βρίσκουν καμμιά ἀπὴχηση, συνέχισε ὁ Ἀσημόπετρας, δὲν ὑπάρχει μεγαλύτερη δυστυχία.

» Πόσο θὰ ἤθελα, Ἀντρούλα μου, νὰ ἦσουν α ποιητικὴ φύση!

— Τί πάει νὰ πεῖ «ποιητικὴ φύση»; ἔκανε ἡ καημένη ἡ Ἀντρούλα. Εἶναι τίμιο πράγμα;

— Ἡ ἀλήθεια εἶναι πῶς δὲν εἶναι καὶ τόσο τίμιο πράγμα, γιὰτι ὅσο πιὸ γνήσια εἶναι ἡ ποίηση, τόσο εἶναι καὶ πιὸ προσποιη-

τή. Ἔτσι, ὅταν οἱ ἐρωτευμένοι ὀρκίζονται μὲ ποιήματα, μποροῦμε νὰ ποῦμε ὅτι προσποιοῦνται.

—Γι' αὐτό, λοιπόν, θὰ ἤθελες νὰ ἦμουν ποιητικὴ φύση;

—Φυσικά, γιατί μιὰ κι ἐσύ μοῦ ὀρκίζεσαι πῶς εἶσαι τίμια, ἂν τύχαινε καὶ ἦσουν ποιητικὴ, θὰ εἶχα μιὰ μικρὴ ἐλπίδα ὅτι οἱ ὄρκοι σου εἶναι προσποιητοί.

—Δὲ σ' ἀρέσει, λοιπόν, πού εἰμαι τίμια; ἔκανε ἡ Ἀντρούλα, πού δὲν μποροῦσε νὰ παρακολουθήσει τὴ σκέψη τοῦ Ἀσημόπετρα.

—Ὅχι, δὲ μ' ἀρέσεις, ἔκτος ἂν ἦσουν ἄσχημη, γιατί ὅταν ἡ τιμὴ ζευγαρώνει μὲ τὴν ὁμορφιά, εἶναι σὰ νὰ δάξεις στὴ ζάχαρη γιὰ σάλτσα μέλι.

—Ὁραῖος τρελλός! ψιθύρισε ὁ Γιάκης, πού φυσικά τὸ ζευγάρι μας οὔτε τὸν ἔβλεπε, οὔτε τὸν ἀκουγε ἐκεῖ πού ἦταν κρυμμένος.

—Ἐγώ, ὅμως, δὲν εἰμαι ὥραία, ἔκανε ἡ Ἀντρούλα μὲ νάζι, γι' αὐτὸ παρακαλῶ τοὺς θεοὺς νὰ μὲ κάνουν τίμια.

—Νὰ θέλεις νὰ πετάξεις τὴν τιμὴ πάνω σὲ μιὰ παλιοπατασ-
δούρα, εἶναι σὰ νὰ δάξεις ἓνα ὥραιο φαγητὸ μέσα σ' ἓνα θρώμικο
πιάτο.

—Ἐγώ, ὅμως, δὲν εἰμαι καθόλου πατασδούρα, διαμαρτυρή-
θηκε ἡ Ἀντρούλα, καὶ εὐχαριστῶ τοὺς θεοὺς πού μὲ ἔχουν κάνει
ἄσχημη.

Ὁ Ἀσημόπετρας γέλασε.

—Τότε πρέπει νὰ δοξάσουμε τοὺς θεοὺς, πού σὲ ἔχουν κάνει
ἄσχημη, τῆς εἶπε. Ἡ ἀτιμία μπορεῖ νὰ ρθεῖ πιὸ ὕστερα.

» Ἄς γίνει, ὅμως, ὅ,τι θέλει, γι' αὐτὸ πῆγα καὶ βρῆκα τὸν
παπὰ τοῦ γειτονικοῦ χωριοῦ, τὸν Κακαναγνώστη, πού μοῦ εἶπε πῶς
θὰ ρθεῖ ἐδῶ πέρα νὰ μᾶς στεφανώσει.

—Πόσο θὰ ἤθελα νὰ τὸ ἔβλεπα αὐτὸ τὸ ζευγάρωμα, ψιθύρι-
σε ὁ Γιάκης.

—Μακάρι οἱ θεοὶ νὰ δώσουν, ἔκανε ἡ Ἀντρούλα, μόλις ἀ-
κουσε νὰ γίνεταί λόγος γιὰ στεφάνωμα.

Ὁ Ἀσημόπετρας καμάρωνε.

Λυτός, πού στὴν πολιτεία ἀνάμεσα σὲ τόσες γυναῖκες ὄχι μό-
νο δὲν μπόρεσε νὰ κάνει καμμιά νὰ τὸν προσέξει, ἀλλὰ καὶ γινό-

ταν δαστόχος κοροϊδίας, όταν σήκωνε τὰ μάτια του σὲ καμμιὰ, ἐδῶ πέρα, μέσα στὴν ἐρημιὰ, κατόρθωσε καὶ θρῆκε ἓνα ἀγνὸ πλάσμα, ποῦ μὲ μεγάλη του εὐχαρίστηση θὰ ἔνωσε τὴ ζωὴ τῆς μαζι του.

Ἀπάντησε, λοιπόν:

— Ἕνας ἄντρας χωρὶς καρδιὰ μπορεῖ καὶ νὰ μὴ δεχόταν νὰ ἔκανε ἓνα τέτοιο πρᾶγμα. Γιατὶ ἐδῶ πέρα δὲν θρίσκεται καμμιὰ ἐκκλησία, εἴμαστε μέσα σ' ἓνα δάσος καὶ δὲν μπορούμε νὰ ἔχουμε ἄλλους προσκαλεσμένους ἀπὸ ζωᾶ με κέρατα. Ὡστόσο, θάρρος! Ὅσο ἀποκρουστικά καὶ νὰ εἶναι, εἶναι ὅμως κι αὐτὰ ἀναγκαῖα.

» Μιὰ παροιμία λέει πὼς «πολλοὶ ἄνθρωποι δὲν ξέρουν τί περιουσία ἔχουν». Λοιπόν, πολλοὶ ἄνθρωποι ἔχουν γιὰ περιουσία τους κέρατα καὶ δὲν ξέρουν τί περιουσία ἔχουν.

» Φυσικά τὰ κέρατα εἶναι μιὰ προίκα, ποῦ τὴ φέρνει ἡ γυναίκα, δὲν τὰ ἀποκοτῶν μονάχοι τους οἱ ἄντρες. Δὲν ἔχουν μονάχα οἱ φτωχοὶ κέρατα, ὅχι, ἀκόμα καὶ τὸ πιὸ ὠραῖο ἐλάφι ἔχει κέρατα, ὅπως καὶ τὸ πιὸ κατώτερο.

» Καὶ φυσικά αὐτὸς δὲν εἶναι ὁ λόγος νὰ ζηλεύει κανένας τοὺς ἀνύπαντρους. Ἔτσι, ὅπως μιὰ πόλη ὀχειρωμένη εἶναι ἀνώτερη ἀπὸ ἓνα χωριό, ἔτσι καὶ τὸ μέτωπο ἑνὸς παντρεμένου εἶναι πιὸ σεβασμιο ἀπὸ τὸ γυμνὸ μέτωπο τοῦ ἀνύπαντρου.

Ὁ Ἀσημόπετρας εἶχε πάρει φόρα στὴν κερατολογία του καὶ δὲν ἔλεγε νὰ σταματήσει.

Ἡ καημένη ἡ Ἀντρούλα τὸν κύτταζε σὰ χαμένη, χωρὶς νὰ καταλαβαίνει καλὰ - καλὰ τί ἤθελε νὰ πεῖ.

Ἐκεῖνος κατέληξε μὲ μιὰ θριαμβευτικὴ χειρονομία.

— Ὅσα καὶ νὰ εἶπα, καλύτερα εἶναι νὰ ἔχεις ἀπάνω σου κάτι γιὰ τὴν ὑπεράσπισή σου, παρὰ νὰ μὴν ἔχεις τίποτα. Κι ἓνα μονάχα κέρατο κάτι εἶναι ἀπὸ τὸ τίποτα.

Ξαφνικά ἀπὸ κάποιο μονοπάτι φάνηκε κάποιος καλόγερος.

Φοροῦσε χωριάτικα, χοντρά ράσα καὶ χοντρά παπούτσια.

Μπροστὰ του κρεμόταν ἓνας μεγάλος χάλκινος σταυρός.

Ὁ Ἀσημόπετρας μόλις τὸν εἶδε τοῦ φώναξε:

— Καλωσόρισε, παπά μου, ἦρθες τὴ στιγμὴ ποῦ σὲ μελετούσαμε.

» Μπορείς νά μᾶς εὐλογήσεις ἐδῶ πέρα, κάτω ἀπ' αὐτὸ τὸ δέντρο ἢ θέλεις νά ρθούμε στὴν ἐκκλησιά.

Ὁ παπᾶς ἔριξε γύρω του ἕνα βλέμμα καὶ εἶπε αὐστηρά:

—Δὲν εἶναι ἐδῶ πέρα κανένας γιὰ νὰ παραδώσει τὴ νύφη;

—Ὅχι, δὲ θέλω νὰ τὴν πάρω ἀπὸ ἄλλον, ἀπάντησε στὸν ἴδιο τόνο ὁ Ἀσημόπετρας.

Ὁ παπᾶς ἐπέμεινε:

—Πρέπει, ὅμως, νὰ τὴν παραδώσει κάποιος, διαφορετικὰ ὁ γάμος εἶναι ἄκυρος.

Ἐκεῖνη τὴ στιγμή παρουσιάστηκε ὁ Γιάκης καὶ χωρὶς νὰ διστάσει εἶπε στὸν παπᾶ μὲ τὸ φυσικότερο ὕφος τοῦ κόσμου:

—Τὴ νύφη θὰ τὴν παραδώσω ἐγὼ στὸ γαμπρό.

Ὁ Ἀσημόπετρας χάρηκε πρὸς τοῦ διγόνταν ἢ εὐκαιρία νὰ κουμπριάσει μὲ ἕναν ἄνθρωπο σοβαρὸ καὶ ἀξιοσέβαστο, ὅπως ἦταν ὁ Γιάκης. Ἐπειδὴ, ὅμως, νόμιζε πῶς κέρδιζε περισσότερα παίζοντας τὸ ρόλο τοῦ παλαβοῦ, ἀκόμα καὶ στὴν ἐπίσημη ἐκεῖνη στιγμή, γύρισε καὶ εἶπε στὸ Γιάκη μὲ ὕφος ἀστείο:

—Γειά σου, κύριε δὲν ξέρω κι ἐγὼ πῶς. Τί κάνεις; Καλὰ εἶσαι; Χαίρω πολὺ πρὸς σέ ξαναβλέπω. Ἡρθες κι ἐσύ πάνω στὴν ὦρα. Θὰ παίξουμε ἐδῶ πέρα κάποιο παιγνιδάκι. Βγάλε, λοιπὸν, κι ἐσύ τὸ καπέλλο σου.

—Τί βλέπω, παντρεύεσαι, Ἀσημόπετρα; τοῦ εἶπε ὁ Γιάκης μισο - σοβαρά, μισο - ἀστεία.

Ἡ Ἀντρούλα στὸ μεταξύ εἶχε σταυρώσει τὰ χέρια της μπροστὰ στὴν ποδιά της καὶ τοὺς κύταζε σὰ χαζή.

Ὁ Ἀσημόπετρας ἀπάντησε στὸ Γιάκη:

—Κύριε, ὅπως τὸ θόδι ἔχει τὸ ζυγὸ του, τὸ ἄλογο τὰ γκέμια του, τὸ γεράκι τὰ κουδούνια του, ἔτσι καὶ κάθε ἄντρας ἔχει τίς ἐπιθυμίες του.

» Τὰ περισσότερα τσιμπιοῦνται κι ὁ γάμος δὲν εἶναι τίποτε ἄλλο ἀπὸ μιὰ δαγκωματιά.

Ὁ Γιάκης κατάλαβε πῶς αὐτὴ τὴ φορὰ ὁ Ἀσημόπετρας δὲν ἀστειευότανε καθόλου.

Γύρισε, λοιπὸν, καὶ τοῦ εἶπε μὲ ὅλη τὴ σοβαρότητα πρὸς τὸν θὰ μιλοῦσε σὲ ἕναν μυαλωμένον ἄνθρωπο:

—Δὲ μοῦ λές ἐσύ, ἕνας πολιτισμένος ἄνθρωπος, θέλεις νὰ παντρευτεῖς κάτω ἀπ' αὐτὸ τὸ δεντράκι σὰν κανέννας ζητιάνος;

» Πρέπει νὰ πᾶτε στὴν ἐκκλησία καὶ νὰ πάρετε ἕναν παπὰ πού νὰ εἶναι σὲ θέση νὰ σᾶς ἐξηγήσει τί πράγμα εἶναι ὁ γάμος.

Καὶ γυρίζοντας στὸν ἀγράμματο καλόγερο, πρόσθεσε:

—Ὁ ἄνθρωπος αὐτὸς θὰ σᾶς ἐνώσει, ὅπως ἐνώνουν δυὸ σάνιδια σ' ἕνα κούφωμα, ὕστερα ἀπὸ λίγο ὁ ἕνας ἀπ' τοὺς δυὸ σας θὰ σκεδρώσει καὶ ἡ ἔνωση θὰ πάει περίπατο.

Ὁ Ἀσημόπετρας παραμέρισε λίγο ἀπ' τὸ πλάι τῆς Ἀντρούλας καὶ σκύδοντας στὸ αὐτὶ τοῦ Γιάκη, τοῦ ψιθύρισε:

—Δὲν καταλαβαίνω τί μοῦ λές, κι οὔτε γιατί εἶναι καλύτερα νὰ μὲ παντρέψει ἄλλος παπάς.

» Μιὰ φορὰ αὐτὸς φαίνεται πὼς δὲ θὰ μὲ παντρέψει καλὰ, καὶ ὅταν δὲ θὰ εἶμαι καλὰ παντρεμένος, θὰ μπορῶ νὰ ἔρῳ μιὰ φρόνιμη δικαιολογία γιὰ νὰ ἀφήσω τὴ γυναῖκα μου.

—Ἔλα κοντά μου, τοῦ εἶπε ὁ Γιάκης, καὶ ἄφησέ με νὰ τὰ κανονίσω ἐγώ.

Ὁ Ἀσημόπετρας γύρισε, πῆρε ἀπ' τὸ μπράτσο τῆ βοσκοπούλα καὶ τῆς εἶπε:

—Ἔλα, καλὴ μου Ἀντρούλα, καιρὸς νὰ παντρευτοῦμε, γιατί διαφορετικὰ δὲ θὰ ζήσουμε καλὰ.

Καὶ γρήγορα - γρήγορα πρόσθεσε στὸν καλόγερο:

—Πάτερ μου, καλὸ βράδυ.

Ἐκεῖνος τοὺς παρακολούθησε γιὰ λίγο πὺ ἀπομακρυνόντουσαν καὶ ὕστερα κουνώντας τὸ κεφάλι του, ψιθύρισε:

—Κανέννας ἀπ' αὐτοὺς τοὺς τρελλοὺς δὲν εἶναι ἱκανὸς νὰ μὲ κάνει νὰ παραβῶ τὸ χρέος μου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΕΙΚΟΣΤΟ ΠΡΩΤΟ

Τώρα, ἀσφαλῶς, θὰ θέλατε πολὺ νὰ μάθετε ἂν ἡ Ροζαλία γιάτρεψε τὸν Ὁρλάνδο, ἢ μήπως ἔγινε τὸ ἀντίθετο, ἀντὶ, δηλαδή, νὰ γιαιτρέφει αὐτὴ τὸν ἐρωτοχτυπημένο, νὰ ἀρρώστησε ἡ ἴδια περισσότερο, γιατί κι αὐτῆς ἡ ἐρωτικὴ θερμοκρασία ἦταν, ὅπως ξέρουμε, πολὺ ὑψηλὴ.

Γιὰ νὰ δοῦμε.

Τῇ βρίσκοιμε, πάντα μὲ τὸ ἀντρικό της κοστοῦμι, ἔξω ἀπ' τὸ καλύδι της, μαζί μὲ τὴν ἀχώριστὴ της Σίλια.

Ἀπ' τὰ λόγια τους θὰ καταλάβουμε πῶς πῆγε ἡ ἐπιχείρηση.

—Μὴ μοῦ λές τίποτα, γιατί δὲν κρατιέμαι. Θὰ κλάψω, εἶπε ἡ Σίλια.

Ἐκείνη τῆς χάιδεψε στοργικὰ τὰ μαλλιά.

—Κλάψε, ἀφοῦ τὸ θές, τῆς εἶπε, πρέπει ὅμως νὰ μὴ ξεχνᾷς πῶς τὰ δάκρυα δὲν ταιριάζουν σὲ ἄντρα.

—Ἐχω ἄδικο ποὺ θέλω νὰ κλάψω;

—Ἐχεις καὶ πολὺ μάλιστα. Κλάψε λοιπόν.

Ἡ Ροζαλία, μὲ δουρνωμένα μάτια καὶ τρεμάμενα χεῖλη, ψιθύρισε:

—Ἀκόμα καὶ τὰ μαλλιά του ἔχουν τὸ χρῶμα τῆς προδοσίας.

—Εἶναι κάπως πιό σκοῦρα ἀπ' τὰ μαλλιά τοῦ Ἰούδα. Ἀχ, Παναγία μου, τὰ φιλιὰ του εἶναι ἀπόγονοι τοῦ φιλιοῦ τοῦ Ἰούδα, ἔκανε ἡ Σίλια μὲ μιὰ περίεργη ἔκφραση στὸ πρόσωπο.

—Ἡ ἀλήθεια εἶναι πῶς τὰ μαλλιά του ἔχουν ὠραῖο χρῶμα, ἔκανε ἡ Ροζαλία.

Καὶ ἡ Σίλια συμπλήρωσε:

—Θαυμάσιο χρῶμα! Ἀλλωστε τὸ καστανὸ χρῶμα ἦταν πάντα ἡ προτίμησή σου.

—Μήπως καὶ τὸ φίλημά του! ἔκανε ἡ Ροζαλία μὲ ἔκσταση.

Τὸ φίλημά του εἶναι γεμάτο ἀγιοσύνη, ἔτσι σὺν τὸ ἄγγιγμα τῆς Ἁγίας Μετάληψης.

Ἡ Σίλια, ποὺ φαίνεται πὼς εἶχε μαγευθεῖ κι αὐτὴ ἀπ' τὴν ἀγνότητα τοῦ ἐρωτευμένου Ὁρλάνδου, συμπλήρωσε γιὰ δεύτερη φορά:

—Φαίνεται σὰ νὰ ἔχει ἀγοράσει ἓνα ζευγάρι μεταχειρισμένα χεῖλια τῆς Ἄρτεμης.

» Οὐτε οἱ καλόγριες τοῦ τάγματος τῆς Ἁγίας Παγώνας δὲν φυλᾶνε μὲ τόση παγωμένη ἀγιοσύνη. Εἶναι ὁ ἴδιος ὁ πάγος τῆς σεμνότητος.

Τὰ δυὸ κορίτσια σὴν ὥπασαν γιὰ λίγο.

Τὸ ἐξαίσιο ἔραμα τοῦ ὠραίου Ὁρλάνδου εἶχε γεμίσει τὴ φαντασία τους καὶ τὶς εἶχε ρίξει σὲ μιὰ γλυκειὰ ἔκσταση, σὲ μιὰ νοσταλγικὴ ὄνειροπόληση.

Σὲ μιὰ στιγμή ἡ Ροζαλία εἶπε μὲ παράπονο.

—Γιατί, ὅμως, δὲν ἔρχεται! Μᾶς εἶχε, ὥστόσο, ὀρκιστεῖ πὼς θὰ ἐρχότανε σήμερα τὸ πρωῒ.

—Ἴσως νὰ μὴν εἶναι ἀπὸ τοὺς πιστοὺς ἀνθρώπους.

—Νομίζεις; ρώτησε ἡ Ροζαλία.

Ἐγινε μιὰ δεύτερη παύση.

Ἡ Σίλια εἶπε μὲ κάποιον δισταγμό:

—Δὲν λέω φυσικὰ πὼς εἶναι κανέναν λωποδύτην. Στὴν εἰλικρίνεια ὅμως μοιάζει μὲ ἄδειο θάζο ἢ μὲ κούφιο καρύδι.

—Τότε, νομίζεις πὼς δὲν εἶναι εἰλικρινὰ ἐρωτευμένος; ρώτησε ἡ Ροζαλία ἀνήσυχη.

—Ἔτσι μοῦ φαίνεται.

—Ὅστόσο, τὸν ἀκουσες πὼς ὀρκιζότανε ὅτι ἦταν.

—Δὲν εἶναι τὸ ἴδιο πράγμα τὸ «ἦταν» μὲ τὸ «εἶναι». Κι ἔπειτα ὁ λόγος ἐνὸς ἐρωτευμένου εἶναι τὸ ἴδιο μὲ τὸν λόγο ἐνὸς ταδερινάρη. Οἱ λογαριασμοὶ καὶ τῶν δυὸ εἶναι κατεργάριοι.

» Εἶναι κι αὐτὸς ἀπ' τὴν ἀκολουθία τοῦ πατέρα σου τοῦ Δούκα.

Ἡ Ροζαλία σὰ νὰ μιλοῦσε γιὰ κάτι ἐντελῶς φυσικό, εἶπε στὴ Σίλια:

—Χθὲς συναντηθήκαμε μὲ τὴ Δούκα καὶ κουβεντιάσαμε ἀρ-

κετά. Μὲ ρώτησε ἀπὸ ποιὰ οἰκογένεια εἶμαι καὶ τοῦ ἀπάντησα πῶς κατὰγομαι σὺν αὐτὸν ἀπὸ καλῆς.

» Ὅταν τὸ ἄκουσε γέλασε καὶ μ' ἄφησε κι ἔφυγα.

» Ἀλλὰ τί ἀνάγκη, νὰ μιλοῦμε γιὰ πατεράδες, ὅταν ἐδῶ πέρα εἰσέκεται ἓνας ἄντρας σὺν τὸν Ὁρλάνδο;

— Αὐτὸς εἶναι γενναῖος ἄντρας μιὰ φορά, φώναξε ἡ Σίλια μὲ ἀνυπόκριτο θυμιασμό. Γράφει γενναίους στίχους, μιλάει μὲ γενναῖα λόγια καὶ ὀρκίζεται γενναίους ἔρκους, ποὺ τοὺς ρίχνει μὲ γενναῖότητα πάνω στὴν καρδιὰ τῆς ἀγαπημένης του.

» Ὅλα, ὅμως, εἶναι γενναῖα, ὅταν εἶναι ἱππέας ἡ νιότη καὶ ἡ τρέλλα ὁδηγός...

Ἡ Σίλια, πάνω στὸν ἐνθουσιασμό της, μιλοῦσε δυνατὰ σὰ νὰ ἀπάγγελε κανένα ἐγκωμιαστικὸ ποίημα.

Ξαφνικὰ σταμάτησε καὶ κύτταξε πίσω της.

Ἡ Ροζαλία τὴ μιμήθηκε.

— Κάποιος ἔρχεται, ψιθύρισε ἡ Σίλια τρομαγμένη.

Τὰ δύο κορίτσια, παρ' ὅλο ποὺ εἶχαν ἐξοικειωθεῖ στὴν καινούργια τους ζωὴ, μέσα στὸ δάσος, ὑπῆρχαν ὅμως στιγμὲς ποὺ κά-
τι τὸ ἀσήμιαντο, τὸ σύρσιμο μιᾶς σαύρας, τὸ σκούξιμο ἑνὸς πουλιοῦ
ἢ καὶ τὸ σπᾶσιμο ἀκόμα ἑνὸς κλαδιοῦ, τίς τρόμαζε καὶ τίς ἔκανε
νὰ κυττάζουν δλόγυρα ἀλαφιασμένες.

Ἡ λεπτὴ γυναικειὰ τους φύση, δὲν μπορούσε νὰ ἀλλάξει τό-
σο εὐκολα.

Ὅταν, ὅμως, εἶδαν τὸν Κόρνο νὰ ξεπροβάλει ἀπὸ κάποιο μο-
νοπάτι, τοῦ χαμογέλασαν μὲ ἐμπιστοσύνη καὶ τοῦ ἔκαναν νόημα νὰ
πλησιάσει.

Ἐκεῖνος σταμάτησε λαχανιασμένος μπροστά τους, καὶ τοὺς
εἶπε:

— Κύριε καὶ κυρία μου, πολλὰς φορές μὲ εἶχατε ρωτήσῃ γιὰ
τὸν ἐρωτοχτυπημένο νέο ποὺ εἶχατε δεῖ νὰ κάθεται πλάι μου στὴ
χλόη καὶ νὰ κλαίει, παινεύοντας τὴν ἀκατάδεχτη βοσκοπούλα ποὺ
τόσο ἀγαποῦσε.

— Καὶ τί ἔγινε; ρώτησε ἡ Σίλια.

Ὁ Κόρνος μὲ παραστατικὰ χειρονομίες τοὺς ἐξήγησε:

— Ἄν θέλετε νὰ παρακολουθήσετε φυσικὸ θέατρο, δπου παί-

ζουν από τή μιὰ μεριά ή πιστή αγάπη κι από τήν ἄλλη ή σκληρή ἀκαταδεξία, ἔλῃτε κοντά μου νά τὸ ἀπολαύσετε.

—Πᾶμε γρήγορα, φώναξε ή Ροζαλία, θέλω πολὺ νὰ τοὺς δῶ, γιατί σὰν βλέπεις δυὸ ἐρωτευμένους παρηγοριέσαι.

» Πήγαινε μας γρήγορα. Θέλω πολὺ νὰ δῶ μὲ τὰ μάτια μου τή σκηνή.

Ὁ Κόργος δὲν ἔχασε καιρό, σὰν τὸ ἀγρίμι ποὺ μυρίζεται τίς πατημασιῆς καὶ ζέρει ὅλα τὰ κατατόπια, τράδηξε μπροστά, ἀνοίγοντας τὸ δρόμο μὲ τὸ ραβδί του.

Τὰ δυὸ κορίτσια τὸν ἀκαλούθησαν χωρὶς νὰ μιλάνε.

Πέρασαν ἀπὸ σκοτεινὰ μονοπάτια ποὺ τὰ σκιάζαν πυκνὰ κλαδιά, πατώντας πάνω σὲ χόρτα καὶ ἀγριολεύλουδα ποὺ ἔέχυναν ὑλόγυρα μιὰ θεσπέσια μυρωδιά.

Στὸ διάβα τοὺς τὰ πουλιά πετοῦσαν φοβισμένα, γεμίζοντας τὸν ἀέρα ἀπὸ παρὰζενες φωνές.

Πέρα μακριὰ κάποιος χεῖμαρρος ἔπεφτε μὲ βουή μέσα σὲ μιὰ μεγάλη, φυσικὴ λεκάνη καὶ ὁ κρότος του ἔμοιαζε σὰν γλυκὸ βογγητό.

Περπάτησαν ἀρκετὰ καὶ τέλος ἔφτασαν σ' ἓνα μεγάλο ξέφωτο, ποὺ ἦταν κατὰφυτο ἀπὸ καταπράσινες φτέρες.

Ὁ Κόργος ἔκανε νόημα στὰ δυὸ κορίτσια νὰ προχωροῦνε χωρὶς νὰ κάνουν θόρυβο καί, τέλος, τοὺς ἔδειξε μιὰ μεγάλη θαλανιδιά, ποὺ τὰ κλαδιά της ἀπλωνόντουσαν σὰν ἀνοιγμένη ὀμπρέλλα καὶ ἔφταναν χαμηλά.

Ὅταν ἔφτασαν σὲ μιὰ ὀρισμένη ἀπόσταση, ὁ Κόργος τοὺς ἔκανε πάλι νόημα νὰ σταματήσουν.

Στὴ ρίζα τοῦ μεγάλου δέντρου ἓνας νέος καὶ μιὰ νέα, ξαπλωμένοι πάνω στὰ χόρτα μιλοῦσαν ἐλεύθερα, γιατί πίστευαν πῶς στὸ δάσος δὲν ὑπάρχουν ἀδιάκριτα αὐτιά νὰ ἀκούσουν τὰ μυστικά τους, οὔτε ἀδιάκριτα μάτια νὰ δοῦνε τὰ καμώματά τους. Τὸ νεαρὸ ζευγάρι ἦταν ὁ Σύλβιος καὶ ή ἀγαπημένη του βοσκοπούλα Φοίδη.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΕΙΚΟΣΤΟ ΔΕΥΤΕΡΟ

Ἡ Ροζαλία καὶ ἡ Σίλια κρύφτηκαν σὲ κάτι χαμόκλαδα ἀπὸ ὅπου μπορούσαν νὰ βλέπουν καὶ ν' ἀκοῦνε καλά. Καὶ νὰ τί ἀκούσαν:

—Γλυκειά μου, Φοίβη, ἔλεγε ὁ Σύλβιος γερμένος πάνω ἀπ' τὸν ὦμο τῆς θμορφῆς βοσκοπούλας, μὴ μὲ κοροϊδεύεις ἄλλο. πές μου διὰ δὲν μ' ἀγαπᾷς, ἀλλὰ μὴ μοῦ τὸ λές μὲ τόση ἀπονιά.

Ἡ ἀκατάδεχτη βοσκοπούλα κύτταξε τὸν Σύλβιο μὲ ἓνα αἰνιγματικὸ χαμόγελο, καὶ συνέχισε νὰ μαδᾷ κάποιο ἀγριολούλουδο, ποὺ κρατοῦσε στὸ χέρι τῆς, χωρὶς νὰ δίνει σημασία στὰ λόγια του.

Ἐκεῖνος τῆς χάιδεψε τρυφερὰ τὸ χέρι καὶ συνέχισε:

—Ἀκόμα κι αὐτὸς ὁ δῆμιος. ποῦ ἡ θέα τοῦ θανάτου τοῦ σκληραίνει τόσο τὴν καρδιά, προτοῦ νὰ καταφέρει τὸ χτύπημα στὸ σκυμμένο τράχηλο, ζητάει συγγνώμη.

» Ἐσύ, ὅμως, γιατί νὰ δείχνεσαι σκληρότερη ἀκόμα κι ἀπ' αὐτὸν ποὺ ζεῖ καὶ πεθαίνει ἀπ' τὸ αἷμα;

Γιὰ μιὰ στιγμή ἡ Ροζαλία ἔκανε νὰ προχωρήσει καὶ νὰ βγεῖ μπροστὰ στὸ ζευγάρι, ἀγανακτισμένη ἀπ' τὴ στάση τῆς σκληρῆς βοσκοπούλας, γιατί στ' ἀλήθεια τὰ λόγια τοῦ ἐρωτευμένου Σύλβιου εἶχαν ἓνα τέτοιο παράπονο, ποὺ δὲν μπορούσε νὰ ἀφήσει ἀσυγκίνητη καμμιὰ εὐαίσθητη καρδιά καὶ μάλιστα ἐρωτευμένη σὰν τὴ δική της.

Ἡ Σίλια, ὅμως, πρὸ ψύχραιμη κι ἴσως πρὸ περιέργη τὴ στιγμή.

Ἀκολούθησε μιὰ μικρὴ παύση κι ὕστερα ἀκούστηκε ἡ φωνὴ τῆς βοσκοπούλας ποὺ ἔλεγε:

—Σὲ ἀποφεύγω, γιατί δὲν θέλω νὰ σὲ ἐλάψω οὔτε καὶ νὰ γίνω ὁ δῆμιός σου.

» Μοῦ λές πὼς ἡ ματιά μου σκοτώνει. Εἶναι ἀληθινὰ ὡραίο

νά σοῦ λένε τὸ μάτι τύραννο καὶ φονιά, αὐτὸ τὸ μάτι τὸ τόσο ἀδύνατο καὶ τόσο τρυφερό, ποῦ κλείνει τίς φοβιτσιάρης πόρτες του στὴ σκόνῃ.

Ἡ πονηρὴ Φοίβη ἔριξε μιὰ περιπαιχτικὴ ματιά στὸ Σύλλβιο, ποῦ τὴν κύτταζε κρεμασμένος ἀπ' τὰ χεῖλῃ της καὶ συνέχισε:

—Τώρα, ὅμως, σὲ ἀγριοκυττάζω μὲ δλῆ μου τὴν καρδιά, κι ἂν, ὅπως λές, ἡ ματιά μου εἶναι δολοφονική, τότε ἂς σὲ σκοτώσει, γιὰ πέσε λοιπὸν γάμω νὰ σὲ ἰδῶ.

» Πρέπει νὰ ντρέπεται νὰ λές τέτοια πράγματα, ὅτι δὲν παθαίνεις τίποτα καὶ ἄδικα κατηγορεῖς τὰ μάτια μου καὶ τὰ λές δολοφόνους.

» Γιὰ δεῖξε μου σὲ ποῖο μέρος σὲ πλήγωσε ἡ ματιά μου, ἀφοῦ κι ἔνα ἀγκαθάκι ἀκόμα νὰ σὲ ἀγγίξει σοῦ ἀφήνει γρατσουνιά. Ἀκόμη καὶ σ' ἔνα σπέρτο ἂν ἀκουμπήσεις, μένει στὴν παλάμη σου γιὰ λίγες στιγμὲς ἐλόκληρο σημάδι. Τὰ μάτια μου, ὅμως, ἂν καὶ σοῦ τὰ κάρφωσα, ἀπάνω σου δὲν σοῦ ἔκαναν τίποτα, ναί, εἶμαι εἰμαι βέβαιη πὼς τὰ μάτια μου εἶναι ἀνίκανα νὰ θλάψουν.

Ὁ ἔρωτευμένος Σύλλβιος ἀνασηκώθηκε λίγο, ἀκούμπησε στὸ δεξιό του ἀγκώνα καὶ προσπαθώντας τώρα νὰ ἀποφύγει τὰ βλέμματα τῆς Φοίβης, τῆς εἶπε:

—Καλὴ μου Φοίβη, ἂν κάποια μέρα, κι ἴσως αὐτὴ ἡ μέρα νὰ μὴν εἶναι μακρυνά, τύχει νὰ δεῖς σὲ κανένα ὠραῖο μάγουλο τῇ δύναμῃ τοῦ πόθου, τότε δὲν μπορεῖ παρὰ νὰ γνωρίσεις τί κρυφές πληγὲς ἀνοίγουν οἱ σαῖτιές τοῦ ἔρωτα.

Ἡ Φοίβη, κρατώντας πάντα τὸ μοιραῖο καὶ ἀκατάδεχτο ὕφος της, ἀπάντησε στὸ Σύλλβιο:

—Ὡσου νᾶρθει, ὅμως, ἐκεῖνη ἡ στιγμὴ, ἐσὺ πάψε νὰ μὲ παρακολουθεῖς, κι ὅταν φτάσει ἐκεῖνος ὁ καιρὸς, τότε μπορεῖς νὰ γελάς ἐσὺ μαζί μου καὶ νὰ μὲ φαρμακώνεις χωρὶς λύπη, ὅπως δὲ σὲ λυπᾶμαι τώρα κι ἐγώ.

Στὰ σκληρὰ αὐτὰ λόγια ἡ ἔρωτευμένη καρδιά τῆς Ροζαλίας ἐπαναστάτησε ἀμέσως.

Τὰ μάτια της πέταξαν σπύριες, κι ἂν τὴν πρόσεχε κανένας ἐκεῖνη τῇ στιγμῇ, θὰ τὴν περνοῦσε γιὰ ἕναν νεαρὸ κυνηγὸ ποῦ εἶναι ἔτοιμος νὰ ὀρμήσει στὸ θήραμα.

Ἡ Σίλια θέλησε νὰ τὴ συγκρατήσῃ ἀκόμα μιὰ φορά, ἀλλὰ ἐκείνη ἔδωσε ἕνα πῆδημα καὶ μονομιῶς δρέθηκε μπροστὰ στὸ κατὰπληκτο ζευγάρι. Ὑψωσε τὸ χέρι καὶ φώναξε στὴ βοσκοπούλα:

—Γιατί σὲ παρακαλῶ; Δὲ μοῦ λὲς τί μάνα σὲ γέννησε ἐσένα καὶ καμαρώνεις τόσο, κοροϊδεύεις καὶ ταπεινώνεις αὐτὸ τὸ παλληκάρι; Ἀφοῦ, καθὼς βλέπω δὲν εἶσαι καὶ τόσο ὁμορφη, γιατί τότε θέλεις φῶς σὰν πηγαίνεις τὴ νύχτα νὰ κοιμηθεῖς;

» Γιατί, λοιπόν, εἶσαι τόσο ἄσπλαχνη καὶ τόσο περήφανη, τί κατασταση εἶναι αὕτη;

Ἡ Φοῖβη εἶχε ἀνοίξει τὰ μάτια τῆς διάπλατα καὶ κύτταξε τὸ νέο (δηλαδὴ τὴ Ροζαλία), ποῦ στεκότανε μπροστὰ τῆς, μὴ μπορώντας νὰ θγάλει μιὰ.

Τόση ἦταν ἡ κατάπληξη καὶ ὁ θαυμασμός τῆς γιὰ τὸ ὥραϊο παλληκάρι ποῦ παρουσιάστηκε ξαφνικὰ ὑπερασπιστὴς τοῦ Σύλβιου.

Ὅστερα, σὰ νὰ ξεθάρρεψε, τοῦ χαμογέλασε καὶ ἄρχισε νὰ τὸν ἐξετάζει ἐρευνητικά, σὰ νὰ θρῆκε ξαφνικὰ ἀπάνω του αὐτὸ ποῦ δὲν ἔβλεπε στὸ Σύλβιο.

—Τί μὲ κυττάζεις ἔτσι, συνέχισε ἡ Ροζαλία αὐστηρά. Τί συμπεριφορὰ εἶναι αὕτη; Ἐγώ, γιὰ νὰ σοῦ πῶ τὴν ἀλήθεια, δὲν βλέπω ἀπάνω σου τίποτα πάρα πάνω ἀπὸ ὅ,τι ψιτάνει ἡ φύση καθημερινά.

Καὶ γυρίζοντας στὴ Σίλια πρόσθεσε:

—Ὁ Θεὸς νὰ μὲ φυλάει, αὕτη, παιδί μου, ζητάει νὰ μπλέξει κι ἐμένα στὰ δίχτυα τῆς.

» Ὅχι, ὅμως, κοπέλλα μου, ἄφησε αὐτὲς τίς ἐλπίδες, γιατί οὔτε τὰ φρύδια σου, οὔτε τὰ μαῦρα σου μαλλιά, οὔτε τὰ μάτια σου, οὔτε ἀκόμα τὰ ὄμορρά σου μάγουλα μποροῦν νὰ μὲ κατακτήσουν, ἔτσι ποῦ νὰ σὲ ποθῶ.

Ἐκείνη τὴ στιγμή ὁ Σύλβιος ἔκανε νὰ πάει κοντὰ στὴ Ροζαλία καὶ νὰ τὴν εὐχαριστήσῃ γιὰ τὴν ἀναπάντεχη συμπαράστασή του. Ἐκείνη, ὅμως, τὸν σταμάτησε καὶ τοῦ εἶπε:

—Κι ἐσύ, θεότρελλε βοσκέ, τί θὲς καὶ τρέχεις ἀπὸ πίσω τῆς, σὰν τὴ νατιὰ ποῦ φυσάει καὶ μὲ ἀγέρα καὶ μὲ βροχή.

» Ἐσὺ σὰν ἄντρας εἶσαι χίλιες φορές καλύτερος ἀπ' αὕτη.

» Κάτι θλάκες σάν καί σένα γεμίζουν τόν κόσμο μέ ἀδικημένα παιδιά.

» Δέν εἶναι ὁ καθρέφτης της, ἀλλά ἐσύ, πού τήν κάνεις νά ἔχει μεγάλη ἰδέα γιά τόν ἑαυτό της, καί νά νομίζει πώς εἶναι πιδ ὁμορφη ἀπό ὅσο εἶναι στήν πραγματικότητα.

» Πρέπει, ὁμως, νά σοῦ τὸ πῶ φιλικά πώς κι ἐσύ δέν εἶσαι καί τόσο ἐξαιρετικός, πάρτην τὸ λοιπὸν καί ἡ ὥρα σας ἢ καλή.

Ἡ Φοίβη, ὥστόσο, δέν ἔλεγε νά ξεκολλήσει τὰ μάτια της ἀπὸ τὴ Ροζαλία.

Τὸ παρουσιαστικὸ της, ἡ ὁμιλία της, ἡ κομπή της περιποιημένη φορεσιά καί τὰ λεπτά της χέρια, τῆς ἔκαναν μεγάλη ἐντύπωση.

—Χρυσό μου παιδί, τῆς εἶπε, καλύτερα τὸ ἔχω νά μέ μάλωνεις ὅλο τὸ χρόνο, παρά νά μέ παρακαλᾷς.

Ἡ Ροζαλία χαμογέλασε καί δείχνοντας τὸν Σύλβιο τῆς εἶπε:

—Αὐτὸς ἐδῶ, ἐρωτεύθηκε τὴν ἀσχήμια σου κι ἐκείνη κοντεύει νά ἐρωτευθεῖ τὸ θυμὸ μου.

» Ἄν ὁμως ἐξακολουθήσω τὰ ἴδια, ὅσο αὐτὴ θὰ σέ ἀγριοκυτάξει, τόσο περισσότερο ἐγὼ θὰ τὴν περιλουζῶ μέ πικρὰ λόγια.

Ἡ Φοίβη, ὁμως, ἐξακολουθοῦσε νά κυττάζει τὴ Ροζαλία, σὰ νά ἔβλεπε ἄντρα γιά πρώτη φορά.

Ὅ,τι δίσταζε νά πεῖ μέ τὰ λόγια, δέν μπορούσαν νά τὸ κρύψουν ὁμως τὰ μάτια.

Ἡ Ροζαλία ἐκνευρίστηκε.

—Γιατί μέ κυττάζεις μ' αὐτὸν τὸν τρόπο; τῆς φώναξε.

—Μὴ φοβᾶσαι, δέν πρόκειται νά σέ ματιάσω, τῆς ἀπάντησε ἡ Φοίβη.

Ἡ Ροζαλία ἔριξε μιὰ ματιά στο Σύλβιο, πού δέν μπορούσε ἀκόμα νά συνέλθει ἀπ' τὴν κατάπληξή του.

Καί μισοκλείνοντας τὸ μάτι της, εἶπε στὴ Φοίβη:

—Ἐσένα θὰ σέ παρακαλέσω νά μὴ μέ ἐρωτευθεῖς, γιατί εἶμαι κι ἀπ' τοὺς ὄρκους τοῦ κρασιοῦ ἀκόμα πιδ ἄπιστος.

» Ἐπειτα, δέν μ' ἀρέσεις καθόλου!

» Κι ἂν θέλεις νά μάθεις καί γιὰ τὸ σπῆτι μου, δέν εἶναι μακριά, εἶναι λίγο πιδ πέρα ἀπὸ δῶ, κάτω ἀπ' τίς ἐλιές.

Ψαίνεται, όμως, ότι η Φοίβη είχε έρωτευθει κεραυνοδόλα το ώραιο παλληκάρι, που παράσταινε η Ροζαλία, και δέν μπόρεσε νά κρατήσει ένα βαθύ στεναγμό όταν τήν είδε που έτοιμαζότανε νά φύγει.

“Έμενε τάχα εκεί κοντά η μήπως τής τó είπε μονάχα για νά τήν ειρωνευθεί;

Θά τόν ξανάβλεπε στ’ αλήθεια;

“Η Ροζαλία, που έπαιζε τó ρόλο του άντρα περισσότερο δ-μορφα από κάθε άλλη φορά, έπιασε απ’ τή μέση τή Σίλια και τής είπε:

—Και τώρα πάμε αδερφή μου.

» Πάμε κι εμείς στα πρόβατα μαζί.

» Κι εσύ, δοσκέ, συνέχισε ρίχνοντας μιá στερνή ματιά στο Σύλβιο, μή χάσεις τó θάρρος σου.

Προχώρησε μερικά βήματα και ξαφνικά φώναξε στη Φοίβη:

—Κύτταξέ τον καλά, δοσκοπούλα μου, και μήν τó παίρνεις άπάνω σου. “Ολος ó κόσμος βλέπει, αλλά τά μάτια αúτουνοú έχουν πάθει στραβομάρα, όσο κανενός.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΕΙΚΟΣΤΟ ΤΡΙΤΟ

Ἡ Φοῖβη παρακολούθησε μὲ τὰ μάτια τὴ Ροζαλία, ὥσπου χάθηκε πίσω ἀπ' τὰ πυκνὰ δέντρα.

Ὑστερα θυβίστηκε σὲ βαθεῖα συλλογὴ καὶ ξαφνικὰ ἄφησε ἓνα βαθὺ στεναγμὸ καὶ εἶπε:

—Βοσκέ πού πέθανες, καταλαβαίνω τὸ λόγο σου πολὺ καλά. Φυσικά, «δὲν εἶναι ἀγάπη ἂν δὲν πιάνεται ἀπ' τὴν πρώτη ματιά».

—Γλυκεῖά μου Φοῖβη, ἔκανε ὁ Σύλβιος, πού δὲν κατάλαβε ἂν ἡ Φοῖβη ἀναστέναζε γι' αὐτὸν ἢ γιὰ τὸν νεαρὸ ξένο, πού ἐδῶ καὶ λίγες στιγμὲς ὀρισκότανε κοντὰ τους.

—Τί εἶπες, Σύλβιε; ρώτησε ἡ Φοῖβη δῆθεν ἀδιάφορα.

—Λυπήσου με, γλυκεῖά μου Φοῖβη, ἀναστέναξε ὁ νεαρὸς ἐρωτοχτυπημένος βοσκός.

Ἡ Φοῖβη ἐξακολουθοῦσε τὸ παιχνίδι της.

Βλέποντας τὸ Σύλβιο νὰ λυώνει ἀπὸ ἀγάπη μπροστὰ στὰ πόδια της, ἐνοιωθε νὰ κολακεύεται τόσο ἡ γυναικεῖα ἀδυναμία της.

Ἐκεῖνος σιωποῦσε, περιμένοντας μὲ ἀδημονία τὴν ἀπάντησή της.

—Καημένε μου Σύλβιε, σέ λυπᾶμαι, εἶπε τέλος ἡ Φοῖβη.

Ὁ νεαρὸς βοσκὸς ἀπάντησε, σὰ νὰ μιλοῦσε στὸν ἑαυτό του:

—Ἡ συμπόνια γιатρεύει τὸ κακό, ἂν λοιπόν, μὲ λυπᾶσαι γιὰ τὸν πόνο τῆς ἀγάπης, ὁ πόνος μου καὶ ἡ λύπη σου ἀσφαλῶς θὰ μᾶς περάσουν.

—Μὰ τὴν ἀγάπη μου, σοῦ τὴν ἔχω δώσει κιόλα. Μικρὸ τὸ θεωρεῖς αὐτό;

—Ἐγώ, ὅμως, θέλω ἐσένα, ψιθύρισε ὁ Σύλβιος ντροπαλά.

Ἡ πονηρὴ Φοῖβη ξανάπε:

—Δὲν πρέπει νὰ εἶσαι ἀχόρταγος.

» Μπορεῖ νὰ πέρασε ὁ καιρὸς ποὺ σὲ μισοῦσα, ἀλλὰ δὲν ἤρθε ἀκόμα ἡ στιγμή νὰ σ' ἀγαπήσω.

» Ὡστόσο, μιλᾷς γιὰ τὴν ἀγάπη ὁμορφα, γι' αὐτὸ δὲ θ' ἀρνηθῶ τὴ συντροφιά σου ποὺ πρῶτα μ' ἐνοχλοῦσε.

» Θὰ σὲ παρακαλέσω μάλιστα νὰ μοῦ κάνεις καὶ μιὰ χάρη. Γιὰ τὴν ὥρα δὲν πρέπει νὰ περιμένεις ἄλλη χαρὰ ἀπ' αὐτὴ ποὺ θὰ σοῦ δώσει τὸ καλὸ ποὺ θὰ σοῦ πῶ νὰ κάνεις.

Ὁ Σύλβιος πῆρε θάρρος, ἡ ἐρωτευμένη καρδιά του φωτίστηκε ξαφνικὰ ἀπὸ μιὰ δόλχυρη ἀχτίδα.

Μ' ἓνα ἀδιόρατο χαμόγελο ἀπάντησε στὴν ἀγαπημένη του:

—Ἔχω τόση λίγη χαρὰ καὶ θὰ τὸ ἔχω γιὰ μεγάλο πλοῦτος νὰ μαζεύω λίγα στάχυα πίσω ἀπὸ τὸ θεριστή.

» Γι' αὐτό, σὲ παρακαλῶ, ἀπὸ καιρὸ σὲ καιρό, νὰ μοῦ πετᾷς καὶ κανένα χαμόγελο, γιὰ νὰ ζῶ μ' αὐτό.

Ἡ Φοίβη, χωρὶς νὰ δώσει σημασία στὰ λόγια του προχώρησε ἴσια στὸ σκοπὸ της.

—Αὐτὸ τὸ παλληκαρόπουλο, ποὺ μᾶς μιλοῦσε ἐδῶ καὶ λίγη ὥρα, τὸ γνωρίζεις;

Ὁ ἀνύποπτος Σύλβιος ἀπάντησε:

—Δὲν τὸν γνωρίζω καλά, ἀλλὰ τὸν συναντῶ πολλές φορές. Εἶναι αὐτὸς ποὺ ἔχει ἀγοράσει τὰ βοσκοτόπια καὶ τὸ κονάκι τοῦ γέρου τσιγκούνη.

Ἐνα σύννεφο πέρασε ξαφνικὰ ἀπ' τὸ μέτωπο τοῦ Σύλβιου καὶ ἡ ὄψη του σκοτείνιασε.

Τὸ μεγάλο ἐνδιαφέρον τῆς Φοίβης γιὰ τὸν νεαρὸ ξένο, ἄρχισε ἀληθινὰ νὰ τὸν ἀνησυχεῖ.

Ἡ βοσκοπούλα τὸ κατάλαβε καὶ τοῦ εἶπε:

—Μὴ νομίζεις ἐπειδὴ ρωτᾷ νὰ μάθω γι' αὐτόν, ὅτι τὸν ἀγάπησα. Αὐτὸς εἶναι ἀκόμα παιδί, μιλᾷ ὥστόσο ὁμορφα, δίνω ὅμως ἐγὼ σημασία στὰ λόγια;

» Ὅσο, ὅμως, καὶ νᾶναι, τὰ ὥραια λόγια εὐχαριστοῦνε, ὅταν αὐτὸς ποὺ τὰ λέει ἀρέσει σ' ἐκείνους ποὺ τὸν ἀκοῦνε.

» Εἶναι ὁμοφο παιδί, ὅχι βέβαια καὶ τίποτα τὸ ἐξαιρετικό, μὰ εἶναι στ' ἀλήθεια καὶ περήφανο. Ἡ περηφάνεια ὥστόσο τοῦ

ταιριάζει και θα γίνει ὁμορφος ἄντρας!

Ἡ ἀνησυχία τοῦ Σύλβιου τώρα εἶχε γίνει φόβος.

Δὲν ἦταν μονάχα τὰ λόγια τῆς Φοίβης γιὰ τὸν νεαρό, ποὺ ἔδειχναν τὸ μεγάλο της ἐνδιαφέρον, ἀλλὰ καὶ ἡ ὕψη της, ποὺ θαρρεῖς ἀντανανκλοῦσε τὴν εἰκόνα τῆς Ροζαλίας.

Ἡ Φοίβη συνέχισε τὸ ἐγκώμιο:

—Τὸ μεγαλύτερο χάρισμά του εἶναι ἡ μορφὴ του καὶ προτοῦ ἡ γλῶσσα του προλάβει νὰ σὲ προσβάλει, σὲ γιαιτρεῦει μὲ τὰ μάτια του.

» Δὲν εἶναι ψηλός, ἀλλὰ γιὰ τὴν ἡλικία του ἔχει ἀρκετὸ ἀνάστημα. Οἱ γάμπες του δὲν εἶναι καὶ τίποτα τὸ ἐξαιρετικό, εἶναι ὅμως ὁμορφες.

Ἡ Φοίβη μὲ μεγάλο κόπο κράτησε ἕναν ἀναστεναγμὸ ποὺ ἀνέβαινε στὰ χεῖλη της.

Κύτταξε πέρα στὸ μονοπάτι ποὺ εἶχε χαθεῖ ἡ Ροζαλία μὲ τὴ Σιλια καὶ σὰ νὰ μονολογοῦσε συνέχισε:

—Τὸ χρῶμα τῶν χειλιῶν του εἶναι ὑπέροχο, λίγο πιὸ δυνατὸ ἀπ' τὸ χρῶμα ποὺ ἔχει στὰ μάγουλά του. Μιὰ διαφορὰ μικρὴ ὅσο ἀπὸ τὸ κόκκινο στὸ ρόδινο.

Ὁ Σύλβιος τὴν ἄγγιξε ἐλαφρὰ στὸ χέρι.

Ἐκείνη τὸν κύτταξε στὰ μάτια καὶ ξανάπε:

—Σύλβιέ μου, πολλές γυναῖκες, ποῦ, ὅπως ἐγώ, θὰ τὸν γδύνανε μὲ τὰ μάτια, μπορεῖ νὰ προχωροῦσαν πιὸ πολὺ καὶ νὰ τὸν ἐρωτευόntonταν.

» Ἐγώ, ὅμως, πρέπει νὰ σοῦ ὁμολογήσω πὼς οὔτε τὸν ἀγαπάω, ἀλλὰ οὔτε καὶ τὸν μισῶ, ἂν καὶ ἔχω μεγάλη αἰτία νὰ τὸν ἐχθρεύομαι. Ἀπὸ ποῦ ἔρῃκε τὸ θάρρος νὰ μὲ μαλώσει;

» Μοῦ εἶπε πὼς τὰ μαλλιά μου καὶ τὰ μάτια μου εἶναι μαῦρα, καί, θυμᾶμαι καλά, πὼς μὲ εἰρωνεύθηκε.

» Δὲν ξέρω τί μὲ ἐπίασε καὶ δὲν τοῦ ἀπάντησα ἐκείνη τὴ στιγμή. Τὸ ἴδιο, ὅμως, κάνει, μὲ τὸ νὰ ἀναβάλλει κανένας δὲν πάει νὰ πεῖ πὼς ἐξοφλεῖ κιόλα.

» Θὰ καθήσω νὰ τοῦ γράψω ἕνα γράμμα, εἴπου θὰ τοῦ τὰ λέω ὅλα καὶ ἐσύ θὰ ὑποχρεωθείς νὰ τοῦ πᾶς.

» Ἐ, Σύλβιέ μου δὲ θὰ μοῦ τὴν κάνεις αὐτὴ τὴ χάρη:

Καί ἡ Φοίβη κύτταξε τὸν Σύλβιο μὲ τέτοιο τρόπο, ποῦ ἐκεῖνος τῆς ἀπάντησε ἀμέσως:

—“Ὅτι θέλεις, Φοίβη μου, μὲ μεγάλη μου εὐχαρίστηση.

—Θὰ τὸ γράψω ἀμέσως τώρα, τὸ ἔχω κιόλας μέσα στὴν καρδιά μου, φώναζε ἡ Φοίβη ἐνθουσιασμένη. Καί θὰ τοῦ δείξω ἐγὼ αὐτουνοῦ.

» Θὰ εἶναι σύντομο, ἀλλὰ καὶ αὐστηρὸ ὅσο πρέπει.

» Σύλβιε, ἔλα πιὸ κοντά μου.

Ὁ νεαρὸς ἐρωτευμένος βοσκὸς, μὲ τὴν καρδιά γεμάτη πίκρα καὶ ἀνησυχία, ἔσπευσε νὰ ἐκτελέσει τὴν ἐπιθυμία τῆς ἀγαπημένης του.

Ἡ Φοίβη ἔγειρε στὸν ὦμο του ἀπαλά, κι ἐκεῖνος τὴν κύτταξε μὲ λατρεία.

Ὅλα τριγύρω σὴναιναν.

Ἡ θαθεῖα ψυχὴ τοῦ δάσους ἀναπαύονταν κι αὐτὴ μέσα στὴ μεσημεριάτικη σιγαλιά.

Ἡ μεγάλη θαλανιδιά, ὅπου καθόντουσαν οἱ δυὸ νέοι, ἔριχνε δλόγυρα τὸν Ἰσκιο τῆς καὶ τοὺς προστάτευε ἀπ’ τὸν καφετέρῳ ἥλιο ποῦ μεσουρανοῦσε κιόλα στὸν καθαρὸ οὐρανό.

Ἄν τύχαινε κανένας περαστικὸς καὶ ἔβλεπε τὸ νεαρὸ αὐτὸ ζευγάρι τῶν βοσκῶν στὴν τρυφερὴ αὐτὴ στάση, θὰ τοὺς μακάριζε γιατί ἀσφαλῶς θὰ πίστευε πὼς ζοῦσαν τὸ ἀσύλληπτο ὄνειρο τῆς ἐρωτικῆς εὐτυχίας.

Κι ὅμως, καθὼς ξέρουμε, αὐτοὶ κάθε ἄλλο παρὰ εὐτυχισμένοι ἦταν.

Ὁ Σύλβιος, ποῦ εἶχε κιόλα μέσα στὴν καρδιά του τὴν πληγὴ τοῦ ἀνικανοποίητου, τώρα ἔνοιωθε νὰ τὸν διαποτίζει καὶ τὸ φαρμάκι τῆς ζήλειας, ἐνῶ ἡ ἀκατάδεχτη καὶ ἀπονη Φοίβη, ἄλλο δὲν εἶχε μέσα στὸ νοῦ τῆς, παρὰ τὸν ὥραιο νέο, ποῦ τόσο γρήγορα τὸν ἔχασε καὶ ποῦ ποθοῦσε τόσο νὰ τὸν ξαναδεῖ. Κάτι τὸ περίεργο ἀργοσάλευε μέσα στὴν καρδιά τῆς.

Τί νὰ ἦταν τάχα;

Ἡ νεαρὴ Φοίβη δὲν μποροῦσε καλὰ - καλὰ νὰ τὸ ξεδιαλύει.

Μιά νεανική καρδιά χτυπούσε πλάϊ της, που τήν ἄφηνε ὥσ-
σο ἀδιάφορη, καὶ μιὰ ἄλλη τῆς εἶχε πάρει τὴ σκέψη, χωρὶς νὰ τὸ
φαντάζεται οὔτε καὶ νὰ τὸ θέλει ἡ ἴδια.

Τὸ μαρτύριο τῆς ἀγάπης ἄρχιζε.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΕΙΚΟΣΤΟ ΤΕΤΑΡΤΟ

Ἡ Ροζαλία — ὁ Ἰαννουμήδης μὲ τὴν καινούργια του ἐμφάνιση — εἶχε γίνει τὸ πιὸ ἀγαπητὸ πρόσωπο μέσα στὴ μικρὴ κοινω-
νία τῶν ἀνθρώπων τοῦ δάσους τοῦ "Ἀρντεν.

Ὅλοι τὸν συμπαθοῦσαν καὶ ἐπιζητοῦσαν τὴ συγτροφιά του.

Οἱ λεπτοὶ τῆς τρόποι, ἡ γοητευτικὴ τῆς ἐμφάνιση, τὸ πνεῦ-
μα καὶ ἡ εὐθυμία τῆς τοῦς εἶχε σκλαθῶσει ὅλους.

Ἀκόμα κι αὐτὸς ὁ μοναχικὸς καὶ ἀμίλητος Γιάκῃς δὲν ἔμει-
νε ἀσυγκίνητος στὰ θέληγητρά της. Ἀπ' τὴ στιγμή πού τὴν ἀντί-
κρυσε, τὴν παρακολοθοῦσε κρυφά, ἔτοιμος νὰ τῆς ἐκφράσει τὴν
συμπάθειά του.

Σὲ μιὰ στιγμή τὴν πλησίασε καὶ τῆς εἶπε:

—Θὰ ἤθελα πολὺ, παλληκάρι μου, νὰ γνωριστοῦμε καλύ-
τερα.

—Ἐχῶ ἀκούσει πῶς εἶσαι τόσο μελαγχολικὸς, τοῦ ἀπάντη-
σε ἡ Ροζαλία χωρὶς νὰ σταματήσει.

—Νομίζω πῶς ἡ μελαγχολία εἶναι καλύτερη ἀπὸ τὸ γέλιο.

Ἡ Ροζαλία θρῆκε ἀμέσως τὴν κατάλληλη ἀπάντηση:

—Αὐτοὶ πού τὸ παρακάνουν εἴτε μὲ τὸ ἓνα εἴτε μὲ τὸ ἄλλο,
εἶναι τύποι ἀποκρουστικοί, εἶπε, καὶ φυσικὰ ὁ κόσμος τοῦς κακο-
λογεῖ πιὸ χειρότερα κι ἀπ' τοῦς μπεκρῆδες.

—Νομίζω πῶς εἶναι καλὰ νὰ εἶναι κανέννας ἀμίλητος καὶ με-
λαγχολικὸς, ἔκανε ὁ Γιάκῃς.

—Τότε θὰ εἶναι καὶ τὸ ἴδιο καλὸ νὰ εἶναι κανέννας φανοστά-
της, εἶπε ἡ Ροζαλία.

Ὁ Γιάκῃς μπροστὰ στὴ νεανικὴ δροσιά καὶ στὴν ἀνυπόκριτη
χάρη τῆς Ροζαλίας, αἰσθάνθηκε τὴν ἀνάγκη νὰ ἀπολογηθεῖ καὶ
νὰ δικαιολογήσει τὴ μελαγχολία του.

Τῆς εἶπε, λοιπόν, μὲ ἓνα περίεργο χαμόγελο:

—Ἡ δική μου ἢ μελαγχολία δὲν εἶναι οὔτε ἡ μελαγχολία τοῦ διανοουμένου, πού εἶναι φιλονικία, οὔτε ἡ μελαγχολία τοῦ μουσικοῦ, πού εἶναι φανταστική, οὔτε τοῦ παλατιανοῦ πού εἶναι ξιπασιά, οὔτε τοῦ στρατιωτικοῦ πού εἶναι σκέτη μωροφιλοδοξία, οὔτε τοῦ νομικοῦ πού εἶναι πολιτική μελαγχολία, ἀλλὰ οὔτε καί ἡ μελαγχολία τοῦ ἐρωτοχτυπημένου πού εἶναι λίγο ἀπὸ ὅλα αὐτά.

» Ἐγὼ ἔχω μιὰ δική μου μελαγχολία, πού εἶναι ἓνα χαρμάνι ἀπὸ πολλὰ χόρτα μαζί καί χυμὸς ἀπὸ πολλὰ πράγματα, εἶναι ἀληθινὰ τὸ καταστάλαγμα τῆς πείρας ἀπ' τὰ ταξίδια μου, αὐτὴ τῇ μελαγχολία τὴν ἀναχαράζω πολὺ συχνά, πρᾶγμα πού μὲ ρίχνει σὲ μεγάλη βαρυθυμιά.

Ἡ Ροζαλία, πού σὰν κάθε νεανικὴ καρδιά ἀγαποῦσε τὴν περιπέτεια καί διψοῦσε γι' αὐτή, πρᾶγμα πού ἄλλωστε τὸ ἀπέδειξε μὲ τὸ νὰ ὀρίσκεται τώρα μαζί μὲ τὴ Σίλια μέσα σ' ἓνα δάσος καί μάλιστα μὲ κοστοῦμι ἀντρικό, ἄρχισε νὰ δείχνει ἐνδιαφέρον γιὰ τὸν σκυθρωπὸ Γιάκη.

—Ὡστε εἶσαι, λοιπόν, κοσμογυρισμένος! φώναξε μὴ μπορώντας νὰ κρύψει τὸν θαυμασμό της.

» Τότε ἔχεις ἀληθινὰ δίκιο νὰ εἶσαι μελαγχολικός, συνέχισε. Ὡστόσο, πολὺ φοβᾶμαι πὼς πούλησες τὰ δικά σου χτήματα γιὰ νὰ δεῖς τὰ ξένα. Ἔτσι, μὲ τὸ νὰ ἔχεις πολλὰ καί νὰ μὴ σοῦ ἔχει μείνει τίποτα, εἶναι σὰ νὰ ἔχεις μάτια πλούσια καί φτωχὰ χέρια.

—Φυσικά, ἔκανε ὁ Γιάκης, κέρδισα ὅμως τὴν πείρα μου.

Ἡ Ροζαλία χαμογέλασε.

Ὁ Γιάκης τὴν κύτταξε περιμένοντας τὴν ἀπάντησή της.

—Ὡστε ἡ πείρα σου σοῦ φέρνει μελαγχολία; φώναξε. Ἐγὼ θὰ προτιμοῦσα νὰ ἦταν τρέλλα, πού νὰ μὲ ἔκανε νὰ διασκεδάζω, τί τὴν θέλω τὴν πείρα πού μὲ γεμίζει θλίψη;

Ἀπάνω, ὅμως, στὸ τόσο ἐνδιαφέρον αὐτὸ σημείω φάνηκε ἀπὸ μακριὰ ὁ Ὁρλάνδος.

Ἡ Ροζαλία, πού τὸν εἶδε, διέκοψε ἀμέσως τὴ συζήτηση καί ἐτοιμάστηκε νὰ τὸν καλωσορίσει.

Ἐκεῖνος, ὅμως, τὴν πρόλαβε καί τῆς φώναξε χαρούμενα:

—Γειὰ χαρά, Ροζαλίτσα!

—Καλύτερα θὰ ἦταν νὰ μιλάτε μὲ στίχους, τοὺς εἶπε ὁ Γιά-
κης εἰρωνικά.

Ἡ Ροζαλία στάθηκε στὰ δεξιὰ τοῦ Ὁρλάνδου καὶ καθὼς ἐ-
κείνος ἐτοιμαζόταν νὰ φύγει, τοῦ φώναξε ἀνταποδίδοντας τὴν εἰ-
ρωνεία.

—Ὡρα σου καλὴ, κύριε κοσμογυρισμένε.

» Πρόσεχε νὰ μὴν ξεχνᾷς νὰ ψευδίζεις καὶ νὰ φορᾷς ἐξαλλα
ροῦχα, νὰ κατηγορᾷς ὅτι καλὸ εἶδες ἀπ' τὴν πατρίδα σου, νὰ ἀρ-
νιέσαι τὴν ἀγάπη καὶ νὰ πολεμᾷς τὸ Θεό, πού σέ ἔκανε ἕτσι ὅ-
πως εἶσαι.

Ὁ Γιάκης καύνησε τὸ κεφάλι του καὶ ἀπομακρύνθηκε. μουρ-
μουρίζοντας κάτι πού μονάχα αὐτὸς τὸ ἄκουσε.

Ἡ Ροζαλία δὲν μπορούσε νὰ κρύψει τὴ χαρὰ της πού ξα-
ναθρέθηκε κοντὰ στὸν ἀγαπημένο της. Ἀκτινοβολοῦσε δλόκληρη.

—Μὰ τί κατάσταση εἶναι αὕτη, τοῦ εἶπε. Ποῦ ἦσαν, Ὁρ-
λάνδε, τόσο καιρό; Εἶσαι καὶ ἐρωτευμένος! Ἄν τὸ ἐπαναλάβεις,
νὰ μὴ σέ ζαναδοῦν τὰ μάτια μου.

Μὰ καὶ ὁ Ὁρλάνδος δὲν μπορούσε νὰ κρύψει τὴ χαρὰ του πού
ξαναεἶδε τὴ Ροζαλία.

—Καλὴ μου Ροζαλία, τῆς εἶπε πιάνοντας τὸ χέρι της. δὲν
ἄργησα παρὰ μιὰ ὥρα.

—Μιὰ ὥρα! ψιθύρισε ἡ Ροζαλία. Ν' ἀργήσεις μιὰ ὥρα σέ
ἐρωτική συνάντηση!

Καὶ κύτταξε τὸν Ὁρλάνδο σχεδὸν αὐστηρά.

Ἐκεῖνος κατέβασε τὰ μάτια.

—Γι' αὐτὸν πού θὰ τολμήσει νὰ χωρίσει τὸ λεπτὸ σέ χίλια
μέρη καὶ ν' ἀργοπορήσει καὶ λίγο ἀπ' τὸ χιλιοστὸ τοῦ λεπτοῦ, ὅ-
ταν πρόκειται νὰ πάει νὰ συναντήσῃ τὴν ἀγάπη, μπορεῖ νὰ ποῖ-
νε πὼς ὁ ἔρωτας τὸν χαΐδεψε στὴν πλάτη, ἐγὼ ὅμως μπορῶ νὰ
σοῦ πῶ πὼς δὲν τοῦ ἄγγιξε τὴν καρδιά.

Τὸ ἐπιχείρημα τῆς Ροζαλίας ἦταν ἀκλόνητο.

Ὁ Ὁρλάνδος ψιθύρισε:

—Καλὴ μου Ροζαλία, σέ παρακαλῶ, νὰ μὲ συγχωρέσεις.

Ἡ Ροζαλία, ὅμως, ἐννοοῦσε νὰ παῖξῃ στὴν ἐντέλεια τὸ ρό-
λο της.

—Δὲ σὲ συγχωρῶ, τοῦ εἶπε, κι ἂν ἐξακολουθήσεις· νὰ εἶσαι τόσο ἄργός, τότε νὰ μὴ ξαναεμφανιστεῖς μπροστά μου. Καλύτερα θὰ τὸ εἶχα νὰ μὲ ἐρωτευόταν ἓνα σαλιγκάρι.

—Σαλιγκάρι! ἔκανε ὁ Ὁρλάνδος ξαφνιασμένος.

—Μάλιστα, σαλιγκάρι! ἐπέμεινε ἡ Ροζαλία, Γιατί παρ' ὅλο πού περπατάει ἄργά, κουθαλάει ὥστόσο τὸ σπίτι του ἀπάνω στὸ κεφάλι του. Τί καλύτερη προγαμιαία δωρεὰ ἀπὸ κείνη πού ἐσεῖς θὰ μπορούσατε νὰ κάνετε σὲ μιὰ κοπέλλα; Κι ὕστερα παίρνει κοντά του καὶ τὴ μοῖρα του.

Ὁ καημένος ὁ Ὁρλάνδος ἔπεφτε ἀπὸ ξάφνιασμα σὲ ξάφνιασμα.

—Ποιὰ μοῖρα του; ρώτησε.

Ἡ Ροζαλία, δίχως νὰ διστάσει, ἀπάντησε σὰν πολύπειρος καὶ πολύπαθος ἄντρας:

—Ἐννοῶ τὰ κέρατά του, πού ὅλοι ἐσεῖς οἱ ἄντρες λέτε πὼς τὰ χρωσάτε στὶς γυναῖκες σας.

» Τὸ σαλιγκάρι εἶναι πιὸ τυχερὸ, ὥστόσο, γιατί ἔρχεται ὀπλισμένο μὲ τὴν τύχη του καὶ μπορεῖ καὶ δικαιολογεῖ στὰ μάτια τοῦ κόσμου τὴ γυναῖκα του.

—Μὰ ἡ τιμιότητα δὲν ἔχει καμμιά σχέση μὲ τὰ κέρατα, καὶ ἡ Ροζαλία μου εἶναι τίμια κοπέλλα, εἶπε ὁ Ὁρλάνδος.

—Ἐγὼ εἶμαι ἡ Ροζαλία σου.

Ὁ Ὁρλάνδος τὴν κύτταξε θαθεῖα στὰ μάτια, σὰ νὰ ἤθελε νὰ ξεδιαλύνει κάποιο μεγάλο μυστικό.

Ἡ Σίλια, ὅμως, πού στὸ μεταξὺ εἶχε πλησιάσει ἀθόρυβα καὶ παρακολουθοῦσε τὴ συζήτηση, εἶπε:

—Τοῦ ἀρέσει νὰ σὲ λέει ἔτσι. Ἐχει, ὅμως, αὐτὸς μιὰ Ροζαλία, πιὸ ροδομάγουλη ἀπὸ τὴ δική σου.

Ἡ Ροζαλία, μὲ φωνὴ πνιγμένη ἀπὸ τὴ συγκίνηση, εἶπε στὸν Ὁρλάνδο:

—Ἐμπρός, μίλησέ μου γλυκά, θέλω ν' ἀκούσω γλυκά λόγια τώρα πού ἔχω διάθεση. Ἀλήθεια, τί θὰ μοῦ ἔλεγες ἂν τύχαινε καὶ ἤμουν ἐγὼ ἡ ἴδια, ἡ πραγματικὴ Ροζαλία σου;

—Θὰ σοῦ ἔκλεινα τὸ στόμα μ' ἓνα φιλὶ προτοῦ νὰ σοῦ μιλήσω.

—Ὁχι, προτιμᾶω νὰ μιλήσεις πρῶτα, κι ὅταν σταματήσεις,

μὴ βρίσκοντας τί νὰ πεῖς, τότε ἔχεις τὸν καιρὸ γιὰ νὰ δώσεις τὸ φιλί.

» Οἱ ρήτορες οἱ καλοί, ὅταν τὰ χάνουν, φτύνουν, καὶ οἱ ἐρωτευμένοι, ποῦ δὲν μποροῦν νὰ θροῦν τὰ κατάλληλα λόγια ξεφεύγουν μ' ἓνα φιλί.

—Κι ἂν ἡ κοπέλλα δὲ θελήσει τὸ φιλί;

—Τότε ἀρχίζει τὰ παρακάλια μὲ καινούργια λόγια.

Ὁ Ὀρλάνδος εἶχε βρεθεῖ ἀληθινὰ σὲ δύσκολη θέση, χωρὶς ὅσῳ νὰ διστάσει ἀπάντησε στὴ Ροζαλία:

—Καὶ ποῖος εἶναι αὐτός, ποῦ θὰ τὰ χάσει, ὅταν βρίσκεται μπροστὰ στὴν ἀγάπη του, ποῦ τὴ λατρεύει;

—Ἐσὺ ὁ ἴδιος ἂν τύχαινε καὶ ἤμουν ἡ ἀγάπη σου ἐγώ, ἀλλοιῶς θὰ μπορούσα νὰ πῶ πῶς ἡ τιμιότητά σου εἶναι πιὸ δυνατὴ ἀπ' τὸ πνεῦμα σου.

Ὁ Ὀρλάνδος χαμογέλασε.

Ἐπιασε τὴ Ροζαλία ἀπ' τὰ χέρια, τὴν κύτταξε θαρρετὰ στὰ μάτια καὶ ρώτησε:

—Μὲ τὴν αἰτησή σου, τί θὰ γίνει;

—Νὰ γίνει παραίτηση, ἔκανε ἡ Ροζαλία γελώντας. Δὲν εἴπαμε πῶς ἡ Ροζαλίτσα σου εἶμαι ἐγώ;

—Μοῦ ἀρέσει πολὺ νὰ νομίζω πῶς εἶσαι πραγματικά, γιατί θέλω πολὺ νὰ μιλάει γι' αὐτή.

—Τότε, ἐγώ ποῦ εἶμαι ἀντιπρόσωπός της, σοῦ λέω πῶς δὲ σὲ θέλω, ἔκανε ἡ Ροζαλία μὲ σκέρτσο.

—Κι ἐγώ, ποῦ εἶμαι ὁ ἴδιος πεθαίνω.

Τώρα ἡ Ροζαλία δὲν κρατήθηκε καὶ γέλασε δυνατά:

Ἡ Σίλια τὴ μιμήθηκε καὶ γιὰ μιὰ στιγμὴ τὸ δάσος γέμισε ἀπὸ ἀσημένιους ἀντίλαλους.

Ὁ καημένος ὁ Ὀρλάνδος δὲν μπόρεσε νὰ κάνει κι αὐτὸς διαφορετικά καὶ ἀκολούθησε τὰ δυὸ χορίτσια.

Πόσο ἦταν ὁμορφοὶ καὶ οἱ τρεῖς τους, ἔτσι καθὼς γελοῦσαν ξένοιαστοὶ σὰ μεθυσμένοι ἀπὸ εὐτυχία!

—Τότε, πέθανε μὲ ἀντιπρόσωπο, ξανάπε ὕστερα ἀπὸ λίγο ἡ Ροζαλία. Ὁ γέρικος κόσμος μας ἔχει σχεδὸν ἡλικία ἑξῆ χιλιάδων χρόνων καὶ μέσα σ' αὐτὸ τὸ διάστημα οὔτε ἓνας ἄντρας δὲν πέθανε ἀπὸ μόνος του, δηλαδὴ ἀπὸ ἔρωτα.

» Τὸ κεφάλι τοῦ Τρωῒλου τοῦ τὸ ἔσπασε ἓνα ἐλληνικὸ ρόπα-

λο, κι ὥστόσο ἔκανε πολλὰ γιὰ νὰ πέθαινε πρωτύτερα. Εἶναι ὁ-
μως κι αὐτὸς ἓνα ἀπὸ τὰ πολλὰ ἐρωτικά πρότυπα.

» Ὁ Λέανδρος θὰ εἶχε ζήσει πολλὰ καὶ ὥραϊα χρόνια, ἂν δὲν
εἶχε θρεθεῖ σὲ μιὰ ζεστή, καλοκαιριάτικη νύχτα, κι ἄς εἶχε γίνει
ἡ Ἥρῳ καλόγρια, τὸ καημένο τὸ παιδί πῆγε νὰ κολυμπήσει στὸν
Ἑλλάγσποντο καὶ μούδιασε καὶ πνίγηκε.

» Μὰ οἱ χρονογράφοι ἐκείνης τῆς ἐποχῆς εἶπαν πὺς ἀφορ-
μὴ ἦταν ἡ Ἥρῳ ἀπὸ τῆ Σηστό.

» Ὅλα αὐτὰ εἶναι ψευτιές.

» Πολλοὶ ἄντρες ἔχουν πεθάνει καὶ τοὺς ἔχουν φάει τὰ σκου-
λήκια, κανένας τους ὁμως δὲν πέθανε ἀπὸ ἔρωτα.

Ὁ ρομαντικὸς Ὀρλάνδος κύτταξε περίεργα τὴ Ροζαλία.

—Ἐγὼ, ὁμως, δὲν θὰ ἤθελα ἡ πραγματικὴ μου Ροζαλία νὰ
εἶχε τέτοιες ιδέες, εἶπε. Μπορῶ νὰ πάρω ὁρκο δι καὶ ἡ παραμι-
κρὴ μελαγχολία της μποροῦσε νὰ μὲ σκοτώσει.

—Αὐτὸ τὸ χέρι δὲν μπορεῖ νὰ σκοτώσει οὔτε μιὰ μύγα. Τώ-
ρα, ὁμως, θὰ γίνω ἡ ὑπὸ τῇ Ροζαλίτσα σου κι ὅ,τι θὰ μοῦ ζητή-
σεις, θὰ σοῦ τὸ κάνω.

—Δὲ θέλω τίποτα ἄλλο ἀπὸ τὸ νὰ μ' ἀγαπᾷς, ἀπάντησε ὁ
Ὀρλάνδος.

—Καὶ ἐβόαια θὰ σ' ἀγαπάω, ἔκανε ἡ Ροζαλία, τίς Παρα-
σκευές, τὰ Σάββατα καὶ ὅλες τίς ἄλλες ἡμέρες τῆς ἐβδομάδας.

—Καὶ θὰ μὲ παντρευτεῖς;

—Φυσικά, κι ἄλλους εἴκοσι σὺν ἐσένα.

—Πῶς εἶπες;

—Μὰ δὲν εἶσαι καλός;

—Φαντάζομαι.

—Τότε μπορεῖ κανένας νὰ ζητήσῃ ὅ,τι θέλει ἀπὸ ἓναν καλὸν
ἄνθρωπο, ἀπάντησε ἡ Ροζαλία μὲ τὴν ἴδια διάθεση.

Καὶ γυρίζοντας στὴ Σίλια, πρόσθεσε:

—Ἀδελφοῦλα μου, ἐσύ νὰ κάνεις τὸν παπὰ καὶ νὰ μᾶς παν-
τρέψῃς.

» Ὀρλάνδε, δῶσε μου τὸ χέρι σου.

» Τί ἔχεις νὰ πεῖς, ἀδελφή μου;

Ἡ Σίλια κύτταζε τὸ ζευγάρι περίεργα καὶ διστακτικά.

—Πάντρεψέ μας, σέ παρακαλῶ, τῆς εἶπε ὁ Ὅρλάνδος.

—Μὰ δὲν ξέρω τὰ λόγια, ἔκανε μὲ τὸ πιὸ φυσικὸ ὕφος τοῦ κόσμου ἡ Σίλια.

Τότε ἡ Ροζαλία τῆς εἶπε:

—Νά, θ' ἀρχίσεις μὲ τὸ «Θέλεις, Ὅρλάνδε;».

Ἡ Σίλια δὲν ἔχασε καιρό.

Καὶ εἶπε ἀμέσως:

—Θέλεις, Ὅρλάνδε, νὰ πάρεις γυναῖκα σου τῇ Ροζαλίᾳ;

—Θέλω, ἀπάντησε ὁ Ρολάνδος ἀπλά.

—Πότε ὁμως;

—Φυσικὰ τώρα, μόλις θὰ μᾶς παντρέψεις.

—Τότε πρέπει νὰ πεῖς «Ροζαλία μου, σέ παίρνω γιὰ γυναῖκα μου».

—Ροζαλία, σέ παίρνω γιὰ γυναῖκα μου, ἀπάντησε ὁ Ὅρλάνδος.

—Θὰ ἔπρεπε, Ὅρλάνδε, νὰ σοῦ ζητήσω καὶ τὴν ἄδεια τοῦ γάμου, ὥστόσο σέ παίρνω γιὰ ἄντρα μου. Νά, λοιπόν, ἔνα κορίτσι ποῦ δὲν περιμένει τὸν παπά.

» Εἶναι γνωστὸ πὼς οἱ σκέψεις τῶν γυναικῶν δὲν περιμέγουν τὰ ἔργα τους, κατέληξε ἡ Ροζαλία ἀποφθεγματικά.

Ὅλες οἱ σκέψεις τὸ ἴδιο κάνουν γιατί εἶναι φτερωτές, εἶπε ὁ Ὅρλάνδος.

Ποτὲ γάμος δὲν τέλειωσε τόσο γρήγορα καὶ μὲ τόσο ἀπλὴ διαδικασία, ὅπως ὁ γάμος τοῦ Ὅρλάνδου καὶ τῆς Ροζαλίας.

Ἐνας γάμος ψεύτικος, θὰ μοῦ πεῖτε, ποῦ ὁμως τόσο τὸν λαχταροῦσαν καὶ οἱ δύο τους.

Ἡ καημένη ἡ Σίλια οὔτε τίς κοῦκλες τῆς νὰ πάντρευε δὲν θὰ τέλειωνε τόσο γρήγορα.

Ἄς δοῦμε, ὁμως, καὶ τὴ συνέχεια:

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΕΙΚΟΣΤΟ ΠΕΜΠΤΟ

Σὲ λίγο ἡ Ροζαλία ρώτοῦσε τὸν Ὀρλάνδο.

—Καὶ τώρα ἀφοῦ τὴν παντρεύτηκες, πόσο καιρὸ θὰ τὴν κρατῇσεις;

—Πάντα καὶ μιὰ ἡμέρα, ἀπάντησε ἐκεῖνος σοβαρά.

Ἡ Ροζαλία, κρατώντας δὴλὴ τὴ σοβαρότητά της, τοῦ εἶπε σχεδὸν αὐστηρά:

—Λέγε «μιὰ μέρα», χωρὶς τὸ «πάντα».

» Ὀρλάνδε μου, πρέπει νὰ ξέρεις ὅτι ὁ ἄντρας εἶναι Ἀπρίλης ὅταν ζητᾷ νὰ παντρευτεῖ, καὶ Δεκέμβρης μετὰ τὴν παντρειά.

» Τὸ κορίτσι εἶναι Μάης ὅσο ἀκόμα εἶναι κόρη, ἀλλὰ ὅταν παντρευτεῖ ὁ καιρὸς ἀλλάζει.

» Γιὰ σένα θὰ εἶμαι πιὸ ζηλιάρᾳ κι ἀπ' τὸ περιστέρι τῆς Μπαρμπαριᾶς γιὰ τὸ ταίρι του, πιὸ φλύαρη κι ἀπὸ τὸν παπαγάλο ὅταν μυρίζεται τὴ βροχή, πιὸ ναζιάρᾳ κι ἀπὸ μαῖμου καὶ πιὸ φιλήδονη κι ἀπὸ οὐραγκοτάγκο.

» Θὰ κλαίω γιὰ τὸ παραμικρὸ σὰν τὴν Ἄρτεμη τοῦ συντριβανιοῦ, καὶ μάλιστα ὅταν θὰ ἔχεις κέφι καὶ θὰ γελάω σὰν ὕαινα ὅταν θὰ θέλεις νὰ κοιμηθεῖς.

Ὁ Ὀρλάνδος, ποὺ ἔπεφτε ἀπὸ ἐκπληξῆς σὲ ἐκπληξῆς, δὲν μπόρεσε νὰ κρατηθεῖ ἄλλο καὶ φώναξε:

—Τέτοια πράγματα θὰ κάνει, λοιπόν, ἡ Ροζαλίτσα μου;

—Ναί, σοῦ ὀρκίζομαι πὼς θὰ κάνει ὅ,τι κάνω κι ἐγώ.

—Ὁχι, γιατί ἐκείνη εἶναι ἐξυπνη, διαμαρτυρήθηκε ὁ Ὀρλάνδος.

—Διαφορετικὰ δὲ θὰ εἶχε τὴν ἐξυπνάδα νὰ τὰ κάνει ὅλα αὐτὰ, ἀπάντησε γελώντας ἡ Ροζαλία.

» Πρέπει νὰ ξέρεις πὼς μιὰ γυναῖκα ὅσο ἐξυπνη εἶναι, ἄλλο τόσο εἶναι καὶ δύστροπη. Ὅταν κλείνεις τίς πόρτες στὸ πνεῦμα

τῆς γυναίκας, αὐτὸ θὰ ῥγεῖ ἀπ' τὸ παράθυρο. "Όταν τὸ κλείσεις κι αὐτό, τότε θὰ ῥγεῖ ἀπὸ τὴν κλειδαρότρυπα, κι ὅταν, τέλος, θὰ τὴν βουλώσεις κι αὐτὴ, τότε θὰ πετάξει ἀπ' τὸ φουγάρο μὲ τὸν καπνὸ.

—'Ο ἄντρας, ποὺ θὰ ἔχει μιὰ γυναίκα μὲ τέτοιο πνεῦμα, θὰ εἶναι σὲ θέση νὰ τῆς πεῖ «πνεῦμα γιὰ ποῦ φουᾶς;».

Ἡ Ροζαλία τοῦ ἀπάντησε ἀμέσως.

—Τὸ ἐρώτημα, ὅμως, αὐτὸ νὰ τὸ κρατήσεις γιὰ τὴν ἡμέρα ποὺ θὰ δεῖς τὸ πνεῦμα τῆς γυναίκας σου νὰ προχωρεῖ γιὰ τὸ κρεβάτι τοῦ γείτονά σου.

—Κι αὐτὸ πῶς θὰ τὸ δικαιολογήσει;

—Θὰ δικαιολογηθεῖ πῶς ψάχνει νὰ σὲ βρεῖ ἐκεῖ.

—Μιὰ γυναίκα ποτὲ δὲ μπορεῖ νὰ μείνει χωρὶς ἀπάντηση, ἐκτὸς κι ἂν δὲν ἔχει γλῶσσα, εἶπε ἡ Ροζαλία.

Ἡ Ὁρλάνδος τὴν κύτταξε σὰ νὰ ἤθελε νὰ τὴ ρωτῇ κάτι, ποὺ ὅμως δίσταζε.

Ἐκεῖνη τὸν πρόλαβε καὶ τοῦ εἶπε ἀμέσως:

—Μιὰ γυναίκα ποὺ εἶναι ἀνίκανη νὰ παρουσιάσει στὸν ἄντρα τῆς τὸ σφάλμα τῆς γιὰ προτέρημα, δὲν πρέπει νὰ ἀναθρέψει τὰ παιδιὰ τῆς ἢ ἴδια, γιὰτὶ δὲ θὰ τὸ ἀναθρέψει φρόνιμα.

—Ναί, ἀλλὰ τῶρα εἶμαι ἀναγκασμένος νὰ σ' ἀφήσω γιὰ δυὸ ὥρες, εἶπε ὁ Ὁρλάνδος κάπως ἀπότομα.

—Καὶ πῶς θὰ κάνω ἐγὼ δυὸ ἐλόκληρες ὥρες χωρὶς ἐσένα, ἀκριβή μου ἀγάπη;

Ἡ Ὁρλάνδος δικαιολογήθηκε:

—Πρέπει νὰ βρῖσκομαι στὸ τραπέζι τοῦ Δούκα μὲ τὴν ἀκολουθία του.

» Στὶς δυὸ ὅμως ἀκριβῶς θὰ βρῖσκομαι πάλι κοντά σου.

—Τότε νὰ πᾶς, νὰ πᾶς ἀμέσως, ἔκανε ἡ Ροζαλία κάπως θυμωμένη. Τὸ κατάλαβα ἐγὼ τί ἄνθρωπος ἦσουν! Οἱ φίλοι μου μοῦ εἶπαν ἀρκετὰ γιὰ σένα, ἀλλὰ κι ἐγὼ μάντεψα ἄλλα τόσα.

» Μὲ ξελόγισες ἡ γλυκειά σου γλῶσσα. Τί νὰ γίνει; Μιὰ παρατημένη παραπάνω.

» Στὶς δύο, εἶπες;

—Μάλιστα, καλὴ μου Ροζαλία.

Ἐκεῖνη, ὅμως, ἔδειξε πῶς τώρα κάθε ἄλλο παρά ἀστενύ-
τανε.

Τὸν Ὀρλάνδο τὸν κρατοῦσε πιά στὸ χέρι της.

Τοῦ εἶπε, λοιπόν, αὐστηρά, ἀλλὰ καὶ παραπονιάρικα μαζί:

—Σοῦ μιλάω σοβαρὰ καὶ παρ' ὅλους τοὺς ὥραίους καὶ ἀκί-
δυνους ὄρκους καὶ τοῦ Θεοῦ τὴν εὐλογία, πῶς ἂν ἀθετήσεις τὸ
λόγο σου καὶ ρθεῖς ἔστω καὶ ἓνα λεπτὸ πιὸ ἀργὰ ἀπ' τὴν ὥρα ποὺ
εἶπες, τότε θὰ πιστέψω πῶς εἶσαι ὁ πιὸ μεγάλος ἐπίορκος κι ὁ πιὸ
ἀνάξιος ἐραστής, γιὰ κείνη ποὺ τὴ λές Ροζαλίτσα σου, ναί, θὰ εἴ-
σαι ὁ πιὸ ἀνάξιος ἀπὸ ὅλους ποὺ θὰ μπορούσε νὰ βρεῖ κανένας μέ-
σα στὴ στρατιὰ τῶν ἀπίστων.

» Κράτησε, λοιπόν, τὴν ὑπόσχεσή σου καὶ φυλάξου ἀπ' τὸ
θυμὸ μου.

Ἡ Ροζαλία πάνω στὴν ἑξαψή της δέν κατάλαβε πῶς μιλοῦ-
σε σὰν μιὰ γυναίκα ἀληθινὰ ἐρωτευμένη.

Εἶχε πιά ξεχάσει τὸ ἀντρικὸ κοστοῦμι της καὶ τὸν ρόλο ποὺ
ἐπαιζε, μὰ καὶ ὁ ἴδιος ὁ Ὀρλάνδος εἶχε τόσο παρασυρθεῖ ἀπὸ τὸ
πάθος του, ποὺ νόμιζε κανεὶς πῶς ζοῦσε τὴ μεγάλη στιγμή τοῦ
ἐρωτᾶ του.

—Θὰ κρατήσω τὸ λόγο μου σὰ νὰ εἶσαι ἡ ἴδια ἡ Ροζαλίτσα
μου, τῆς ἀπάντησε. Καὶ τώρα, χαίρετε.

Ἡ Ροζαλία τοῦ ἔδωσε τὸ χέρι καὶ τὸν κύτταξε θαθεῖα στὰ
μάτια.

—Τότε καλὰ, τοῦ εἶπε. Πρέπει ὅμως νὰ ξέρεις πῶς ὁ χρό-
νος εἶναι ὁ γέρο κριτὴς ποὺ κρίνει ὅλα τὰ ἐγκλήματα σὰν αὐτά,
ὁ χρόνος λοιπὸν ἄς κρίνει καὶ τὸ δικό σου. Χαίρετε.

Ὁ Ὀρλάνδος ἔφυγε βιαστικός.

Φεύγοντας γύρισε δυὸ - τρεῖς φορές καὶ κύτταξε τὰ δυὸ κο-
ρίτσια, τοὺς ἔστειλε ἓνα τελευταῖο χαιρετισμὸ μὲ τὸ χέρι του καὶ ὅ-
στερα χάθηκε κάτω ἀπ' τὰ πυκνὰ δέντρα.

Ἡ Ροζαλία ἀπόμεινε νὰ κυττάζει πέρα μακριὰ σιωπηλῇ.

Ἡ Σίλια τὴν ἔβγαλε ἀπὸ τοὺς ρεμβασμούς της καὶ τῆς εἶπε:

—Τί ὥραϊα ποὺ στόλισες τὸ φῶλο μας μέσα στὸ ἐρωτικὸ σου
παραλήρημα!

Κι ἔπειτα γελώντας πρόσθεσε σιγά:

—Θάπρεπε νὰ σοῦ τραβήξουμε καὶ νὰ σοῦ βγάλουμε καὶ τὸ

γυλέκο και τὸ παντελόνι καὶ νὰ δείξουμε σὲ ὄλους τί ἔκανε τὸ πουλὶ στὴ φωλιά του.

Ἡ Ροζαλία ἄφησε κατὰ μέρος τώρα τὴν ἀντρικὴ σοβαρότητα καί, πέφτοντας στὴν ἀγκαλιά τῆς Σίλιας, ψιθύρισε μὲ λυγμούς:

— Ἀχ, ξαδελφούλα μου, ὁμορφῇ, μικρὴ μου ξαδελφούλα, νὰ ἤξερες πόσο θαθεῖά εἶναι μέσα μου ριζωμένη ἡ ἀγάπη! Τὸ πάθος μου δὲν μπορεῖ νὰ μετρηθεῖ, εἶναι ἀπροσμέτρητο σὰν τὸ δάθος τοῦ κόλπου τῆς Πορτογαλίας.

— Ἀπατο, πὲς καλύτερα, γιατί ἐσὺ ὄλο τοῦ δάζεις καινούργιο πάθος, κι ὄλο ἀδειάζεις.

— Ὡ, ὄχι, ἀπάντησε ἡ Ροζαλία. Τὸ νόθο αὐτὸ παιδὶ τῆς Ἀφροδίτης ποὺ γεννήθηκε ἀπ' τὸ πάθος, τὸ τυφλὸ αὐτὸ παλιόπαιδο, ποὺ τυφλώνει ὄλα τὰ μάτια τοῦ κόσμου, μιὰ καὶ ἔχει χάσει τὰ δικά του, ἃς κρίνει πόσο θαθεῖά εἶμαι ἐρωτευμένη.

» Ξαδελφούλα μου, σοῦ τὸ ὁμολογῶ, δὲν μπορῶ νὰ ζήσω, χωρίς νὰ βλέπω τὸν Ὁρλάνδο.

» Πηγαίνω νὰ θρῶ ἕναν ἴσκιο γιὰ νὰ ἀναστενάξω μονάχη μου ὥσπου νὰ ρθεῖ.

— Κι ἐγὼ πάω γιὰ ὕπνο, εἶπε ἡ Σίλια.

Ὁ ἥλιος μεσουρανοῦσε. Οἱ σκιὲς πύκνωναν μέσα στὸ δάσος καὶ ἡ σιγαλιά γινόταν ὄλο καὶ πιὸ ἐπιβλητικὴ.

Ἦταν ἡ ὥρα ποὺ παύουν οἱ φωνὲς τοῦ πρωῒου κι ἐτοιμάζονται ν' ἀρχίσουν οἱ φωνὲς τοῦ μεσημεριοῦ, φωνὲς γεμάτες μυστήριο, γεμάτες πάθος καὶ ἔρωτα!

Ἡ φωνὴ τοῦ ἀγριμιοῦ ποὺ καλεῖ τὸ ταίρι του, τοῦ πουλιοῦ ποὺ ἔχασε τὸ δικό του, ἡ φωνὴ τοῦ ἀνθρώπου ποὺ τὸν πνίγει ὁ πόνος τῆς μοναξιάς καὶ ἀποζητάει ἕναν ἄλλον ἀνθρωπο.

Ἦταν ἡ ὥρα ποὺ τὸ κουρασμένο κεφάλι ψάχνει νὰ δρεῖ ἕνα μαλακὸ μαξιλάρι γιὰ νὰ ξεκουραστεῖ, λίγον ἴσκιο γιὰ νὰ ζαπλωθεῖ, ν' ἀποξεχαστεῖ καὶ νὰ πάρει δυνάμεις νὰ ξαναρχίσει τὸν ἀγώνα, τὸν ἀγώνα τῆς ζωῆς, τὸν ἀγώνα τῆς ἐπιβίωσης, τὸν ἀγώνα τοῦ ἔρωτα.

Ἡ Ροζαλία ξάπλωσε κάτω ἀπὸ ἕναν βαθὺ ἴσκιο, ἀλλὰ δὲν

είχε ανάπαυση. Τὸ σῶμα της καὶ ἡ ψυχὴ της ἔμειναν ἀγρυπνα περιμένοντας νὰ περάσουν οἱ δυὸ ὥρες.

Δυὸ ὥρες γιὰ μιὰ ἐρωτευμένη καρδιά, πολλές φορές ἰσοδυναμοῦν μὲ δυὸ αἰῶνες, ἀλλὰ καὶ τὸ μαρτύριο τῆς ἀναμονῆς εἶναι τόσο γλυκό!

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΕΙΚΟΣΤΟ ΕΚΤΟ

Ἡ μικρὴ κοινωνία τοῦ δάσους τοῦ Ἄρντεν περνοῦσε εὐχάριστα τὸν καιρὸ τῆς, μακριὰ ἀπ' τὴς σκληρῆς φροντίδης τῶν ἀνθρώπων τῶν πόλεων, ποὺ θαραίνουσι τὸ πνεῦμα καὶ κουράζουσι τὸ κορμί.

Μακριὰ ἀπ' τὴς δολοπλοκίης καὶ μηχανορραφίης τῆς αὐλῆς, ποὺ ἀναγκάζουσι τοὺς ἀνθρώπους νὰ βρίσκουσι κάθε τρόπο γιὰ νὰ ὑμνηθοῦν ἢ νὰ ἐπικρατήσουσι, πουλώντας τὰ πάντα στὸ πνεῦμα τοῦ Κακοῦ.

Μακριὰ ἀπὸ ὅλα αὐτά, μέσα στὴν ἀγκαλιὰ τῆς παρθένας καὶ ἀγνῆς φύσης, ὁ ἀνθρωπος μπορεῖ νὰ ἀγγίξει τὴν εὐτυχίαν, νὰ βρεῖ ἔστω καὶ πρόσκαιρα τὸν Χαμένο Παράδεισόν του. Ἡ φύσις, σὰν μάνα, εἶναι πάντα στοργικὴ καὶ καλὴ γιὰ τὰ παιδιὰ τῆς.

Μπροστὰ σ' ἓνα σκοτωμένο ἐλάφι, κάποιοι ἄντρας στεκότανε μὲ κατεδασμένο τὸ τόξο του.

Τὸ χαριτωμένο ζῶο, ἔτσι καθὼς ἦταν πεσμένο κατάχαμα μὲ ὀλάνοιχτα τὰ θαυμάσια μάτια του, θὰ ἔλεγε κανένας πὼς κοιμότανε.

— Ποιὸς τὸ σκότωσε αὐτὸ τὸ ἐλάφι; ρώτησε ὁ Γιάκης.

— Ἐγώ, κύριε, ἀπάντησε ὁ κυνηγός, ἓνας ἄντρας ἀπὸ τὴν ἀκολουθία τοῦ Δούκα.

Μερικοὶ ποὺ βρίσκονταν ἐκεῖ πέρα ἐκείνη τὴ στιγμὴ, γύρισαν καὶ κύτταξαν τὸ Γιάκη, ποὺ τὸ ἐπιτακτικὸ του ὄφος δὲν τοὺς ἄρεσε καὶ τόσο.

Ἐκεῖνος ξανάπε:

— Νὰ τὸ πᾶτε στὸ Δούκα. Δὲ θὰ ἦταν ἄσχημο νὰ τοῦ εἰπῶν τὰ κέρατα τοῦ ἐλαφιοῦ στὸ κούτελό του, σὰν κλαδὶ νίκης.

» Δὲν ξέρει κανένας ἀπὸ σᾶς κανένα τραγούδι γι' αὐτὴ τὴν περίπτωση;

— Ἐγώ, κύριε, ἀπάντησε ἓνας ἀπ' τοὺς κυνηγούς.

— Τότε τραγουδεῖστε το ἔλοι μαζί κι ἂν κάνετε καὶ καμμιὰ παραφωνία, δὲν πειράζει, φτάνει νὰ γίνεи νταραβέρι.

Ὁ κυνηγὸς δὲν περίμενε φυσικὰ νὰ τοῦ ἐπαναλάβουν, οὔτε νὰ τὸν παρακαλέσουν, μὲ μιὰ βαρειά κι ἀρκετὰ παράτονη φωνὴ ἄρχισε νὰ τραγουδᾷ:

Αὐτὸς ποὺ σκότωσε τὸ ἐλάφι
τί θὰ κερδίσει τάχα τί;
Τὸ δέρμα καὶ τὰ κέρατα
νὰ τὰ φορεῖ νὰ χαίρεται
καὶ θὰ τὸν πᾶμε ὅλοι μαζί
μὲ γέλια καὶ τραγούδια.

Καὶ ὅλη ἡ παρέα, ἔχοντας στὴ μέση τὸν κυνηγὸ μὲ τὸ σκοτωμένο ἐλάφι στὸν ὦμο, κίνησε γιὰ τὸ καταφύγιο τοῦ Δούκα.

Ὅλο τὸ δάσος ἀντιβοοῦσε ἀπὸ τίς εὐθυμες στροφές τοῦ τραγουδιοῦ γιὰ τὸ σκοτωμένο ἐλάφι, ἀκόμα κι αὐτὸς ὁ μελαγχολικὸς αἰσιωπηλὸς Γιάκης δὲν κρατήθηκε καὶ ἔνωσε κι αὐτὸς τὴν παύση φωνῇ του μὲ τὴ φωνὴ τῶν εὐθυμων κυνηγῶν.

Καὶ ὁ ἀντίλαλος ἔστελνε πίσω τὴν τελευταία στροφή.

Τὰ κέρατα, τὰ κέρατα, τὰ κέρατα,
μὴ ντρέπεσαι σὰν τὰ φορεῖς.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΕΙΚΟΣΤΟ ΕΒΔΟΜΟ

Ἐνῶ, ὅμως, οἱ εὐθυμοὶ κυνηγοὶ προχωροῦσαν τραγουδώντας γιὰ τὸ καταφύγιο τοῦ Δούκα, ἡ Ροζαλία περίμενε μὲ ἀληθινὴ ἀγωνία τὸ γυρισμὸ τοῦ Ὁρλάνδου.

Ἡ Σιλια τῇ συνόδευε, ἀχώριστος σύντροφος, ὅπως πάντα.

—Τί λές, δὲν πέρασε ἡ ὥρα; τῇ ρώτησε ἡ Ροζαλία. Μοῦ φαίνεται πὼς εἶναι δύο περασμένες.

» Καὶ ὁ Ὁρλάνδος ἀκόμα νὰ φανεῖ.

—Ἐγὼ σοῦ λέω πὼς θὰ πῆρε τὸ τόξο καὶ τὰ βέλη του καὶ θὰ τράβηξε γιὰ ὕπνο, τῆς ἀπάντησε ἡ Σιλια.

» Νομίζω, ὅμως, πὼς κάποιος ἔρχεται.

Δὲν πρόφτασε νὰ τελειώσει τὴ φράση της καὶ παρουσιάστηκε μπροστὰ της ὁ Σύλβιος.

Ἦταν λαχανιασμένος καὶ κρατοῦσε στὰ χέρια του ἓνα διπλωμένο χαρτί.

Τὸ ἔδωσε στὴ Ροζαλία λέγοντας:

—Γιὰ σένα ψάχνω, ὥραϊο μου παλληκάρι. Ἡ Φοίδη μου μοῦ ἔδωσε νὰ σοῦ φέρω αὐτὸ ἐδῶ. Δὲν ξέρω, φυσικά, τί γράφει, ὥστόσο ἀπὸ τὸν τρόπο ποῦ τὸ ἔγραφε κι ἀπὸ τὴν ταραχὴ της καταλαβαίνω πὼς θὰ εἶναι γεμάτο ἀπὸ θυμό.

» Μὲ συμπαθᾶτε, ὅμως. Ἐγὼ δὲν φταίω σ' αὐτό, ἐγὼ δὲν εἶμαι παρὰ ὁ ταχυδρόμος.

Ἡ Ροζαλία ξεδίπλωσε τὸ γράμμα καὶ ἄρχισε νὰ τὸ διαβάζει.

Ὑστερα χαμογέλασε καὶ γυρίζοντας στὸ Σύλβιο εἶπε:

—Μ' αὐτὸ τὸ γράμμα ἀκόμα κι αὐτὴ ἡ ἴδια ἡ ὑπομονὴ θὰ ἔβαζε τίς φωνές, γιατί ἂν παραδεχτεῖς αὐτὰ ποῦ γράφει, εἶναι σὰ νὰ τὰ παραδέχεσαι ὅλα.

» Μοῦ λέει πὼς δὲν εἶμαι ὥραϊος καὶ πὼς ἔχω κακοὺς τρό-

πους. Μοῦ λέει ἀκόμα πὼς εἶμαι ὑπερήφανος καὶ πὼς αὐτὴ δὲ θὰ μ' ἀγαποῦσε ἀκόμα κι ἂν οἱ ἄντρες γινόντουσαν σπάνιοι σὰ τὸ φοῖνικα.

» Μὰ γιατί μοῦ τὰ γράφει ὅλα αὐτά;

» Μοῦ φαίνεται, ἄσκέ μου, πὼς αὐτὸ τὸ γράμμα τὸ ἔγραψες ἐσύ.

Ἦ Σύλβιος διαμαρτυρήθηκε ζωηρά.

—Ὅχι, μὰ τὸ Θεό, δὲν ἔχω ἰδέα, τὸ γράμμα τὸ ἔγραψε ἡ Φοῖδη μου.

Ἦ Ροζαλία χαμογέλασε γιὰ δεύτερη φορά.

—Φαίνεται πὼς ζουρλάθηκε. Πρόσεξα τὰ χέρια της, ποὺ εἶχαν χρῶμα κεραμιδί σὰ νὰ φοροῦσε τὰ παλιά της τὰ γάντια. Κι ὅμως ἦταν τὰ χέρια της, τὰ δουλεμένα χέρια μιᾶς νοικοκυρᾶς.

» Ὅχι, ἐγὼ δὲν πιστεύω πὼς ἦταν δική της ἰδέα αὐτὸ τὸ γράμμα, ἄλλωστε καὶ τὸ γράψιμό του εἶναι ἀντρικό.

—Ὅχι, ὄχι, ἐκείνη μονάχη της τὸ ἔγραψε, διαμαρτυρήθηκε γιὰ δεύτερη φορά ὁ καημένος ὁ Σύλβιος.

Ἦ Ροζαλία κρατώντας πάντα στὸ χέρι τὸ γράμμα τῆς Φοίδης, εἶπε στὸ ἄσκέ:

—Μὰ τὸ ὕφος της εἶναι ἄγριο καὶ ὑπεροπτικό, ἔνα ὕφος μονομάχου. Μὲ προκαλεῖ, ὅπως θὰ προκαλοῦσε Ἐὐρκο Χριστιανό. Ἕνα λεπτό, γυναικεῖο μυαλό, ποτέ δὲ θὰ μποροῦσε νὰ ἔχει τόσο σκληρὲς ἰδέες. Τὰ λόγια της μοιάζουν σὰν ἀράπικα καὶ εἶναι μέσα στὴ σκληρότητά τους πιὸ μαῦρα κι ἀπ' τὸ νόημά τους.

» Θέλεις νὰ σοῦ τὸ διαδάσω νὰ δεῖς τί λέει;

«Εἶσαι Θεὸς μὲ μορφὴ ἄσκου καὶ ἔκαψες μιὰ τρυφερὴ γυναικεία καρδιά».

» Μὰ πὼς εἶναι δυνατόν, μιὰ γυναίκα νὰ χοροῖδεύει μ' αὐτὸν τὸν τρόπο;

—Γιὰ χοροῖδιά τὸ περνᾷς αὐτό; ρώτησε ὁ Σύλβιος.

Ἦ Ροζαλία διάβασε ξανά:

«Θεϊκὴ μορφὴ, πὼς εἶναι δυνατόν νὰ πολεμᾷς μὲ μιὰ τρυφερὴ γυναίκα;».

» Γιὰ πές μου τώρα, ξανάκουσες ποτέ σου τέτοιο πρᾶγμα;

» Γιὰ ἄκουσε καὶ πάρα κάτω.

Και ἡ Ροζαλία ἐξακολούθησε νὰ διαβάζει τὸ γράμμα τῆς Φοίβης, ὅπου τῆς ἔγραφε νὰ τῆς ἀπαντήσει μὲ τὸ Σύλβιο, ἂν κι αὐτὴ τὸν ἀγαπάει, γιατί ἄλλοιῶς θὰ κύτταζε νὰ βρεῖ ἕναν τρόπο νὰ πεθάνει.

Ἐκεῖνος, παρ' ὅλο πὺ ἦταν θαμπωμένος ἀπ' τὴν ἀγάπη του γιὰ τὴ Φοίβη, δὲν κρατήθηκε καὶ φώναξε:

—Κι αὐτὸ τὸ πρᾶγμα ἐσὺ νομίζεις πὼς εἶναι μάλωμα;

—Καημένε βοσκέ! ψιθύρισε ἡ Σίλια κυττάζοντας τὸν ἀπλοῦχο Σύλβιο μὲ συμπόνοια.

—Τί τὸν λυπᾷσαι; τὴ ρώτησε ἡ Ροζαλία. Δὲν νομίζω πὼς ἀξιζει νὰ τὸν λυπᾶται κανένας.

Καὶ πρόσθεσε μὲ τόνο αὐστηρὸ στὸ Σύλβιο:

—Δὲν μοῦ λές ἐσὺ, πὼς μπορεῖς καὶ ἀγαπᾷς μιὰ τέτοια γυναίκα; Καὶ γιατί, γιὰ νὰ σὲ κάνει ὄργανό της καὶ νὰ παίξει ἀπάνω σου τὸ σκοπὸ της;

» Βλέπω, ὅμως, πὼς ὁ ἔρωτάς της σὲ ἔχει μεταμορφώσει σὲ ἕνα ἥμερο φίδι. Ἄντε, λοιπόν, καὶ πές της αὐτὰ ἐδῶ.

» Ἄν μ' ἀγαπάει πραγματικά, ἐγὼ τὴ διατάζω ν' ἀγαπήσει ἐσένα, κι ἂν δὲ θελήσει νὰ τὸ κάνει, τότε δὲ θὰ τὴν ξαναδῶ στὰ μάτια μου, ἐκτὸς ἂν μὲ παρακαλέσεις ἐσὺ ὁ ἴδιος.

» Λοιπόν, βοσκέ μου, ἂν ἀγαπᾷς πραγματικά, τρέξε καὶ κάνε αὐτὸ πὺ σοῦ λέω, καὶ μὴ θγάλεις ἄχνα ἀπὸ τὸ στόμα σου γιατί βλέπω πὼς ἔρχονται κατὰ δῶ ἄλλοι.

Ὁ Σύλβιος ἔτρεξε νὰ βρεῖ τὴν ἀπιστη Φοίβη καὶ τὴν ἴδια στιγμή μπροστὰ στὰ δυὸ κορίτσια παρουσιάστηκε ἕνας ἄντρας καὶ τοὺς εἶπε:

—Γειά σας, παιδιά, μήπως ξέρετε, σᾶς παρακαλῶ, νὰ μοῦ πεῖτε πὺ θρίσκεται ἐδῶ στὸ ξέφωτο τοῦ δάσους ἕνα μαντρί μὲ μιὰ καλύβα, πὺ εἶναι κρυμμένη κάτω ἀπὸ τίς ἐλιές;

Ἡ Σίλια ἔδειξε μὲ τὸ χέρι της καὶ ἀπάντησε μὲ προθυμία:

—Νὰ πέρα ἐκεῖ δυτικὰ στὸ ξέφωτο, πέρα στὸ μονοπάτι μὲ τίς λυγαριές, πλάϊ στὴ ρεματιά πὺ ἀκούγεται νὰ τρέχει, στρίψε δεξιὰ καὶ θὰ τὸ βρεῖς.

» Αὐτὴ τὴν ὥρα, ὅμως, δὲν θρίσκεται κανένας ἐκεῖ.

Ὁ ξένος κοντοστάθηκε λίγο, σὰ νὰ δίσταζε, κύτταξε καλὰ τὰ δυὸ κορίτσια — δηλαδή τὴ Ροζαλία μὲ τὸ ἀντρικὸ κοστούμι καὶ τὴ Σίλια — καὶ εἶπε:

— Ἄν ἡ γλῶσσα εἶναι βοηθὸς τοῦ ματιοῦ, τότε θὰ πρέπει νὰ σᾶς γνωρίσω ἀπὸ τὴν περιγραφή ποὺ μοῦ κάνανε.

» Γιατὶ μοῦ εἶπαν πῶς τὸ παιδί εἶναι τόσο ὁμορφο ποὺ μοιάζει σὰν κορίτσι καὶ ἀγαπάει πολὺ τὴν ἀδερφή του, ποὺ εἶναι λίγο πιὸ κοντὴ ἀπ' αὐτὸν καὶ πιὸ μελαχροινή.

» Ἔσεῖς δὲν εἰστε οἱ νοικοκυραῖοι τοῦ ὑποστατικοῦ ποὺ ρωτάω νὰ θρῶ;

— Ναί, ἐμεῖς εἴμαστε, ἀπάντησε ἡ Σίλια.

Τότε ἐκεῖνος τοὺς εἶπε:

— Ὁ Ὀρλάνδος στέλνει χαιρετίσματα καὶ στοὺς δυὸ σας, καὶ στὸ παλληκάρι, ποὺ τὸ ἔλεγε Ροζαλίτσα του, στέλνει αὐτὸ τὸ ματωμένο μαντήλι.

— Ἔσὺ δὲν εἶσαι;

Ἡ Ροζαλία, μόλις ἄκουσε τὸ ὄνομα τοῦ ἀγαπημέου της καὶ εἶδε τὸ ματωμένο μαντήλι ποὺ τῆς πρόσφερεν ὁ ξένος, χλώμιασε καὶ στηρίχτηκε στὸν ὦμο τῆς Σίλιας γιὰ νὰ μὴν πέσει.

Πῆρε τὸ μαντήλι, τὸ κύτταξε γιὰ λίγο χωρὶς μιλιᾶ, κι ὅστερα εἶπε:

— Ναί, ἐγὼ εἶμαι. Ἀλλὰ τί θέλουν νὰ ποῦν ὅλα αὐτά;

— Κάντε λίγη ὑπομονή, ἂν θέλετε νὰ μάθετε ποιὸς εἶμαι ἐγώ, πῶς καὶ γιατί ματώθηκε αὐτὸ τὸ μαντήλι.

— Μὰ σὲ παρακαλοῦμε πολὺ νὰ μᾶς πεῖς λεπτομέρειες, τοῦ εἶπε ἡ Σίλια μὲ ἀγωνία.

Στὸ μεταξὺ ἡ Ροζαλία εἶχε ξεδιπλώσει τὸ ματωμένο μαντήλι καὶ τὸ περιεργαζόταν βουβή.

Ἡ καρδιά της σπάραζε καὶ τὰ μάτια της εἶχαν βουρκώσει, δὲν ἤθελε ὅμως νὰ φανερῶσι τὴν ἀδυναμία της μπροστὰ σ' αὐτὸν τὸν ἄνθρωπο, διαφορετικὰ θὰ ἄφηνε ὅλη τὴ γυναικεία εὐαισθησία της νὰ ξεχυθεῖ σὲ πυκνὰ δάκρυα.

Τὸ ἀντρικὸ της κοστούμι, ὥστόσο, τὴ συγκράτησε γιὰ μιὰ ἀκόμα φορὰ.

Γύρισε, ὅμως, καὶ κύτταξε τὸν ἄγνωστο μὲ ἓνα τρόπο, ποὺ ἂν

ἐκείνος μποροῦσε νὰ διαβάσει στὰ μάτια, θὰ καταλάβαινε πολλά.

Παραμερίζοντας, ὥστόσο, κάποιο μικρό του δισταγμὸ ἀρχισε νὰ λέει:

—Ὁ Ὀρλάνδος μόλις χώρισε ἀπὸ σὰς σὰς ὑποσχέθηκε πὺς θὰ ἐρχόταν πίσω μέσα σὲ δυὸ ὥρες, καθὼς ὅμως περνοῦσε ἀπ' τὸ δάσος ἔριξε τὰ μάτια του σὲ μιὰ θεόρατη, γέρικη βελανιδιὰ πού τὰ κλαδιὰ της ἀκουμπούσανε στὴ γῆ καὶ τί νὰ δεῖ!

Ὁ ξένος σταμάτησε, γιατί ὁ δισταγμὸς τοῦ ἔκοψε ἀκόμα μιὰ φωνὴ τῇ φωνῇ, μὲ μιὰ φανερὴ ὅμως προσπάθεια συνέχισε:

—Κάτω ἀπὸ κείνη τὴ βελανιδιὰ κοιμόταν ἓνας ἀκούρευτος καὶ κουρελιασμένος ἄνθρωπος, καὶ ἀκριβῶς ἐκείνη τὴ στιγμή γύρω ἀπ' τὸ λαιμό του εἶχε κουλουριαστεῖ ἓνα χρυσοπράσινο φίδι καὶ πλησίαζε τὸ κεφάλι του στὸ μισάνοιχτο στόμα τοῦ κοιμισμένου.

» Μόλις, ὅμως, εἶδε τὸν Ὀρλάνδο, φοβήθηκε καὶ σύρθηκε κάτω ἀπὸ ἓνα θάμνο, πού στὸν ἴσκιό του παραμόνευε μιὰ λιονταρίνα μὲ τὸ κεφάλι ἀκουμπισμένο χάμω σὰν τὴ γάτα. Περίμενε πότε θὰ κουνηθεῖ ὁ ἄνθρωπος, γιατί τὸ θηρίο αὐτὸ ἔχει τὸ ἀριστοκρατικὸ ἐλάττωμα νὰ μὴ ρίχνεται πάνω σὲ ὅ,τι φαίνεται πεθαμένο.

Ὁ Ὀρλάνδος, πλησιάζοντας νὰ γλυτώσει τὸν ἄνθρωπο, κύτταξε καλύτερα καὶ τί νὰ δεῖ: ὁ κουρελιασμένος κοιμισμένος ἦτανε ὁ μεγαλύτερος ἀδελφός του.

Ἡ Ροζαλία, μόλις ἄκουσε αὐτὴ τὴν ὁμολογία, δὲν κρατήθηκε καὶ φώναξε:

—Μὰ μᾶς εἶχε πεῖ πὺς αὐτὸς ὁ ἀδελφός του ἦταν ἓνα τέρας, πού στὸν κόσμo δὲ βρίσκεται δεύτερο.

Ὁ ἄγνωστος, δίχως νὰ τὸ θέλει, ἔσκυψε λίγο τὸ κεφάλι του καὶ χαμήλωσε τὰ μάτια.

Γιὰ μιὰ στιγμή ἀπλώθηκε ἀνάμεσα στοὺς τρεῖς μιὰ θαθεῖα αἰωπὴ τόσο ἀπότομη καὶ τόσο ὀδυνηρὴ, πού τοὺς ἔκανε νὰ ἀνατριχιάσουν.

Τότε ἀκούστηκε ξανὰ βραχνὴ ἢ φωνὴ τοῦ ἀγνώστου, σὰ νὰ ἔδβαινε ἀπὸ κανένα σκοτεινὸ σπήλαιο, πού ἔλεγε:

—Καλὰ σὰς εἶπε. Ἐγὼ ξέρω πολὺ καλὰ τί τέρας ἦταν αὐτὸς ὁ ἀδελφός.

Ἡ Ροζαλία τὸν διέκοψε.

—Καλά, τοῦ εἶπε, ἄς ξαναγυρίσουμε τώρα στὸν Ὀρλάνδο. Τὸν ἄφησε ἔτσι ἀβοήθητο νὰ τὸν φάει ἡ πεινασμένη λιονταρίνα;

—Ἐκανε ν' ἀπομακρυνθεῖ δυὸ φορές, ἀλλὰ ἡ καλωσύνη, ποὺ εἶναι πάντα πιὸ γενναία ἀπὸ τὴν ἐκδίκηση καὶ ἡ φύση ποὺ εἶναι πιὸ δυνατὴ ἀπὸ τὸν δίκιο ποὺ εἶχε, τὸν ἔκαναν νὰ πολεμήσει μὲ τὴν λιονταρίνα καὶ νὰ τὴν ρίξει ἄψυχη μπροστὰ στὰ πόδια του.

» Τότε πετάχτηκα κι ἐγὼ ἀπ' τὸ βαρὺ μου ὕπνο.

Ἡ ξαφνικὴ αὐτὴ ὁμολογία ἔκανε τὰ δυὸ κορίτσια νὰ κυτταχτοῦν ξαφνιασμένα σὰν νὰ τὰ ἀπειλοῦσε αὐτὰ τὰ ἴδια τὸ ἀπαίσιό χρυσοπράσινο φίδι.

—Ἐσύ, λοιπόν, εἶσαι ὁ ἀδελφός του;

—Ἐσένα γλύτωσε;

Ρώτησαν καὶ οἱ δυὸ μαζί.

Ὁ Ὀλιβερ — γιατί, καθὼς θὰ μαντέψατε, αὐτὸς ἦταν ὁ ξένος — τονίζοντας μιὰ μιὰ τὶς λέξεις του, ἀπάντησε:

—Ναί, ἐγὼ ἤμουν. Τώρα πιά ὅμως δὲν εἰμαι. Τώρα δὲν ντρέπομαι νὰ σᾶς πῶ ποῖος ἤμουν πρῶτα, γιατί ἡ μετάνοια ἔχει γλυκειὰ γεύση τώρα ποὺ ἔγινε ἄλλος ἄνθρωπος.

—Καὶ τοῦτο τὸ ματωμένο μαντήλι; ρώτησε ἡ Ροζαλία μὲ ἀγωνία καὶ πόνο.

—Θὰ σᾶς ἐξηγήσω ἀμέσως.

» Ὅταν τὰ δάκρυά μας εἶχαν ξεπλύνει τρυφερὰ τὰ ὅσα εἶχαμε πεῖ οἱ δυὸ μας, καὶ τοῦ διηγήθηκα πῶς εἶχα βρεθεῖ σὲ κείνη τὴν ἐρημιά, μὲ πῆγε καὶ μὲ παρουσίασε στὸ Δούκα τὸν καλὸ, ποὺ μοῦ ἔδωσε ροῦχα καὶ μ' ἔβαλε νὰ φάω, ἀφήνοντας τὴ φροντίδα τῆς περιποίησης στὴν ἀγάπη τοῦ ἀδελφοῦ μου.

» Τότε ὁ Ὀρλάνδος μὲ πῆρε ἀμέσως καὶ μὲ πῆγε στὴ σπηλιά του. Ἐκεῖ ἔταν γδύθηκα, εἶδα πῶς ἡ λιονταρίνα τοῦ εἶχε ξεσχίσει τὸ μπράτσο καὶ τοῦ εἶχε βγάλει ἓνα κομμάτι κρέας, ποὺ ἔτρεχε αἷμα, πολὺ αἷμα ποὺ δὲν ἔλεγε νὰ σταματήσει.

» Γιὰ μιὰ στιγμή, λοιπόν, λιποθύμησε καὶ πέφτοντας κάτω φώναξε: «Ροζαλία!».

» Ἐγὼ τὸν συνέφερα ἀμέσως, τοῦ ἔδεσα τὴν πληγὴ κι ἐκεῖνος μόλις ἔνοιωσε καλὰ τὸν ἑαυτό του μ' ἔστειλε νὰ σᾶς βρῶ, παρ' ὅλο ποὺ στὸν τόπο αὐτὸν εἰμαι ξένος, νὰ σᾶς διηγηθῶ τί ἔ-

γινε καὶ νὰ σὰς παρακαλέσω νὰ τὸν συγχωρέσετε, πού δὲν μπό-
ρεσε νὰ κρατήσῃ τὸ λόγο του καὶ νὰ ρθεῖ νὰ σὰς βρεῖ στὴν ὀρι-
σμένη ὥρα.

» Τὸ μαντήλι αὐτό, πού εἶναι θαμμένο μὲ τὸ αἷμα του, μοῦ
εἶπε νὰ τὸ δώσω στὸ παλληκάρι, πού παίζοντας μαζί του, τὸ φώ-
ναξε Ροζαλία του.

Ἡ καρδιά τῆς Ροζαλίας δὲν μπόρεσε φαίνεται νὰ ἀντέξῃ ἄλ-
λο, χλώμιασε, ἔκλεισε τὰ μάτια καὶ ἔπεσε λιπόθυμη, σὰν ἄψυχη,
στὴν ἀγκαλιὰ τῆς Σίλιας.

Ἐκείνη, χαϊδεύοντας καὶ ἀνασηκώνοντας τὰ μαλλιά της, φώ-
ναξε τρομαγμένη:

— Γανυμήδη, τί ἔπαθες; Τί ἔπαθες, Γανυμήδη μου;

Ὁ Ὀλιβερ ἔσκυψε κι αὐτὸς πάνω ἀπ' τὴ λιπόθυμη Ροζα-
λία, πού ἔτσι καθὼς ἦταν κατάχλωμη καὶ μὲ κλεισμένα τὰ βλέ-
φαρα στὴν ἀγκαλιὰ τῆς Σίλιας, φαινόταν χίλιες φορές πιὸ ἁμορ-
φη ἀκόμα.

— Πολλοὶ λιποθυμοὺν ὅταν βλέπουν αἷμα, ψιθύρισε.

— Μὰ δὲν εἶναι μονάχα αὐτό, ἔκανε ἡ Σίλια τρομαγμένη.

Καὶ τρίβοντάς της τὰ χέρια, τῆς ψιθύρισε μὲ τρυφερότητα:

— Ἐάδελφέ μας Γανυμήδη!

Ἡ Ροζαλία μισάνοιξε τὰ χεῖλη καὶ ἔπαιξε τὰ βλέφαρα.

Ἐριξε δλόγυρα μιὰ ματιὰ καὶ εἶπε σὰ νὰ ξυπνοῦσε ἀπὸ ἓνα
κακὸ ὄνειρο:

— Θᾶθελα νὰ θρискόμουνα στὸ σπίτι.

— Νὰ πᾶμε, τῆς εἶπε ἡ Σίλια.

Ἡ Ροζαλία στεκόταν κιόλα ὄρθια.

— Σὰς παρακαλῶ, πιάστε τον ἀπ' τὸ μπράτσο, εἶπε ἡ Σίλια
στὸν Ὀλιβερ.

Ἐκεῖνος, ἀφοῦ τὴν κύτταξε καλὰ καλὰ, τὴν ἔπιασε ἀπ' τὸ
μπράτσο καὶ στηρίζοντάς την μὲ τὸ κορμί του, τῆς εἶπε:

— Παλληκάρι μου, πρέπει νὰ ἔχεις θάρρος. Τί ἄντρας εἶσαι
σύ; Δὲν ἔχεις καθόλου καρδιὰ ἀντρική;

Ἀπὸ τὰ μάγουλα τῆς Ροζαλίας πέρασε ἓνα ἑλαφρὸ ρόδινο
χρῶμα.

Ἐφτιαξε λίγο τὸ γιλέκο της, πού εἶχε ξεκουμπωθεῖ, σήκω-

σε τὰ μαλλιά της καὶ κάνοντας μιὰ προσπάθεια νὰ χαμογελάσει εἶπε:

—Ναί, πραγματικά δὲν ἔχω, τὸ ὁμολογῶ. Θὰ μπορούσε νὰ πεῖ κανένας πὼς ἡ λιποθυμία μου ἦταν ψεύτικη ὥστόσο.

» Σὲ παρακαλῶ, λοιπόν, νὰ πεῖς στὸν ἀδελφὸ σου πόσο ὥραία προσποιήθηκα.

Ὁ πολύπειρος, ὁμως, Ὁλιβερ εἶχε ὀλοτέλα διαφορετικὴ γνώμη.

Τὴν κύτταξε ἀκόμα μιὰ φορὰ, παρ' ὅλο ποὺ κατάλαβε πὼς κινδύνευε νὰ γίνεи ἀδιάκριτος, καὶ τῆς εἶπε:

—Δὲν ἦταν καθόλου ψεύτικη. Τὸ πρόσωπό σου τὸ δείχνει καθαρά πὼς παραῖταν ἀληθινή.

—Ὅχι, σὲ βεβαιώνω πὼς ἔτσι τὸ ἔκανα, ἐπέμενε ἡ Ροζαλία κατακόκκινη τώρα ἀπὸ τὴ ντροπὴ της.

Ἡ Σίλια ἔσκυψε στὸ αὐτί της καὶ τῆς εἶπε μὲ τρόπο:

—Σφίξε τώρα τὴν καρδιά σου καὶ κάνε πὼς εἶσαι ἄντρας.

—Αὐτὸ κάνω κι ἐγώ, τῆς ἀπάντησε ἡ Ροζαλία.

Καὶ γιὰ νὰ δικαιολογήσει τὴν κατάσταση πρόσθεσε:

—Γιὰ νὰ εἶμαι εἰλικρινής, πιδ καλά. θὰ ἦταν νὰ ἔχω γεννηθεῖ γυναίκα.

—Βλέπω, ὁμως, πὼς ὅσο πᾶς κιτρινίζεις ὅλο καὶ περισσότερο, τῆς εἶπε ἡ Σίλια στοργικά.

» Πᾶμε τώρα στὸ σπíti.

Ὁ Ὁλιβερ ἔτρεξε νὰ τὶς βοηθήσει.

—Σὲ παρακαλῶ, ἔλα μαζί μας, τοῦ εἶπε ἡ Σίλια, ποὺ ἡ κατάσταση τῆς Ροζαλίας εἶχε ἀρχίσει νὰ τὴν ἀνησυχεῖ.

—Μὲ μεγάλη μου εὐχαρίστηση, ἀπάντηση ἔκείνος. Ἄλλωστε πρέπει νὰ πάω στὸν ἀδελφὸ μου καὶ νὰ τοῦ πῶ πὼς τὸν συγχωρέσατε.

—Εὐχαριστῶ, ἔκανε ἡ Ροζαλία. Μὰ σὲ παρακαλῶ νὰ τοῦ πεῖς πὼς ἔτσι τὸ ἔκανα. Θέλω νὰ τοῦ τονίσεις αὐτό.

» Ἐμπρός, τώρα πᾶμε στὸ σπíti.

Καὶ τὰ δυὸ κορίτσια, ἔχοντας στὴ μέση τὸν Ὁλιβερ, ποὺ δὲν χόρταινε νὰ τὰ κυττάζει, κίνησαν γιὰ τὸ ὑποστατικὸ τους.

Καὶ τὸ καινούργιο γεννιότανε μέσα στὶς καρδιές καὶ τῶν τριῶν.

Ἡ εὐτυχία ἴσως δὲ θ' ἀργοῦσε νὰ τοὺς χαμογελάσει, κι ὅ,τι δὲν τὸ βρῆκαν μέσα στὴν πολιτεία ἴσως νὰ τὸ ἔβρισκαν κοντὰ στὴ φύση.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΕΙΚΟΣΤΟ ΟΓΔΟΟ

Ὁ πρόχειρος γάμος τοῦ Ἀσημόπετρα μὲ τὴν Ἀντρούλα δὲν ἄρесе καὶ τόσο σ' αὐτὴ τὴν τελευταία.

Καὶ ἡ παρέμβαση ἄλλωστε τοῦ Γιαῆκη, ποὺ σήκωσε τὰ λίγα μυαλὰ τοῦ ζευγαριοῦ μὲ τὶς ὁρμήνεις του, εἶχε κι αὐτὴ τὸ ἀποτέλεσμα τῆς.

Ἡ Ἀντρούλα, σὰν ὅλες τὶς γυναῖκες, δὲν ἔμεινε ἱκανοποιημένη κι ὅλο ζήτησε μιὰ πιὸ ἐπίσημη ἔνωση.

Ὁ καχημένος δ' Ἀσημόπετρας δὲν ἔπαυε νὰ τὴν καθουχάζει.

— Ὑπομονή, Ἀντρούλα μου, τῆς ἔλεγε κάθε τόσο, καὶ θὰ βροῦμε τὴν εὐκαιρία νὰ τὸ κανονίσουμε τὸ ζήτημα.

Σὲ λίγο, ὅμως, ἄλλαζε πάλι γνώμη, ἴσως ἀπὸ τὸ φόβο μήπως τὸν χάσει, καὶ τοῦ ἔλεγε:

— Ἐγώ, ὥστόσο, νομίζω πῶς ὁ παπὰς ἦταν καλός, κι ἂς λέει ὅ,τι θέλει ἐκεῖνος ὁ κύριος.

— Ναί, Ἀντρούλα μου, τῆς ἐπαναλάμβανε ἐκεῖνος, ἀλλὰ ἐδῶ πέρα μέσα στὸ δάσος θρίσκεται κάποιος νεαρὸς ποὺ ἔχει ἀπαιτήσεις.

Ἡ Ἀντρούλα, κολακευμένη ἀπ' τὴν προτίμησιν, καμάρωνε καὶ γελοῦσε ὀλόκληρη.

Κύτταξε τὸν Ἀσημόπετρα καὶ μὲ ἄρκετὸ νάζι τοῦ εἶπε:

— Ἐρῶ γιὰ ποιὸν μοῦ λές, αὐτὸς ὅμως δὲν πρέπει νὰ περιμένει τίποτα ἀπὸ μένα. Μὰ μοῦ φαίνεται πῶς ἔρχεται κιόλα κατὰ δῶ.

Ὁ Ἀσημόπετρας φούσκωσε σὰ διάνος.

— Εἶναι διασκεδαστικὸ γιὰ μένα νὰ τὰ θάζω μὲ τοὺς ἀνόητους, εἶπε κυττάζοντας κατὰ τὸ μονοπάτι ποὺ τοῦ ἔδειξε ἡ Ἀντρούλα.

Πραγματικά, ἓνας νεαρὸς βοσκὸς, μὲ τὴ γκλίτσα του στὸν ὦμο, ἐρχόταν πρὸς τὸ μέρος τους.

Ὁ Ἀσημόπετρας συνέχισε στὸν ἴδιο τόνο:

—Σοῦ τὸ ὀρκίζομαι στὰ μάτια μου, πὼς ἐμεῖς οἱ ἔξυπνοὶ ἄνθρωποι ἔχουμε ἀρκετὲς ὑποχρεώσεις καὶ μιὰ ἀπ' αὐτὲς εἶναι πὼς εἴμαστε ἀναγκασμένοι νὰ κοροϊδεύουμε.

» Δὲ μπορούμε νὰ κάνουμε διαφορετικά.

Στὸ μεταξύ, ὅμως, ὁ νεαρὸς βοσκὸς βρέθηκε κοντὰ τους.

—Γειά σου, Ἀντρούλα, εἶπε.

—Καλῶς τογε, ἔκανε ἐκείνη. Πῶς κατὰ δῶ, Γουῆλυ;

—Γιὰ σου καὶ σένα ἀφεντικό, ξανάπε ὁ βοσκὸς, χαιρετώντας μὲ τὴ σειρά του καὶ τὸν Ἀσημόπετρα καὶ βγάζοντας τὴ σκούφια του.

Ἐκεῖνος κολακεύτηκε.

—Καλῶς μᾶς ἦρθες, φίλε, τοῦ ἀπάντησε. Φόρεσε, ὅμως, τὴ σκούφια σου.

Τὸ παλληκάρι δίσταζε.

—Φόρεσέ την, σὲ παρακαλῶ, ἐπέμεινε ὁ Ἀσημόπετρας. Πόσο χρονῶν εἶσαι, φιλαράκο;

—Εἰκοσιπέντε, ἔκανε ὁ βοσκὸς.

—Ἀπάνω στὰ νειάτα σου, καὶ σὲ λένε Γουῆλυ;

—Μάλιστα, ἀφεντικό.

Ὁ Ἀσημόπετρας μπροστὰ στὴ σεμνότητα καὶ στὴν ἀπλοϊκότητα τοῦ νεαροῦ βοσκοῦ, ἐνοιωσε ὅλο του τὸ μένος νὰ ἐξατμίζεται.

Καὶ τοῦ εἶπε, σχεδὸν πατρικά.

—Ὡρατὸ ὄνομα. Ἔχεις γεννηθεῖ ἐδῶ πέρα, μέσα στὸ δάσος;

—Μάλιστα, ἀφεντικό. Δοξασμένος νὰ εἶναι ὁ Θεός!

—Καλὸ αὐτὸ τὸ «Δοξασμένος νὰ εἶναι ὁ Θεός!», ἔκανε ὁ Ἀσημόπετρας. Δὲ μοῦ λές, ὅμως, εἶσαι πλούσιος;

—Ἔτσι κι ἔτσι, ἀφεντικό.

Ὁ Ἀσημόπετρας θυμῆθηκε τώρα πὼς ἦταν ἄνθρωπος πνευματώδης καὶ εἶπε χαμογελώντας περίεργα στὸν νεαρὸ βοσκό:

—Ἐξοχο! Αὐτὸ τὸ «ἔτσι κι ἔτσι», ἀληθινὰ πολὺ ὠρατὸ! Ὡ-

στόσο, δὲν εἶναι κι ἔπως τὸ λέω, γιατί εἶναι ἔτσι κι ἔτσι.

Κύτταξε ἀπὸ πάνω ὡς κάτω τὸ Γουίλνυ, ποὺ στεκόταν ἀπέναντί του ξαφνιασμένος, καὶ τὸν ξαναρώτησε:

—Εἶσαι γνωστικός;

—Μάλιστα, ἀφεντικό. Λέω πὼς εἶμαι.

—Βλέπω πὼς μιλάς καλά, ἔκανε ὁ Ἀσημόπετρας. Τώρα μοῦ ἦρθε στὸ μυαλὸ μιὰ παροιμία ποὺ λέει: «Ὁ τρελλὸς λέει πὼς εἶναι γνωστικός, ὁ γνωστικός ὥστόσο τὸ ξέρει ὅτι εἶναι τρελλός!».

» Ὁ ἀρχαῖος φιλόσοφος, ὅταν τοῦ ἐρχόταν ἡ ὀρεξὴ νὰ φάει κανένα σταφύλι, ἀνοίγε τὰ χεῖλη του γιὰ νὰ τὸ δάλει μέσα στὸ στόμα του, ἔτσι ἤθελε νὰ δείξει πὼς τὰ σταφύλια εἶναι γιὰ νὰ τρώγονται καὶ τὰ χεῖλια γιὰ νὰ ἀνοίγουν.

Ὑστερα ὁ Ἀσημόπετρας, δείχνοντας στὸ παλληκάρι τὴν Ἀντρούλα, τοῦ εἶπε κάπως ἀπότομα:

—Καὶ δὲ μοῦ λές, τὴν ἀγαπᾷς αὐτὴ τὴν κοπέλλα;

—Μάλιστα, ἀφεντικό, ἀπάντησε θαρρετὰ ὁ νεαρὸς βοσκός.

Ὁ Ἀσημόπετρας τοῦ ἀπλωσε τὸ χέρι καὶ κολλώντας το στὸ δικό του τοῦ φώναζε:

—Κόλλα το, λοιπόν. Ξέρεις γράμματα;

—Δὲν ξέρω, ἀφεντικό.

Ὁ Ἀσημόπετρας πῆρε θάρρος καὶ εἶπε στὸν ἀπλοϊκὸ Γουίλνυ:

—Πρέπει τότε νὰ ξέρεις πὼς «ἔχω» θὰ πεῖ τὸ ἔχω δικό μου, γιατί, καθὼς λένε, ὅταν τὸ πιότὸ τὸ χύνεις ἀπ' τὴν κανάτα μέσα στὸ ποτήρι, γεμίζει αὐτὸ καὶ ἀδειάζει ἐκεῖνη...

Καὶ ὁ Ἀσημόπετρας συνέχισε τὴ ρητορικὴ του, πράγμα ποὺ ἔκανε τὸ ὄσοχὸ νὰ ἀνοίξει διάπλατα τὰ μάτια του καὶ νὰ τὸν ρωτήσει ξαφνιασμένος:

—Πὼς εἶπες, κύριε;

—Ναί, ξανάπε ὁ Ἀσημόπετρας. Σοῦ λέω πὼς αὐτὸς ποὺ θὰ παντρευτεῖ ἐτούτῃ τὴν κοπέλλα εἶμαι ἐγώ.

» Γι' αὐτὸ, παλιόπαιδο, ἐσὺ πρέπει νὰ ἐγκαταλείψεις, δηλαδή νὰ παρατήσεις, ὅπως τὸ λένε ἀπλά, αὐτὴ τὴ γυναῖκα, ποὺ χωριάτικα λέγεται θηλυκό. Καὶ γιὰ νὰ σοῦ τὸ κάνω πιὸ λιανὰ, σοῦ λέω πὼς πρέπει νὰ κάνεις ἀμέσως πέρα, διαφορετικὰ, παλιοχω-

ριάτη, θά σέ φονεύσω, δηλαδή θά σέ σκοτώσω, θά σέ ξεπαστρέψω, θά κάνω τή ζωή σου θάνατο και τή λευτεριά σου σκλαδιά.

Ὁ καημένος ὁ Γουίλυ κύτταζε σά μαρμαρωμένος μιὰ τὸν παρὰξενο, παρδαλοντυμένο ξένο, ποῦ στεκόταν μπροστά του, μιὰ τή βοσκοπούλα, ποῦ ἀπέφευγε τὸ βλέμμα του, και δὲν μπορούσε νὰ δγάλει συμπέρασμα. Πῶς δρέθηκε κοντὰ στὴν Ἀντρούλα και τί ἤθελε ἀπ' αὐτῇ;

Ἔλεγε πῶς θά τὴν παντρευόταν. Μὰ ἦταν ποτὲ δυνατό; Τὸ ἀπλοῖκό μυαλό του δὲν μπορούσε ποτὲ νὰ τὸ χωρέσει.

Αὐτὴ ἡ ἴδια δὲν τοῦ εἶχε κάνει τόσους ὄρκους, ὅταν ἀντάμω-
ναν βόσκοντας τὰ πρόβατα ἢ ὅταν γύρισαν τὸ σούρουπο μαζί στὸ
μαντρί;

Πῶς τώρα τὰ ξέχασε ὅλα και ἔστεκε πλάϊ σ' αὐτὸν τὸν ἄν-
τρα σὰν ἔνοχη;

Και σιγὰ σιγὰ ἄρχισαν νὰ περνοῦν ἀπ' τὸ μυαλό του ὅλες οἱ
τρυφερὲς ἐρωτικὲς σκηνὲς ποῦ ζήσανε μαζί, ὅλα τὰ ὄνειρα ποῦ εἶ-
χαν κάνει.

Ἀπὸ τὴν ὄνειροπόλησὴ του αὐτὴ τὸν ἔβγαλε ἀπότομα ἡ στριγ-
γιὰ φωνὴ τοῦ ἐρωτοχτυπημένου Ἀσημόπετρα.

—Θά σέ ξεπαστρέψω μὲ φαρμάκι, μὲ τὸ μπαστούνι ἢ μὲ τὸ
σιλιέτο, τοῦ φώναξε. Θά σέ κάνω μπαούλο ἀπ' τίς γροθιές. Θά σέ
βάλω κάτω και θά κλωτσποπατάω. Θά σέ στείλω στὸν ἀγύριστο μὲ
χίλιους δυὸ τρόπους.

» Γι' αὐτὸ κάνε μεταβολὴ κανονικὴ και τράβα ἀπὸ κεῖ ποῦ
ἦρθες.

Ὁ Γουίλυ ἔριξε μιὰ ἱκετευτικὴ ματιὰ στὴν Ἀντρούλα, ποῦ
εἶχε τώρα πιαστεῖ ἀπὸ τὸ μπράτσο τοῦ Ἀσημόπετρα, περιμένοντας
τὴν ἀπόφασή της.

Ἐκεῖνῃ, ὅμως, δὲν καταδέχτηκε οὔτε νὰ τὸν κυττάξει.

Ὁ βόσκος ἔνοιωσε ἕνα χέρι νὰ τοῦ σφίγγει τὴν καρδιά, ἔδα-
λε τὴ σκούφια του στὸ κεφάλι και κατέβασε τὴ γκλίτσα του ἀπὸ
τὸν ὦμο, ἀλλὰ δὲν ἔλεγε νὰ ξεκινήσει.

Τότε ἡ Ἀντρούλα τοῦ εἶπε:

—Γουίλυ μου, καλὰ σοῦ λέει.

Ὁ νεαρὸς βοσκὸς δὲν περίμενε περισσότερον, τὸ ἔδαλε στὰ πόδια, λέγοντας στὸν Ἀσημόπετρα:

—Ὁ Θεὸς νὰ σὲ ἔχει καλὰ, κύριε.

Ἐκεῖνος περήφανος γιὰ τὸ θρίαμβό του, ἔσφιξε τὴν Ἀντρούλα στὴν ἀγκαλιά του μὲ ἀρκετὴ περιπάθεια.

Ἀπάνω, ὅμως, σ' αὐτὴ τὴ γλυκεῖα καὶ συγκινητικὴ σκηνή, ἀκούστηκαν δῆματα.

Δὲν πρόφτασαν νὰ ξεχωρίσουν καὶ ὁ Κόρνος παρουσιάστηκε μπροστά τους λαχανιασμένος. Ἐπιάσε τὴν Ἀντρούλα ἀπὸ τὸ χέρι καὶ τῆς εἶπε:

—Ἐλα γρήγορα. Τὸ ἀφεντικὸ κι ἡ κυρὰ σὲ ζητᾶνε.

Τώρα, ὅμως, ὁ Ἀσημόπετρας δὲν ἔφερε καμμιά ἀντίσταση, ἔστειλε μάλιστα περίπατο καὶ τὴ ρητορικὴ του δεινότητα κι αὐτὴ ἀκόμα τὴ φτωχὴ φιλοσοφία του.

Ἐσπρωξε ἐλαφρὰ τὴν Ἀντρούλα, ἐνῶ τῆς φώναζε:

—Τράβα γρήγορα, Ἀντρούλα, ἐμπρὸς Ἀντρούλα μου.

Ἐκεῖνη ὑπάκουσε.

Ὁ Κόρνος ἔχοντας στὰ δεξιὰ του τὴ βοσκοπούλα, ἄρχισε ν' ἀνεβαίνει γρήγορα γρήγορα τὸ μονοπάτι.

Στὸ διάβα τους, τὰ χαλίκια ξέφευγαν ἀπὸ τὰ πόδια τους καὶ πεταγόντουσαν μὲ θόρυβο μακριά.

Τὰ πουλιὰ σκόρπιζαν ἀγριεμένα, ἀφήνοντας μικρές, φοβισμένες κραυγές.

Ἀλλὰ οἱ φωνές τοῦ Ἀσημόπετρα, ποὺ εἶχε μείνει μόνος, ἔφταναν καθαρὰ ὡς τ' αὐτιά τους.

—Ἐφτασα, ἔφτασα, ἔλεγε ὁ πονηρός, ἐνῶ δὲ σάλευε καθόλου ἀπὸ τὴ θέσῃ του.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΕΙΚΟΣΤΟ ΕΝΑΤΟ

Ποιός, ἀλήθεια, θὰ τὸ πίστευε πῶς ὁ Ὁρλάνδος καὶ ὁ Ὀλιβερ, τὰ δυὸ ἀδελφία ποὺ τὰ χώριζε μιὰ ἀπροσμέτρητη ἄβυσσος, θὰ γινόντουσαν δυὸ ἀχώριστοι σύντροφοι;

Καὶ ποιὸς ἀκόμα θὰ πίστευε πῶς ὁ Ὀλιβερ, ποὺ δὲν εἶχε ἄλλο σκοπὸ, παρὰ πῶς νὰ ἐξαφανίσει τὸν ἀδελφὸ του, τώρα θὰ τοῦ φερνόταν μὲ τόση στοργή, καὶ ἂν καὶ μεγαλύτερος αὐτός, θὰ τοῦ ζητοῦσε τὴ γνώμη του καὶ τὴ συμβουλὴ του;

Πολλὰ μπορεῖ κανεὶς νὰ ὑποθέσει, μὰ τὸ πιθανότερο εἶναι πῶς ἡ μάνα μας ἡ φύση ἔκανε κι ἐδῶ τὸ θαῦμα της. Μαλάκωσε τίς καρδιὰς καὶ τίς ἔκανε πάλι ἀνθρώπινες καὶ ἀγνές, μὲ τὸ ζεστὸ φίλτρο ποὺ ἔσταξε μέσα στίς πληγὰς τους.

Ναί, ἐδῶ κοντὰ στὴ φύση οἱ ἄνθρωποι ὅσο σκληροὶ καὶ νὰ εἶναι, ξεχνοῦνε τίς κοινωνικὰς διαφορὰς καὶ τὰ οἰκονομικά τους συμφέροντα καὶ ξαναγίνονται πάλι ἀδελφία, παιδιὰ τῆς μεγάλης μάνας μας, τῆς φύσης, ποὺ δὲν ζητᾷ τίποτα ἀπὸ μᾶς καὶ ποὺ ἀντίθετα μᾶς δίνει ὅλους τοὺς θησαυροὺς της.

Μονάχα κοντὰ στὴ φύση ὁ ἄνθρωπος γίνεται ἀληθινὰ πλούσιος, σὲ αἰσθήματα καὶ δὲν ζητᾷ νὰ πάρει τίποτα ἀπ' τὸν ἄλλον.

Τὰ δυὸ ἀδελφία, λοιπόν, ξαπλωμένα κάτω ἀπὸ τὴν προστατευτικὴ σκιὰ ἐνὸς μεγάλου δέντρου, μιλοῦσαν σὲ τόνο ἐμπιστευτικό.

—Μὰ πῶς εἶναι δυνατό μὴν τὴ γυνώρισες νὰ σοῦ ἄρεσε τόσο πολὺ; ρώτησε ὁ Ὁρλάνδος τὸν Ὀλιβερ. Καὶ μὴν τὴν ἀγάπησες νὰ τὴ ζητήσεις γιὰ γυναίκα σου κι ἐκεῖνη νὰ δεχτεῖ;

Κι ὅστερα ἀπὸ λίγο ξαναρώτησε:

—Κι ἐπιμένεις, λοιπόν, νὰ τὴν παντρευτεῖς;

Ὁ Ὀλιβερ μισόκλεισε τὰ μάτια του καὶ γιὰ μιὰ στιγμὴ θυβίστηκε σὲ ὄνειροπόληση.

Λές και πίσω από τὰ βλέφαρά του περνούσε κάποιο τρυφερό και ευχάριστο δράμα, γιατί τὸ πρόσωπό του εἶχε πάρει μιὰ εὐτυχισμένη ἔκφραση.

Ἀπάντησε, ὥστόσο, μὲ σταθερὸ τόνο.

— Ἄς μὴ μιλοῦμε γιὰ τὴ συντομία, μὲ τὴν ὁποία ἐγιναν δ-
λα. Ἄς μιλάμε γιὰ τὴ φτώχεια της, γιὰ τὴ μικρὴ μας γνωριμία
καὶ γιὰ τὸ πῶς δέχτηκε ἀμέσως νὰ μοῦ πεῖ τὸ ναὶ στὸ ὅ,τι τῆς ζή-
τησα.

» Πές μονάχα κι ἐσὺ μαζί μὲ μένα, πῶς ἀγαπάω τὴν Ἀλιέ-
να καὶ πές ἀκόμα μαζί μ' αὐτὴ πῶς μ' ἀγαπάει κι αὐτή.

» Συμφωνήσαμε κι οἱ δυὸ πῶς μπορούμε νὰ παντρευτοῦμε, κι
αὐτὸ θὰ εἶναι πολὺ καλὸ γιὰ σένα, γιατί τὸ πατρικὸ μας σπίτι κα-
θῶς καὶ δλα τὰ εἰσοδήματα τοῦ σερ Ρολάντ θὰ σοῦ τὰ γράψω στὸ
ὄνομά σου κι ἐγὼ θὰ ζῇσω καὶ θὰ πεθάνω ἐδῶ πέρα στὸ δάσος σὰν
ἐνας ἀπλὸς βοσκός.

Ὁ Ὁλιβερ συνόδεψε τὰ λόγια του μὲ ἡρεμες, πειστικὲς χει-
ρονομίες.

Ὁ ἀδελφὸς του τὸν κύτταξε γιὰ μιὰ στιγμή στὰ μάτια καὶ ἀ-
πόρησε γιὰ τὴ μεταμόρφωση.

Ἀληθινὰ αὐτὸς ποὺ εἶχε ἀπέναντί του δὲν ἔμοιαζε μὲ τὸν ἀ-
δελφὸ του, δὲν ἦταν μόνο τὰ λόγια ποὺ ἄκουγε ἀπ' τὰ χεῖλη του
τόσο διαφορετικὰ, ἀλλὰ καὶ ἡ ἔκφραση τοῦ προσώπου του ἦταν ὁ-
λότελα ἀλλαγμένη.

Φαίνεται πῶς ὁ ἔρωτας ἔκανε κι ἐδῶ τὸ θαῦμα του.

Ἡ ἀληθινὴ ἀγάπη ἐξαγνίζει τὰ πάντα καὶ ξανακάνει τὸν ἀν-
θρῶπο παιδί.

— Ἐγὼ εἶμαι σύμφωνος, ἀπάντησε τέλος ὁ Ὁρλάνδος. Ἄς
παντρευεῖτε, λοιπόν, αὔριο. Στὸν γάμο σου μάλιστα θὰ προσκαλέ-
σω τὸ Δούκα μαζί μὲ ὅλη τὴ ξένοιαστὴ ἀκολουθία του. Τώρα ἐσὺ
πρέπει νὰ πᾶς νὰ προετοιμάσεις τὴν Ἀλιένα, γιατί κύτταξε ἔρχε-
ται ἡ Ροζαλία μου.

Ὁ Ὁλιβερ δὲν περίμενε οὔτε στιγμή. Μὲ ἀνάλαφρα, φτερω-
μένα δῆματα ἀπομακρύνθηκε γοργά.

Ἡ Ροζαλία ὅλο δροσιὰ καὶ χάρη, μ' ἓνα εὐτυχισμένο χαμό-

γελο στὰ χεῖλη καὶ σιγοψιθυρίζοντας κάποιο χαρούμενο σκοπό, πλησίασε καὶ ἄπλωσε τὸ χέρι στὸν Ὅρλάνδο.

—Γειά σου καλέ μου, τοῦ φώναξε ἀνοιχτόκαρδα.

—Γειά χαρά, τῆς ἀπάντησε ἐκείνος.

Ἡ Ροζαλία κύτταξε προσεκτικότερα τὸν Ὅρλάνδο καὶ ξαφνικά ἔνα μικρὸ σύννεφο σκίασε τὸ μέτωπό της.

—Πόσο στενοχωριέμαι, καλέ μου Ὅρλάνδε, τοῦ εἶπε, ποὺ βλέπω δεμένη τὴν καρδιά σου.

Ἐκείνος πασπάτεψε τὸ χέρι του στὸ δεμένο του μπράτσο καὶ ἀπάντησε:

—Ὅχι ἡ καρδιά μου. Τὸ μπράτσο μου εἶναι δεμένο.

—Κι ἐγὼ νόμιζα πὼς ἡ καρδιά σου εἶχε πληγωθεῖ ἀπὸ τὰ νύχια τοῦ λιονταριοῦ, συνέχισε ἡ Ροζαλία.

Ὁ Ὅρλάνδος ξαφνιάστηκε γιὰ μιὰ στιγμή ἀπὸ τὰ λόγια τῆς Ροζαλίας. Ἐπειτα, ὅμως, κατάλαβε πὼς θὰ τῆς εἶπε τὰ σχετικά ὁ ἀδελφός του καὶ τῆς εἶπε παιγνιδιάρικα:

—Ὅχι, δὲν πληγώθηκε ἀπ' τὰ νύχια κανενὸς λιονταριοῦ, πληγώθηκε ἀπ' τὰ μάτια μιᾶς ὥραιας.

Γιὰ μιὰ στιγμή ἀνάμεσα στοὺς δυὸ νέους ἀπλώθηκε σιωπή, μιὰ σιωπή τόσο λεπτὴ καὶ τόσο διακριτικὴ, ποὺ ἕνας τρίτος θὰ μπορούσε ν' ἀκούσει τίς δυὸ ἐρωτευμένες καρδιές τους νὰ χτυποῦνε στὸν ἴδιο ρυθμό.

Ξαφνικὰ ἡ Ροζαλία ρώτησε:

—Σοῦ εἶπε ὁ ἀδελφός σου πόσο συγκινήθηκα μόλις μοῦ εἰδεξε τὸ ματωμένο μαντήλι καὶ πὼς λιποθύμισα κιόλα;

Ὁ Ὅρλάνδος χαμογέλασε φιλάρεσκα.

Ἐγενεψε πρῶτα καταφατικὰ μὲ τὸ κεφάλι καὶ ὕστερα ἀπάντησε:

—Καὶ θέβαια μοῦ τὸ εἶπε. Καὶ ὄχι μονάχα αὐτό, ἀλλὰ μοῦ εἶπε καὶ ἄλλα πολὺ εὐχάριστα ἀκόμα.

Ἡ Ροζαλία χαμογέλασε πονηρά.

Γιὰ μιὰ στιγμή τῆς φάνηκε πὼς καὶ ἡ δική της εὐτυχία ἔφτανε.

Ὁ ρόλος της ἄλλωστε ἄρχισε νὰ τῆς γίνεται φορτικὸς, τόσο

πού νόμιζε πώς ἂν ὁ Ὀρλάνδος δὲν εἶχε καταλάβει τίποτα ἀπὸ τὴν πραγματικότητα, τουλάχιστο κάτι θὰ εἶχε μαντέψει.

Ἦθελε, ὥστόσο. νὰ φέρει μονάχη τὸ παιχνίδι ὥς τὸ τέλος, μὲ τὸν τρόπο πού σχεδίαζε καὶ προτιμοῦσε αὐτή.

—Ξέρω γιὰ ποιοὺ πράγμα μοῦ μιλάς, τοῦ εἶπε.

» Κι ἀληθινὰ ποτὲ ἄλλοτε δὲν ἔγινε τόσο ἀπότομα. Ἐκτός, φυσικά, ἀπὸ τὸ μάλωμα δυὸ κριαριῶν κι ἀπ' τὸ ἀλαζονικὸ καύχημα τοῦ Καίσαρα πού εἶπε: «Ἦρθα, εἶδα, ἐνίκησα».

» Εἶναι νὰ ἀπορεῖ κανεὶς, γιατί ὁ ἀδελφός σου καὶ ἡ ἀδελφή μου, πρὶν καλὰ καλὰ γνωριστοῦν κυττάχτηκαν, καὶ πρὶν ἀκόμα κυτταχτοῦν ἀγαπήθηκαν, μὰ πρὶν καλὰ καλὰ ἀγαπηθοῦν ἀναστένανξαν καὶ πρὶν ἀναστενάξουν ζήτησαν καὶ οἱ δυὸ νὰ βροῦν ἀμέσως τὴν αἰτία. Μὰ προτοῦ ἀκόμα μάθουν τὴν αἰτία, ζήτησαν τὸ φάρμακο.

Ἐδῶ ἡ Ροζαλία σταμάτησε καὶ κύτταξε τὸν Ὀρλάνδο λοξά.

Ἐκεῖνος ἄφησε νὰ τοῦ ξεφύγει ἓνας μικρὸς στεναγμός. Πόσο διαφορετικὸ δρόμο εἶχε πάρει ἡ δική του ἀγάπη, πόσες περιπέτειες, πόσες πίκρες δὲν τὸν εἶχε ποτίσει, κι ἀκόμα τὸ τέλος δὲν ἔλεγε νὰ φανεῖ.

Ἡ Ροζαλία μάντεψε τίς σκέψεις του καὶ συνέχισε:

—Κι ἔτσι, μὲ τὰ σκαλοπάτια αὐτά, ἔφτιασαν μιὰ σκάλα πού ὀδηγεῖ στὸ γάμο καὶ πού δὲν βλέπουν τὴν ὥρα καὶ τὴ στιγμὴ νὰ τὴν ἀνέβουν.

» Εἶναι ἀπάνω στὸ φόρτε τοῦ ἔρωτά τους καὶ θέλουν νὰ γίνουν ταίρι. Τίποτα δὲν εἶναι ἱκανὸ νὰ τοὺς χωρίσει.

—Αὔριο θὰ παντρευτοῦν καὶ στὸ γάμο τους θὰ καλέσω καὶ τὸ Δούκα, εἶπε ὁ Ὀρλάνδος. Πόσο, ὅμως, πικραίνεται ἡ καρδιά σου, ὅταν κυττάξεις τὴν εὐτυχία μὲ ξένα μάτια! Αὔριο πού θὰ βλέπω τὸν ἀδελφὸ μου εὐτυχισμένον περισσότερο θὰ νοιώθω τὸ θάρος τῆς καρδιάς μου.

Ἡ Ροζαλία τὸν διέκοψε.

Καὶ τὸν ρώτησε βιαστικά:

—Ὡστε αὔριο δὲ θὰ μπορῶ πιά νὰ σοῦ κάνω τὴ Ροζαλία σου;

—Δὲν ἀντέχω πιά νὰ ζῶ μονάχα μὲ τὴ φαντασία, ἀπάντησε ὁ Ὁρλάνδος μὲ εἰλικρίνεια.

—Δὲν πρόκειται νὰ σὲ κουράσω περισσότερο μὲ μάταια λόγια. Ξέρω πῶς εἶσαι ἓνας ἄνθρωπος μὲ ἀρκετὴ ἀντίληψη κι αὐτὸ φυσικὰ δὲ σοῦ τὸ λέω γιὰ νὰ σὲ κολακέψω, οὔτε γιὰ νὰ σὲ κάνω νὰ πιστέψεις αὐτὰ ποὺ θὰ σοῦ πῶ καὶ νὰ σοῦ κάνω καλὸ, ὅχι νὰ σὲ ξαφνιάσω.

Ὁ καημένος ὁ Ὁρλάνδος ἄρχισε νὰ τὰ χάνει.

Τί ἤθελε πάλι νὰ τοῦ πεῖ αὐτὸς ὁ παράξενος νέος;

Σὲ ποιὰ καινούργια ψυχικὴ δοκιμασία ἤθελε νὰ τὸν υποβάλει;

Καὶ πότε θὰ κατακτοῦσε κι αὐτὸς τὴν ἀληθινὴ Ροζαλία, ποὺ τόσο εἶχε ἀγαπήσει;

Ἐκείνη, ὑψώνοντας τὸν τόνο τῆς φωνῆς της, συνέχισε:

—Μπορεῖς, ἂν θέλεις, νὰ πιστεύεις πῶς μπορῶ νὰ κάνω πράγματα θαυμαστά.

» Σὰν ἡμouνα, λοιπόν, τριῶν ἐτῶν, ἔκανα συντροφιά μὲ κάποιον μάγο, πολὺ ἱκανὸ καὶ ὥστόσο τίμιον ἄνθρωπο, γι' αὐτὸ σοῦ λέω, πῶς ἂν ἀγαπᾷς πραγματικὰ τὴ Ροζαλία, τὴ στιγμή ποὺ ὁ ἀδελφός σου θὰ παντρεύεται τὴν Ἀλιένα, θὰ παντρευτεῖς κι ἐσὺ τὴν ἴδια τὴν ἀγαπημένη σου.

» Ξέρω πῶς ἔχεις ἀτυχήσει ἀρκετά, ὥστόσο ἐγὼ μπορῶ νὰ σοῦ τὴν παρουσιάσω αὔριο μπροστά σου, ἔτσι ὅπως εἶναι ἀκριβῶς καὶ χωρὶς κανένα κίνδυνο.

—Μιλᾷς μὲ τὰ σωστά σου; τὴ διέκοψε ὁ Ὁρλάνδος, σὰ νὰ μὴ πίστευε στ' αὐτιά του.

Ἡ Ροζαλία ἔκανε μιὰ καθησυχαστικὴ χειρονομία καὶ πρόσθεσε ἀμέσως:

—Σοῦ ἐρρίζομαι στὴ ζωὴ μου, ποὺ τὴν ἀγαπῶ τόσο, κι ἄς σοῦ ὁμολόγησα πῶς εἶμαι μάγος.

» Αὔριο, λοιπόν, φόρεσε τὰ καλὰ σου τὰ ροῦχα καὶ κάλεσε τοὺς φίλους σου, γιατί αὔριο θὰ παντρευτεῖς καὶ μάλιστα μὲ τὴν πραγματικὴ Ροζαλία, ἂν φυσικὰ τὸ θέλεις.

Ὁ Ὁρλάνδος δὲν ἤξερε τί ν' ἀπαντήσῃ, τόσο ἦταν τὸ ξά-

φνιασμα καὶ ἡ συγκίνησις πού δοκίμαζε ἀκούγοντας τὰ παράξενα αὐτὰ λόγια.

Εὐτυχῶς, πού ἀπὸ τὴν ἀμηχανία αὐτῇ τὸν ἔβγαλε πάλι ἡ ἱδία ἡ Ροζαλλία, πού τοῦ εἶπε:

—Νά, ὁμῶς, πού ἔρχονται δυό. Μιὰ πού μ' ἀγαπάει καὶ ἕνας πού ἀγαπάει αὐτῇ.

Ἦταν ὁ Σύλβιος καὶ ἡ Φοίβη, πού τοὺς εἶχαν δεῖ καὶ ἐρχόμενους νὰ τοὺς συναντήσουν.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΡΙΑΚΟΣΤΟ

Ἡ Φοίβη στάθηκε μπροστά στή Ροζαλία καὶ χωρὶς νὰ δώσει σημασία στὸν Ὀρλάνδο, οὔτε καὶ νὰ τὸν χαιρετήσῃ, τῆς εἶπε:

— Παλληγκάρι μου, αὐτὸ ποὺ ἔκανες, νὰ δείξεις, δηλαδή, τὸ γράμμα ποὺ σοῦ ἔστειλα, δὲν ἦταν καθόλου εὐγενικὸ ἀπὸ μέρους σου.

Ἡ αὐθάδεια τῆς Φοίβης ἐρέθισε τὴ Ροζαλία.

— Καὶ τί μ' αὐτὸ; τῆς ἀπάντησε. Ἔχω ὄλο τὸ δικαίωμα νὰ φέρνομαι ἔπως μοῦ ἀρέσει.

Ὁ ἀπλαϊκὸς Σύλβιος στεκότανε παράμερα χωρὶς νὰ μιλᾷ, σὰ νὰ περίμενε διαταγές.

Ἡ Ροζαλία, δείχνοντάς τον στὴν Φοίβη, συνέχισε μὲ τὸ ἴδιο ὕφος:

— Κύτταξέ τον ποὺ τρέχει ἀπὸ πίσω σου σὰν τὸ πιστὸ σκυλί. Εἶναι ἓνας καλὸς βοσκὸς καὶ πρέπει νὰ τὸν ἀγαπήσεις γιατί σὲ λατρεύει.

Μὰ ἡ Φοίβη, ἀντὶ γιὰ ἄλλη ἀπάντηση, τοῦ εἶπε δείχνοντας κι αὐτὴ μὲ τὴ σειρά τῆς, τὴ Ροζαλία:

— Πές του, καλέ μου βοσκέ, τί πράγμα εἶναι νὰ ἀγαπᾷς; Πές του λοιπόν.

— Εἶναι σὰ νὰ εἶσαι δουτηγμένος στὰ δάκρυα καὶ στοὺς στεναγμοὺς, ἔπως εἶμαι ἐγὼ γιὰ τὴ Φοίβη, εἶπε ὁ Σύλβιος στὴ Ροζαλία.

— Ὅπως εἶμαι κι ἐγὼ γιὰ τὸ Γανυμήδη, ἐπανέλαθε ἡ ἀδιόρθωτη Φοίβη.

— Κι ἐγὼ γιὰ τὴ Ροζαλία, εἶπε τώρα μὲ τὴ σειρά του κι ὁ Ὀρλάνδος.

Ἡ Ροζαλία πρόσθεσε:

— Ἔτσι εἶμαι κι ἐγώ, ἀλλὰ γιὰ καμμιά.

Ἡ σκληρὴ τῶν τριῶν παλληκαριῶν — ἃς μὴ ξεχνοῦμε πῶς καὶ ἡ Ροζαλία ἔπαιζε πάντα τὸ ρόλο τοῦ ἄντρα — μὲ τὴν ἀπλοϊκὴ θασσοπούλα στὴ μέση, ἦταν ἀληθινὰ χαριτωμένη.

Ἡ Φοίβη κύτταζε πότε τὴ Ροζαλία καὶ πότε τὸ Σύλβιο. σὰ γιὰ νὰ τὸν προκαλέσει νὰ συνεχίσει τὴν ὁμολογία τῆς ἀγάπης του.

Ἦθελε μὲ κάθε τρόπο νὰ κάνει τὴ σκληρὴ Ροζαλία νὰ ζηλέψει καὶ νὰ ἀνταποκριθεῖ στὰ αἰσθήματά της, ἔστω καὶ μ' αὐτὸν τὸν τρόπο.

Ὁ Σύλβιος κολακευμένος συνέχισε:

—Εἶναι νὰ εἶσαι γεμάτος ἀφοσίωση καὶ πίστη, ὅπως εἶμαι ἐγὼ γιὰ τὴ Φοίβη μου.

Ἐκείνη ὁμῶς ἐπέμεινε:

—Ὅπως εἶμαι κι ἐγὼ γιὰ τὸ Γανυμήδη μου.

—Κι ἐγὼ γιὰ τὴ Ροζαλία, ἔκανε ὁ Ὁρλάνδος.

Ἡ Ροζαλία ἐπανελάθε:

—Κι ἐγὼ γιὰ καμμιά.

Τὸ παιχνίδι τῆς ἀγάπης συνεχίστηκε μὲ τὸν ἴδιο χαριτωμένο τρόπο.

Ὁ Σύλβιος ξανάπε:

—Εἶναι νὰ εἶσαι γεμάτος πόθο, πάθος καὶ ἐπιθυμία, γεμάτος λατρεία, προθυμία, ὑπομονὴ καὶ ἀνυπομονησία, γεμάτος καημὸ καὶ θυσία, ἔτσι εἶμαι γιὰ τὴ Φοίβη μου ἐγὼ.

Ἡ Φοίβη, ὁμῶς, δὲν ἔλεγε νὰ συγκινηθεῖ.

Ἐπανελάθε μὲ πείσμα:

—Κι ἐγὼ γιὰ τὸ Γανυμήδη μου.

Καὶ κύτταξε τὴ Ροζαλία στὰ μάτια μὲ ἀληθινὸ πάθος.

Ἀλλὰ τὰ βλέμματά της συναντήθηκαν μὲ τὰ βλέμματα τοῦ Ὁρλάνδου, ποὺ ἐπανελάθε κι αὐτός:

—Κι ἐγὼ γιὰ τὴ Ροζαλία μου.

Ἀλλὰ καὶ ὁ ὑποτιθέμενος Γανυμήδης, δηλαδὴ ἡ πραγματικὴ Ροζαλία, ἐπανελάθε μὲ τὸ ἴδιο πείσμα:

—Κι ἐγὼ γιὰ καμμιά.

Ἡ ἐρωτοχτυπημένη, ὁμῶς, Φοίβη δὲν σκόπευε καθόλου νὰ καταθέσει τὰ ὅπλα, εἶχε κιόλα γυρίσει τὶς πλάτες της στὰ δυὸ ἄλ-

λα παλληκάρια — τὸ Σύλβιο καὶ τὸν Ὀρλάνδο — καὶ σὰ νὰ μὴ τοὺς ὑπολόγιζε καθόλου εἶπε μὲ γλυκεῖα φωνή στὴ Ροζαλία:

— Τότε, γιατί μὲ τυραννᾷς, ἀφοῦ ἐγὼ σ' ἀγαπῶ.

Ὁ Σύλβιος ἐπανέλαβε σὰν ἡχώ τῇ φράσει τῆς Φοίβης.

Τὸ ἴδιο ἔκανε κι ὁ Ὀρλάνδος.

Κι ἔλο τὸ δάσος ἀντιτάλησε ἀπὸ τὴ μαγικὴ λέξη « Σ' ἀγαπῶ ».

Γιὰ μιὰ στιγμή ἀπλώθηκε σιωπή.

Οἱ τέσσερες ἐρωτευμένες νεανικὲς καρδιές, ἡ κάθε μιὰ μὲ τὸ δικό της καημό, ξμειναν μὲ τὴν ψευδαίσθηση τῆς εὐτυχίας.

Ἡ φωνή, ὅμως, τῆς Ροζαλίας σκόρπισε αὐτὴ τὴ χιμαίρα.

Γύρισε στὸν Ὀρλάνδο καὶ τοῦ εἶπε:

— Γιὰ ποιά τὰ λές ἐσὺ αὐτά;

Ἐκεῖνος ἀπάντησε μὲ εἰλικρίνεια:

— Γι' αὐτὴ πού δὲ θρίσκεται ἐδῶ πέρα κι οὔτε μπορεῖ νὰ μ' ἀκούσει.

Τώρα, ὅμως, ἡ Ροζαλία, πού κατάλαβε πῶς ἦταν τὸ ἐπίκεντρο τοῦ ἐνδιαφέροντος, ὑψώνοντας τὴ φωνή της, φώναξε ἐπιτακτικά:

— Γιὰ σωπάστε, σᾶς παρακαλῶ. Μὰ αὐτὸ εἶναι σὰ νὰ οὐρλιάζουν λύκοι τὸ φεγγάρι.

Μὲ τὸ ἴδιο ἐπιτακτικὸ ὕφος, πρόσθεσε στὸ Σύλβιο:

— Ἄν μπορέσω, θὰ σὲ βοηθήσω.

Ἡ Φοίβη τὴν ἀγριοχύταξε.

Ἡ Ροζαλία τῆς εἶπε:

— Ἄν μπορούσα, θὰ σ' ἀγαποῦσα.

Ὑστερα, κάνοντας μιὰ ἐπιβλητικὴ χειρονομία, πρόσθεσε:

— Αὔριο νὰ ρθεῖτε ὅλοι σας νὰ μὲ βρεῖτε.

Ἡ καημένη, ὅμως, ἡ Φοίβη δὲν ἔλεγε νὰ ξεκολλήσει τὰ μάτια της ἀπὸ πάνω της.

Ἦταν σὰ νὰ περίμενε, ἀκόμα καὶ τὴν τελευταία στιγμή, μιὰ εὐνοϊκὴ ἀπάντηση.

Ἐκεῖνη, ὅμως, γύρισε καὶ τῆς εἶπε αὐτὰ τὰ αἰνιγματικὰ λόγια:

—“Αν καμμιά φορά παντρευτῶ γυναίκα, θά σέ παντρευτῶ, καί αὔριο παντρεύομαι.

Καί στὸν Ὁρλάνδο, ποὺ τὴν κύτταξε ξαφνιασμένος:

—Κι ἐσένα θά σοῦ κάνω τὴ χάρη, ἂν φυσικὰ κάνω ποτέ μου χάρη σὲ ἄντρα, καί θά σέ παντρέψω αὔριο.

Ὁ Σύλβιος περίμενε τὴ σειρά του.

Σ’ αὐτὸν εἶπε:

—Θά σ’ εὐχαριστήσω κι ἐσένα καί θά σέ παντρέψω αὔριο, ἀφοῦ τόσο τὸ θέλεις.

Οἱ δυὸ νέοι κύτταζαν τὴ Ροζαλία, ποὺ τὰ μάτια της ἀστράφταν καί τὰ μάγουλά της εἶχαν κοκκινίσει, αἰχμαλωτισμένοι ἀπὸ τὴν παράξενη γοητεία της.

Πόσο ἀλήθεια ἦταν ἁμορφη ἐκείνη τὴ στιγμή!

Κι ἐνῶ ἐτοιμαζότανε νὰ φύγει, γύρισε ξανὰ στὸν Ὁρλάνδο καί τοῦ εἶπε:

—Κι ἐσύ, ἂν πραγματικὰ ἀγαπᾷς τὴ Ροζαλία, νὰ ρθεῖς.

» Μὰ κι ἐσύ, Σύλβιε, νὰ ρθεῖς, ἂν ἀγαπᾷς τὴ Φοίδη.

Εἶχε ἀπομακρυνθεῖ ἀρκετά, δταν ξαφνικὰ γύρισε καί τοὺς φώναξε γελώντας:

—Θὰ ρθῶ κι ἐγώ, ποὺ δὲν ἀγαπάω καμμιά γυναίκα.

» Σὲς ἀφήνω γιὰ, καί ἡ ὥρα ἡ καλή. Σὰς εἶπα τί πρέπει νὰ κάνετε.

Τὸ ἀπλοϊκὸ της μυαλὸ δὲν μποροῦσε νὰ ἐξηγήσει τὰ λόγια τῆς Ροζαλίας.

Τί ἤθελε ἄραγε νὰ τῆς πεῖ, δταν τῆς ἔλεγε: «“Αν καμμιά φορά παντρευτῶ γυναίκα θά σέ παντρευτῶ, καί αὔριο παντρεύομαι»; Ποιὰ τάχα θά παντρευόταν αὔριο;

Μήπως ἀγαποῦσε καμμιά ἄλλη καί ποιὰ νὰ ἦταν τάχα αὐτή; Μέσα στὸ δάσος δὲν ὑπάρχονυ πολλὰ κορίτσια, ἐκτὸς ἀπ’ αὐτὴ καί τὴν Ἀντρούλα.

Ἀπ’ τίς τυραννικὲς αὐτὲς σκέψεις τὴν ἔβγαλε ὁ Σύλβιος, ποὺ φώναζε στὴ Ροζαλία:

—Θὰ ρθῶ, ἐκτὸς ἂν δὲν εἶμαι ζωντανός.

—Κι ἐγώ, φώναξε μὲ τὴ σειρά του κι ὁ Ὁρλάνδος.

—Κι ἐγώ, ἀκούστηκε σὰν ἠχώ ἡ φωνὴ τῆς Φοίδης.

Τὰ δυὸ παλληκάρια καί ἡ βοσκοπούλα ἔμειναν μόνοι μὲ τίς

καρδιές θαυσιὰ τρικυμισμένες ἀπὸ τὰ παράξενα λόγια τῆς Ροζαλίας.

Ὡστε αὔριο θὰ γινόντουσαν ὅλα αὐτὰ τὰ θαυμαστά πράγματα; Πόσο θὰ ἤθελαν νὰ μποροῦσαν νὰ σπρώξουν τὸ χρόνο καὶ νὰ ἐρεθοῦν στὴν καινούργια μέρα, μιὰ μέρα ποὺ τὴν περίμεναν σὲ ὅλη τους τὴ ζωὴ!

Χωρὶς, ὅμως, νὰ τὸ καταλάβουν ἄρχισε καὶ νύχτωνε.

Τὸ φεγγάρι θὰ ὑψωνόταν σὲ λίγο καὶ θὰ ἔλουζε τὸ δάσος μὲ τὴ μαγεία του. Ὅλα τὰ ζωντανὰ τοῦ δάσους θὰ δουζίζοντουσαν στὸν γλυκὸ ὕπνο ἔπειτα ἀπ' τὴν κούραση τῆς μέρας, κι αὐτοὶ θὰ ξαγρυπνοῦσαν περιμένοντας τὴν καινούργια αὐγὴ.

Μὲ τὴ γλυκειὰ αὐτὴ ἀγωνία τράβηξε ὁ καθένας γιὰ τὸ κοινὸ κι του.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΡΙΑΚΟΣΤΟ ΠΡΩΤΟ

Ὅταν τὸ φεγγάρι βγῇκε, βρῇκε καὶ δυὸ ἄλλες ἐρωτευμένες ψυχῆς νὰ περιμένουν. Ἦταν ὁ Ἀσημόπετρας μὲ τὴν Ἀντρούλα.

Καθόντουσαν ἔξω ἀπὸ τὸ καλύδι τους καὶ ὄνειροπολοῦσαν δίχως νὰ μιλοῦν.

Ὁ τόσο φλύαρος καὶ τόσο εὐθυμος Ἀσημόπετρας αὐτὴ τὴ στιγμή δὲν ἔβρισκε τίποτα νὰ πεῖ, ἀλλὰ καὶ ἡ βοσκοπούλα ἔνοιωθε τὴν ἴδια γλυκεῖα νάρκη νὰ θαραίνει τὰ βλέφαρά της.

Ἦταν πιασμένοι τρυφερά ἀπὸ τὸ χέρι κι ἀκουγαν τὸ τραγούδι ἐνὸς ἀηδονιοῦ ποὺ φλυαροῦσε μέσα στὶς φυλλωσιές.

Τὸ τραγούδι τῆς ἀγάπης, ποὺ ξεπηδᾷ ἐλεύθερο ἀπὸ κάθε καρδιά, ἀπὸ κάθε ζωντανῇ ὑπαρξῇ, δταν ἡ φύση ἐρίσκεται «στὴν καλὴ καὶ τὴ γλυκεῖα της ὥρα», ὅπως λέει κάποιος ποιητής.

Ποιὸς ἀλήθεια, μπορεῖ νὰ ἀντισταθεῖ, δταν τριγύρω εἶναι ἀνοιξὴ καὶ τὰ ἀγριολούλουδα γεμίζουν τὸν ἀγέρα μὲ τὴ μεθυστικὴ τους ἀνασαιμιά:

Ὅταν κι αὐτὲς οἱ μικρὲς φωνὲς τῶν γρύλλων συνθέτουν μιὰ μυστικὴ κόπαθη μουσικὴ;

Ἡ Ἀντρούλα τράδηξε ἀργὰ τὸ χέρι της ἀπὸ τὸ χέρι τοῦ καλοῦ της.

Ἐκεῖνος τῆς χάιδεψε τὰ μαλλιά καὶ τῆς εἶπε:

— Αὔριο, Ἀντρούλα μου, εἶναι ἡμέρα χαρᾶς γιὰ μᾶς. Αὔριο θὰ παντρευτοῦμε.

Ἡ ἐρωτευμένη βοσκοπούλα ἀνασείρησε.

Καὶ ποιά γυναικεῖα καρδιά, ὅσον ἀπλοϊκὴ καὶ νὰ εἶναι, δὲν ἀνασείρῃ σ' αὐτὰ τὰ λόγια; Στὴ γλυκεῖα αὐτὴ ὑπόσχεση, ποὺ τὴν περιμένει νὰ πραγματοποιηθεῖ σὲ ὁλόκληρη τὴ ζωὴ της, σὰν ἐπιστέγασμα τῆς εὐτυχίας της;

Μὲ τραγουδιστὴ, λοιπόν, φωνὴ ἀπάντησε:

—Τὸ θέλω μὲ ὅλη μου τὴν καρδιά καὶ νομίζω πὼς δὲν ὑ-
πάρχει καλύτερος πόθος ἀπὸ τὸ νὰ θέλεις νὰ γίνεις νόμιμη γυναί-
κα αὐτοῦ ποῦ ἀγαπᾷς στὰ μάτια τοῦ κόσμου.

Ἐκεῖνη ὅμως τῇ στιγμῇ ἀκούστηκαν βήματα.

Γύρισαν καὶ οἱ δύο τους καὶ κύτταξαν.

Τὸ μονοπάτι, ὅμως, ὅπου ἀκουγότανε ὁ θόρυβος ἦταν στρι-
φογυριστὸ καὶ δὲ φαινόταν τίποτα ἀκόμα.

Ξαφνικά ἡ Ἀντρούλα φώναξε:

—Νὰ ἔρχονται δύο παιδιὰ ἀπὸ τὴν ἀκολουθία τοῦ ἐξόριστου
Δούκα.

Τὰ δύο βοσκόπουλα προχωροῦσαν μὲ ἀνάλαφρα φτερωμένα βή-
ματα καὶ μόλις εἶδαν τὸ ζευγάρι, τράβηξαν ἴσια κατὰ κεῖ.

Ἐκεῖνοι σηκώθηκαν γιὰ νὰ τὰ καλωσορίσουν.

Ἦξεραν πὼς ἀπὸ τὸν καλὸ Δούκα δὲν περίμεναν παρὰ μονά-
χα εὐχάριστα νέα καὶ αὖριο ἦταν ἡ μέρα ποῦ ἐπισφράγιζε τὴν εὖ-
τυχία τους!

Ἦξεραν πὼς ὁ Δούκας δὲν ποθοῦσε παρὰ μονάχα τὴν εὐτυ-
χία τῶν δικῶν του, ἀλλὰ καὶ ὅλου τοῦ κόσμου.

Τὰ παιδιὰ τοῦ φώναξαν χαρούμενα:

—Καλησπέρα, ἀφεντικό.

—Καλῶς ἦρθατε, παιδιὰ μου, ἔκανε ἐκεῖνος. Καθεῖστε νὰ ξε-
κουρασθεῖτε.

Καὶ τοὺς ἔδειξε δύο μεγάλες πέτρες, ποῦ θρискόντουσαν ἐκεῖ
καὶ γυάλιζαν κάτω ἀπὸ τὸ φῶς τοῦ φεγγαριοῦ.

Μετὰ ἀπὸ λίγο τὰ ρώτησε ὁ Ἀσημόπετρας:

—Θὰ μᾶς τραγουδήσετε κάτι;

Τὰ παιδιὰ δίστασαν.

Ἵστερα, ὅμως, τοῦ εἶπαν.

—Θὰ σοῦ κάνουμε τὴ χάρη. Κάθησε, ὅμως, στὴ μέση.

Ὁ Ἀσημόπετρας ἔκανε νόημα στὴν Ἀντρούλα καὶ πῆραν
καὶ οἱ δύο τίς ἀνάλογες θέσεις.

—Θέλεις νὰ ἀρχίσουμε ἀμέσως, εἶπε τὸ ἓνα παιδί, χωρὶς νὰ
βήξουμε οὔτε νὰ φτύσουμε, οὔτε καὶ νὰ σοῦ ποῦμε πὼς οἱ φωνές
μας εἶναι βραχνιασμένες, πράγματα ποῦ θέλουν νὰ δικαιολογήσουν
τίς παραφωνίες;

Τὸ ἄλλο παιδί παρατήρησε ἀμέσως:

—Τί χρειάζονται τὰ λόγια; Ἄς ἀρχίσουμε καὶ οἱ δύο μαζί με τὸν ἴδιο σκοπό, ὥπως δύο τσιγγάνοι ἀπάνω στὸ ἴδιο ἄλογο.

Τὰ δύο παιδιὰ δὲν περίμεναν νὰ τὰ παρακαλέσουν περισσό-τερο, ἢ εὐκαιρία ἦταν μοναδική γι' αὐτὰ νὰ ἐπιδείξουν τὰ φωνη-τικά τους χαρίσματα, νὰ εὐχαριστήσουν τοὺς δύο καλοὺς τους φί-λους, ἀλλὰ καὶ νὰ ξαλαφρώσουν τις καρδιές τους πού λύγιζαν κά-τω ἀπ' τὸ γλυκὸ θάρος τῆς ἀνοιξιάτικης μέθης.

Μὲ δροσερὲς καὶ κάπως παράτονες φωνές, ἄρχισαν νὰ τραγου-δοῦν ἓνα ὁμορφο τραγούδι πού μίλοῦσε γιὰ τὴν καταπράσινη ἔξο-χη, γιὰ τὸ Μάη πού ξετρελλαίνει τις καρδιές τῶν νέων καὶ γιὰ τὰ τραγούδια τῶν πουλιῶν πού καλοῦνε στὴν ἀγάπη.

Μιλοῦνε ἀκόμα γιὰ δύο ἐρωτευμένους νέους, πού ξαπλωμένοι ἀπάνω στὴ δροσερὴ χλόη ἀπολαμβάνουν τὴν ἀγάπη τους.

Μιλοῦσε γιὰ τὴν εὐτυχία τους, γιὰ τὸν καιρὸ πού φεύγει καὶ πού πρέπει ὅλοι οἱ νέοι νὰ μὴ τὸν ἀφήνουν νὰ πάει χαμένος χω-ρὶς νὰ γευθοῦν τὸ μεθυστικὸ ποτὸ τῆς ἀγάπης.

Ὁ Ἀσημόπετρας φυσικὰ δὲν ἔδειξε καὶ μεγάλον ἐνθουσια-σμὸ ἀπὸ τὸ ἄκουσμα τοῦ τραγουδιοῦ, ἢ ἀγαπημένη του, ὅμως, εἶχε γύρει ἀπαλὰ στὸν ὄμο του καὶ φαινόταν θυτισμένη σὲ ἔκταση.

Δὲ σάλευε, δὲν ἔλεγε τίποτα, τὸ δράμα τῆς ἀγάπης τὴν εἶχε θαμπώσει.

Τὰ δύο παιδιὰ σώπασαν, περιμένοντας ν' ἀκούσουν τὴ γνώμη καὶ νὰ δεχθοῦν τὰ συγχαρητήρια τοῦ ζευγαριοῦ.

Ὁ πάντα ἀνικανοποίητος, ὅμως, Ἀσημόπετρας, τὰ ἀπογοή-τευσε.

Ἔκανε μιὰ περίεργη χειρονομία καὶ τοὺς εἶπε:

—Ἄν καὶ τὸ τραγούδι σας, παιδιὰ μου, δὲν εἶχε καὶ πολὺ νόημα, ὥστόσο δὲν ἦταν καὶ ἄσχημο, παρ' ὅλες τις παραφωνίες.

Τὰ παιδιὰ διαμαρτυρήθηκαν.

—Κύριε, κάνετε λάθος, τοῦ εἶπαν. Κρατούσαμε τὸ χρόνο, δὲν χάσαμε καθόλου τὸ χρόνο μας.

Ὁ Ἀσημόπετρας γέλασε.

—Πολὺ ὥραία, τοὺς ἀπάντησε. Βλέπω, ὅμως, πὼς ἐγὼ χάνω τὸ χρόνο μου, ἀκούγοντας κάτι τέτοια τραγούδια.

Αὐτὸ λοιπὸν ἦταν ὅλο:

Δὲν ἔφερναν κανένα εὐχάριστο μήνυμα ἀπὸ τὸ Δούκα καὶ τῇ συντροφιά του;

Ὁ Ἀσημόπετρας δὲν καταδέχτηκε νὰ τὰ ρωτήσει περισσότερο.

Οὕτε καὶ ἡ Ἀντρούλα.

Τὰ δυὸ παιδιὰ ἐτοιμάστηκαν νὰ φύγουν, ἴσως νὰ ἤθελαν νὰ πᾶνε καὶ ἀλλοῦ νὰ ποῦνε τὸ τραγούδι τους. Μὲ μιὰ τέτοια ἔμορφη νύχτα πῶς νὰ κοιμηθοῦνε;

Χαιρέτησαν καὶ ξεκίνησαν.

—Ὁ Θεὸς μαζί σας, τοὺς εἶπε ὁ Ἀσημόπετρας καὶ μακάρι νὰ καλυτερέψει καὶ τίς φωνές σας.

Ἡ Ἀντρούλα σηκώθηκε:

—Ἔλα, Ἀντρούλα μου, πᾶμε τῆς εἶπε τρυφερὰ ὁ ἐρωτευμένος Ἀσημόπετρας.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΡΙΑΚΟΣΤΟ ΔΕΥΤΕΡΟ

Ἡ μέρα, πού ὅλοι περίμεναν, ἀνέτειλε ἐπιτέλους.

Ἦτα μιὰ ἐξαίσια ἀνοιξιάτικη μέρα, πού ὅλα φαίνονταν καινούργια καί ξαναγεννημένα.

Ὁ οὐρανὸς ἔλαμπε σάν ἓνα πελώριο ζαφεῖρι καί τὸ δάσος ἔφριτε ἀπὸ προσδοκία.

Ὁ ἐξόριστος Δούκας, περιστοιχισμένος ἀπ' τὴ μικρὴ του αὐλή, φαινόταν κι αὐτὸς εὐτυχισμένος καί ξαναγεννημένος.

Κάτι τοῦ ἔλεγε μυστικά πῶς αὐτὴ ἡ ἡμέρα θὰ ἦταν μιὰ ἀπὸ τίς πρὸ χαρούμενες τῆς ζωῆς του, κάτι πού ὥστόσο δὲν μποροῦσε νὰ τὸ ξεδιαλύνει, ἀλλὰ τὸ περίμενε βέβαιος γι' αὐτό.

Ὅλοι θρिसκόντουσαν κοντὰ του, ὁ πιστὸς του αὐλικὸς Ἀμιενς, ὁ μελαγχολικὸς καί φιλέρημος Γιάκης, ὁ Ὁρλάνδος καί ὁ Ὀλιβερ μετὰ τὴ Σιλια.

Καί τὰ πρόσωπα ὅλων ἦταν φωτισμένα ἀπὸ ἓνα ἀγγελικὸ φῶς.

Ὁ Ὁρλάνδος, πού εἶχε ἐμπιστευθεῖ ὅλα τὰ μυστικά του στὸ Δούκα, περίμενε μετὰ ἀνυπομονησίᾳ τὴ γνώμη καί τὴ συμβουλὴ του.

—Καί πιστεύεις πῶς αὐτὸς ὁ νέος ἔχει τὴ δύναμη νὰ τὰ κάνει ὅλα ὅσα ὑποσχέθηκε; τὸν ρώτησε γιὰ μιὰ στιγμή ὁ Δούκας.

Ὁ Ὁρλάνδος σώπαινε.

Ὅλοι γύρισαν καί τὸν κύτταξαν μετὰ ἀνυπομονησίᾳ.

Ἐκεῖνος ἀπάντησε ἀργά:

Εἶναι στιγμὲς πού τὸ πιστεύω, κι ἄλλες πάλι ὄχι. Εἶμαι κι ἐγὼ σάν ἐκείνους, πού ἐνῶ φοβοῦνται, ὥστόσο ἐλπίζουν κιόλα.

Σ' αὐτὴ τὴ λεπτὴ καί τόσο ἐπίσημη στιγμὴ ἔκανε τὴν ἐμφάνισή της καί ἡ Ροζαλία.

Τὴ συνόδευε ὁ Σὺλδριος μὲ τὴ Φοίβη.

Ὅλοι γύρισαν καὶ τὴν κύτταξαν.

Ἦταν τόσο ὁμορφὴ μέσα στὸ ἀντρίχό της κοστούμει, τόσο χαριτωμένη, ποὺ δὲν μποροῦσαν νὰ ξεκολλήσουν τὰ μάτια ἀπὸ πάνω της.

Ὁ Δούκας μάλιστα τὴν κύτταζε μὲ ἓνα τρόπο, ποὺ ἔκανε τὴν καρδιά τῆς Ροζαλίας νὰ χτυπάει δυνατά. Μήπως εἶχε μάθει, μήπως εἶχε μαντέψει τίποτα;

Λίγο ἀκόμα καὶ θὰ προδινόταν, πέφτοντας μὲ κλάματα στὴν ἀγκαλιά του.

Ὅπως, ὅμως, τόσες φορές, συγκρατήθηκε καὶ τώρα, καὶ μὲ τρόπο γύρισε τὸ βλέμμα της ἄλλου.

Μόλις κατάλαβε πὼς εἶχε ξαναδρεῖ τὴν αὐτοκυριαρχία της, γύρισε καὶ εἶπε στὸ Δούκα, δῆθεν ἀδιάφορα:

— Ἄς ἔρθουμε τώρα στὴ συμφωνία μας.

» Ἄν σου παρουσιάσω τὴ Ροζαλία, πές μου, θὰ δεχόσουν νὰ τὴ δώσεις σ' αὐτὸν ἐδῶ, τὸν Ὁρλάνδο;

— Φυσικὰ δέχομαι, ἀκόμα κι ἂν ἦταν νὰ τοῦ δώσω μαζί κι δλόκληρα βασίλεια, ἀπάντησε ὁ Δούκας μὲ ὕφος ἐπίσημο.

Ὁ Ὁρλάνδος κατάλαβε πὼς κοκκίνισε ἀπὸ τὴ συγκίνηση καὶ τὴν ἱκανοποίηση.

Ξαφνικὰ ἡ Ροζαλία τὸν ρώτησε:

— Κι ἐσύ, θὰ τὴν πάρεις ἂν τὴ φέρω ἐδῶ πέρα;

— Ἀκόμα κι ἂν ἤμουν βασιλιάς σέ ὅλα τὰ βασίλεια, ἀπάντησε ἐκεῖνος.

Ὑστερα ἡ Ροζαλία ρώτησε τὴ Φοίβη:

— Κι ἐσύ, ἂν ἐγὼ τὸ θελήσω θὰ μὲ πάρεις;

Ἡ καημένη ἡ βοσκοπούλα στὴν ἀπροσδόκητη αὐτὴ ἐρώτηση ξαφνιάστηκε τόσο ποὺ τὰ ἔχασε, καὶ γιὰ μιὰ στιγμή γύρισε γύρω καὶ κύτταξε νὰ δεῖ ἂν αὐτὸ ποὺ ἄκουσε τὸ ἄκουσαν καὶ οἱ ἄλλοι, ἢ ἂν δὲν τὴ γέλασαν τ' αὐτιά της.

Ὅταν εἶδε πὼς ὅλοι περίμεναν τὴν ἀπάντησή της, κατόρθωσε νὰ ψελλίσει:

— Σὲ παίρνω κι ἂν ἦταν νὰ πεθάνω τὴν ἄλλη ὥρα.

Ἡ Ροζαλία τὴν ξαναρώτησε:

—Κι ἂν δὲ θελήσεις νὰ μὲ πάρεις, θὰ παντρευτεῖς αὐτὸν τὸν τόσο πιστὸ δοσκό;

—Ἄφοῦ τέτοια εἶναι ἡ συμφωνία; ἔκανε ἡ Φοῖβη μὲ ἀρκετὴ ἀπογοήτευση.

Ὁ Σύλβιος, ποὺ περίμενε κι αὐτὸς μὲ ἀγωνία τὴ σειρά του, κύτταξε μιὰ τὴ Φοῖβη καὶ μιὰ τὴ Ροζαλία, σχεδὸν μὲ ἀγωνία.

Τέλος, ἐκείνη τὸν ρώτησε:

—Κι ἐσύ θὰ τὴν παντρευτεῖς τὴ Φοῖβη, ἂν σὲ θελήσει;

—Ἀκόμα κι ἂν τὸ ἀγκάλιασμά της μοῦ ἔφερνε τὸ θάνατο, ἀπάντησε ἐκεῖνος μελοδραματικά.

Οἱ περισσότεροι ἀπ' τὴ συντροφιά μὲ κόπο κράτησαν τὰ γέλια τους.

Ἡ Ροζαλία, ὥστόσο, μὲ μιὰ ἐπιβλητικὴ χειρονομία τοὺς σταμάτησε καὶ συγκεντρώνοντας πάλι τὸ ἐνδιαφέρον γύρω ἀπὸ τὸ πρόσωπό της, εἶπε στὸ Δούκα:

—Δούκα, κράτησε τὸ λόγο σου καὶ δῶσε τὴν κόρη σου. Κι ἐσύ, Ὁρλάνδε πάρτην γιὰ γυναῖκα σου.

Πρὶν καλὰ - καλὰ οἱ δυὸ ἄντρες συνέλθουν ἀπ' τὴν κατάπληξη ποὺ τοὺς προξένησαν τὰ περίεργα αὐτὰ λόγια, ἡ Ροζαλία μὲ μιὰ καταπληκτικὴ εὐστροφία, γύρισε καὶ εἶπε στὴ Φοῖβη:

—Κι ἐσύ, Φοῖβη, πρέπει νὰ κρατήσεις τὸ λόγο σου, πῶς θὰ μὲ παντρευτεῖς, κι ἂν δὲ τὸ κάνεις, τότε θὰ πάρεις αὐτὸν ἐδῶ τὸν δοσκό.

Ὁ καημένος ὁ Σύλβιος, παρ' ὅλο ποὺ ἔμενε πάντα τελευταῖος καὶ πάντα ἀναπληρωματικός, δὲν ἔδειξε καμμιά δυσἀρέσκεια, ἀντίθετα κολακεύθηκε πολὺ ποὺ ἔπαιζε κι αὐτὸς κάποιο ρόλο στὸ περίεργο αὐτὸ παζάρεμα.

Δὲν ἀπάντησε, ὅμως. Ἄλλωστε, δὲν ἔβρισκε καὶ τὸν καιρό, γιατί ἡ Ροζαλία πρόσθεσε ἀμέσως περισσότερο ἐπιβλητικὴ καὶ πειστικὴ ἀπὸ κάθε ἄλλη φορὰ:

—Τώρα πηγαίνω νὰ ταιριάσω δλᾶ αὐτὰ τὰ περίεργα πράγματα.

Καὶ κάνοντας ἓνα νόημα στὴ Σίλια — τὴν ὑπάκουη καὶ πάντα καλόβολη Σίλια — τὴν πῆρε στὰ δεξιὰ της καὶ μὲ μιὰ μικρὴ ὑπόκληση ἄφησε τὴν κατάπληκτη συντροφιά τοῦ Δούκα.

Ὁ Ὀλίβερ δὲν διαμαρτυρήθηκε καθόλου, ποὺ τοῦ ἔπαιρναν τὴν καλὴ του, ἦταν ἄλλωστε τόσο περίεργη ἢ ἐπιβολή, ποὺ ἐξασκοῦσε ἀπάνω σὲ ὅλους τὴ Ροζαλία, ποὺ κανέννας δὲν σκέφτηκε ποτὲ νὰ ἀντισταθεῖ στὴ γνώμη της, ἢ μᾶλλον στὴν παράξενη γοητεία ποὺ σκορποῦσε ἡ παρουσία της, ἢ περίεργη προσωπικότητά της.

Κανέννας δὲ μιλοῦσε.

Καὶ ξαφνικὰ ὅλοι ἀκούσαν τὸ Δούκα ποὺ ἔλεγε μὲ κάποιο περίεργο τόνο στὴ φωνή του καὶ μὲ μιὰ μικρὴ σύσπαση στὰ χαρακτηριστικά του:

—Αὐτὸς ὁ νεαρὸς δοσκὸς ἔχει κάτι ἀπάνω του, κάτι στίς κινήσεις του, στὴν ὁμιλία του καὶ στὰ χαρακτηριστικά του ἀκόμα, ποὺ μοῦ θυμίζουν τὴν κόρη μου.

Ὁ Ὀρλάνδος συμπλήρωσε:

—Καλέ μου κύριε, ἔταν τὸν πρωτοαντίκρυσσα, νόμισα πὼς ἦταν ἀδελφὸς τῆς κόρης σου.

Ἕνας ψίθυρος πέρασε γιὰ μιὰ στιγμή ἀπὸ κάθε μέλος τῆς δούκινης συντροφιάς.

Κι εὐθὺς ἀμέσως ἀκούστηκε ὁ νεαρὸς Ὀρλάνδος, ποὺ μὲ θερμὴ φωνὴ ξανάπε:

—Αὐτὸς ὅμως ὁ νεαρὸς δοσκὸς ἔχει γεννηθεῖ ἐδῶ μέσα στὸ δάσος, κι ἀπὸ μικρὸς ἔχει καταγίνει στίς μαγικὲς τέχνες, γιὰτὶ πῆρε μαθήματα ἀπὸ κάποιο θεῖο του, ποὺ εἶναι μεγάλος μάγος, κι ὅπως λέει ζεῖ μονάρχος του κρυμμένος θαθεῖα μέσα στὴν καρδιά τοῦ δάσους.

Ξαφνικὰ ἔκανε ἀπὸ μακριὰ τὴν ἐμφάνισή του ἓνα περίεργο ἀληθινὰ ζευγάρι.

Ἦταν ὁ καλὸς μας Ἀσημόπετρας μὲ τὴν ἀγαπημένη του Ἀντρούλα, ποὺ βάδιζε καμαρωτὰ στὸ πλάϊ του.

Ὁ Γιάκης, μόλις τοὺς ἀντίκρυσσε, δὲν κρατήθηκε καὶ εἶπε δυνατὰ:

—Δὲν χωρεῖ ἀμφιβολία, πὼς θὰ γίνεи ξανὰ κατακλυσμὸς, ἀφοῦ κι ἄλλα ζευγάρια ἔρχονται γιὰ τὴν κιθωτό.

Ὅλοι γύρισαν καὶ κύτταξαν τὸ ζευγάρι, ποὺ πλησίαζε.

Πρίν, όμως, φτάσουν και χαιρετήσουν, ο πικρόχολος Γιάκης πρόσθεσε:

—Κυττάξτε ένα ζευγάρι πολύ παράξενα ζώα, που σέ δλες τις γλώσσες του κόσμου τὰ λένε τρελλούς.

—Χαιρετώ όλους σας πέρα για πέρα, φώναξε ο Ἀσημόπετρας με μιὰ κωμική υπόκλιση.

Ὁ Γιάκης εἶπε σιγὰ στὸ αὐτὶ τοῦ Δούκα:

—Καλῶς τὸν δέχτηκες. Εἶναι ὁ παρδαλὸς κύριος, πὺ ἔχω ἀπαντήσει πολλὰς φορές νὰ γυρίζει μέσα στὰ δάσος. Μοῦ εἶπε πὺς ἔχει χρηματίζει καὶ αὐλικός, πῆρε μάλιστα καὶ ὄρκο.

Ὁ Ἀσημόπετρας, πὺ τὸ ἄκουσε, δὲν ἄφησε τὴν εὐκαιρία νὰ πάει χαμένη.

Ἀλλωστε, κάτι τέτοιες στιγμὲς περιμένε για νὰ ἐπιδείξει τὸ πνεῦμα του καὶ νὰ κάνει φιγούρα.

—Ἀν κανένας ἀπὸ σὰς ἀμφιδάλλει, εἶπε, ἄς ἀκούσει καὶ ἄς ἐγάλει συμπέρασμα.

Ἐβγαλε τὸ καπέλλο του καὶ συνέχισε:

—Ἐγώ, πὺ με βλέπετε, ἔχω χορέψει μαζούρκα, ἔχω φερθεὶ ἱπποτικὰ σὲ κυρίες, με πολιτικὴ στὸ φίλο μου καὶ με πονηριά στὸν ἐχθρό μου.

» Ἐχω στείλει στὸν ἀγύριστο τρεῖς ράφτες.

» Ἐχω πιαστεῖ στὰ χέρια τέσσερες φορές καὶ παρὰ λίγο νὰ μονομαχήσω κιόλας.

—Καὶ με τί τρόπο γλύτωσες; τὸν ρώτησε ὁ Γιάκης γεμάτος εἰρωνεία.

Ὁ Ἀσημόπετρας στριφογύρῳ τὰ χέρια του τὸ καπέλλο του.

Ὑστερα, με ὅλη τὴ σοβαρότητά του εἶπε:

—Ὅταν ἀνταμώσαμε, εἶδαμε πὺς ἡ διαφορά μας ἦταν ἑβδομῆς ἀφορμῆς.

—Τί πάει νὰ πεῖ αὐτό;

Ὁ Δούκας χαμογέλασε.

Ὁ Γιάκης γύρισε πρὸς τὸν Δούκα καὶ εἶπε:

—Ἐχει πάρα πολὺ γοῦστο αὐτὸς ὁ ἄνθρωπος, κύριε. Συμφωνεῖτε;

—Ναί, καὶ μένα μ' ἄρέσει.

Ὁ Ἀσημόπετρας κολακεύτηκε.

—Ὁ Θεὸς νὰ σοῦ τὸ ἀνταποδώσει, κύριε, καὶ σὰς εὐχομαι καὶ στὰ δικά σας.

Ὁ Δούκας ἔκανε τὴν ἀρχὴ καὶ τὸ γέλιο μεταδόθηκε σὲ ὅλη τὴ συγκροφιά.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΡΙΑΚΟΣΤΟ ΤΡΙΤΟ

Ὁ Ἀσημόπετρας κατάλαβε πὺς εἶχε γίνει ὁ στόχος καὶ τὸ ἐπίκεντρο τῆς συντροφικῆς καὶ θάλθηκε νὰ ἐπιδειχθεῖ ὅσο μποροῦσε περισσότερο.

Κι ἀληθινὰ τὸ πνεῦμα δὲν τοῦ ἔλειπε.

Ἄρχισε, λοιπόν:

—Κύριε, κι ἐγὼ μαζί μὲ τοὺς ἄλλους αὐτοὺς ζευγαρωμένους χωριάτες ἦρθα νὰ ἐρκιστῶ καὶ νὰ πατήσω συνάμα τὸν ὄρκο μου, ἀφοῦ ὁ γάμος τὰ δένει ὅλα καὶ τὸ αἷμα τὰ σπάξει.

» Ἔτσι, κύριέ μου, μοῦ μπῆκε ἰδέα νὰ παντρευτῶ μιὰ φτωχεῖα θοσκοπούλα, ἓνα πλάσμα ἀδικημένο, ποὺ κανέναν ἄλλον δὲν γυρίζει νὰ τὸ κυττάξει, κυριέ μου.

» Ἡ μονάκριβη τιμιότητα, κύριέ μου, κατοικεῖ μέσα σὲ χαμόσπιτα, ὅπως τὸ μαργαριτάρι μέσα στὸ ἐρώμικο στρεῖδι.

—Βλέπω, πὺς εἶσαι ἐξυπνότατος καὶ ἀρκετὰ μορφωμένος, ἔκανε ὁ Δούκας μὲ εἰλικρίνεια.

—Ναί, κύριε, ὅπως ἡ σαῦτιὰ τοῦ τρελλοῦ καὶ τὰ παρόμοια.

—Συνέχισε, λοιπόν, πές μας γιὰ τὴν ἑβδόμη ἀφορμή. Πὺς τὸ καταλάβατε πὺς ἡ διαφορά σας ἦταν, ὅπως λές, ἑβδόμης ἀφορμῆς;

—Μὲ τὸ φέμα γυρισμένο ἑφτά φορές, ἔκανε ὁ Ἀσημόπετρας.

» Νά πὺς ἔγινε τὸ πρῶγμα, κύριε.

» Δὲ μοῦ ἄρεσε τὸ κόψιμο τοῦ γενιοῦ κάποιου ἀύλικου. Ἐκεῖνος τὸ ἔμαθε καὶ ἔστειλε νὰ ρωτήσῃ ἂν ἦταν ἀλήθεια ὅτι εἶπα πὺς τὸ γένι — του — δὲ μ' ἄρέσει, γιὰ αὐτὸς εἶχε διαφορετικὴ γνώμη.

» Αὐτὸ ἦταν μιὰ ἀπάντηση εὐγενική. Ἄν ἐγὼ τοῦ ξανάλεγα πὺς τὸ κόψιμο τοῦ γενιοῦ του δὲν ἦταν καλὸ, ἐκεῖνος μπορεῖ

νά μου ἀπαντοῦσε πῶς αὐτουνοῦ ἔτσι τοῦ γούσταρε. Ἡ ἀπάντηση αὐτὴ ἔχει πολλή εἰρωνεία.

» Ἔτσι ἀπὸ ἀπάντηση σὲ ἀπάντηση, καταλήξαμε νὰ ποῦμε ὁ ἓνας στὸν ἄλλο πῶς εἶναι ψεύτης, πρῶτα μὲ προσχήματα καὶ ἔπειτα φανερά.

—Καὶ πόσες φορὲς τοῦ εἶπες πῶς τὸ κόφι τοῦ γενιοῦ του δὲν ἦταν καλὸ; τὸν ξαναρώτησε ὁ Γιάκης.

Ἦ Ἀσημόπετρας μὲ ἀρκετὴ ἐπιστημότητα ἀπάντησε:

—Ἐγὼ δὲν τόλμησα νὰ προχωρήσω πιδ πέρα ἀπ' τὰ προσχήματα κι οὔτε ἐκεῖνος τόλμησε νὰ μοῦ πεῖ πῶς εἶμαι ψεύτης καθαρά.

» Μετρήσαμε, λοιπόν, μονάχα τὰ σπαθιά μας καὶ ἔπειτα χωρίσαμε.

—Μπορεῖς νὰ μοῦ τὰ ξαναπεις τώρα δλα μὲ τὴ σειρά; τὸν ξαναρώτησε ὁ Γιάκης ἀκόμα μιὰ φορά.

Ἦ Ἀσημόπετρας συνέχισε τὴ φλυαρία του:

—Κυρίέ μου, μαλώσαμε μὲ τοὺς τύπους. Ἔτσι, ἔπως ἐσεῖς κυττάτε τὸν ὁδηγὸ τῆς καλῆς συμπεριφορᾶς.

» Ἄκουσε, λοιπόν, τίς αἰτίες.

» Πρῶτη ἦταν ἡ εὐγενικὴ ἀπάντηση. Δεύτερη ἡ λεπτὴ εἰρωνεία. Τρίτη ἡ κατηγορηματικὴ ἀπάντηση. Τέταρτη ἡ αὐστηρὴ παρατήρηση. Πέμπτη ἡ προκλητικὴ. Ἔκτη νὰ εἶσαι ψεύτης μὲ προσχήματα καὶ ἑβδομὴ νὰ εἶσαι ψεύτης ἀνοιχτά.

Ὡστόσο, κι ἀπ' αὐτὸ μπορεῖ νὰ ξεφύγει κανένας μὲ ἓνα «ἄν». Ξέρω πῶς ἑπτὰ κριτὲς δὲ θὰμποροῦσαν νὰ κανονίσουν μιὰ διαφορά. Ὅταν ὥστόσο οἱ δυὸ ἀντίπαλοι συναντήθηκαν προσωπικά, ὁ ἓνας ἀπ' αὐτοὺς σκέφθηκε ἓνα «ἄν», δηλαδή «ἄν ἔλεγες ἐσὺ ἔτσι, ἐγὼ θὰ ἔλεγα ἄλλοιῶς» καί, τέλος, δώσανε τὰ χέρια καὶ γίνανε ἀδέλφια. Αὐτὸ τὸ «ἄν» ἔχει μεγάλη δύναμη, εἶναι τὸ μόνο πρᾶγμα ποὺ μπορεῖ νὰ ἀτὰ συμβιδάσει δλα.

Ἦ ὁ Γιάκης, βλέποντας πῶς ὁ Δούκας ἄκουσεμὲ προσοχὴ καὶ ἐνδιαφέρον τὴν ἐπιχειρηματολογία τοῦ Ἀσημόπετρα, τοῦ εἶπε:

—Δὲν βρίσκεις, κύριέ μου, πῶς αὐτὸς ὁ φίλος μας εἶναι θαυμάσιος; Παρ' ὅλο ὅτι δὲν εἶναι στὰ λογικά του, εἶναι πάντα καλός.

Ὁ Δούκας, ὅμως, δὲν γελιέται εὐκολα.

Καὶ ἀπάντησε ἀμέσως:

—Τὴν τρέλλα τοῦ τῇ μεταχειρίζεται γιὰ προκάλυμμα, πίσω ἀπὸ καὶ πετάει τίς ἐξυπνάδες τοῦ.

Ἐκείνη, ὅμως, τῇ στιγμῇ ἀκούστηκε μιὰ πολὺ γλυκεῖα μουσική.

Ὅλοι τότε παράτησαν τὸν Ἀσημόπετρα καὶ γύρισαν καὶ κύτταξαν μπροστά.

Ἦταν ἡ Ροζαλία μὲ τὴ Σίλια, ποὺ τίς συνόδευε ἓνα ὄραιότατο παλληκαρόπουλο, ποὺ ἔπαιζε λύρα.

Στάθηκε μπροστὰ στὸ Δούκα καὶ τοῦ εἶπε τραγουδιστά:

—Ὁ οὐρανὸς γιορτάζει, ἔτάν κάτω στὴ γῇ ὅλα ἔχουν ρυθμὸ καὶ ἀρμονία.

» Δούκα, δέξου τὴν κόρη σου, ποὺ ὁ Ὑμέναιος σοῦ τὴ φέρνει ἀπὸ τὸν οὐρανὸ καὶ πάντρεψέ την μὲ τὸν ἐκλεκτὸ τῆς καρδιάς της.

Καὶ ἡ Ροζαλία πρόσθεσε:

—Παραδίνομαι σὲ σένα γιατί εἶμαι δική σου.

Καὶ γυρίζοντας στὸν Ὀρλάνδο:

—Παραδίνομαι σὲ σένα γιατί εἶμαι δική σου.

Ὁ Δούκας, μὲ φωνὴ ποὺ τὴν ἔπνιγε ἡ συγκίνηση, ἀπάντησε:

—Ἄν ἡ μορφὴ σου δὲ λέει ψέματα, τότε εἶσαι ἀληθινὰ κόρη μου.

Καὶ ὁ Ὀρλάνδος, μὲ τὰ μάτια πλημμυρισμένα ἀπὸ δάκρυα, εἶπε:

—Ἄν ἡ μορφὴ σου δὲ λέει ψέματα, τότε εἶσαι ἡ Ροζαλία μου.

Ἀλλὰ καὶ ἡ Φοῖβη δὲν μπόρεσε νὰ κρατηθεῖ καὶ εἶπε κι αὐτή:

—Ἄν ἡ μορφὴ σου λέει τὴν ἀλήθεια, τότε, ἀγάπη μου, μὲ ἀποχαιρετᾷς γιὰ πάντα.

Καὶ πραγματικὰ ἡ Ροζαλία εἶχε σπῆσει τὰ ἀντρικά φκιασιδια ἀπὸ τὸ πρόσωπο, εἶχε θγάλει τὰ παντελόνια καὶ μὲ ἀνοιχτὸ

τὸ πουκάμισο καὶ ἐλεύθερα τὰ μαλλιά, φάνταζε ὡραιότερη ἀπὸ κάθε ἄλλη φορά.

Μιὰ κόρη μὲ ὅλη τὴν τρυφερότητα καὶ τὴ χάρη τῆς ἐρωτευμένης.

Εἶπε, λοιπόν, στὸ Δούκα ποῦ δὲ χόρταινε νὰ τὴν κυττάξει:

—“Ἄν δὲν εἶσαι ὁ πατέρας μου, τότε ἐγὼ εἶμαι ὀρφανή.

Καὶ στὸν Ὀρλάνδο μὲ τὸν ἴδιο τόνο:

—“Ἄν δὲν πάρω ἐσένα, θὰ μείνω ἀνύπαντρη.

Καὶ στὴ Φοίβη:

—“Ἄν δὲν πάρω ἐσένα, δὲ θὰ παντρευτῶ γυναῖκα.

Τὰ περίεργα αὐτὰ λόγια ἔφεραν κάποια σύγχυση στὴ συντροφιά κι ἓνας ἐλαφρὸς ψίθυρος ἀκούστηκε.

Τὸ παιδί μὲ τὴ λύρα τοὺς εἶπε τότε:

—“Ἦσυχία, κι ἐγὼ θὰ τὴν ξεδιαλύνω αὐτὴ τὴ θαυμάσια μπερδεψιά.

» Ἐδῶ πέρα θρίσκονται ὁκτὼ πρόσωπα ποὺ θέλουν νὰ δεθοῦν μὲ τὰ δεσμὰ τοῦ Ὑμέναιου.

Ἵστερα πῆρε τὸ χέρι τῆς Ροζαλίας καὶ ἀφοῦ τὸ ἔβαλε στὸ χέρι τοῦ Ὀρλάνδου, εἶπε:

—“Ἔσεῖς οἱ δυὸ νὰ μὴ χωρίσετε ποτέ.

Τὸ ἴδιο ἔκανε καὶ μὲ τὸν Ὀλιβερ καὶ μὲ τὴ Σίλια.

—Κι ἐσεῖς μαζί, τοὺς εἶπε.

Καὶ δείχνοντας τὸ Σύλβιο στὴ Φοίβη, τῆς εἶπε:

—“Ἐσὺ θὰ πάρεις αὐτόν, δὲν πρέπει νὰ πάρεις θηλυκὸν ἄντρα...

Τώρα δὲν ἔμενε πιά παρὰ τὸ τελευταῖο ζευγάρι, δηλαδή ὁ Ἀσημόπετρας μὲ τὴν Ἀντρούλα.

Ὁ Ὑμέναιος τοὺς φώναξε κοντὰ καὶ τοὺς εἶπε παίζοντας τὴ λύρα του:

—“Ἔσεῖς οἱ δυὸ νὰ ἔχετε μιὰ καρδιά, ὥπως ὁ χειμῶνας μὲ τὸ βοριά.

Τώρα ὅλα κανονίστηκαν καὶ τὸ θαῦμα ἔγινε πραγματικότητα.

Ὅλοι ἔλαμπαν ἀπὸ εὐτυχία.

Τὰ πράγματα ἤρθαν ὥπως τὰ ἤθελε ὁ καθένας.

Ὁ Δούκας, περισσότερο εὐτυχημένος ἀπὸ ὅλους, γύρισε στὴ Σίλια καὶ τῆς εἶπε:

—Κι ἐσύ, ἀνεψιά μου, θὰ μοῦ εἶσαι τὸ ἴδιο ἀγαπημένη σὰν τὴν μονάκριβη κόρη μου.

Ἡ Φοίβη εἶχε ἀγκαλιάσει τὸ Σύλβιο, ἀφήνοντας κατὰ μέρος τὰ καμώματα καὶ τὰ πείσματα καὶ κυττάζοντάς τον τώρα μὲ ἀγάπη τοῦ εἶπε:

—Θὰ κρατήσω τὸ λόγο μου καὶ θὰ σὲ παντρευθῶ. Μοῦ στάθηκες πιστὸς κι ἐγὼ γιὰ ἀντάλλαγμα θὰ σοῦ χαρίσω τὴν καρδιά μου.

Ξαφνικά, τὴ γενικὴ χαρὰ καὶ τὴν κοινὴ εὐτυχία, τὴ σκίασε κάποιον ξένο πρόσωπο ποῦ φάνηκε νὰ ἔρχεται πρὸς τὸ μέρος τῆς συντροφιάς.

Ἦταν ἓνας νέος ἄντρας μὲ ἀριστοκρατικὴ ἐμφάνιση καὶ περαιοποιημένη φορεσιά.

Κανένας δὲν ἀμφέβαλλε πὼς ἔρχόταν ἀπὸ τὴν πολιτεία.

Τί νὰ ἤθελε, ὅμως. Τὸ πρόσωπό του ἔδειχνε χαρούμενο καὶ τὸ ὕφος του ἦταν ἐγκάρδιο.

Πρὶν καλὰ καλὰ συνέλθουν ἀπὸ τὸ ξάφνιασμα, ὁ νεαρὸς παλατιανὸς χαιρέτησε εὐγενικά καὶ εἶπε:

—Σὰς παρακαλῶ πολὺ νὰ ἀκούσετε δυὸ λόγια, ποῦ ἔχω νὰ σοῦ πῶ.

» Εἶμαι ὁ δεύτερος γιὸς τοῦ μακαρίτη σέρ Ρολάντ καὶ φέρνω εὐχάριστα νέα στὴ συντροφιά σας.

» Ὁ Δούκας Φρειδερίκος, βλέποντας τώρα τελευταῖα, πὼς κάθε μέρα ξεφυγαν ὅλο καὶ περισσότεροι σπουδαῖοι ἄνθρωποι γιὰ τὸ δάσος σας, μάζεψε στρατὸ καὶ ὀδηγώντας τον ὁ ἴδιος κίνησε μὲ σκοπὸ νὰ πιάσει τὸν ἀδελφὸ του καὶ νὰ τὸν σκοτώσει.

» Εἶχε φτάσει στὴν ἀρχὴ τοῦ δάσους, ὅπου συνάντησε κάποιον γέρο ἀσκητῇ. Τότε οἱ δυὸ ἄντρες, ὁ Δούκας καὶ ὁ ἀσκητής, πιάσανε κουδέντα. Τὸ ἀποτέλεσμα ἦταν ὁ Φρειδερίκος νὰ ἀρνηθεῖ τὸν κόσμον καὶ τὴ δράση.

» Εἶπε πὼς τὸ στέμμα του τὸ χαρίζει στὸν ἐξόριστο ἀδελφὸ του καὶ ὅλα τὰ κτήματά του σ' αὐτοὺς ποῦ τὸν εἶχαν ἀκολουθήσει στὴν ἐξορία.

Ένας παρατεταμένος ψίθυρος ακολούθησε τὰ ἀπροσδόκητα αὐτὰ λόγια.

Ήταν ἀληθινὰ ἀπίστευτα.

Ὁ ξένος δικαιολόγησε τὴν κατάπληξη καὶ θεδαίωσε:

—Ὅλα αὐτὰ ποὺ σὰς εἶπα εἶναι ἀληθινὰ καὶ στοιχηματίζω τὴ ζωὴ μου.

Τότε ὁ ἐξόριστος Δούκας σηκώθηκε ἀπάνω καὶ μὲ ὄφρος ἐπίσημα καὶ ἀληθινὰ βασιλικό, ἀπάντησε:

—Παιδί μου, καλωσόρισες. Ἐφερεις στ' ἀδέλφια σου ὥραϊα δῶρα γιὰ τοὺς γάμους τους.

» Στὸν ἕναν τὴν κατασχεμένη περιουσία του καὶ στὸν ἄλλον μιὰ ἔκταση γῆς μεγάλη κι ἕνα μεγάλο δουκάτο.

» Πρέπει, ὅμως, πρῶτα ν' ἀποτελειώσουμε ἐδῶ μέσα στὸ δάσος ὅσα τόσο ἁμωφὰ ἀρχίσαμε. Ὑστερα, ὁ καθένας ἀπ' τοὺς ἀνθρώπους μας, ποὺ μοιράστηκε μαζί μας τὴ σκληρὴ ζωὴ τοῦ δάσους, θὰ πάρει ἕνα μερίδιο ἀνάλογο μὲ τὴν ἀξία του.

» Τώρα, ὅμως, πρέπει νὰ λησμονήσουμε τὴν καινούργια μας κατάσταση καὶ νὰ τὸ ρίξουμε στὸ γλέντι, νὰ γλεντήσουμε χωριὰ-τίκα, ὅπως κάναμε πάντα.

» Ἐμπρός, λοιπόν, ἄς ἀρχίσει ἡ μουσικὴ.

» Ἐμπρός οἱ νύφες καὶ οἱ γαμπροί, ριχτεῖτε στὸ χορὸ γιὰ νὰ γιορτάσετε τὴ μεγάλη σας χαρά.

Ὅλοι χάρηκαν μὲ τὰ λόγια του κι ἐτοιμάστηκαν γιὰ τὸ χορό.

Ξαφνικά ὁ Γιάκης εἶπε στὸ Ντέ Μπουά:

—Κύριε, ἀν δὲν κάνω λάθος, ὅπως ἄκουσα ὁ Φρειδερίκος ἐγκατέλειψε τὴν αὐλικὴ ἐπισημότητα καὶ ἐγίνε ἀσκητής.

—Αὐτὸς εἶναι σωστό, θεδαίωσε ὁ Ντέ Μπουά.

—Τότε θὰ τρέξω νὰ τὸν βρῶ. Ἀπὸ κάτι τέτοιους νεοφώτιστους μπορεῖ κανεὶς νὰ μάθει πολλά.

Καὶ ὁ Γιάκης, ἀδιαφορώντας γιὰ τὸ γλέντι καὶ τὸ φαγοπότι ποὺ περίμενε δλους τοὺς παλιούς καὶ νέους τοῖ φίλους, ἐτοιμάστηκε νὰ φύγει.

Πρὶν, ὥστόσο, ἀπομακρυνθεῖ γύρισε καὶ εἶπε στὸν καθένα μὲ τὴ σειρά:

—Καλέ μου Δούκα, σ' ἀφήνω στὴ δόξα ποὺ τὴν κέρδισες μὲ τὴν ὑπομονὴ καὶ τὴν ἀρετὴ σου.

Ὑστερα στὸν Ὁρλάνδο:

—Ἐσένα σ' ἀφήνω στὴ γκρίνια. Τὸ ἐρωτικό σου ταξίδι δὲν ξίζει ἀληθινά.

Στὸν Ὀλιβερ εἶπε:

—Ἐσένα σ' ἀφήνω στὴν ἀγαπημένη σου καὶ στοὺς φίλους σου.

Ἐπειτα ἦρθε καὶ ἡ σειρὰ τοῦ Σύλβιου.

Σ' αὐτὸν εἶπε:·

—Ἐσένα σ' ἀφήνω στὸ κρεβάτι, ποὺ μὲ τόσο κόπο κέρδισες.

Καὶ τέλος στὸν Ἀσημόπετρα:

—Ἐσένα σὲ ἀφήνω μὲ τὴν πιστὴ σου ἀγάπη, γιατί σου ἀπρόκειται νὰ κρατήσῃ πᾶρα πάνω ἀπὸ δύο μῆνες.

» Ἐμπρὸς τώρα, ἀρχίστε τὸ γλέντι σας. Ἐγὼ δὲν ἔχω καιρὸ γιὰ χάσιμο.

Ὁ Δούκας, ὅμως, σηκώθηκε καὶ μὲ θερμὴ φωνὴ εἶπε στὸν Γιάκη:

—Μεῖνε, μὴ μᾶς ἀφήνεις.

—Γιατί νὰ μείνω; Γιὰ νὰ περνάει ἡ ὥρα; Μπορεῖ ἡ ἀφεντιά σου, ἂν θέλῃ νὰ ρθεῖ νὰ μὲ βρεῖ στὴ σπηλιά, ποὺ ἔμεινε ὁ ἴδιος.

Καὶ ὁ φιλέρημος καὶ στοχαστικὸς Γιάκης, χωρὶς νὰ προσθέσῃ περισσότερα, ἐγκατέλειψε τὴ χαρούμενη συντροφιά διακριτικά.

Οἱ φίλοι του ἔμειναν γιὰ λίγο σιωπηλοί.

—Ὁ Δούκας, ὅμως, ἔδωσε πάλι τὸ σύνθημα, λέγοντας:

—Ἐμπρὸς, ἄς ἀρχίσουμε τὸ γλέντι μας κι ἄς μὴ λείπει ἡ χαρὰ ἀπὸ τὴν καρδιά κανενός.

Ὅλοι τοὺς ἔπιασαν τὸ χορὸ καὶ τὸ δάσος ὅλη τὴ νύχτα ἀντηχοῦσε ἀπὸ τραγούδια καὶ γέλια, ἀπὸ τὴν ἀγνὴ χαρὰ ποὺ χαρίζεῖ στὶς καρδιές τῶν ἀνθρώπων ἡ ἀληθινὴ ἀγάπη.

ΤΕΛΟΣ